

Diari Oficial

del

Consell General

Núm. 3/2018 - 152 pàgines
Sessió ordinària del dia 1 de març del 2018

El dia 1 de març del 2018, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 9/2018, que és el següent:

1- Informe de la Comissió Permanent sobre els afers tractats fora període de sessions.

2- Nomenament d'un membre titular i d'un membre suplent de la delegació del Consell General davant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.

3- Examen i votació del Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici del 2018, així com del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Gerard Alís Eroles
M. I. Sr. Marc Ballestà Alias
M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sr. Antoni Fillet Adellach
M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández

M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sr. Carles Jordana Madero
M. I. Sr. Pere López Agràs
M. I. Sr. Josep Majoral Obiols
M. I. Sra. Maria Martisella González
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora
M. I. Sr. Antoni Missé Montserrat
M. I. Sr. Carles Naudi d'Areny-Plandolit Balsells
M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés
M. I. Sra. Meritxell Palmitjavila Naudí
M. I. Sr. Josep Pintat Forné
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. Justo Ruiz González

S'ha excusat l'absència del M. I. Sr. Ferran Costa Marimon i de la M. I. Sra. Carine Montaner Raynaud.

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances; Maria Ubach Font, Ministra d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre d'Afers Socials, Justícia i Interior; Gilbert Saboya Sunyé, ministre d'Economia, Competitivitat i Innovació; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç; Jordi Torres Falcó, Ministre d'Ordenament Territorial; Sílvia Calvó Armengol, Ministra de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat; Eric Jover Comas, Ministre d'Educació i Ensenyament Superior; Olga Gelabert Fàbrega, Ministra de Cultura, Joventut i Esports; Carles Àlvarez Marfany, ministre de Salut i Eva Descarrega García, ministra de Funció Pública i Reforma Administrativa.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(El M. I. Sr. Joan Carles Camp Areny, secretari de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 9.05h)

El Sr. síndic general:

Bon dia.

S'obre la sessió.

Passem doncs al primer punt de l'ordre del dia.

1- Informe de la Comissió Permanent sobre els afers tractats fora període de sessions.

Llegeix l'informe de la Comissió Permanent el Sr. Joan Carles Camp, secretari de torn de la Sindicatura.

El Sr. Joan Carles Camp:

Moltes gràcies Sr. síndic.

La Comissió Permanent, d'acord amb el que disposa l'article 37.6 del Reglament del Consell General, té l'honor de donar compte al Ple del Consell General dels afers tractats i de les decisions adoptades en el període comprès entre els mesos de gener i febrer del 2018.

La Comissió Permanent s'ha reunit els dies 9, 16 i 23 de gener, i els dies 6 i 28 de febrer del 2018.

En el decurs de la primera reunió, celebrada el passat 9 de gener, la Comissió Permanent va examinar i acordar la celebració de dues sessions extraordinàries:

- Una primera sessió conjunta de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost i de la Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient a fi de dur a terme la compareixença a iniciativa pròpia, del Sr. Joan M. Rascagneres Llagostera, president del Consell d'Administració de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, i del Sr. Josep Delgado Villena, president de la Comissió Gestora del Fons de reserva de jubilació, per presentar el document "Simulations actuarielles de la situation du régime de retraite de la Caixa Andorrana de Seguretat Social sur la base des données à fin 2015", compareixença que es va celebrar el dia 19 de febrer.

- I finalment, vist l'acord de la Junta de Presidents, una sessió extraordinària del Consell General, el dia 11 de gener, per tal de dur a terme el Debat de totalitat del Projecte de Llei del pressupost per a

l'exercici del 2018, i del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

En el decurs de la segona reunió, celebrada el passat 16 de gener, la Comissió Permanent va examinar i acordar la celebració de dues sessions extraordinàries:

- Una primera sessió de la Comissió Legislativa d'Educació, Recerca, Cultura i Esports per a tractar temes relatius a l'organització de la setzena edició del Consell General dels Joves.

- I finalment, vist l'acord de la Junta de Presidents, una sessió extraordinària del Consell General, el dia 18 de gener, per tal de dur a terme el nomenament d'un membre titular i d'un membre suplent de la delegació del Consell General davant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, i el nomenament d'un membre titular i d'un membre suplent de la delegació del Consell General davant de l'Organització per a la Seguretat i Cooperació Europea.

En el decurs de la tercera reunió, celebrada el passat 23 de gener, la Comissió Permanent va examinar i acordar la celebració de dues sessions extraordinàries:

- Una primera sessió de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost per a examinar el Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2018.

- Una segona sessió de la Comissió Legislativa de Sanitat i Medi Ambient a fi de dur a terme la compareixença del Sr. Óscar Fernández Galdón, president del Col·legi Oficial de Psicòlegs d'Andorra, per exposar la situació professional que mantenen els psicòlegs dins del nostre sistema de salut al Principat d'Andorra, compareixença que resta encara pendent de celebració.

En el decurs de la quarta reunió, celebrada el passat 6 de febrer, la Comissió Permanent va examinar i acordar la celebració d'una sessió extraordinària de la Comissió Legislativa d'Economia a fi de dur a terme la compareixença, a iniciativa pròpia, del M. I. Sr. Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Comerç, per presentar el balanç del Pla de màrqueting i comercial d'Andorra Turisme 2017, i el Pla de màrqueting i comercial d'Andorra Turisme 2018, compareixença que es va celebrar el dia 9 de febrer.

En darrer lloc, la Comissió Permanent es va reunir, novament, el proppassat dia 28 de febrer, per donar per finalitzats els treballs de la Comissió Permanent i aprovar el present informe.

En aquests termes queda redactat l'informe que la Comissió Permanent eleva al Ple del Consell General.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Passem tot seguit al segon punt de l'ordre del dia.

2- Nomenament d'un membre titular i d'un membre suplent de la delegació del Consell General davant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.

Demanaria novament al Sr. Joan Carles Camp si ens pot donar lectura de la candidatura presentada per a membre titular i per a membre suplent de la delegació del Consell General davant de l'APC, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí gràcies.

La Sindicatura, d'acord amb l'article 84 del Reglament del Consell General ha examinat la candidatura presentada pel M. I. Sr. Miquel Aleix Areny, president suplent del Grup Parlamentari Demòcrata, per al nomenament d'un membre titular i d'un membre suplent de la delegació del Consell General davant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.

I atès que no ha estat formulada cap objecció dins del termini reglamentari, proclama els següents candidats:

Membre titular: Patrícia Riberaygua Marme.

Membre suplent: Carles Jordana Madero.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna intervenció per part dels Srs. consellers...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breument, només per explicació de vot per part dels tres consellers del PS, que ens abstindrem en aquesta votació..

Com deia seré molt breu, però ens sembla necessari fer una reflexió al voltant del que està passant en les diferents delegacions al Consell d'Europa.

És el cinquè cop que es vota una delegació al llarg d'aquesta legislatura. No fa falta ara recordar els diferents canvis que hi van haver, però sí referir-se als problemes de paritat que hi va haver en la darrera delegació i el fet que al nostre entendre el que es proposa ara és com un petit engany, per dir-ho entre cometes. Es proposa un canvi perquè la delegació sigui paritària, però en el fons, segons allò que s'ha explicat a través dels mitjans de comunicació, la delegació seguirà estant encapçalada per dos homes, en tant que el Sr. Jordana serà el cap de delegació i el Sr. Naudi és l'altre membre titular. Per tant, ens sembla que ja n'hi ha prou que hi hagi problemes a nivell de les delegacions al Consell d'Europa. Que si la delegació ha de ser paritària, doncs ha d'estar encapçalada per una de les dues dones que en són membres titulars perquè altra cosa no és més que una burla a les normes de funcionament del Consell d'Europa, per molt que s'hagin buscat algunes estranyes fórmules per poder fer.

En tot cas, ens abstindrem en aquesta votació i queda exposat el nostre posicionament.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Carles Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Miri Sr. López, no és cap burla, i em sap molt greu que ara vostè aprofiti aquest escenari per fer un comentari que no és adient.

Li recordaré que històricament i els últims anys, la delegació andorrana ha estat presidida per la Sra. Mateu, que és dona, i vostè sap molt bé que el problema intern no és aquest. La delegació som quatre membres, independentment que siguem membres titulars o membres suplents. La feina que fem al Consell d'Europa la fem per igual el membre suplent que el membre titular. L'única diferència i tècnica és en el moment de fer una votació en el ple de l'assemblea. Però la feina la fem i ens la repartim els quatre membres de la delegació. Per tant, no aprofiti ara vostè amb un altaveu mediàtic per fer política d'alguna cosa que no hi ha problema.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, obriríem tot seguit un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor: 23, en contra: cap i abstencions: 3.

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat declaro elegits la Sra. Patrícia Riberaygua Marme i el Sr. Carles Jordana Madero com a membres titular i suplent respectivament de la delegació del Consell General davant de l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.

Passem tot seguit al tercer punt de l'ordre del dia.

3- Examen i votació del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2018, així com del Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i del Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

L'informe de la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost ha estat publicat en el Butlletí número 10/2018 del 27 de febrer.

Intervé per exposar l'informe de la comissió, el M. I. Sr. Víctor Naudi, nomenat ponent per part de la comissió.

Teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

En la reunió del dia 30 de gener del 2018, la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost, em va nomenar ponent del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2018. Em correspon avui presentar una síntesi de l'informe de la comissió.

La Comissió Legislativa de Finances i Pressupost en el decurs de les reunions celebrades els dies 7, 8, 13, 15 i 26 de febrer del 2018 ha analitzat el Projecte de llei i les esmenes que li han estat presentades.

A l'esmentat Projecte de llei li foren presentades 190 esmenes a l'articulat: 13 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-SDP, 37 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-UL/ consellers generals independents de la Massana, 60 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-PS, 71 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal, 2 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata i 7 esmenes per part de la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot, consellera general del Grup Parlamentari Mixt.

La Sindicatura, amb data de dia 22 de gener del 2018, i als efectes determinats per l'article 18.1.d. del Reglament del Consell General i d'acord amb el que disposa l'article 110 del Reglament del Consell General, va admetre a tràmit les esmenes formulades pels grups parlamentaris, amb l'excepció de l'esmena número 17 formulada pel Grup Parlamentari Mixt-UL/consellers generals independents de la Massana, de les esmenes número 41, 55 i 60 formulades pel Grup Parlamentari Mixt-PS, i de l'esmena número 57 formulada pel Grup Parlamentari Liberal.

D'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General, l'esmentat Projecte de llei, així com les esmenes a l'articulat que han estat presentades, foren trameses a la Comissió Legislativa de Finances i Pressupost el dia 22 de gener del 2018.

De les esmenes que figuren a l'informe de la ponència:

4 esmenes s'han aprovat per unanimitat;

3 esmenes s'han aprovat per majoria;

144 esmenes no s'han aprovat;

21 esmenes han estat retirades;

11 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per unanimitat,

i 2 esmenes han estat retirades per obrir el pas a establir unes transaccions que han estat aprovades per majoria.

Del resultat de la votació de les esmenes, se'n desprèn l'informe de la Comissió, el text del qual es sotmet avui a consideració d'aquesta Cambra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, acabada la intervenció del ponent, proposo procedir al debat i votació dels articles que han estat objecte de reserva d'esmena, i continuar després amb el debat de les altres parts del text.

Han estat presentades un total de 60 reserves d'esmena, 23 de les quals pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, 2 per la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot, consellera general del Grup Parlamentari Mixt també, i 35 pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal.

A demanda del M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt, les 23 reserves d'esmena presentades serien defensades de la manera següent:

- Les reserves número 1, 9, 10, 14, 15, 20, 21 i 22 serien defensades de forma conjunta.
- La reserva número 2 seria defensada de forma separada.
- La reserva número 3 també de forma separada.
- La reserva número 4 de forma separada.
- Les reserves número 5, 6, 7 i 8 defensades de forma conjunta.
- La reserva número 11 de forma separada.
- Les reserves número 12, 13, 18, 19 i 23 defensades de forma conjunta.
- La reserva número 16 defensada de forma separada.
- I la reserva número 17 també de forma separada.

A demanda de la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot, les dos reserves d'esmena presentades serien defensades de forma separada.

I a demanada del M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal, les 35 reserves d'esmena presentades serien defensades de la manera següent:

- Les reserves número 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33 i 34 serien defensades de forma conjunta.
- La reserva número 3 de forma separada.
- Les reserves número 6, 7 i 8 de forma conjunta.
- La reserva número 15 de forma separada.
- La reserva número 22 de forma separada.
- Les reserves número 29 i 30 de forma conjunta.
- I finalment la reserva número 35 també de forma separada.

Iniciariem doncs el debat de les reserves d'esmena.

Comencem pel primer grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López, conseller general del Grup Parlamentari Mixt.

Ens referim en concret a la primera, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 1 de l'informe del ponent, proposant suprimir la lletra a)

de l'apartat 6) de l'article 4 del Projecte de llei del pressupost.

La 9, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 138 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte remuneracions bàsiques 120 del pressupost de FEDA.

La 10, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 139 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Quota seguretat social - Personal contractual - 16030 del pressupost de FEDA.

La 14, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 169 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Remuneracions bàsiques i altres - Personal fix i altres - Personal fix - 110 del pressupost d'Andorra Telecom SAU.

La 15, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 170 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Quota seguretat social - Personal fix - 16010 del pressupost d'Andorra Telecom SAU.

La 20, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 180 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Altres remuneracions - salaris, Consells d'Administració - 10.000 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

La 21, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 181 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Remuneracions bàsiques i altres - Personal fix - 110 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

I finalment la 22, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 182 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Quota seguretat social - 160 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta primera agrupació de reserves d'esmena, llegides ara pel Sr. síndic, en total són 8 reserves d'esmena, fan totes elles relació a la contractació d'alts càrrecs, responsables, assessors, relacions especials, coordinadors i tota la tipologia de càrrecs que Demòcrates per Andorra ha anat creant en aquestes dues legislatures, i segurament alguna més que encara ens queda per veure.

D'una part el Govern, d'una altra part entitats parapúbliques des de sempre, a FEDA i STA. I

també a totes aquelles que també han anat creant al llarg d'aquestes dues legislatures.

Fons de reserva de jubilació, el Consell Regulador del Joc, l'ADI, l'ACTUA entre altres. I tot això enmig d'una paradoxa o almenys una aparent paradoxa al nostre entendre mal intencionada.

D'una banda hi ha una crítica constant al funcionariat. I aquests dies ho estem veient. Un desprestigi dels treballadors públics i de la funció pública en general. I de l'altra banda, el mateix partit que fa això utilitza les contractacions de manera absolutament "clientelar" creant cada any més, més i més places.

I per tant, a l'hora que tenim una funció pública desmotivada, s'imaginem vostès un empresari parlant cada dia malament dels seus treballadors i posant-los en evidència davant de l'opinió pública dia sí i dia també. Doncs això és el que està passant. Paral·lelament s'adjudiquen places de forma arbitrària i "clientelar". I el cost a més, tot i els seus discursos de sostenibilitat, el cost global es dispara per dalt, amb onze ministres, secretaris d'Estat, directors i tota aquesta tipologia a la que es referia abans de directors generals, assessors, relacions especials, coordinadors afegits als complements salarials implantats a tort i a dret.

Vull fer... -i segurament en el torn de rèplica tindrè més temps per allargar-me sobre alguna d'aquestes qüestions-, vull fer també una menció especial a la reserva d'esmena 20, una reserva d'esmena que en aquest cas, aquest increment de remuneració d'alts càrrecs, -si ho hem entès bé perquè tampoc estem del tot convençuts i la proposta ens sembla realment com a mínim estranya-, és el fet de què la CEA i la Cambra de Comerç com a entitats, això és el que se'ns ha explicat, cobraran per la seva presència al Consell d'Administració de l'ADI. Ens sembla que aquesta consideració mereix almenys dues reflexions: una, és un nou increment de despesa descontrolat, i de l'altra, una consideració potser de caràcter més jurídic i polític. D'una banda, la Cambra de Comerç ja té el seu finançament i el Sr. Saboya crec que està treballant en un nou Projecte de llei pel finançament de la Cambra de Comerç. La CEA és una entitat de dret privat amb el seu finançament i, per tant, no acabem d'entendre la base legal d'aquesta assignació, en tot cas és discutible més quan el partit que proposa aquesta assignació a la CEA ha negat, per exemple, finançament públic als sindicats o també veu amb mals ulls que les minories comunals puguin disposar de pressupost.

En tot cas, i reprenent el fil general d'aquesta reserva d'esmena la despesa de personal en les seves mans està absolutament descontrolada, i posaré un

exemple, una dada, que em sembla prou aclaridora per resumir aquesta primera intervenció d'aquesta reserva d'esmena i és en referència a l'ADI, que hi ha varies reserves d'esmena en relació a aquesta entitat. Una entitat de la que ben poc sabem i de la que ben poques notícies teníem, en tenim, en el dia a dia, i una entitat que no sé si saben -senyors consellers, vostès segur que ho saben però segurament molts ciutadans no ho saben-, que té un pressupost global de més d'1.600.000 euros i que la despesa de personal supera els 600.000 euros.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Liberal.

Si desitja intervenir...

No hi ha intervenció...

Els altres membres del Grup Mixt...

Sr. Víctor Naudi, hi ha intervenció...

Sí.

El Sr. Víctor Naudi:

Bé, en tot cas la meva intervenció serà per explicar el meu sentit de vot donant suport a aquestes reserves d'esmena, en el mateix sentit que vaig fer en el treball en comissió, i aleshores comparteixo en part les explicacions del Sr. Pere López en el sentit doncs, que aquesta reforma de la Llei de la funció pública arriba al final de la legislatura. S'ha plantejat novament i alhora tampoc s'ha abordat una reforma en profunditat del que és la reforma de l'Administració en si i, per tant doncs, aquestes contractacions i aquest desbordament de la despesa a nivell de treballadors de l'Administració està mal plantejada.

Per tant, el meu vot serà favorable a aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per la resta dels membres del Grup Mixt, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, senzillament per explicar el sentit de vot. Votarem a favor de la 1, 9, 10, 21 i 22 i en contra de la 14, 15 i 20.

Evidentment el Sr. López fa un exposat que com a concepte podem compartir i és que en la situació en la que ens trobem en un entorn de negociació amb la funció pública hi hagi aquesta paradoxa d'aquest augment de despesa per altres costats, no?

En aquest sentit es fa difícil de vegades entendre-ho tot plegat i la informació és densa i complexa. En aquest sentit ja avanço que entrarem una demanda d'informació per poder veure amb l'ajuda de Govern d'una forma més clarivident tot això que el Sr. López exposava. En aquest sentit els hi demanarem que ens facin un comparatiu del que era a finals del 2011, o al 2011 quan van entrar, i el que és avui tot el que suposen aquests conceptes que ara s'estan explicant, tot el que és de nou que s'ha creat d'agències, instituts, fundacions, societats públiques, parapúbliques, etc., etc., per entendre qui ho feia i què costava l'any 2011, i qui ho fa i què costa avui al 2018. És un punt de reflexió que no es pot evadir. Estem en una situació que la despesa puja d'una forma alarmant i pensem que aquest anàlisi, i demanem que el Govern ens doni la informació ben explicada perquè és complex, és important que el fem tots plegats per posar fil a l'agulla.

En aquest sentit aquest serà el nostre vot a les esmenes del Partit Socialdemòcrata.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula la consellera, Sra. Patrícia Riberaygua.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Les reserves d'esmena que debatem en aquest bloc són totes reserves d'esmena sobre el capítol 1 de remuneracions que siguin d'alts càrrecs, del personal de FEDA, del personal d'Andorra Telecom, del personal de l'ADI, com també dels membres del Consell d'administració de l'ADI.

Des del 2011 que vam assolir la majoria parlamentària i doncs, la responsabilitat de governar, hem desenvolupat unes polítiques reformistes en varis temes com és la diversificació i l'obertura de la nostra economia; d'aquí el Projecte ADI; també la diversificació del negoci d'Andorra Telecom i també la voluntat de generar altres energies que la hidràulica amb FEDA.

Aquest era i encara és el nostre projecte i per poder-lo realitzar es necessiten mitjans i no només mitjans materials sinó també mitjans humans, i d'aquí les variacions al capítol de personal.

Per entrar més al detall, la reserva d'esmena 1 pretén eliminar la possibilitat d'ampliar durant l'any 2018 la remuneració dels alts càrrecs. S'ha d'entendre que dins d'aquest capítol no només hi ha les remuneracions als ministres, però també a altres alts càrrecs de l'Administració com als ambaixadors i als magistrats.

Pel que fa a les reserves d'esmena 9 i 10 que fan referència a les remuneracions i les quotes de la seguretat social del personal de FEDA, tal i com es va mencionar en els treballs en comissió no es poden acceptar ja que en l'augment previst en el Projecte de Llei del pressupost es contraresta la disminució del capítol de personal eventual per tal de consolidar la plantilla amb personal fix; i d'altra banda, es creen quatre nous llocs de treball de tècnics per afrontar els projectes en curs i projectes nous, i en cap cas es parla de la incorporació de nous directius com el PS diu en la motivació de l'esmena. Pensem que la reducció proposada en la reserva d'esmena posa FEDA en dificultat per assolir finalitzar i consolidar els projectes en curs i la capacitat de FEDA de liderar i adaptar-se als canvis del sector estratègic.

Sr. López, estic explicant per què no votarem les vostres reserves d'esmena.

Pel que fa a les reserves d'esmena 14 i 15 que fan referència a les remuneracions i les quotes de seguretat social del personal d'Andorra Telecom, tampoc podem acceptar-les ja que l'augment d'aquestes partides en el Projecte de Llei del pressupost s'explica per la incorporació de personal per cobrir les necessitats vinculades al desenvolupament dels diferents projectes estratègics, i en especial als vinculats a la prestació de serveis a ABATEL, serveis que són refacturats a la societat participada i que, per tant, no preveu que aquestes contractacions suposarien també haver de reduir els ingressos de diversificació previstos en el pressupost.

Pel que fa a les reserves d'esmena 20, 21 i 22 que fan referència a les remuneracions dels membres del Consell d'administració de l'ADI i de les remuneracions i quotes de seguretat al personal de l'ADI, evidentment tampoc les podem acceptar. L'ADI desenvolupa projectes estratègics per la nostra economia. Aquest any 2018 té previst estructurar programes i estratègies que permetin donar suport a les empreses andorranes tant les que es volen desenvolupar a Andorra com les que tenen necessitat o voluntat de sortir a l'exterior, de participar en altres mercats i de generar projectes i sinèrgies amb empreses del seu sector.

Si es vol donar una bona cobertura a les empreses i ajudar-les amb els diferents programes que desenvolupa l'ADI és imprescindible disposar del

personal escaient, per això l'augment de les remuneracions i les quotes de seguretat social en el Projecte de la llei del pressupost. Això és dotar-se de les persones adients i competents per continuar desenvolupant el nostre projecte.

Com podeu veure, tots els increments de remuneració de personal estan argumentats amb projectes reals i estratègics per la nostra economia.

Per acabar, com ja he dit, el nostre grup parlamentari votarà en contra de les reserves d'esmena 1, 9, 10, 14, 15, 20, 21 i 22 del Grup Parlamentari Mixt-PS.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Govern.

Té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca...

Perdó, el Sr. Gilbert Saboya.

El Sr. Gilbert Saboya:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, voldria... És evident que el Sr. López té aquesta estratègia d'aprofitar els plens i els debats de coses tècniques per passar un missatge polític, i aquesta és la seva tàctica de comunicació des de ja fa uns mesos.

M'imagino que previsiblement doncs, amb la nova situació de ser candidat, doncs això no farà més que incrementar-se i avui assistirem a una repetició del que ja hem vingut assistint en els debats de pressupost, etc., dels últims mesos.

Per tant, no em faig cap il·lusió sobre el fet de què vostè escoltarà mínimament però educadament -perquè sempre ho ha fet i, la veritat, amb mi sempre ha tingut aquesta deferència-, però poc cas farà del que diré i continuarà fent aquest discurs de què governem per uns quants, de què repartim càrrecs, etc. Per tant, poca il·lusió em faig de què vostè escolti o de què faci molt cas del que li dic, escoltar segurament que ho farà perquè sempre, com deia abans, ho feia.

Vostè també ha aprofitat la intervenció curta per disseminar una idea que és la de manca de gestió de la despesa personal en general, eh? Després entraré més en alguns casos particulars que ja ha fet especial menció. I jo crec que això mereix com a mínim una resposta detallada. Després, vostè farà el que voldrà d'aquests números però, la despesa de personal d'aquest any està prevista en 110,7 milions d'euros. Jo crec que és bo fer una mica una anàlisi d'on venim; en divuit anys, en els darrers divuit anys la despesa de personal ha crescut de mitjana cada any

un 5,5% (un cinc i mig per cent). És evident doncs, que en divuit anys, entre els factors d'inflació i la capitalització això pot donar peu a un discurs tremendista que podríem fer tots, que és que la despesa de personal pràcticament ha multiplicat per 2,5, ha pujat un 144% de l'any 2000 on es pagaven 44 milions en el capítol 1, fins els prop de 90 milions del 2009, o sigui, pràcticament al 2009 es va més que doblar la despesa de personal, i després hem passat de 90 a 110 milions des del 2009 fins a la data. I això a vostè li permetria fer i jo crec que no seria adequat un discurs de: "s'han malgastat els diners" perquè amb el creixement de despesa de personal, per més que jo pogués compartir més o menys opcions també de governs anteriors, hi ha un factor de necessitat que és evident i quan mirem un creixement anual del 5,5% durant 18 anys per més que la xifra capitalitzada pugui donar objecte a què es faci demagògia al voltant de què s'ha gastat moltíssim en el capítol 1, jo crec que el discurs aquest l'hauríem de moderar una mica i aquesta moderació és la mateixa que la que aplica a la consideració que vostè fa absolutament injusta de la desconsideració que aquest Govern té cap als funcionaris... El que acabo de dir en seria una primera mostra.

També és bo assenyalar que en aquest creixement tenim varies fases. Hi ha una fase inicial que correspon als anys fins el 2006 on es creixia a un ritme d'un 12% anyal, un 12% anyal que obeïa a un increment del que és el preu, o del que és el cost però també amb un increment del que és la massa de treballadors de la funció pública, per tant hi ha una primera fase que correspon a un boom econòmic on és veritat que la despesa creixia a uns ritmes que certament crec que eren exagerats, que és un 12% anyal; una segona fase també doncs sota el Govern Liberal -i en aquesta en el Govern Pintat- on aquest creixement es situa en el 6% anyal i, aquí clarament en dos fases molt diferents: una fase primera on es seguien uns nivells propers al 9% i una segona fase on ja hi ha un esforç de contenció perquè jo crec que s'ha de reconèixer que la segona part del mandat del Sr. Pintat hi va haver una fase d'ajustament i aquí, en aquests darrers dos anys, doncs el creixement es situava en un 3%, un 3% Sr. López que és el que vostès van fer durant els dos anys que van manar, un 3% anyal el mateix que havia fet el Govern Pintat en els darrers dos anys on ja s'havien començat a estrenyer el cinturó.

Quin és el creixement durant els últims sis anys en termes anyals? Un 3%. Per tant, podríem dir que l'esforç de contenció o l'esforç de gestió de la despesa de personal que hem tingut en els darrers anys, la voluntat de què hi hagi una certa continuïtat i la despesa de personal durant els anys que nosaltres

hem governat és d'un 3% anyal. Ara bé, permeti'm també una petita consideració: mai s'havia fet càrrec ningú del Fons de reserva que era necessari alimentar per totes aquelles pensions de jubilació que s'havien accedit a donar amb la reforma de la funció pública de l'any 2000, però que ningú havia posat mai ni un duro per fer-hi front... Mai! I aquest any seran 4,5 milions, i ja portem des de l'any 2015 fent un esforç des dels 2 milions fins els 4,5 milions per dotar de recursos una promesa i un dret adquirit pels funcionaris; si això és tenir menys respecte que els que governaven abans... Jo no ho crec! Jo crec que el fet de què aquest Govern hagi posat en marxa els mecanismes per complir aquelles obligacions que altres governs havien donat abans als funcionaris, no crec que sigui una demostració de no respecte.

Una altra és, evidentment, el Pla d'aportació definida que hem posat en marxa. Els funcionaris poden escollir de cotitzar un 1, un 2, un 3% d'aportació definida amb el nou pla i el Govern va agafar el compromís de l'any 2015 de fer l'esforç equivalent. Si el funcionari aporta un 1, un 2 o un 3% en el Pla d'aportació definida, el Govern correspon a aquest esforç i, per tant, en una reforma que és una reforma on realment el que havíem de fer era donar sostenibilitat al sistema i que evidentment els funcionaris en sortien perjudicats... diguem-ho clar! En sortirien perjudicats si és que pensem que tenim la capacitat de pagar les pensions, que no les haguéssim tingut i, per tant, aquest esforç era necessari. Si hi havia un esforç del funcionari per fer aportació definida, també hi havia de ser del Govern en la mateixa mesura i això aquest any són 1,5 milions més.

Per tant Sr. López, si vostè fa l'exercici que segurament, el farà perquè vostè amb números és bo, una altra cosa és que faci la interpretació que més li convingui que això és més legítim i normal, si vostè treu d'aquests 110,7 milions l'import que dedicarem a pagar les pensions que altres havien compromès i que no s'havien fet front mai, la despesa de personal al capítol 1 durant els últims sis anys ha pujat un 1% anual.

Per tant, ja em dirà vostè com fa ara per repetir el seu discurs, que segurament ho farà, i ja em dirà vostè amb quins arguments em pot fer un discurs d'una gestió que ha fet un 1% anual a més de complir amb totes aquelles obligacions que vostès no van fer, que tot i amb aquestes obligacions estariem al mateix nivell de despesa de personal d'augment, de despesa de personal, que el seu Govern i que la part diguéssim d'ajustament del Govern Pintat, per tant doncs, jo crec que aquesta consideració que vostè ha fet sobre el descontrol de la despesa de personal a la qual el Sr. Víctor Naudi s'ha sumat de

forma alegre i poc fonamentada, doncs, jo crec que queda com a mínim si més no amb entredit o almenys deixi'm pensar-ho.

Aquesta mateixa tàctica de sembrar el discurs vostè també l'empra pel que fa als alts càrrecs. Els alts càrrecs, el fet de què s'augmenten els salaris... Miri, escolti Sr. López, això ja s'ha dit varies vegades en aquesta Cambra: els ministres del present Govern i el cap de Govern del present Govern, hem sigut el cap de Govern i els ministres que hem tingut els sous més baixos des de l'any 2005, on el cap de Govern cobrava 6.790 euros i els ministres 5.772 al mes. Quan hi va haver l'ajustament, quan vostès van arribar a Govern, el cap de Govern cobrava 6.603 euros i els ministres 5.613, i a l'any 2012 quan nosaltres ens vam veure obligats i ho vam fer la veritat que motivats per donar sostenibilitat a unes finances públiques que passaven un mal moment, ens van baixar el sou: el cap de Govern fins els 5.942 euros al mes (un 10%) i els ministres fins a 5.103 euros al mes (un 10% també) i això es va mantenir durant cinc anys fins el 2016, i a la que es van aixecar les mateixes mesures de baixada de tots els sous superiors als 3.000 euros que és l'esforç que vam demanar, per no dir imposar, perquè és la veritat, l'esforç que necessitàvem per equilibrar unes finances públiques que estaven molt malmeses, hem tornat al mateix nivell de remuneració (el cap de Govern amb els 6.603 euros que el seu Govern va fixar, i els ministres a 5.613).

Per tant, el discurs que vostè em fa de si aquest Govern ha repartit sous i salaris, li puc assegurar que amb els membres del Govern no ho és, quan en nombre de ministres n'hi ha onze Sr. López, els mateixos que hi havia en el Govern del Sr. Pintat o en el Govern del Sr. Forné. Per tant, suposo que és un nombre, primerament que és legal, només faltaria, i segona que obeeix de totes maneres a unes certes necessitats.

Ja no entraré amb secretaris d'Estat perquè amb secretaris d'Estat estariem en situacions amb uns salaris mitjos a l'època del Govern Liberal entre els 5.800 i els 6.687 euros, més o menys, amb una franja d'aquests quatre anys; vostès, i això sempre li hem reconegut perquè quan fa falta reconèixer jo crec que nosaltres ho sabem fer...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Gilbert Saboya:

Acabo Sr. síndic.

Ho vam baixar a 4.788 euros, nosaltres vam baixar tots els sous dels secretaris d'Estat, que tots els sous dels secretaris d'Estat que en mitjana van passar a cobrar entre 4.610 i 4.543 el 2015. I ara també, s'han aixecat aquestes restriccions i han tornat als nivells avui encara inferiors als que vostès tenien en el moment que manaven.

I per tant, ho deixaria aquí i continuaria, doncs, dient que la Sra. Patrícia Riberaigua ha fet ja una excel·lent feina en altres aspectes referents més d'argumentació i, per tant, serà un plaer, doncs, continuar aquest debat.

Gràcies Sr. síndic i perdoni.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obrim un altre torn d'intervencions.

Sr. Pere López, teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En primer lloc, molt breument en relació a les intervencions abans de contestar evidentment, al Sr. Saboya, doncs, coincidència amb el Sr. Víctor Naudi en relació a aquestes reserves d'esmena. Fins on jo tinc anotat, doncs, els consellers del Grup Liberal van votar a favor de les esmenes quan es van presentar en comissió.

I amb el Sr. Carles Naudi, el que ell comentava, doncs, em sembla que la proposta que ha fet ens sembla una proposta molt interessant. Nosaltres és un dels temes que hem plantejat, i per això no he acabat d'entendre la resposta del Sr. Saboya i de la Sra. Riberaigua. El que estem plantejant és aquesta diversitat, aquesta ampliació. Jo no he parlat del pressupost del Govern, he parlat de les parapúbliques. Si es mira les reserves d'esmena, ara les analitzaré, i per això em sembla que la seva resposta no s'adiu al que jo estava plantejant.

El que nosaltres hem estat denunciant és la creació d'entitats. Com deia el Sr. Carles Naudi, allò que es feia des del Govern que ara es fa des d'altres entitats, és on han trobat la fórmula per escapar a un cert control polític o a un cert control pressupostari. Nosaltres hem fet alguna feina en aquest sentit, però ens sembla que la proposta de demanda que feia el Sr. Carles Naudi és molt encertada i interessant, i en tot cas, ja mirarem de compartir aquesta informació.

En relació al que deia la Sra. Riberaigua, l'estava escoltant Sra. Riberaigua, estava comentant amb els meus companys que parlava d'eventuals, parlava de no sé quines altres qüestions referides al Govern. És

clar, la reserva d'esmena 1 parla d'alts càrrecs, les reserves 9 i 10 són de FEDA, la 10 i 14 d'STA, i la 20, 21 i 22 de l'ADI. Per tant, tot el que s'ha parlat dels eventuals i de la feina... nosaltres estem parlant d'aquest descontrol i a més ho he dit, existent en les entitats parapúbliques, tant a les de sempre, a les de FEDA i STA com a totes aquestes noves entitats que vostès han creat i particularment una que fa objecte de vàries esmenes, que és el tema de l'ADI.

I en relació a la intervenció del Sr. Saboya, doncs, vostè em demana que l'escolti i permeti'm la broma ja que vostè me l'ha fet, jo també li demano que vostè m'escolti a mi. Tot aquest plantejament numèric del pressupost del Govern que m'ha fet ho celebri. Potser podrem utilitzar en algun debat posterior, però li torno a repetir, la reserva d'esmena 1 fa referència als alts càrrecs, per tant, res del que vostè m'ha contestat. I les altres reserves d'esmena fan referència a FEDA, STA i l'ADI. I la reserva d'esmena dels alts càrrecs és perquè aquesta partida no fos ampliable. És a dir, el que s'estava proposant és que aquesta partida aquest any 2018 no fos ampliable.

També volia fer referència que la primera part de la seva intervenció quasi bé no fa falta que ens la faci. En cada un dels articles que hi ha, escrits per un membre de Demòcrates per Andorra, on cada una de les intervencions la primera part, aquesta que hem vingut aquí a fer política que és el que hem vingut a fer i que hem vingut aquí a explicar... ja la sabem. És a dir, ens la diuen en cada una de les intervencions, potser, si em permet, sobra i anem directament als temes i millor que debatem perquè aquest és algun comentari que ens fan cada vegada, que no sé a què ve. Hem vingut aquí a fer política, a explicar els nostres posicionaments i, en tot cas, vostès també en fan de política. I per tant, em sembla un comentari absolutament reiteratiu.

Com li deia, i per tant, no li contestaré en relació a totes les xifres del pressupost. Hi ha un descontrol a les parapúbliques. Vaig fer una pregunta al Consell en relació a FEDA comparant l'organigrama quan nosaltres estàvem al Govern amb l'actual organigrama de FEDA. No vull recordar que vaig necessitar dues pàgines per mostrar l'actual organigrama de FEDA que ha passat de 4, -no sé si recordo, no tinc ara aquí la informació- de 4 a 10 o a 11 direccions. La partida de pressupost d'STA creix any rere any en xifres mil·lenàries, i es creen departaments i estructures en paral·lel. Estaria bé que em contestés de l'ADI, una entitat de la que sincerament, no sabem massa, segur que està treballant, però els resultats on són, que ha crescut del no res fins a un pressupost de més d'1.600.000 euros, amb unes contractacions de personal que cada

any creixen de l'ordre de 150.000 euros. No hi havia pràcticament res i passem ara als 640.000 euros de pressupost per a l'any 2018.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Sí, acabo Sr. síndic.

I ara en relació amb aquesta proposta que feien vostès, també m'agradaria que em contestés sobre aquesta aportació o aquest fet que la Cambra de Comerç i la CEA rebran una remuneració, així està contemplada per participar al consell d'administració de l'ADI. Una cosa que ens sembla realment estranya si més no.

I en relació als salaris dels ministres, bé, vostè ho ha explicat. Els salaris ara són més elevats que quan nosaltres estàvem a Govern, però no fa objecte. Estem parlant del pressupost del 2018, vostè m'ha fet una translació amb el temps des dels anys de governs anteriors fins i tot el nostre, però insisteixo, el que estàvem parlant aquí és de no fer ampliable la partida d'alts càrrecs que vostès no han volgut per aquest pressupost del 2018, no reduir cap partida en aquest sentit. I tot el descontrol existent a les entitats parapúbliques sobre el qual estaria bé que sobre aquest tema sí que ens contestessin amb les xifres del pressupost del capítol 1 del Govern que vostè m'ha contestat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

... no s'inclouen, evidentment, les parapúbliques.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

És el torn del Grup Parlamentari Liberal...

No hi ha intervenció...

Pels altres membres del Grup Mixt...

Sra. Sílvia Bonet...

Sr. Víctor Naudi...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Demòcrata...

Sra. Patrícia Riberaygua, teniu la paraula.

La Sra. Patrícia Riberaygua:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, Sr. López, sí, segurament m'ha escoltat però potser no m'ha entès. Perquè jo he explicat per què hi havia l'augment en el capítol 1 de FEDA, d'Andorra Telecom i de l'ADI.

Vull dir, ho he explicat, no entraré en les xifres, però he explicat per què? Perquè hi ha creacions de nous llocs de treballs tant a FEDA com a Andorra Telecom com a ADI, doncs, per fer front als projectes. Vull dir, FEDA té uns projectes molt ambiciosos a nivell energètic i s'han de desenvolupar. I per desenvolupar-ho es necessita gent preparada, tècnics preparats en aquest cas per poder desenvolupar aquests nous projectes.

Andorra Telecom també els vam dotar amb una llei nova perquè pogués diversificar les seves accions i, doncs, per poder-ho fer, per exemple la prestació de servei d'AVATEL, doncs, també necessita gent preparada perquè la seva plantilla actual ja treballa en altres projectes, doncs, necessita gent preparada per desenvolupar aquests nous projectes. Vull dir, això és el nostre projecte global de país, amb la diversificació econòmica també, amb l'ADI, i l'ADI té previst aquest any 2018 reforçar estratègies per les empreses aquí a Andorra, ajudar-les a desenvolupar la seva activitat aquí a Andorra i/o a internacionalitzar-se, i per això també necessiten gent preparada i que estiguin sobre aquests projectes.

Vull dir, això ho he explicat, sembla que vostè no m'ha entès però ho he explicat.

A part això, si es vol entrar dins dels números, doncs, ja ho farem.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Gilbert Saboya.

El Sr. Gilbert Saboya:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, deixi'm constatar que vostè ja abandona el descontrol del capítol 1, perquè evidentment, poc hi pot dir, i per tant ja n'agafo acte. Vostè això sí, sempre aquí amb els sous, encara estava insistint en què són més elevats. Escolti, o no ho ha escoltat bé o ho he dit malament. Però els sous dels ministres i del cap de Govern han sigut un 10% inferiors durant els 5 anys, i ara que han tornat als nivells anteriors igual que s'ha fet en el conjunt de l'Administració pels esforços que també ells van consentir, han tornat al

mateix nivell. I han passat 6 anys. I per tant, jo no li faig el càlcul amb termes reals. També vostè que és bon matemàtic, se suposa per la feina que fa, doncs, ho hauria de saber fer.

Deixi'm entrar... perquè ara com que abandona el descontrol del capítol 1, ara anirem al descontrol dels alts càrrecs. Perquè en alguna cosa s'ha d'agafar vostè per justificar les esmenes que avui ve a defensar aquí.

Doncs, entrem en el descontrol dels alts càrrecs. Vostè estic segur que sap quina part de l'augment dels alts càrrecs, de les partides d'alts càrrecs pertanyen als de Govern, secretaris d'Estat, ministres, cap de Govern, i els que pertanyen als òrgans judicials. Suposo que ha fet aquest exercici. N'estic segur.

Per tant, ja m'imagino que d'aquest augment que vostè ven, no discutirà els recursos que s'han abocat a millorar la part dels estaments judicials. Jo estic segur que això no ho farà, perquè estic segur que compartirà amb mi que almenys aquesta part d'augment que correspon als alts càrrecs i que és la gran major part. Vostè estarà d'acord amb mi que era necessària.

Quant al descontrol de FEDA. Miri, perquè vostè això suposo que ho coneix bé. 2010, FEDA, capítol 1, se'n recorda? 5.727.000 euros. Vostè ha apuntat segurament la liquidació del 2017, 5.676.000? Deixi a la gent que governa FEDA la feina de determinar com s'organitza i de gestionar el capítol 1 amb aquelles necessitats que ha d'afrontar i les responsabilitats i les iniciatives que ha de fer. En un moment, a demés, on FEDA està fent una aposta decidida en temes de cogeneració, amb tots els temes d'alineament amb les infraestructures verdes i amb tot el tema d'esforç amb la mobilitat, i que està assumint un rol de lideratge, que jo crec que convé saludar. Escolti, deixi en els professionals de FEDA el luxe i la responsabilitat de determinar com assignen aquest capítol 1. Perquè el capítol 1 no ha crescut.

De la mateixa manera si vol li recordo quina plantilla hi havia, 101 persones, n'hi ha 109, 2010-2018. Però es gasta menys, Sr. López, menys que quan vostè s'assentava segurament al consell d'administració, i per tant... perdó, hi treballava, millor dit, més o menys devien ser aquells anys, no?

Directius a FEDA de 9 a 10. Vostè sap quan es pagava als òrgans de direcció a FEDA al 2010 que eren 9 persones? 827.000 euros. Ara són 796.000. On està el descontrol, Sr. López? Una cosa és que a vostè li agradi el que es fa a FEDA o que vostè tingui una agenda pròpia del que s'ha de fer a FEDA. Però qui governa FEDA avui en dia són els responsables

de portar-ho, i aquests responsables han fet que els fons propis durant aquests anys passessin de 113 milions d'euros a 157, que la xifra de negocis de FEDA pugui de 56 milions d'euros a 61, que els resultats pugin entre 3 i 9 milions d'euros en el període 2009-2010, perquè hi va haver un any atípic que és el 2010, i no ho aprofitaré per fer sang, però es van fer 3 milions d'euros. Però la mitjana dels anys anteriors està al voltant dels 9, els 10 milions d'euros, els 12 milions d'euros que ara hi ha. La plantilla s'ha mantingut a 101 a 109, els òrgans de direcció de 9 a 10, i com he dit abans, el capítol 1 no només no ha crescut, sinó s'ha rebaixat.

Per tant, bé, ja em dirà vostè on està el descontrol. Vostè pot continuar fent el discurs, però els números són tossuts. Són tossuts quan ens afavoreixen, però són tossuts també quan no ho fan.

Referent a l'ADI, doncs, miri, faré com vostè, i amb això ens posarem d'acord i, per tant, anirem ràpid. Agrair el Sr. Carles Naudi la seva intervenció i ho faré per dos raons. La primera per aquest exercici d'informació i de transparència que reclama i el qual nosaltres des del Govern estarem plenament oberts, no solament des del Govern, però jo puc parlar en nom de l'ADI i de la iniciativa ACTUA si a vostè això li interessa que estic segur que sí.

I per tant, amb el Sr. López en això coincidirem que és un exercici que estem disposats a fer.

ADI, descontrol en el que seria, doncs, iniciatives dedicades a empenedoria. Miri, Govern Pintat o Govern Liberal, l'OIE, pressupost, 1,6 milions d'euros. Molt similar al pressupost que avui hi ha a l'ADI. Amb una estructura de personal de 5 persones, una direcció general i un conseller delegat. Una estructura ara que són 9 persones i una direcció general.

Per tant, els pressupostos similars als que hi havia en aquella iniciativa que amb les crítiques que hi puguem fer, que jo també les tindria a què es dedicaven ben bé els diners i quins eren els objectius i etc., obeeïa a una voluntat política clara. I això s'ha de reconèixer. Una altra cosa és que no fossin capaços en aquell moment de culminar el discurs. Però el discurs era un discurs d'obertura, un discurs d'obertura també cap a Europa, i un discurs de promoure-ho a partir d'una institució de professionals dedicada. I amb això hi he de coincidir. Una altra cosa és que pugui admetre les crítiques, però com que no és objecte del debat d'avui, ho passaré.

Per tant, quan estem parlant d'un pressupost que en els darrers anys de mitjana ha sigut de 888.000 euros, perquè hem governat 6 anys, i durant els 6 anys hem tingut anys on l'ADI ha tingut pressupostos de

600.000 i d'altres on tenim pressupostos d'un milió i escaig, perquè hi ha projectes diferents en moments de maduració diferent també de la institució, doncs, hem fet el mateix esforç.

I jo crec que estem en una línia que és molt similar al que es necessita per realment fer front a la feina que s'ha de fer.

Ara, és clar, si la política seva és de trinxar l'OIE o l'ADI com va fer vostè quan va ser ministre, és una altra opció. És una altra opció, va dividir per tres el pressupost i va dividir per dos la plantilla. Si amb 4 persones vostè vol fer inversió estrangera o vol fer obertura econòmica o vol acompanyar les empreses, bé, és una opció.

Jo li parlaré si volem dels objectius que hi havia a l'època. Miri, els objectius escrits, perquè això sí que és un mèrit en el Govern dels Liberals, els objectius amb un pressupost d'1.600.000 euros. Ara els hi diré. 30 empreses estrangeres aterrades i 120 llocs de treball pel període 2009-2011, 1.600.000 euros. Aquest és l'objectiu que hi figura, declarat. Aterrar 30 empreses estrangeres i 120 llocs de treball. Objectiu declarat dels seus 2 anys. Doncs, no ho he sabut trobar si vol que li digui la veritat. Però és clar, no m'estranya, perquè és clar, amb els recursos que vostè els hi va deixar, feina vam tenir nosaltres de remuntar la situació que vostès van deixar.

Vol saber feines de l'ADI? Jo li puc dir feines de l'ADI, si vol. I les comparacions són odioses. 2017, 1.840 consultes ateses, 162 projectes empresarials acompanyats. 162 projectes acompanyats. Implantats 32. Implantats vol dir que durant aquest mateix any d'aquests 160, 32 obren. I si vol li'n citaré. Això és un implantació d'un 20%. Les mètriques més o menys d'implantació d'agències similars estan al voltant del 15%. Però si vol li diré tres projectes de l'any 2017. EVERIS, empresa molt coneguda de consultoria en l'àmbit tecnològic. Nice Fruit, una empresa puntera avui en dia en el tractament de productes de fruita amb una tecnologia molt novadora que ha traspassat aquí gran part de la seva activitat. Un altre model franquiciat, Podoactiva, fruit també d'un posicionament de país, no només fet per a nosaltres en el tema dels esports. I aquí hi ha una esmena al pressupost que també va presentar el Sr. Carles Naudi en nom de Ciutadans Compromesos i Unió Laurendiana, que també anava una mica en aquest sentit. 40 llocs de treball creats Sr. López amb aquests tres projectes durant l'any 2017. Jo no li faré comparacions i si amb 1.600.000 se n'havien de crear 120 i si amb 1.400.000 en creem 40. Perquè és injust, perquè estem en moments de maduració de tot el projecte polític i d'obertura molt diferent.

Però el que sí li vull dir és que el que no s'aguanta és el seu discurs perquè vostè va ser el responsable en part, segurament, del pitjor moment de la iniciativa empresarial aquí a Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obrirem un tercer torn d'intervencions.

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

I corregeixi'm si m'equivoco que som al debat del pressupost de l'any 2018. Perquè em sembla que el que ens ha fet el Sr. Saboya, però estem tant acostumats, és un enèsim anàlisi, ell té les dades, jo he vingut amb les dades del pressupost del 2018 que és el que em sembla que estem debatent. El Sr. Saboya em porta unes dades que jo aquí no tinc. Algunes evidentment estan a Govern, però és que no podem estar parlant sempre del mateix amb una utilització tendenciosa de la informació, amb manipulació per la seva part.

Estem debatent unes reserves d'esmena del 2018 i vostè m'ha parlat de tots els anys menys del 2018. M'ha parlat de l'11, del 17, del 14, del no sé què. Això és una presa de pèl! Estem sempre evitant el debat en concret i el tema que hi ha en qüestió, i barrejant dades i informacions.

Si li sembla bé al Sr. síndic i podem tornar al debat del pressupost del 2018.

FEDA, pressupost del 2018, que vostè m'ha tret unes xifres, i vostè recordarà perfectament que quan vaig fer la pregunta, FEDA, quan jo era president del consell d'administració tenia 4 direccions i ara en té 10. Vostè em diu unes xifres que ara hi ha més pressupost ara que en aquell moment. La qual cosa és certa. Hi ha més treballadors, hi ha molts més directors. Per tant, no tinc aquestes dades aquí, però segur que no poden ser certes de qualsevol manera.

En tot cas, pressupost del 2018 de capítol 1, 6.774.000. Pressupost del capítol 1 de l'any 2017, 6.249.000. Per tant, una diferència de més de 525.000 euros. És això el que estem debatent avui. I a vostè no li interessa parlar d'això. I ho puc entendre. És a dir, un increment del 8,4% a una entitat parapública que avui en dia té 10 o 11 directors, quan fa no gaire funcionava amb 4 directors.

El tema de l'ADI, més enllà de la feina feta i tot el que vostè ens ha plantejat. Jo li recordo que quan

vostè va entrar al Govern, ens va dir que vindria Apple i que tindríem aquí una arribada de grans empreses multinacionals. Ara m'ha parlat d'unes empreses que són importants però que en tot cas no és el que vostès havien promès a nivell de la inversió estrangera i els grans discursos que vostès havien fet. Que vostès intentin treure pit d'un dels fracassos més importants de la seva gestió quan ha parlat d'inversió estrangera i vostè presentava l'altre dia unes dades que són més aviat modestes. Jo crec que després de què hem fet els impostos, que vostè em parla de la llei de Govern quan nosaltres, no hi havia el marc fiscal, no hi havia els convenis per evitar la doble imposició. Per tant, comparar aquelles dades amb les actuals és absolutament injust i no té cap mena de lògica i no porta enlloc.

Ara hi ha els convenis per evitar la doble imposició, que són d'aquesta darrera legislatura, per tant, ara hi ha condicions perquè aquella inversió estrangera per la qual uns van començar a treballar assumint la nostra responsabilitat, posant impostos, pugui ser efectiva. Per tant, qualsevol comparació amb el 2009 està totalment fora de lloc al nostre entendre i vostè ho sap perfectament. Però del que vostè no vol parlar és d'això.

El pressupost de l'ADI de capítol 1 per l'any 2018: 609.000 euros.

Pressupost de l'any 2017: 419.000 euros.

Per tant, diferència de 189.000 euros, 45% d'increment. 45% d'increment.

Total de pressupost de l'ADI de l'any 2018: 1.639.000 euros.

L'any 2017: 1.147.000 euros. Diferència prop de 700.000 euros, 60% d'increment total en despeses de funcionament i despesa de personal.

Som aquí Sr. Saboya, a l'any 2018 explicant, i li deia abans, nosaltres ni hem vist la memòria de l'ADI, ni se'ns ha presentat, ni hi ha una informació. Hi ha un increment de personal any darrera any, amb unes contractacions evidentment que també vostès gestionen de manera discrecional, i això és el que vostès han anat fent a totes les entitats, i hi ha més reserves d'esmena que no he presentat. Sobre el fons de reserva de jubilació n'hi ha unes que presentarà, després defensarà el company Gerard Alís. Hi ha el tema del Consell Regulador del Joc i hi ha altres entitats. El finançament d'ACTUA-TECH que també ve per FEDA i per STA...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

...és d'això del que estem parlant. No perdem el temps fent aquests exercicis demagògics sobre el que va fer el nostre govern perquè ja han passat 7 anys.

Si vostès l'única referència que tenen és aquesta, ja els hi he dit varies vegades, si no són capaços de defensar la seva gestió, si no són capaços d'explicar el que fan i l'únic que saben fer és criticar els governs anteriors, millor que pleguin. És a dir, presentin a la ciutadania dient el que fan i defensant les seves actuacions. Si no les poden defensar i l'únic que poden fer és tirar brossa als anteriors governs, és un exercici, primer molt poc legítim i després estem molt cansats de què cada vegada els debats són els mateixos.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre, teniu la paraula.

El Sr. Gilbert Saboya:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, un dia li vaig dir a vostè que era molt previsible amb les seves intervencions. Què he d'afegir més?

Clar, quan el debat a vostè no li convé, resulta que no és el d'avui, perquè el d'avui vostè primer és el descontrol de la massa salarial i com que li demostro que no és veritat, doncs llavors el canvia, és el descontrol dels alts càrrecs. Quan se li demostra que no és veritat, ara ja no sé què és. Ara són els sis treballadors d'empreses temporals que FEDA tenia per fer front a les 15 jubilacions que hi han hagut per assegurar els torns de 12 hores i que degut a què hi havia una instrucció de disciplina, doncs no s'havien cobert amb llocs fixes i que estaven amb entrades temporals i que s'han consolidat, que són 6. Aquest és el debat que vostè vol portar al Consell General Sr. López?

Doncs ja el té, ja té la resposta també.

Aquest és el debat que vostè vol?

Clar, vostè canvia el debat en funció de com li van els números. El problema és que els números no li van bé. Aquesta és la veritat.

Els 1500 llocs de treball creats amb la inversió estrangera, que vostè no recorda mai, tampoc li van bé. Deu ser també un llegat que no servirà a ningú. Prop del 3% d'equivalent al PIB, d'inversions formalitzades que hi han hagut constantment des del

2014, 2015, 2016, 2017, doncs segurament no valen per res.

Escolti, almenys això de tirar brossa, escolti a la meua intervenció, vostè repassi, però he assenyalat coses positives que el seu govern va fer quan va gestionar les primeres retallades des del punt de vista de capítol 1. He assenyalat aportacions bones que altres governs liberals han fet també des de la discrepància, però jo no vinc aquí a tirar brossa Sr. López, vinc a posar en evidència les seves mancances en el seu discurs. Això sí, jo entenc que això li sàpiga greu però és la realitat.

I una última precisió que m'agradaria fer, que és la de la Cambra i la CEA, la remuneració dels càrrecs. Que amb això segurament estarem d'acord Sr. López, el que li diré ara.

Jo crec que és bo que en el pressupost es reflexa les mateixes condicions per a tots aquells membres del consell d'administració de l'ADI que hi participen, que són remunerats tots menys, -perquè van renunciar a fer-ho sempre-, el Sr. Marc Pantebre i el Sr. Xavier Altimir. Mai han cobrat ni un duro des de què aquest Govern està des del 2012 amb ells al consell d'administració de l'ADI.

Jo sé que ells continuaran en la mateixa política, però una cosa són les persones i les altres són les institucions, i l'altra la realitat del que ha de reflectir un pressupost.

Jo crec que el pressupost ha de reflectir les mateixes condicions de remuneració i és el que aquest any hem arreglat perquè jo crec que això era degut, de la mateixa manera que aquest any un dels augments aquests que vostè diu de l'ADI obeeix aquí una persona que està amb mobilitat en el departament de finances, en el Ministeri de Finances té una plaça de retorn, i és veritat no havíem mai pressupostat aquesta eventualitat de què hi pogués haver aquest retorn, i aquí per tant hi ha una creació de lloc de treball que en realitat probablement no es produeixi, però que està en els números.

Jo crec que aquest escenari d'anar també posant les coses en el seu lloc i d'anar reflectint realment les situacions, s'havia de fer i per tant, jo conec molt bé el Sr. Marc Pantebre, el Sr. Xavier Altimir que han treballat amb nosaltres sempre des d'una posició crítica molt sovint, però d'una posició de col·laboració, sempre ho han fet gratuïtament, amb una gran implicació. Estic segur que ho han fet amb tots els governs anteriors perquè també tenien trajectòria en aquest sentit i per tant, des d'aquest punt de vista estic segur que vostè es quedarà molt tranquil d'aquesta eventualitat, i que estarà d'acord amb mi en reconèixer-los-hi el gest que van tenir perquè no tenien cap obligació en fer-ho, i també

reconeixerà amb mi que és bo que es pressupostin les coses com són i després, com dèiem un dia, la micro gestió i les decisions de cadascú ja portaran a liquidar de forma adequada i per tant, la liquidació no pateixi un excedent.

Deixi'm també fer una consideració que és que l'import total del que avui són les despeses del consell d'administració, que són uns 20.000 euros així aproximadament, equivalen al sou que hi havia en el conseller delegat de la OIE en el seu moment. I per tant, perquè vegi també que tenim una diversitat més gran, però hem intentat que aquesta diversitat de punts de vista de professionals de sectors que participen en el consell d'administració, no comporti un augment de la despesa, i ja estem en els mateixos nivells de despesa que en aquell moment tenia una persona sola, que era el conseller delegat, i per tant hem fet un esforç en aquest sentit, i l'han fet ells perquè són gent que són d'aquí d'Andorra i que són de fora i que creuen no amb el projecte de DA sinó amb la capacitat d'Andorra de vehicular realment una dosificació econòmica. I això és el més important, que tenim avui gent en el consell d'administració de l'ADI que creuen amb Andorra, no que creguin amb el Govern de DA, que a mi em preocupa poc, però que creuen amb Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem tot seguit a la votació de les reserves d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text aleshores tal com ha sortit de la comissió.

Anem a votar la reserva d'esmena número 1, que es correspon a l'esmena número 1 de l'informe del ponent, proposant suprimir la lletra a) de l'apartat 6 de l'article 4 del Projecte de Llei del pressupost.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor: 11, vots en contra: 14, abstencions: cap.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem a votar la reserva d'esmena número 9, que es correspon amb l'esmena número 138 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Remuneracions bàsiques - 120 del pressupost de FEDA.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 11, vots en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, també queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem al vot de la reserva d'esmena número 10 que es correspon amb l'esmena número 139 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Quotes seguretat social - Personal contractual - 16030 del pressupost de FEDA.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text.

Passem a la següent votació, que és la reserva d'esmena número 14 que es correspon amb l'esmena número 169 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Remuneracions bàsiques i altres - Personal fix- 110 del pressupost d'Andorra Telecom.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 7, en contra: 19.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, també queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text.

Passem a la següent votació de la reserva d'esmena número 15, que es correspon amb l'esmena número 170 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Quota seguretat social - Personal fix - 16010 del pressupost d'Andorra Telecom.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 7, en contra: 19.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la reserva d'esmena número 20 que es correspon a l'esmena número 180 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Altres remuneracions - Salariis, Consell d'Administració - 10.000 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

Vots a favor: 7, en contra: 19.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la reserva d'esmena número 21, que es correspon a l'esmena número 181 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Remuneracions bàsiques i altres - Personal fix - 110 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

Vots a favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la reserva d'esmena número 22, que es correspon a l'esmena número 182 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Quota seguretat social - 160 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Bé, després d'aquestes primeres votacions d'aquestes reserves d'esmena d'aquest debat, passem tot seguit al segon grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt.

En concret anem a debatre sobre la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 5 de l'informe del ponent, proposant suprimir l'article 15 del Projecte de llei del pressupost.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En primer lloc, en relació a aquesta reserva d'esmena, exposar la nostra sorpresa quan vam analitzar el pressupost a trobar una disposició com

aquesta sense cap mena d'explicació a l'avança per part del Sr. ministre. Una previsió que parla d'un finançament ajornat d'una concessió de servei públic. Ni l'opinió pública al nostre entendre n'era coneixedora i que ningú s'ho agafi malament, ni els propis consellers de DA em sembla que n'estaven al corrent. Perquè tothom ens entengui, és una fórmula que preveu un finançament a 10 anys, per un servei que serà objecte d'una concessió, sota el marc d'una llei molt criticada per Demòcrates per Andorra i molt particularment per vostè, Sr. ministre, que és la Llei 5/2008, de noves formes de contractació i finançament d'obres públiques, més coneguda en llenguatge de carrer, com la llei dels peatges a l'ombra.

I a més, amb una consideració afegida al nostre entendre, que a més serà per un servei que serà objecte d'una concessió en l'àmbit privat.

Per tant, en resum, el fet que ningú hagi explicat aquesta fórmula a l'avança, sembla realment molt poc defensable. Que es reprengui una fórmula que enteníem que ja estava abandonada com la dels peatges a l'ombra o el finançament ajornat, no ens sembla tampoc encertat. I després que les condicions d'una despesa global, que és important perquè és d'1,2 milions d'euros, de la qual tampoc almenys nosaltres en tenim informació, també ens sembla preocupant.

Evidentment el fet que la finalitat sigui lloable, en el sentit de la destinació de la partida, que és el foment de la bicicleta elèctrica, un projecte que no cal dir que compartim, no permet al nostre entendre descuidar ni el cost ni la modalitat de finançament, ni generar importants compromisos a pagar en un futur.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, hi ha intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només dir que el Grup Parlamentari Liberal també ha fet una reserva sobre aquesta esmena i per tant, el nostre vot serà favorable però esperarem el nostre torn per defensar i justificar el perquè.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, només per dir que donaré suport a la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Doncs tal com vaig fer en la Comissió Legislativa de Finances, el meu vot serà favorable a aquesta reserva d'emena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana, consellers generals independents de la Massana.

No hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Marc Ballestà, teniu la paraula.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, dir que el rere fons d'aquesta reserva d'esmena és un aspecte purament tècnic. Ens diu que això s'ha fet sense el coneixement de DA. Bé, li diria al Sr. López que és una llàstima que no va estar el dia de la comissió, en què vaig poder explicar el rere fons d'aquesta esmena. Una esmena que ell presenta, però no va ser a la comissió per poder-li explicar.

Dir que el mecanisme emprat tal com ens va informar Govern i com suposo que després el ministre també, en el seu torn de paraula ho podrà fer més abastament. El mecanisme emprat doncs va ser validat per la Intervenció de Govern i per tant, seguint tots els mecanismes que la llei estableix per fer aquest tipus de contractacions.

A part del coneixement, a mi em sorprèn que digui això. Un projecte del qual se n'ha fet molta publicitat, el tema de la bicicleta elèctrica. Un projecte en el qual hi va haver un concurs públic, del qual també se li va donar publicitat. Es va fer una obertura, i per tant, la seva resolució també està publicada, els seus imports també estan publicats al BOPA. I a la premsa també es va fer molt de ressò.

Precisament a l'hora de fer l'obertura a aquest concurs, si l'adjudicació a part de ser una iniciativa que porta durant força temps a la premsa. Per tant, no entenem la crítica que fa en el tema de coneixement o publicitat d'aquest, quan és un projecte que ha estat abastament conegut per tothom a través dels mitjans. I si convé li repeteixo l'aspecte purament més tècnic, durant el treball en comissió es va explicar el perquè s'havia fet aquesta modalitat i que respon als criteris establerts per la Intervenció de Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn de Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Començaré la meua intervenció reprenent el que acaba de comentar el conseller Ballestà, i crec que és el centre i el final del debat. Què es pretén amb aquest projecte? Penso que la pretensió és una pretensió compartida, així ho vull pensar, una pretensió de promoure un transport alternatiu al vehicle, de millorar la mobilitat dins del nostre país, d'apostar per fórmules de transport sostenibles, i també dir-ho, per innovar, per provar noves coses davant d'un problema que és evident que és el de la mobilitat en el país. Tenim la vall que tenim, els colls d'ampolla que es produeixen en diferents zones són evidents, per tant qualsevol iniciativa en favor de promoure alternatives a les fórmules avui en dia utilitzades de manera més generalitzada i bàsicament al vehicle particular crec que han de ser benvingudes.

Així ho han entès també, en aquest cas, els comuns perquè cal dir-ho, aquesta és una iniciativa compartida amb els comuns, és una iniciativa impulsada per Govern, compartida pels comuns i que en aquest cas estarà finançada per ambdues institucions i el que s'ha fet a través del pressupost és articular una fórmula que faci això possible.

Per tant, entenem que per damunt de tot el que cal és posar en valor el projecte amb el qual s'acaba sustentant aquest article 15 de la Llei del pressupost.

Anant a la qüestió ja d'ordre més tècnica. Certament, una primera lectura de la Llei 5/2008 que, deixi'm dir-li Sr. López que jo no he criticat mai quant a l'essència de la Llei, una altra cosa és que jo critiqui algun projecte que s'ha fet o s'ha finançat a través d'aquesta Llei. Són dos coses diferents. La

voluntat de la Llei que és la de tenir mecanismes de finançament d'obra pública o de serveis públics és una qüestió i compartir una obra pública en particular, o no, és una altra. I d'altra banda, no confondre la crítica o el recel a tirar endavant segons quines iniciatives d'obra pública quan no es disposa dels diners i es creu que, a més a més, el cost d'aquestes obres doncs ara per ara, o en el moment que es feia la crítica, eren inassolibles i una altra cosa és tenir mecanismes per fer-hi front.

La Llei 5/2008, certament està promoguda o així ho entenc jo, -jo en aquell moment no estava en el Consell General ni amb cap responsabilitat pública- però està promoguda amb un objectiu prioritari que és tirar endavant unes obres públiques en concret però, alhora... alhora té una virtut que va més enllà d'aquelles obres en concret, que és donar alternatives al finançament en el futur bàsicament pensant en obra pública, però la pròpia Llei obre la porta a què aquest mecanisme pensat inicialment per obra pública pugui ser també utilitzat per altres tipus de serveis públics. De fet, concretament en el seu article 2 aquesta Llei 5/2008 diu: *“Les formes de contractació d'obres públiques previstes en aquesta Llei, així com els aspectes relatius al seu finançament es poden aplicar als contractes que tinguin per objecte qualsevol de les actuacions previstes en els articles 13, 34 i 52 de la Llei de la contractació pública, sempre que l'òrgan contractant sigui l'Administració general”*. En aquest cas, quan parlem de l'article 34 parla de contractes de gestió de serveis públics. I efectivament, fetes les consultes la Intervenció donava a entendre... la Intervenció va entendre -i aquí ens vam acollir- que aquí ens donava peu a poder promoure aquesta iniciativa de la bicicleta elèctrica, aquesta iniciativa innovadora en l'àmbit andorrà, aquesta iniciativa col·laboradora entre administracions, comuns i Govern doncs perquè fos viable.

Amb posterioritat el Govern era conscient de què volia tirar endavant aquest projecte, en el moment de presentar el pressupost doncs tot això estava en tràmit de licitació, no estava encara adjudicat per tant, difícilment podíem arribar als detalls, ara ja està adjudicat i, per tant, ja es pot entrar a avaluar més de forma concreta com s'acabarà duent a terme aquest servei.

Però insisteixo, del que es tractava és en el marc legal actual intentar buscar, si és que hi era, una fórmula que ens permetés no endarrerir més un projecte d'aquesta naturalesa, poder-lo tirar endavant i es va convenir que la Llei 5/2018 ens ho permetia i per tant, insisteixo, el Govern el que valora és poder tirar endavant aquest projecte i poder-ho fer a través d'una llei que inicialment no

estava pensada per aquests tipus de serveis però que dóna peu a què pugui ser utilitzada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Sr. Cinca, Sr. ministre, ens deia que vostè no ha criticat mai aquesta Llei. Quan hem parlat de liquidacions pressupostàries vostè sempre ha retret que al seu govern li ha tocat pagar obres que es van fer per anteriors governs i, jo aquesta afirmació l'he sentida diria que moltes, moltes vegades. Per tant, dir ara que no ha criticat aquesta Llei em sembla que no és veritat. Vostè ho ha dit moltes vegades més enllà de què potser algun projecte no li pogués agradar o no li acabés de convèncer, vostè sempre ha volgut fer la part d'allò que han fet vostès, d'allò que vostès els hi ha tocat pagar d'altres governs i amb una escala molt més petita, evidentment, el que vostè està fent ara és el mateix, és a dir, deixar que un altre... vostès creuen en aquest Projecte que a més nosaltres no l'hem qüestionat, al contrari, nosaltres hem fet esmenes aquest any i altres anys del tema dels carrils bici... Per tant, per promoure la mobilitat sostenible en diferents àmbits i, per tant, no s'està qüestionant ni el Projecte ni la col·laboració amb els comuns que evidentment és imprescindible per un projecte d'aquest tipus. S'està únicament posant el dit sobre la fórmula de finançament i sobre el fet de què vostès no paguin amb el pressupost el que hagin de pagar i ho transmeten a pressupostos futurs... Justament el que vostès han criticat d'anteriors governs, en aquest cas de governs Liberals que van fer una sèrie d'inversions i que vostès des d'aquesta tribuna cada vegada que ha tingut ocasió de fer-ho ho han criticat. Per tant, es tracta simplement de dir per què una fórmula que vostè ha criticat tant reiteradament doncs, ara l'empra a final de legislatura traspasant cap a futurs pressupostos compromisos que estaria molt bé que si vostè creu en aquest projecte els haguessin pagat vostès.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna intervenció d'algun altre senyor conseller...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Miri, de la seva pròpia primera intervenció ja es veu que jo no he criticat en els termes que vostè diu aquesta Llei. Vostè ens deia en la seva primera intervenció, vostè ha criticat en diverses ocasions els peatges a l'ombra. Miri, el que jo he criticat és el finançament del túnel dels Dos Valires que no es va fer amb peatges a l'ombra, que es va fer amb el sistema de finançament alemany, que és que a una empresa constructora se li encomana, se li adjudica la construcció i a l'entrega de l'obra se li ha de pagar tota. No estem parlant d'això en aquest projecte, en aquest projecte estem parlant de pagar per un servei que s'anirà donant, que s'anirà rebent al llarg dels propers deu anys i, per tant, és en el transcurs d'aquests deu anys a mesura que es va rebent el servei que aquest servei és subvencionat, en aquest cas des de l'Administració pública, insisteixo, per part dels comuns amb pràcticament dues terceres parts i amb una tercera part per part del Govern. Precisament... Precisament per articular aquest fet el que s'està fent és que el Govern ha previst en el pressupost, per tant, amb absoluta transparència en contra del que vostè ens deia en la primera part de la seva intervenció, doncs que la subvenció total que rebrà el projecte són aquests 130.000 euros anuals dels quals, insisteixo, una mica més de 90.000 euros els pagaran els comuns, els pagaran a Govern i així figura també en el pressupost d'ingressos, i el Govern d'aquesta manera contribuirà afegint-hi d'aquests 90 fins els 130.

No estem parlant del mateix, insisteixo. Tenir mecanismes que permetin poder gaudir de serveis com el que avui estem discutint, em sembla una bona solució. La Llei 5/2008 aporta bones solucions de finançament. Concretament -i ho he dit en moltes ocasions, i ho torno a dir, i ho diré tantes vegades com faci falta-, concretament l'obra del túnel dels Dos Valires en va ser la concepció i amb el seu cost global ens sembla que possiblement va ser sobredimensionada i excessiva quant al cost i l'únic que hem vingut dient sempre fent front com no podia ser d'una altra manera al pagament d'aquest cost és que calia tenir clar que els comptes de l'any 2012 venien desvirtuats per un pagament de 90... De fet, de més de 90 milions d'euros per fer front a una obra que nosaltres ens vam trobar ja acabada... Senzillament!

Per tant, s'ha de tenir clar que no els diners de DA o del Govern de DA, sinó senzillament que els comptes de l'any 2012 estan clarament desvirtuats

perquè han hagut de fer front a una obra que s'ha vingut executant al llarg dels anys 2005, 2006, 2007, 2008 i que per tant al final l'esforç més important en el seu finançament doncs acaba quedant imputat en el pressupost d'un govern que no ha tingut res a veure en la gestió, però que és un govern òbviament que s'ha de fer solidari amb aquell compromís, i com no podia ser d'una altra manera, vam pagar i recordo que vam subscriure fins i tot un préstec de 114 milions d'euros per fer front al pagament d'aquella obra, insisteixo, que va estar encomanada per un altre govern amb tota legitimitat que es va triar un sistema de finançament que a mi em sembla que no era el més idoni, i ho continuo pensant, i que al final l'Estat ha hagut òbviament de pagar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions procediríem a la votació de la reserva d'esmena. És la reserva d'esmena número 2 que es correspon a l'esmena número 5 de l'informe del ponent, proposant suprimir l'article 15 del Projecte de Llei del pressupost.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor 7, en contra 19.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuem amb la tercera reserva d'esmena presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs. És la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 11 de l'informe del ponent proposant afegir un nou article 30 al Projecte de Llei del pressupost.

Sr. Pere López teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

La reserva d'esmena que defenso ara simplifica al nostre entendre clarament el que ha estat en aquests set anys la política d'inversions de Demòcrates per Andorra.

Al nostre entendre una política d'inversions, igual que a nivell legislatiu, absolutament incapaç de diversificar i de dinamitzar la nostra economia.

Unes inversions que en set anys no han estat capaços de generar cap projecte nou, cap innovació, cap espai públic de nova generació i que ha consistit any rere any en posar asfalt i ciment cada vegada més insistent.

A tall d'exemple, no és la reserva d'esmena... a darrera! Ah, val! Ho lamento Sr. síndic, crec que no és la reserva d'esmena que pertocava... Sí? És la del Fons de reserva de jubilació? Ah, val! No?

(Hi ha un silenci)

El Sr. síndic general:

Sr. Gerard Alís, teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic i disculpeu.

Bé, els consellers socialdemòcrates hem presentat una reserva d'esmena en relació a l'esmena que vàrem defensar per tal que es pogués suspendre l'actualització dels lloguers en funció de l'IPC per l'exercici 2018 i que fou desestimada en comissió.

La població andorrana considera que l'habitatge és un dels problemes més greus al qual s'afronta avui la nostra societat. Dificultats per trobar habitatge de lloguer, preus cars, augments substancials de la renda després de molts anys de lloguer, etc.

Amb aquesta problemàtica, quines mesures s'han adoptat? Cap! I és que ja vàrem exposar amb ocasió del debat de l'esmena a la totalitat del pressupost que no existeix cap mesura en el Projecte de llei que avui sotmetem a debat, que permeti pal·liar o afrontar aquesta problemàtica. Aquesta problemàtica s'ha agreujat darrerament, però ja ve de temps, de fet hem de recordar que de manera recurrent el Raonador del Ciutadà ens recorda en el seu informe anual que cal prendre mesures per tal que el cost de l'habitatge no superi un determinat percentatge dels ingressos familiars. L'única actuació que podem destacar del Govern durant aquesta legislatura ha estat el desmantellament del Departament d'habitatge. En aquest context, i tenint en compte l'augment important de l'IPC d'aquest exercici econòmic, des del PS vam plantejar una esmena encaminada a suspendre l'actualització de les rendes dels contractes d'arrendament en el curs d'aquest exercici pressupostari. Certament, aquesta mesura

que no seria la primera vegada que seria duta per aquesta Cambra, no resol la greu problemàtica de manca d'habitatges de lloguer existent al nostre país, ni tampoc la carestia d'aquells, però sí que permetria alleugerir la càrrega de les famílies que ja pateixen de l'augment del cost de la vida i no sempre tenen uns ingressos augmentats en consonància.

Creiem que davant una problemàtica evident i denunciada per la nostra societat en matèria d'habitatge, el Govern no es pot quedar de braços creuats. Cal tirar endavant mesures puntuals i diverses per parar la situació. En aquest sentit em sembla que la proposta de suspendre l'actualització dels lloguers per l'exercici 2018 és una mesura que pot contribuir a alleugerir la càrrega de les famílies del nostre país que, com he dit, han de fer front a la important pujada de preus de manera general que s'ha produït a Andorra. Així, i sense perjudici de treballar altres mesures que contribueixen a resoldre la problemàtica de l'actual habitatge a Andorra, al que encoratgem al Govern, demanem als consellers i a les conselleres presents avui que tinguin en consideració aquesta problemàtica i donin suport a la reserva d'esmena.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, no sé si hi ha intervenció o no n'hi ha...

Pel Grup Mixt...

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, només per explicar que m'abstindré en aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Doncs en aquesta qüestió, en aquesta reserva d'esmena, el PS aixeca una problemàtica que és ben coneguda, i podem compartir en part amb les explicacions del Sr. Gerard Alís, però bé, no les comparteixo totalment i així també ho vaig dir a la Comissió de Finances. Jo crec que per una banda congelar l'IPC després de tants anys, continuar-lo

congelant, pot tenir... pot ser una mesura per resoldre aquest problema, però no és l'única; i al mateix temps crec que pot tenir uns efectes perversos en el sentit de què la contrapartida pot ser encara pitjor en el sentit de què provocarà encara més revisions de contracte amb els conseqüents problemes que això comporta.

En aquest sentit també anuncio que properament entraré una pregunta perquè sigui resposta de forma oral pel Govern, en el sentit doncs del compromís que adoptà Govern la tardor passada i crec que va sortir als mitjans no fa massa i en una sessió tant de bo que la devien tenir ahir al Govern anunciarien un seguit de mesures, doncs esperarem a veure aquestes mesures com van.

En tot cas, concretament per aquesta reserva d'esmena el meu vot serà d'abstenció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana...

Sr. Josep Pintat.

El Sr. Josep Pintat:

Sí. Tal com vam procedir en comissió el nostre vot serà d'abstenció.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el Sr. Carles Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Considerem que aquesta mesura no servirà pel principal problema que és l'establiment del preu del lloguer quan es negocia amb contracte nou un cop finalitzat el vigent. Mesures com aquesta poden ser contraproductives ja que en vista del que es pugui aplicar aquesta suspensió en aquests o en futurs exercicis es podria passar d'un preu inicial més elevat per compensar això. Una mica agafò les paraules del Sr. Víctor Naudi, pot tenir un efecte bumerang.

Que s'encareixi el preu d'un lloguer al finalitzar el contracte d'arrendament de cinc anys de forma desmesurada sense que hi hagi reformes o millores que així ho justifiquin és del tot immoral, i aquí és on

rau la qüestió. S'ha de dir que s'han pujat els sous mínims en funció d'aquest IPC.

Sr. Alís, vostè a més a més proposa una mesura en l'apartat 2 de l'article que suposa una mesura retroactiva, perquè està dient que a més a més les rendes en les quals ja s'hauria aplicat l'IPC -no sé si ho he entès bé perquè el redactat no ho deixa molt clar-, voldria dir que s'haurien de tornar els diners que s'haurien aplicat de l'increment... Vostè és advocat i sap perfectament que una llei no pot ser retroactiva. Vostè aplica aquí una retroactivitat. Una altra cosa és el debat de l'import del lloguer, un debat que està al carrer i com ja li he dit l'hem d'afrontar d'una altra manera.

També com ha dit el Sr. Naudi, ja hem vist el que ha passat tenir congelat aquest augment de l'IPC durant molts anys, té un efecte bumerang, que repercuteix tard o d'hora ja sigui en el moment de renovació del contracte o en el moment de contractar nous lloguers.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

El Govern comparteix amb els senyors consellers que m'han precedit en la paraula i entenc que també amb la resta de membres d'aquesta Cambra, la preocupació per la situació del mercat d'habitatges de lloguer. Però no podem deixar de banda quina és l'arrel del problema i en aquest sentit entenc que l'esmena que defensa el Partit Socialdemòcrata no faria altra cosa que empitjorar aquest problema a mitjà i a llarg termini.

Perquè, quina és l'arrel del problema? De fet, la manca d'habitatges de lloguer; la manca d'oferta. El que cal doncs és crear les condicions i els incentius perquè hi hagi més habitatge de lloguer, i congelant els preus l'únic que estem fent és desincentivar encara més que els propietaris lloguin els seus habitatges.

Els preus dels lloguers han estat congelats des del 2009 i fins l'any passat. En canvi, des del 2009 l'IPC ha crescut un 7%, el salari mitjà ha crescut un 6% i el salari mínim -especialment gràcies als increments d'aquest Govern- ha crescut un 13%.

El Govern actual, igual que els seus governs predecessors liberal i socialdemòcrata, ha contribuït

a congelar els lloguers. Però entenem, i seguim entenent, que aquesta mesura només tenia sentit en un context de crisi econòmica.

Perquè el problema cabdal de l'habitatge de lloguer no és l'augment de l'IPC. El problema principal no és el d'aquelles persones que tenen llogat un pis i que, -després d'anys amb el lloguer congelat-, veuen com aquest lloguer s'augmenta en un 2,6%.

El problema més rellevant el tenen aquelles persones que tenen un contracte de lloguer que caduca, que el volen renovar i que veuen com alguns propietaris, -que no són la majoria-, exigeixen d'atorgar un nou contracte i augmenten de manera desproporcionada el lloguer, aprofitant -precisament- la manca d'oferta de pisos de lloguer.

I aquest problema, Sr. Alís, no s'arregla congelant l'IPC. I de fet, vostè en certa forma ja ho ha reconegut implícitament.

Per tant, amb la seva reserva d'esmena el problema real de l'habitatge de lloguer a Andorra no se soluciona. I, com he dit, a mitjà i a llarg termini només s'agreuja. Perquè no solucionaríem la manca d'habitatge de lloguer i, alhora, des incentivariem, encara més, l'oferta d'habitatge de lloguer. I perquè també fomenta que un cop els contractes vigents arriben a venciment, els propietaris no els vulguin prorrogar i prefereixin atorgar-ne de nous amb unes condicions més gravades per als llogaters.

Nosaltres sí que volem abordar el fons del problema i és per això, i m'hi vaig referir en el seu dia, que vam constituir una taula transversal de treball, en què estan implicats diversos departaments del Govern. I avui ja estem en disposició d'avançar algunes de les mesures que posarem en marxa. Unes mesures que en alguns casos depenen exclusivament del Govern, i unes altres mesures en què necessitem la col·laboració dels comuns, amb els quals ens reunirem en els propers dies. Aquestes mesures són les següents:

En primer lloc, la modificació immediata de la Llei d'arrendaments de finques urbanes per flexibilitzar els contractes de lloguer i incentivar que es posin al mercat de lloguer pisos que avui no hi són. A tall d'exemple: es permetrà una carència en el pagament del lloguer si el llogater es fa càrrec de reformar un pis vell.

En segon lloc, la implementació d'incentius fiscals per fomentar que afluï més pisos destinats a lloguer o se'n construïxin de nous: Per exemple reduint l'ITP per a promocions destinades a lloguer o establint mesures per afavorir el lloguer residencial en relació amb el lloguer turístic.

En tercer lloc, establint una taxa que gravi els pisos buits que siguin habitables i que no es destinin al mercat de lloguer sense cap causa justificada.

En quart lloc, reduint el percentatge de cessió obligatòria per a nous edificis que es destinin a habitatges de lloguer.

En cinquè lloc, permetent que també els llogaters -i no només els propietaris- puguin gaudir del programa Renova per les reformes que es vulguin fer als pisos.

I en sisè lloc, continuar revisant des d'un punt de vista urbanístic les zones ja edificades amb edificis vells afectats per gravàmens, i donar així facilitats perquè aquests edificis es puguin reformar i destinar a lloguer.

I en darrera instància, establir convenis amb persones privades i entitats sense ànim de lucre, perquè cedeixin gratuïtament o a un preu simbòlic edificis o pisos que es puguin destinar a persones que es troben en situació de vulnerabilitat o de precarietat social. I en aquest sentit, en les properes setmanes estarem en disposició també d'avançar bones notícies.

Per tant, el que està clar és que el problema del lloguer d'habitatges no és l'augment de l'IPC. És la manca de pisos de lloguer i això és el que està abordant aquest Govern d'una forma molt concreta, i per tant, doncs, a criteri del Govern, la reserva d'esmena promoguda pel Partit Socialdemòcrata ha de ser rebutjada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé en primer lloc constato que compartim la problemàtica existent en matèria d'habitatge, i és bo que per fi es proposin mesures. De fet, una de les crítiques que faig al Govern i per la qual hem presentat aquesta esmena, és que cap mesura concreta hi havia en el pressupost, i cap mesura s'ha notat fins ara per afrontar aquesta problemàtica.

És cert que a l'ocasió d'una pregunta en aquesta Cambra el Govern va dir que crearia una taula de treball per aquest tema, i vostè ens exposa que ja s'hi està treballant i que properament es presentaran algunes mesures, algunes de les quals ens ha avançat.

Bé, és cert, però això no treu que no hi ha mesures concretes. I aquest era el primer objectiu.

En segon lloc, quant a la congelació de l'IPC. Aquesta mesura, com ho diu la pròpia esmena és temporal. És per a l'exercici del 2018 i ha de permetre que altres mesures complementàries que he demanat que es fiquin, complementin aquesta problemàtica i abordin la problemàtica general. Perquè no he insinuat que això no resol la problemàtica general. No Sr. ministre, ho he dit clarament. És cert que aquesta mesura no resol la principal problemàtica de manca d'habitatges de lloguer i de l'encariment després de llargs contractes.

Però havia de resoldre la situació de manera temporal per aquest exercici perquè malgrat anunciïn o diguin que hem sortit de la crisi, encara hi ha famílies que a final de mes els hi costa arribar, i que la puja important de l'IPC del 2,6%, afecta greument els seus pressupostos. I per tant, era una solució temporal per aquest exercici que en complement de les altres mesures que vostè proposa i que s'han de fer, han de permetre resoldre la situació.

I finalment, quant a l'aplicació retroactiva d'aquesta mesura. Bé Sr. Jordana, potser el redactat no és clar, però precisament el redactat de l'esmena diu això, tenint en compte que el pressupost ha entrar en els terminis que ha entrat i que hi ha d'haver un debat parlamentari, el que diu és que aquesta mesura retroactiva s'ha d'aplicar a partir del moment en què el pressupost estigui en vigor, retornant les rendes a l'estat que estaven abans de l'1 de gener, perquè evidentment, si l'IPC s'ha aplicat, no es faci retornar els diners a la gent. I aquest era l'objectiu precisament per no fer-la retroactiva.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels Srs. consellers...

Per part del Govern, desitja intervenir Sr, ministre...

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument per respondre al conseller Alís. Vostè ha dit, doncs, que en el Projecte de Llei del pressupost no s'establí cap mesura concreta per resoldre el problema de l'habitatge. És cert, doncs, que en el Projecte de Llei del pressupost no establí mesures concretes en el sentit que jo he enunciat. Però no cal que les establí en el Projecte de Llei del pressupost, sinó que ho farem a través de diferents

iniciatives legislatives. I m'he referit per exemple a la modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, perquè precisament entenem que des d'un punt de vista jurídic i de coherència normativa, aquestes mesures que tenen caràcter de continuïtat, no correspon establir-les en virtut de la Llei del pressupost.

Si no recordo malament, vostès s'han queixat a vegades que aquest Govern aprofitava precisament la Llei del pressupost per modificar tot un seguit de normes i que no corresponia a la Llei del pressupost fer-ho. Per tant, ara no ens faci el greuge que en virtut de la Llei del pressupost no estiguem modificant tota una sèrie de lleis tributàries, o per exemple, la Llei d'arrendament de finques urbanes per implementar aquestes mesures concretes que jo li he avançat avui i que, per tant, demostren d'una forma molt clara que aquesta comissió de treball que vam constituir no era paper mullat, no era de cara a la galeria, sinó que s'han posat a treballar de valent i han assolit uns resultats que molt properament es podran plasmar legislativament i en la realitat pràctica dels nostres ciutadans.

Vostè ha dit també que la congelació de l'IPC ha convingut que no resol la problemàtica, però ha fet referència al fet, doncs, que des del seu punt de vista això és una mesura temporal necessària mentre no s'adoptin aquestes mesures complementàries que jo he enunciat i que també ens hagués agradat que vostès hi haguessin participat i ens haguessin pogut, doncs, aportar més llum fent propostes concretes per ampliar aquest catàleg de mesures que jo li he facilitat.

Però en qualsevol cas, a la seva consideració, jo el que li he de respondre és que precisament, des del nostre punt de vista, aquesta no és una mesura temporal ni efectiva ni productiva, ben al contrari, és inefectiva i contraproduent. I és per això, doncs, que creiem que s'ha de rebutjar aquesta reserva d'esmena, perquè no només no solucionarà la problemàtica cabdal i principal que tenim avui en dia, sinó que, a més a més, encara l'estem, a mitjà i a llarg termini, empitjorant més.

I si em permet, evidentment que aquest Govern està preocupat per les persones que estan en una situació de precarietat o que tenen dificultats per arribar a final de mes i, evidentment, el preu dels seus habitatges hi és per molta cosa. Però això no se soluciona a través de la congelació de l'IPC, això se soluciona a través d'un paquet d'ajuts a l'habitatge de lloguer que cada cop ha anat en augment i en virtut d'una flexibilització dels requisits per poder accedir precisament a aquests ajuts de l'habitatge de lloguer. Aquesta és la mesura real i efectiva per resoldre les qüestions de precarietat o de

vulnerabilitat relacionades amb la qüestió de l'habitatge. I per tant, no creiem que aquesta mesura de caràcter general que vostès volen promoure pugui resoldre la problemàtica que avui en dia tenim sobre la taula.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només dues consideracions, una primera de caràcter general en relació a les mesures. Jo el que constato és que anem tard. La problemàtica és evident, existeix de fa dies, i no és fins fa poc que s'ha creat aquesta comissió o aquesta taula de treball per resoldre situacions i, insisteixo, el pressupost és una eina per ficar solucions i mesures concretes, com podrien ser el que vostè ha avançat, incentius fiscals, que no és el primer cop que hi són en matèries de lleis del pressupost.

En tot cas, el que dic és que anem tard i que les mesures s'han de fer, però en tot cas, mirarem de prop aquestes mesures que anuncien i esperem que això contribueixi a resoldre la problemàtica.

Pel que fa a l'efectivitat de la mesura, miri, potser li pot semblar que aquesta mesura no és efectiva, però li asseguro que pel pressupost de moltes famílies, a final de mes aquesta seria concreta i efectiva i, ja dic, almenys durant aquest exercici, i tenint en compte l'import del 2,6% de l'IPC que s'aplicarà aquest any.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

A mi m'hagués agradat que el Sr. Alís...

El Sr. síndic general:

Perdó Sr. ministre...

Sr. Carles Jordana.

El Sr. Carles Jordana:

Perdó, sense ànim de voler tallar la paraula al Sr. ministre, només fer una petita puntualització, com bé ha dit el ministre, estem tots d'acord en què hi ha una preocupació sobre els lloguers, però vostès focalitzen molt en el lloguer de l'habitatge, però si mirem bé l'esmena que han presentat va més enllà de l'habitatge. Parla també que es congeli aquest increment als locals comercials, ja sigui d'activitat de comerç, d'indústria, professional, d'ensenyament i qualsevol altre classe, i fins i tot va més enllà que vol que s'apliqui també als contractes d'arrendaments de garatge i places d'aparcament.

Reiterem que això no és cap solució. El que fa vostè és una proposta molt cosmètica i jo només li reiteraria que si tant li preocupava, doncs, és una llàstima que no hi hagués cap membre del seu partit que defensés aquesta esmena en el si de la comissió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

De fet el Sr. Jordana s'ha avançat a l'argument que jo volia posar sobre la taula. És a dir, si seguim el raonament del Sr. Alís, que em sembla perfectament estructurat i lògic, tot i que, evidentment, nosaltres discrepem, no acabo d'entendre perquè si la raó de ser d'aquesta congelació és resoldre la problemàtica de les famílies que estan en situacions de dificultat, perquè per exemple també, defensen la congelació dels lloguers de locals per a negoci o de les places de garatge. I crec, doncs, que com a mínim, aquesta modificació que vostès proposen mereixeria una explicació.

Dit això, a mi també el que m'agradaria posar sobre la taula és que vostès, el seu argumentari, que com dic evidentment té lògica, però sí que parteix de la premissa que tots els propietaris que lloguin pisos són persones amb molts recursos, i no sempre és així. Hi ha molts ciutadans al nostre país i crec que també els hem d'atendre degudament, que depenen exclusivament o en gran part de la renda d'un pis que és de la seva propietat, i el fet que es congeli el preu del lloguer indefinidament, de fet ja, durant més de deu anys, compromet molt els seus ingressos i la seva capacitat econòmica. I penso que aquestes persones també mereixen la nostra atenció. Li podria, per exemple, donar l'exemple, doncs, de persones amb les quals he parlat que són jubilades,

que tenen unes pensions de jubilació petites i que, per tant, doncs, depenen a vegades de la renda que obtenen d'un pis de la seva propietat que lloguen.

Penso doncs, que amb aquestes mesures que vostès proposen també estan creant un perjudici important a aquesta part de la nostra població.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies.

Bé, una mica per explicar l'amplitud de la proposta que vam fer. Primer no oblidem que les places d'aparcament sovint van vinculades als habitatges, sovint van a part, i per aquest motiu també es va ampliar la congelació a les places d'aparcament.

I pel que fa als locals de negoci, sí ho vam considerar, però el problema és que no oblidem que hi ha molts petits comerciants en aquest país que paguen un lloguer dels seus locals. I bé les dades últimament ho posen. El comerç tampoc està en un moment en què els ingressos fluctuen i, per tant, també cal poder controlar la despesa aquesta.

I insisteixo, sobre la premissa inicial. No estem fent una congelació indefinida com sembla que es diu. És una congelació puntual per aquest exercici, esperant que altres mesures que abordin la problemàtica del lloguer es fiquin en marxa, i esperant que la consolidació econòmica que s'anuncia, doncs, sigui certa i que pugui permetre que la fluctuació dels lloguers augmenti. Així mateix tampoc estem privant als propietaris de cobrar els lloguers, només faltaria, simplement estem bloquejant la possibilitat d'incrementar la renda segons l'IPC.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció Srs. consellers...

Sr. ministre...

El Sr. Xavier Espot:

Sí, simplement a tall de conclusió recomanaria al conseller Alís i al Partit Socialdemòcrata que no caiguessin en un intervencionisme excessiu de la nostra economia, perquè precisament, doncs, i ho he dit abans, aquest intervencionisme... No veig perquè el Sr. López constantment quan estic parlant o parla

o riu o fa gestos? Crec que com a mínim mereixo el mateix respecte que jo tinc cap a ell, no?

Deia Sr. Alís que crec que és perillós caure en l'intervencionisme excessiu en la presa de les decisions polítiques, perquè precisament el resultat en el qual ens trobem ara amb una escassetat important del mercat d'habitatge i de lloguer, precisament, doncs, com li deia, és la conseqüència de molts anys de congelació de l'IPC i, per tant, doncs, del fet que el lloguer de pisos no és atractiu. I des d'aquesta perspectiva, nosaltres creiem que prorrogar aquestes decisions, el que fa és aquest efecte bumerang que comentaven abans alguns dels seus col·legues.

Per tant, doncs, no només la congelació de l'IPC dels pisos, sinó que a més a més fer-la extensiva als locals comercials, fer-la extensiva a les places de garatge, obligar a retornar unes quantitats que ja s'han satisfet, a mi em sembla absolutament exagerat i, per tant, crec que no procedeix.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, procedim tot seguit a la votació de la reserva d'esmena.

És la reserva d'esmena número 3 que es correspon a l'esmena número 11 de l'informe del ponent proposant afegir un nou article 30 al Projecte de llei del pressupost.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor de l'esmena: 3, en contra: 15 i abstencions: 8.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuem amb la següent reserva d'esmena presentada pel M. I. Sr. Pere López, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 83 de l'informe del ponent proposant reduir el subconcepte

Pavimentacions (60710) del Projecte 5123-1987-00000000047 Projecte de pavimentacions de carreteres (Departament d'Ordenament Territorial) del Ministeri d'Ordenament Territorial.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, com ja deia abans, i em disculpo per l'errada, doncs, aquesta reserva d'esmena exemplifica clarament el que al nostre entendre ha estat la política d'inversions de Demòcrates per Andorra. Una política que, al nostre entendre, amb 7 anys no ha estat capaç de generar cap projecte "novedós", cap innivació, cap espai públic de nova generació, i que any rere any, de manera insistent, ha consistit bàsicament en posar ciment i asfalt, i més ciment i més asfalt.

Valgui com a exemple la partida de pavimentacions per a l'any 2018, una partida que arriba pràcticament als 4 milions d'euros, Una xifra molt similar també a la d'anys anteriors i que, a demés aquest Govern, si continua governant té la intenció de fer-ho en els anys a venir.

Al nostre entendre és evident que hi ha unes actuacions que es fan necessàries. No diríem que tota la partida és sobrera, però em sembla que també és públic i notori que hi ha certes actuacions que allà on es realitzen sembla excessiu. No sembla que l'estat del paviment ni l'estat, doncs, sigui tan dolent que calgui tornar-ho a fer, com hem vist recentment en vàries de les parròquies, i per tant, entenem que aquesta partida és del tot excessiva.

El que nosaltres proposem és reduir aquesta destinació pressupostària per prioritzar d'altres polítiques. En tot cas hem fet una reserva d'esmena sobre actuacions que ens semblen molt necessàries per millorar l'accessibilitat tant en equipaments com en espais públics, són encara molts els equipaments i les zones de vianants cèntriques que tenen dificultats d'accessibilitat, i aquest és un compromís que aquest Govern no està honorant.

Proposem una reducció equivalent a uns 400.000 euros d'aquesta partida per ampliar i ser més ambiciosos en matèria d'accessibilitat.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Alguna intervenció per part del Grup Parlamentari Liberal...

Per part del Grup Parlamentari Mixt, alguna intervenció...

Sra. Sílvia Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, només per aclarir el sentit del vot. Votaré a favor de la reserva d'esmena.

Gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata...

Perdó, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

Doncs, el meu sentit del vot també serà favorable tal com ja vaig manifestar a la comissió legislativa.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Sr. Carles Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sra. subsíndica.

De la mateixa manera que han fet els consellers que ens han precedit, des de la principal agrupació de consellers generals de l'oposició, volem insistir en aquest... no rieu perquè és així! Volem insistir en aquest fet que ara remarcava el Sr. López i nosaltres ja vam fer dues esmenes en aquest sentit, tot i que no érem tan agosarats com és el Sr. López en la reducció d'aquestes partides. Perquè entenem que al país s'hi ha de circular, el país ha d'estar practicable no només els que hi vivim i treballem, sinó també per totes les persones que ens visiten. No voldríem que vinguessin per un pedregam tots els turistes que per sort van venint.

En definitiva, les nostres esmenes no eren tan agosarades en la reducció d'aquestes partides i entenem, com ha dit el Sr. Pere López que les carreteres estan bé.

Per tant, aquestes xifres milionàries de pavimentació any darrera any, no dic que no hi hagi carreteres que ho necessitin, però tots hem vist carreteres per les que hem passat cada dia, que de cop i volta quan ha marxat la neu, un tram de 500 metres de no sé quin

carrer dels quals transitem habitualment, s'aixeca, es rasca i es torna a pavimentar.

I a vegades truques al comú: "Escolta que això s'està pavimentant. No, no això és cosa de Govern".

Clar, la primera bronca li cau al comú, i dius però per què ho esteu fent si ja estava bé?

Llavors compartint aquest principi de què sí que hi ha carreteres que s'han de fer, hi ha moltes carreteres que no s'han fet mai i que s'haurien d'haver fet, però també a vegades plou sobre mullat i es refan carreteres que ja estan prou bé.

Aleshores en aquest sentit, com ja vam manifestar també votarem a favor d'aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el conseller, Antoni Fillet.

El Sr. Antoni Fillet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Tal com es va explicar en comissió, aquesta partida no es pot reduir en pavimentació, doncs cal fer una tasca continuada per mantenir la xarxa de carreteres.

Per tant, no compartim l'opinió dels companys. Així per poder mantenir aquesta xarxa en bon estat, ja siguin carreteres generals, secundàries, carrers o altres, no només pel trànsit dels vehicles sinó per les motos, i ara també cada vegada més pel trànsit de les bicicletes i afegir també que ara es fan trams pels vianants.

Els forts canvis de clima en el nostre país escurcen la qualitat i la vida del paviment asfàltic. La xifra d'aquest any de pavimentació és pràcticament igual als darrers anys i es preveu així també que si continuem governant, i així ho esperem, que serà així en els pròxims.

Aquesta partida de pavimentació doncs, enguany ja s'ha reduït per una esmena que es va proposar una reducció de 100.000 euros i que s'ha acceptat a càrrec de la mateixa.

En quant a l'increment que proposen per la conservació i millores dels edificis en el projecte d'accessibilitat, s'ha de dir que des de l'any 2015 ja es vénen realitzant actuacions de millores en aquest aspecte i se'n continuaran realitzant. I a finals del 2018, -el Sr. ministre que ja ho ratificarà-, la major part de les escoles ja seran accessibles.

Per tant, per l'exposat no es creu necessari modificar aquestes partides ja que les mateixes es consideren desapropiades per dur a terme les referides actuacions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs bé, com deien, les carreteres estan molt bé. Evidentment que estan molt bé perquè hi fem aquest manteniment i hi destinem aquests diners cada any.

La partida no s'ha modificat massa respecte als altres anys i s'ha de recordar que es va fer el Coll de la Gallina, Beixalís i totes les obres noves que es fan també es financen a través d'aquesta partida.

Com bé sabeu, la meteorologia aquí a Andorra és molt dura i a l'hivern s'utilitza doncs molta potassa, que el que fa és que el manteniment s'ha d'accentuar.

Després vostè comentava o un dels consellers, que els comuns fan les demandes de pavimentació i evidentment sempre queden moltes demandes de pavimentació al calaix perquè no tenim prou disponibilitat pressupostària per fer-ho. Llavors pensem que és coherent seguir en aquesta línia de manteniment vist el volum de turistes que s'acull, vist les carreteres que tenim en bones condicions, penso que és la primera imatge que dóna un país a l'acollir tots els turistes i tota la gent que ens visita.

El que comentava també el conseller demòcrata, el Sr. Fillet, el tema d'allà on es volia destinar la reducció pressupostària de 250.000 euros, augmentant-ho amb el concepte de conservació i millora d'edificis, els temes d'accessibilitat. Dir que a finals del 2018 pràcticament totes les escoles del país seran accessibles i podríem dir que fins i tot m'atreviria a dir que al final del 2018 més del 90% dels edificis públics doncs seran accessibles. I ho dic bé, seran accessibles el 90% dels edificis públics. El que no vol dir el mateix és també les vies públiques, que potser depenen dels comuns, que també s'ha de dir que els comuns fan molts esforços pel tema d'accessibilitat, el qual nosaltres des del 2015 s'ha incorporat una partida del pressupost i es fan millores contínues des d'aquesta data.

Doncs en conseqüència considerem que no és de rebut acceptar aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, jo penso que tots hem parlat una mica del mateix. Ningú està dient que els turistes hagin d'arribar per un pedregam, ni que les carreteres no hagin d'estar amb bon estat, però el Sr. Naudi ha posat un exemple molt clar de què plou sobre mullat. Hi ha alguns trams que quan s'estan enquitranant, i passes per allà, et fa mal als ulls. És a dir, hi ha situacions i hem tingut alguns exemples en vàries parròquies aquest mateix any. Per tant, d'alguna manera sembla que si hi hagués un compromís de què s'ha de fer 4 milions de pavimentació, sí o no. I fins i tot, si en algun tram cal fer-ho perquè quasi bé perquè sí. No estem dient que les carreteres no estiguin en bon estat, de fet proposem una reducció de 400.000 euros, que és aproximadament un 10% de la partida.

Per tant, parlar de què els turistes i que les carreteres estan en bon estat no té sentit. No estem afectant la partida de manera significativa. Ara, aquests diners en altres àmbits també tenen la seva efectivitat i també tenen doncs la possibilitat de tirar endavant diferents polítiques endavant com pugui ser la que hem proposat de l'accessibilitat o d'altres. És això el que s'està plantejant. I sembla, com deia abans, que aquests 4 milions, hi deu haver algun tipus de contracte secret firmat de què s'han de fer 4 milions de carreteres tant a l'any que toca carreteres com a l'any que les carretes no toca fer-les. I quan veus algun tram nou, dius que això deu fer part d'aquest pacte secret de pavimentacions.

I en el tema de l'accessibilitat, que és una problemàtica seriosa. Home, l'any 2018 dir que gairebé totes les escoles són accessibles, tampoc és per treure molt pit. Quan tenim una llei de l'any 2004, en la qual hi havia una sèrie de compromisos, hi ha una sèrie d'obligacions, i hi ha encara alguns equipaments públics des de places, des d'espais, des d'edificis públics del propi Govern que no són accessibles, i per tant, el que estem proposant em sembla que només és destinar una part d'aquesta pavimentació, com a mínim aquests trams que estan tan bé, que s'esperin a l'any següent. És a dir no vindrà d'uns quants mesos de fer-lo i dedicar polítiques o recursos a altres polítiques que són

altament necessàries en molts àmbits, en aquest cas particular d'aquesta reserva d'esmena, creiem que cal fer més esforços d'accessibilitat i que aquesta petita reducció de la partida de paviments vindria molt bé per evitar que no gairebé totes les escoles sinó que ja totes les escoles ho estiguessin, i que els equipaments públics, que és un compromís adoptat amb el col·lectiu de persones amb diversitat funcional, ja fossin accessibles al 100%.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels Srs. consellers...

Per part del Govern, Sr. ministre.

El Sr. Jordi Torres:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Doncs evidentment per nosaltres una preocupació l'accessibilitat, i com bé li he dit des de l'exercici 2005 doncs es fan moltes actuacions i millores.

No seria el fet de posar-hi molta més partida aquest any, que es podrien avançar perquè les obres d'accessibilitat no solen ser d'importants elevats sinó d'una preparació prèvia dels projectes i tot el que hi ha. El que no li tolero que em digui és que hi ha un pacte secret o cap compromís perquè nosaltres tinguem una quantitat assignada per fer aquests pressupostos. El que nosaltres tenim és un programa molt concret de manteniment, el qual anem seguint i per això tenim les carreteres en aquestes condicions, doncs perquè es fa.

I vostè en la primera intervenció, que m'ha fet el comentari que no teníem projectes novadors, dir-li que penso que no és així. Hem fet una evolució en el pressupost d'ordenament territorial, hi ha altres obres noves de manteniment del patrimoni, sí del manteniment del patrimoni que s'està fent de manera global. Hem fet també, hem licitat la sala dels frescos de Santa Coloma que aviat estarà feta, i feia molts anys que teníem els frescos en un magatzem i penso que són també millores del patrimoni, i també l'any passat per primera vegada es va promoure un pressupost participatiu, el qual aquest any nosaltres també hem augmentat la partida de 200 a 300.000 euros, i no per falta d'idees, sinó perquè la ciutadania doncs col·labori.

Deixi'm dir-li que nosaltres som conscients de què s'han de fer millores amb accessibilitat, les quals estem fent de manera contínua i ininterrompuda des de què estem elaborant aquest pressupost, i pensem que per pavimentació necessitem aquest import pel

manteniment i per les obres noves i també per fomentar, com es va fer al 2015 i 2016 noves rutes cicloturistes, com poden ser la Collada de Beixalís o el Coll de la Gallina.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem a la votació de la reserva d'esmena, que és la reserva d'esmena número 4, que es correspon a l'esmena número 83 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Pavimentacions.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor: 9, vots en contra: 15, i abstencions: 2.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Abans de continuar amb el cinquè grup de reserves d'esmena, suspenem la sessió durant un quart d'hora.

Se suspèn la sessió.

(Són les 11.15h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 11.41h)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Passem tot seguit al cinquè grup de reserves d'esmena, presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs, conseller general del Grup Parlamentari Mixt.

Cinquena reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 122 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Empreses de valoracions, peritatges i auditories - 22720 del pressupost del Fons de reserva de jubilació.

La sisena reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 123 de l'informe del ponent proposant reduir el subconcepte Estudis i treballs tècnics - 22760 del pressupost del Fons de reserva de jubilació.

La setena reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 124 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Convenis per serveis de gestió -22791 del pressupost del fons de reserva de jubilació.

I la vuitena reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 125 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Altres despeses financeres - 349 del pressupost del Fons de reserva de jubilació.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Gerard Alís.

Teniu la paraula.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

Els consellers socialdemòcrates hem presentat diverses reserves d'esmena al pressupost 2018 en relació al pressupost del Fons de reserva de jubilació.

Els socialdemòcrates creiem fermament que Andorra necessita un sistema de pensions de jubilació que garanteixi que les mateixes es paguin als seus beneficiaris, a banda del fet, com sempre hem defensat que dites pensions siguin dignes.

En tot cas pensem que cal fer els màxims esforços per optimitzar la gestió del fons de reserva creat en el seu moment per assegurar el pagament de dites pensions de jubilació. Optimització i eficiència en la gestió que venim defensant en tots els pressupostos debatuts en la present legislatura.

Sobre aquest punt, vull tornar a recordar que en el moment del debat parlamentari relatiu a la creació del fons de reserva de jubilació, els socialdemòcrates vam expressar el neguit pel fet de dotar aquell fons de personalitat jurídica pròpia que podria tenir com a conseqüències un increment dels costos en la seva gestió de funcionament i per tant, un perjudici pel volum d'actius objecte del fons. El cas és que l'anàlisi dels pressupostos adoptats en la present legislatura i també el projecte de pressupost pel 2018, confirmen aquelles sospites.

Així pel 2018, el fons de reserva de jubilació té previstes unes despeses per funcionament de poc més de 6,7 milions d'euros per al seu funcionament, les quals trobem exagerades.

Fou així que vàrem presentar diverses esmenes encaminades a reduir els costos de funcionament i financers imputats al referit fons de les quals sotmetem les quatre que detallaré a continuació.

Primer, una esmena, la reserva d'esmena número 5 encaminada a reduir el subconcepte 22720 del pressupost del Fons de reserva de jubilació que

preveia una partida de 72.780 euros per valoracions, peritatges i auditories en la xifra de 36.000 euros. Dita partida no té cap explicació detallada en el projecte de pressupost i ens sembla excessiva.

D'una banda, tenint en compte que aquelles auditories obligatòries ja estaven previstes en la partida 227060 per un import de 280.000 euros, a la qual em referiré posteriorment.

I d'altra banda, perquè dita partida tot i que dubtosa, podia tenir un interès en el primer exercici de funcionament del Fons de reserva de jubilació per quant calia valorar els actius que s'incorporaven, avui per avui sembla del tot innecessària.

Segona, l'esmena destinada a reduir el subconcepte 227060 del pressupost del Fons de reserva de jubilació en 100.000 euros. Dit subconcepte, com deia abans, es destina al pagament d'estudis i treballs tècnics i es quantifiquen 283.283 euros. I com resulta del pressupost, es destina bàsicament a dur a terme les auditories legalment establertes.

Entenem aquí que la partida és excessiva. De fet, prova d'això ho és el fet que el propi pressupost estima que pel 2017 dita partida quedarà tancada en 190.000 euros, malgrat haver-se pressupostat en 230.000 euros.

Disposant doncs ja de la informació històrica, entenem que la rebaixa de 100.000 euros proposada s'ajusta a la realitat i permet un estalvi important.

Tercera, una esmena destinada a reduir el subconcepte 227091 del pressupost del fons en 47.622 euros. Dit subconcepte que preveu el pagament de 247.622 euros per convenis per a serveis de gestió, tal com se'ns ha vingut dient en els darrers debats de pressupost, aquesta partida es destina al pagament per part del Fons de reserva de jubilació a la CASS d'aquells serveis de gestió que aquella entitat ofereix per compte del fons de reserva, i estaria fonamentada en un estudi de costos. El cas és que la partida ve augmentant any darrera any, i això per factors altres que el propi IPC. Per tant, considerem també que és excessiva i cal reduir-la.

Finalment, una esmena, la reserva d'esmena 8 destinada a reduir el concepte 349 del pressupost del fons en 1.200.000 euros.

Dit concepte preveu el pagament de 3.688.052 euros en concepte de despeses financeres. Despeses relatives a comissions de gestió i custòdia de les carteres d'actius on es troben invertides al fons. I tot sigui dit de passada que representa més del 50% de la despesa de funcionament del fons.

Considerem que el seu import és excessiu.

D'una banda, entenem que el fet de professionalitzar la gestió del fons dotant-lo de seguretat jurídica i de recursos humans propis hauria de comportar menys despesa en aquest sentit.

Per altra banda, creiem que des de l'inici del funcionament del fons s'hauria de fer esforç per negociar la baixa d'aquestes despeses financeres tenint en compte el volum dels fons gestionats.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Gerard Alís:

Acabo ja recordant que aquestes esmenes venien i de fet encara vénen motivades per la voluntat de reduir de forma significativa el volum de despesa que suporta el fons de reserva de jubilació. Import que considerem ajustat.

La nostra voluntat avui és d'arribar a una entesa amb el conjunt dels grups parlamentaris de cara en pro al valor existent al Fons de reserva de jubilació i al manteniment del mateix. Fons que recordem, permet assegurar el pagament futur de les pensions de jubilació dels ciutadans. Per això, demanem el suport a les reserves d'esmena presentades.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, només per dir que donaré suport a les reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a aquestes reserves d'esmena igual que ja vaig fer en el si de la comissió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana, Independents de la Massana.

El Sr. Carles Naudi:

El nostre vot serà favorable a les reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula la Sra. Meritxell Palmitjavila.

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

Gràcies Sr. síndic.

Les reserves d'esmena 5, 6, 7 i 8 fan referència a la reducció d'algunes partides pressupostàries sobre algun subconcepte del Fons de reserva de jubilació.

Tal i com els consellers del Grup Parlamentari Demòcrata van explicar a la Comissió Legislativa de Finances, els imports fixats en les diferents partides del projecte de llei per a l'exercici del pressupost 2018, no es poden reduir perquè són imports que vénen a donar compliment a alguns articles de la mateixa llei del Fons de reserva de jubilació, com poden ser els articles 38 i 39, o a completar la implementació de noves estratègies o convenis pactats amb anterioritat a aquest exercici 2018.

Per tant, el Grup Parlamentari Demòcrata no donarà suport a les reserves d'esmena 5, 6, 7 i 8 formulades pel PS.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Em permetran que comenci aquesta intervenció per intentar defensar el perquè no s'haurien de votar aquestes reserves d'esmena, recordant l'import global del que és la cartera d'inversions del fons de reserva de jubilació.

A finals del 2017 i pendents del tancament definitiu, aquesta cartera té un valor de 1246 milions d'euros, 1246 milions d'euros.

També i perquè vegin l'evolució, els darrers anys i des de què s'ha creat pròpiament per llei, doncs a finals del 2016 el seu valor era de 1167 milions d'euros, i a finals del 2015, 1094 milions d'euros. És a dir primera bona notícia i estic segur que satisfarà a tothom, doncs el fons continuarà creixent, continuarà incrementant-se i en bona part, això és gràcies a dues qüestions. D'una banda, el nivell de cotització, com saben aquest s'ha incrementat. A més a més, estem en un cicle de creació de llocs de treball i per tant de creixement del nombre de cotitzants i perquè també s'estan aconseguint uns bons resultats en la gestió d'aquestes carteres.

Per aconseguir aquesta bona gestió, doncs evidentment calen recursos, cal tenir una bona comissió gestora, com creiem que té i quedarà estipulada com estar configurada a la pròpia llei. En aquesta comissió gestora hi ha personal independent especialitzat, passa també per tenir una diversificació en el conjunt de les entitats que se'ls hi encomana la gestió d'aquesta cartera, una diversificació avui en dia que inclou totes les entitats bancàries del país i a més a més tres entitats foranes, per tant, hi ha vuit entitats que estan gestionant la pròpia cartera i que a més a més també ha permès incloure darrerament, i això em consta que se'ls hi va explicar en la compareixença que van fer els representants tant del Fons com de la CASS davant del Consell General, ha permès incloure que una petita part d'aquesta cartera sigui gestionada directament des del Fons en aquells aspectes menys complexes i que permeten ser gestionats de manera directa, fet que també incideix òbviament en els costos de la mateixa.

Per què els hi explico tot això? Perquè al final em sembla que estem en un debat una mica absurd si em permeten i amb tot el respecte. Estem una mica en aquella dita de què "El que aconseguirem és que els estalvis se'ns mengin les estovalles", del que es tracta és de tenir doncs els recursos suficients i gastar doncs el que s'ajusta a mercat per poder tenir el millor servei possible amb una de les tasques més complexes i segurament més importants que pot tenir una entitat pública avui en dia a Andorra que és gestionar les jubilacions, els diners que permetran pagar les jubilacions de totes les persones que avui en dia estan treballant i continuar pagant les de les persones que ja estan jubilades. Per tant, quan estàs gestionant 1.246 milions d'euros doncs s'està discutint esmenes de 36.000 amunt, 36.000 avall sincerament em sembla que no és el més idoni. Més quant l'anàlisi després de les liquidacions ens permet veure que evidentment, com no pot ser d'altra manera, els professionals que estan al front del Fons de pensions són molt curosos en com es gasten aquestes partides pressupostàries i doncs en els dos

anys d'experiència que tenim no s'han arribat mai a liquidar les partides que s'havien pressupostat, doncs evident en un afany d'estar controlant permanentment els costos però també tenint la tranquil·litat de si sorgeix qualsevol eventualitat hi podran fer front.

Si anem a la concreció de les quatre reserves d'esmena crec que mereixen comentaris separats, d'una banda tres, i una anàlisi també separada d'una quarta que és la que fa referència a les comissions bancàries; les altres tres serveixen bàsicament el que els acabo de comentar. Estem parlant d'esmenes que van a un nivell de quantitats molt baixes que no té cap mena d'incidència en el que és pròpiament el resultat del Fons i que donen la possibilitat de complir, com molt bé ens deia la consellera Palmitjavila, doncs en alguns dels preceptes legals, per exemple les partides que permetran fer front als treballs d'auditoria externa establerts en els articles 38 i 39 de la pròpia Llei, concretament una auditoria financera i un informe especial de revisió de procediments acordats; i també per exemple doncs que permetran fer front a les despeses de gestió que estan externalitzades a la pròpia CASS de manera que hem evitat d'aquesta manera haver de duplicar serveis administratius el que és la CASS i el Fons de pensions.

Per tant, sincerament em sembla que és molt més productiu que ens focalitzem en la liquidació i veiem si realment el que s'ha gastat en cada una d'aquestes partides correspon a un servei necessari i se n'ha pagat un preu realment just.

Una altra qüestió... -perquè aquí sí que parlem d'una quantitat significativa- és el tema de les comissions bancàries. Aquí al final està bé fer un judici de valor com el que ens feia en aquest cas el Sr. Alfís i dir: "Ens semblen excessives"... Està bé doncs, ens semblen excessives doncs és una apreciació que caldria sustentar amb alguna cosa i al final, la millor manera de sustentar és anar a veure quin és el cost que té un Fons d'aquesta naturalesa a qualsevol altre lloc, i per fer això no cal inventar res, de fet hi ha un paràmetre que és el que utilitza qualsevol Fons de jubilació per una mica mesurar quin és el cost de gestió que té. És un paràmetre, una ràtio que és coneguda com a TER Anual que bàsicament és un quocient en el que d'una banda es sumen les comissions de gestió, les comissions de transacció i les comissions de custòdia i es divideixen pel patrimoni mig anual gestionat.

Bé, quin és el cost que està tenint el Fons de reserves de la CASS per la gestió d'aquests 1.200 milions d'euros? Doncs, aquest rati és del 0,25% l'any 2017 i per tant, el primer que caldria és veure si estem parlant d'un rati molt elevat, o si estem parlant d'un

rati doncs que s'ajusta al que són els costos de mercat. I per això també val la pena que anem a buscar quin és el cost que tenen doncs, altres Fons de la mateixa naturalesa al nostre entorn, bàsicament amb països de la Unió Europea o de l'OCDE si vostès ho prefereixen, i veiem que hi ha una disparitat important però, veiem que els costos que té avui en dia el Fons de reserva de jubilació a Andorra estan a la banda baixa d'aquests costos que tenen el conjunt del Fons de la resta de països que ens envolten. Tenim països que per raons que jo desconec que tenen costos per damunt de l'1%, no pocs, uns quants i alguns molt propers, i tenim molts països amb costos entre el 0,5% i l'1% i ja en tenim menys que estan per sota del 0,5%, i per tant, nosaltres estem a la banda millor, més eficient quant als costos de gestió d'aquest Fons.

Una altra qüestió que ens hauríem de preguntar és: tenir un excés de pressupost està duent als gestors de la CASS a una actitud laxa de no preocupar-se, d'anar-los ajustant permanentment tot i tenir més fons a gestionar? Doncs, tampoc succeeix això, i a l'any 2015 resulta que aquest rati del qual els hi parlava el TER al que em referia abans, era del 0,33%; l'any 2016 va ser del 0,28% i com els hi deia fa un moment a l'any 2017 serà del 0,25%. Per tant, tot i tenir partides importants destinades a pagar els costos de gestió d'aquests Fons, evidentment la vocació de la comissió gestora és anar ajustant negociant permanentment aquests costos en funció de com va evolucionant el preu de mercat, de com va evolucionant la realitat de la pròpia cartera i, per tant, no gastar allò que no cal gastar però el que tampoc podem fer és amb un ànim de dir: com que l'any passat es va gastar ix, aquest any hem de pressupostar ix menys alguna cosa perquè el que pot succeir és que acabis l'any i no tinguis fons suficients per fer front a les despeses que se t'han generat durant l'exercici.

Per tant, jo crec que no té sentit i demano el vot en contra d'aquestes reserves d'esmena perquè la pròpia gestió del Fons ha demostrat que està sent acurada, s'estan aconseguint bons nivells de rendibilitat, el Fons està incrementant i s'estan baixant els costos permanentment amb una tasca de re negociació permanent d'aquests costos.

Per tant, entenem que més val donar-li les eines als professionals i que aquests segueixin amb aquesta dinàmica i evidentment donin les explicacions que calgui cada vegada que presenten la liquidació de l'organisme que en aquest cas estan gestionant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per un altre torn d'intervencions...

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, en primer lloc diré que compartim una part inicial del discurs. El que volem tots és que s'optimitzi la gestió d'aquest Fons i que es tinguin reserves i sobretot que cada any es vagi incrementant el Fons, increment no únicament per l'augment de la gestió del Fons sinó perquè les cotitzacions que reverteixen al Fons són excedents i no entrem en la fase temuda que podria ser de crear dèficit. Per tant, sobre aquest punt de partida el compartim.

A part d'aquí, tota la nostra esmena va lligada una mica amb la professionalització que es va defensar del Fons de reserva creant una entitat amb personalitat jurídica pròpia que el que enteníem que havia de donar és rebaixar els costos de funcionament. Vostè diu que parlar de 30.000 o 40.000 euros és insignificant vist el volum de fons, bé, però no deixa de ser un estalvi relatiu que va acumulant i que ha de servir en el futur.

I en aquest supòsit, és clar, creiem que les partides s'han d'ajustar a la realitat i aquí és on anem a retallar aquestes partides. Si el cost de les auditories obligatòries és un, es pot entendre que any rere any hi pugui haver increments deguts a l'IPC però que no anem a partides que donen la mà llarga per poder gastar fins a quin nivell quan el que cal és fer una contenció per justament incrementar les reserves.

I quant al darrer punt que comparteixo amb vostè que és el punt clau, que són les despeses financeres del Fons, el que venim dient de fa anys, reitero, primer que la professionalització del Fons ha de contribuir a reduir aquestes despeses, -potser no la part que són de custòdia perquè el Fons com a tal no fa la custòdia, però potser sí la de gestió-; i segona, i pel que crec recordar que se'ns va dir en la compareixença que vostè feia reflexió, hi ha marge per fer gestió, per exemple Luxemburg té uns costos de gestió de fons molt més importants i aquí és on demanem esforços, que es facin esforços per negociar aquestes comissions que permetin tenir un impacte significatiu perquè potser 30.000 euros sobre el volum del Fons no és significatiu però 1.200.000 sí que ho és, i aquí és on s'encaminen les nostres esmenes, a optimitzar la gestió perquè realment el pressupost s'adeqüi a unes despeses que siguin justes pel seu funcionament però alhora permetin incrementar les reserves del fons.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Per part del Govern...

Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Permeti'm que tot i compartir, perquè a més ho he dit a la meva intervenció inicial que estic segur que aquest és un objectiu que compartim tots, tot i compartir la voluntat de garantir la durabilitat del Fons, garantir i posar totes les eines perquè aquest vagi creixent, no pugui compartir o discrepi de vostè quant al que és el que es pretén, què és el que es busca amb la professionalització del Fons. La professionalització del Fons no té com a objectiu reduir les despeses de gestió; la professionalització del Fons el que té com a objectiu és portar la rendibilitat del Fons a l'òptima buscant un equilibri entre el risc, els compromisos contrets pel Fons i l'evolució dels propis mercats allà on tens invertits els teus actius. Si tot ho reduïm, hem de professionalitzar el Fons perquè ens baixin al màxim els costos. El que estarem perdent precisament és la riquesa que ens dóna diversificar el màxim el nombre de gestors, diversificar i poder optar als gestors de fons de més nivell que aconsegueixen les millors rendibilitats en el mercat i això és el que ens ha de motivar, no única i exclusivament reduir els costos perquè si acabem reduint molt els costos, però resulta que entrem en rendibilitats negatives, per exemple, doncs mal favor li haurem fet a tot plegat.

Per tant, l'objectiu és garantir la sostenibilitat del Fons i aquesta només es garantirà evidentment amb la sostenibilitat dels llocs de treball i amb la sostenibilitat en les rendibilitats i optimitzant aquestes rendibilitats segons vagi evolucionant el mercat. Altra qüestió és, altre debat és -i entenc que no és el debat d'avui- és la sostenibilitat a la vista dels compromisos adquirits pel Fons que aquest és un altre debat com vostè sap i que entenc que no és el que estem tenint avui.

Per tant li torno a dir el mateix, s'ha tingut la capacitat que és la que vostè reclama -i comparteixo amb vostè- s'ha tingut la capacitat d'anar reduint, anar ajustant cada vegada més els costos de gestió? Sí, li he dit abans, hem baixat en dos anys del 0,33% de TER al 0,25% i estic segur que entre els objectius que s'ha fixat la comissió per l'any 2018 és continuar-los baixant encara més. Aquests costos

estan desfasats amb les millors pràctiques? Vostè m'ha posat un exemple, un molt bon exemple per cert, Luxemburg està a un nivell... -de l'any 2016, no tinc dades del 2017; any 2016-, a un nivell de costos del 0,2%, nosaltres 0,25... Bé, estem parlant d'un Fons enormement més gran que el nostre i amb molta més tradició.

Parlem d'un altre que segurament és el paradigma del Fons, en aquest cas un Fons sobirà que gestiona les pensions que és el de Noruega, doncs també situa els seus costos entre el 0,2 i el 0,25... No sé com dir-li. Al final crec que del que hauríem d'estar satisfets és de què ens estem acostant a les millors pràctiques també quant a costos i, per tant, des d'aquesta vessant crec que ens ha de preocupar relativament poc... la xifra absoluta que posem en el pressupost el que ens ha de preocupar és com s'utilitza aquesta xifra i si cada any s'intenta millorar en relació a l'any anterior i això s'està fent.

L'evolució del Fons no el sabem, no sabem amb quina quantitat de recursos estarem a finals del 2018. Pot haver-hi l'oportunitat de ressituar la cartera amb nous gestors i això pot tenir un cost de canvi de gestors. Hi ha moltes qüestions al llarg de l'any durant la gestió que poden portar a petites variacions en el cost que has tingut l'any anterior i, per tant, la comissió per fer bé la seva feina ha de tenir aquest coixí, i això és el que reivindicuem. I insisteixo, amb tot luxe de detalls ens anirem presentant cada vegada, a presentar -en aquest cas els representants, els responsables del Fons-, el resultat de la seva liquidació i a justificar cada euro que s'hagi gastat.

Però, insisteixo els número el que fan ara per ara és avalar el que han estat fent durant aquests tres anys des del Fons de reserva.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només dues petites qüestions.

Una primera, i en relació a una qüestió que crec que és important, és el tema de la professionalització que crec que discrepem. Jo crec que jo vaig entendre en el debat en el qual es va aprovar el Fons de reserva dotant-lo de professionalitat i de què tingués recursos propis, que un dels objectius principals és aquest: dotar de personal qualificat per fer aquesta gestió el que havia de permetre, per tant, reduir

aquests costos d'externalització de la gestió. Això no treu que comparteixo amb vostè que és bo diversificar aquesta gestió i que és bo que hi hagi entitats financeres que facin aquesta gestió. Però aquest és un dels objectius que hem de buscar, anant optimitzant aquesta gestió i rebaixar el cost extern que això suposi, sense evidentment eliminar-lo perquè, estic d'acord amb vostè, no podem fer que com ha dit vostè "L'estalvi es mengi les estovalles".

Segon punt, i aquest és on vaig, jo crec que la política s'ha de marcar des de... les línies polítiques, les directrius, s'han de marcar des del pressupost i el pressupost és on s'han de marcar aquestes línies que hem d'anar seguint i marcar els gestors que vagin seguint aquesta línia. Evidentment que han de tenir el seu marge però si nosaltres marquem unes partides excessives quan creiem que s'han de fer esforços a buscar optimització, això no es farà. Afortunadament la liquidació prova de què no s'esgotin aquestes partides, per tant potser cal ja marcar des d'ara que ja ha de ser una tendència de no esgotar-les i per tant reduir-les perquè es mantinguin aquestes xifres ficades.

Aquest és l'objectiu de les esmenes.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Miri, efectivament la professionalització ens ha permès fer coses que fins ara no es feien, i li he dit abans i li vam explicar i els van explicar a tots els consellers que van assistir a aquella compareixença pública doncs els responsables de la CASS, aquest any 2017 s'ha balancejat una part que es gestionava a través dels diferents gestors que té contractats el Fons de reserva i es fa gestió interna de 200 milions d'euros, per tant aquí òbviament hi ha una part de les comissions que s'han pogut reduir.

Però insisteixo, en cap cas hauria de ser un objectiu, és més, jo crec que seria una temeritat pretendre incrementar més la quantitat a gestionar des de la pròpia comissió perquè un dels principis bàsics a l'hora de gestionar aquests Fons és precisament la diversificació.

I després hi ha un altre principi i és que internament, a no ser que et dotis d'una estructura bastant més complexa que la que es té avui en dia, el que acabarà passant és que a mesura que vagis gestionant més fons si no et dotes d'aquesta estructura hauràs de

renunciar a productes de més complexitat, per tant, seria absurd.

La professionalització ens serveix per gestionar aquests 200 milions, però la professionalització per sobre de tot ens serveix per tenir interlocutors qualificats en relació a les empreses gestores del Fons, per poder negociar també els costos, per tenir criteri fonamentat a l'hora de fer aquesta negociació, per buscar alternatives als actuals gestors... per tot això ens serveix la professionalització, no ens serveix perquè tinguem una gestora paral·lela que intenti gestionar els 1.200 milions d'euros i que posem tots els ous al mateix paner amb tota l'assumpció de risc que això podria suposar.

El que està clar és que ajustar el pressupost al que s'ha gastat l'any anterior o inclús una mica menys per aquell ànim de: "A veure si els "apretem" una mica més i a veure que s'esforcin!". L'únic que està provocant és un cost d'oportunitat, perquè l'únic que està provocant és que si apareix l'oportunitat, insisteixo, d'invertir amb noves gestories, de fer canvis, de canviar la línia d'inversió perquè hi ha un canvi en el mercat. Tant de bo poguéssim pressupostar sabent el què passarà en la renda variable durant tot l'any 2018, ho poguéssim pressupostar sabent què passarà amb la renda fixa, i què passarà amb el mercat monetari... Però, és que no ho sabem! I per tant, cal una gestió diària on s'hi han d'anar prenent decisions diàriament i aquestes decisions necessiten tenir un punt de flexibilitat en el pressupost. Sabem que se'ls ha de valorar al final de l'any per veure com ha evolucionat aquest cost en relació a l'any anterior i si hi ha un increment, ha d'haver-hi una justificació d'aquest increment que justifiqui el perquè de més cost i sobretot quina rendibilitat n'hem tret d'aquest més cost.

Això és el que em sembla que s'ha d'entrar en una dinàmica i això és el que exigeixen i el que se'ls hi ha d'oferir als professionals que és el que hem intentat posar al front del Fons de gestió. No ho podem fer des de la petitesa de l'anàlisi de 40.000 euros aquí o 40.000 euros allà. Els hi recordo el que he dit al començar la meua intervenció. Estem gestionant, ens estan gestionant 1.246, gairebé, 47 milions d'euros a finals del 2017. Són molts diners i per tant, que hi hagi un cost del 0,25 d'aquest fons per garantir una bona gestió i una bona rendibilitat, em sembla perfectament ajustat al que és el mercat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Gilbert Saboya, breument.

El Sr. Gilbert Saboya:

Sí, la veritat és que l'avantatge de parlar amb el Sr. Alís és que és una persona que normalment fa un exercici d'empatia i d'escoltar. I per tant, aprofitaré per intentar aportar-li alguna informació que crec que pot ser útil.

Miri, ningú és perfecte en aquesta vida, tothom té un passat i durant una època vaig tenir una responsabilitat i l'honor també de gestionar una part dels fons que tenia la CASS, i vam participar de forma activa en una iniciativa que va fer el Sr. Paco Gran, quan era president de la CASS i que crec que és bo de recordar-ho avui que tractem aquest tema, de racionalització de tot el que eren les despeses del fons d'inversió i de les carteres de gestió que en aquell moment es feien. I per tant, aquest moviment de professionalització de fet ja es va començar llavors, inclús abans amb el Sr. Enric Casadevall, però allà hi va haver un esforç molt gran i jo crec que és important dir-ho.

Però dos coses molt ràpides. Miri, la mitjana de comissions de despeses de tots els fons de renda variable, ponderats pel volum, és a dir que aquells fons que tenen més volum que normalment són més barats, doncs, pesen més, és un 0,63% amb dades del 2017. Tota la indústria de fons d'inversió de renda variable, 0,63% anual, al *Total Expenses Ratio*, que és el que comentava el ministre Cinca. El de Bonos és 0,5%. I per tant, el de mercat monetari és 0,18%.

Per tant, és obvi que un 0,25% de cost és un cost competitiu. I és veritat que les relacions institucionals que obtenen els fons de pensió, com és el cas del de la CASS, permeten abaixar això.

Si vostè altera la part que dedica a renda variable o a renda fixa, només que pugui la part de renda variable, com que la comissió mitjana és del 0,63%, li pujarà el cost. I per tant, en el pressupost jo crec que és bo que deixem aquest marge, perquè sinó, la comissió que s'ha professionalitzat, haurà de venir a demanar permís a veure si ha de pujar la part de renda variable per fer front a una situació.

Jo crec que les xifres i jo crec que de veritat, la preocupació que vostè expressa la puc compartir perquè l'he viscut des d'altres fronts, però de veritat, jo li puc dir que aquest 0,25% és una comissió que per les xifres que li dic, són normals.

I després una altra cosa també, estan apareixent noves formes de plantejar la gestió dels fons de pensions, com per exemple els *Targets Funds*, que són fons que ajusten la part de renda variable i renda fixa en funció dels passius pendents de fer front.

La mitjana d'aquest fons és un 0,51% també. Per tant, hem de deixar obert aquests professionals que

s'estan incorporant, tinguin aquest marge de maniobra d'anar adaptant i, per tant, des d'aquest punt de vista, l'únic que li volia és afegir encara més seguretat, que jo crec que ja ho havia fet el Sr. Cinca amb la seva intervenció, que els costos dels quals estem parlant i aquest marge de maniobra que s'està donant en el pressupost, obeeix realment a unes necessitats del millor rendiment d'aquest fons.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Sí, moltes gràcies.

Bé, agraeixo la informació que se'ns ha donat perquè complementa molt bé l'explicació. Però crec que ens descuidem un paràmetre important per fer la comparativa una mica amb fons privats de gestió. És que en el marc de la gestió del fons de reserva de la CASS hi ha un mandat de gestió molt clar de com s'han de repartir les inversions i les entitats tenen aquest mandat molt clar. Altra cosa és que discutim si aquest mandat s'ha d'ampliar o s'ha de canviar per millorar la gestió. Però precisament això és el que ha de fer la comissió de gestió, i és dintre d'aquest mandat clar amb un marge de maniobra més estret, més curt que tenen les entitats que gestionen, on creiem que hi ha d'haver un esforç suplementari d'optimitzar el cost de gestió externalitzat.

I insisteixo, és aquest l'objectiu de les esmenes, de reduir la despesa global que afecta al fons de gestió, que com a conseqüència positiva l'únic que tindrà és incrementar les reserves.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha intervencions, acabades les intervencions procediríem a la votació de les reserves d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant aleshores el text tal com ha sortit de la comissió.

Votem en primer lloc la reserva d'esmena número 5 que es correspon a l'esmena número 122 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Empreses de valoracions, peritatges i auditories (22720) del Pressupost del Fons de reserva jubilació.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor de l'esmena: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la reserva d'esmena número 6 que es correspon a l'esmena 123 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat.

El Sr. Joan Carles Camp:

A favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Anem a votar la reserva d'esmena número 7 que es correspon a l'esmena 124 de l'informe del ponent.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Anem finalment a votar la reserva d'esmena número 8 que es correspon a l'esmena número 125 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor: 9, en contra: 15 i abstencions: 2.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda també desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Continuem amb la sisena reserva d'esmena presentada pel M. I. Sr. Pere López Agràs. És la onzena reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 140 de l'informe del ponent, proposant suprimir el subconcepte "ETR Massana" (60358) del Pressupost de FEDA.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, la Sra. Rosa Gili.

Teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Els tres consellers del PS elevem avui al ple aquesta reserva d'esmena. És una reserva d'esmena que demana aturar el projecte de l'ETR de l'Aldosa perquè considerem important reflexionar al voltant de les preocupacions legítimes d'uns veïns. Uns veïns que ara veuran construir-se unes infraestructures d'alt voltatge elèctric al costat de les seves cases, i que de la mateixa manera que ho estariem molts d'aquesta sala, estan preocupats per les afectacions d'aquesta instal·lació. Unes afectacions que poden ser certament paisatgístiques, però també poden arribar a ser afectacions de salut pública.

A tot arreu aquest tipus d'instal·lacions es proven de posar en llocs lluny de les zones habitades. Aquests veïns han tingut el mèrit de buscar sortides al problema, proposant una ubicació alternativa. I al nostre parer mereixen tot el dret del món que la seva proposta sigui analitzada.

Per aquesta raó, avui demanem el suport a la nostra reserva d'esmena perquè es pugui reflexionar més al voltant d'aquesta qüestió, analitzant-ne les possibles alternatives.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, només en el sentit del vot que m'abstindré en la votació d'aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot també a aquesta reserva d'esmena serà l'abstenció, però també és per coherència amb la votació que hi va haver en comissió, que vaig votar favorablement la votació que hi va haver en comissió, que vaig votar favorablement i que es va acabar transaccionant, una esmena proposada per Unió Laurediana i Consellers Independents per la Massana, doncs, per coherència amb aquella votació d'aquella esmena, en aquest cas la meua serà d'abstenció.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També per Unió Laurediana i Consellers Independents de la Massana, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, com acaba d'avançar el Sr. Víctor Naudi, el nostre grup vam fer una esmena en relació també a l'ETR de l'Aldosa.

Crec que l'afer de l'ETR de l'Aldosa ens preocupa molt a tots i és per això que jo crec que tots els consellers en un moment o altre ens hem reunit amb la plataforma de veïns de l'Aldosa, com també ho hem fet nosaltres, el grup majoritari de l'oposició amb Nord Andorrà, amb FEDA, amb Govern, hem demanat informes al Govern, hem fet demandes d'informació per poder estudiar aquest cas a fons.

La veritat és que diguem-ho clar, ningú voldria això al costat de casa seva. Això és una realitat. Però també és veritat que això és un conveni de l'any 91 que va firmar amb el comú, Nord Andorrà, que també hi ha FEDA pel mig, i que totes les projeccions i inversions de FEDA, de Nord Andorrà,

per tot el que fa a les línies elèctriques s'han fet en aquest sentit.

Aquests informes que hem demanat, al final el que se'ns diu, és que tot compleix, que les radiacions electromagnètiques són baixíssimes, que això no tindrà impacte. I d'alguna manera els informes, el que ens vénen a dir per totes les parts és que hem d'estar tranquils.

Arribats a aquest punt, i evidentment que no volem que això estigui a prop de casa de cap veí, hem volgut ser molt pràctics i vam fer l'esmena que tots els consellers hi van votar a favor, és a dir, va estar aprovada per unanimitat. Que ens semblava que era l'esmena més pràctica, que és dir, bé, davant de la situació que això sembla ser que s'ha de fer aquí sí o sí, per tots els condicionants que acabo d'explicar breument, com a mínim, i crec que el Govern ha recollit així ja la iniciativa, fem-ho de la millor manera possible perquè tingui el mínim impacte ambiental, el mínim impacte sobre la salut pública, el mínim impacte en tots els sentits. Ara també he llegit que s'està parlant de treure un cos del transformador, amb la qual cosa encara la inversió serà més petita i la mida també serà encara menor. Inclús nosaltres vam defensar que si es podia soterrar en la major mesura possible aquesta estació transformadora, doncs, que es pogués fer.

Aquesta esmena que vam presentar va ser votada favorablement. La plataforma de veïns va dir que com a mínim era dins de tots els mals el mal més positiu. Però hem volgut ser pràctics, hem volgut desencallar això d'alguna forma.

Hi ha una cosa que hem de tenir clar, les valls del nord, Ordino i la Massana no es poden quedar sense llum, i una cosa que els hi vaig dir en comissió és que ja els hi dic, no vull això a la porta de cap veí. No ens agradaria a cap de nosaltres tenir-ho davant de casa, ni al costat, però no podem deixar les valls del nord sense llum. I la cosa comença a ser preocupant.

Aleshores, a aquesta esmena per a nosaltres li faltava una cosa, que és la contrapartida, que els hi vaig demanar dels estudis. És a dir, ens carreguem l'ETR però no proposem res a canvi. Bé, com a mínim que hi hagués una contrapartida d'estudis per poder parlar de tot això que volem posar sobre la taula.

Nosaltres, com he dit, en vam parlar, ho hem parlat amb totes les parts i hem pensat que l'esmena que agraim tots els consellers van votar favorablement, és a dir, es va aprovar per unanimitat, respon bastant al ser pragmàtic davant d'aquest afer, intentar donar resposta als veïns que es veuen en major mesura afectats, però també donar resposta a tots els temes de salut pública, d'impacte ambiental, però sobretot, que Andorra no es pot quedar sense llum.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula la consellera, Sra. Maria Martisella.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sr. síndic.

Tal com es va comentar en els treballs en comissió, la construcció de l'ETR de la Massana és una infraestructura necessària per tal d'assegurar el subministrament elèctric dels veïns de les parròquies tant de la Massana com d'Ordino. Una infraestructura que es veurà cada vegada més necessària amb l'augment de la població i, per tant, del consum i del subministrament elèctric en aquestes zones.

En comissió i tal com han dit els que m'han precedit, es van posar a disposició els estudis acurats que el Govern havia dut a terme i dels quals ressortia que l'ETR no representava cap risc per a la salut dels veïns.

En aquest sentit, la seva ubicació planificada a principis dels anys 90, ja reunia les característiques necessàries i, per tant, el desenvolupament de les xarxes elèctriques dutes a terme en aquesta zona d'ençà els anys 90, comportaria la necessitat de replantejar una part de la xarxa representant això un alt cost.

També, doncs, fer esment al que han comentat els consellers que m'han precedit en la paraula, doncs, que es va transaccionar una esmena a la unanimitat presentada pels membres UL-CC, em el qual s'incrementava la partida per tal que la construcció afectés el menys possible els veïns de la zona.

Per tot l'exposat, doncs, el Grup Parlamentari Demòcrata no donarà suport a la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula la ministra, Sra. Sílvia Calvó.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, gràcies Sr. síndic.

De fet, com ho han recordat els consellers, doncs, abans de la meua intervenció, aquesta estació transformadora és important perquè les parròquies d'Ordino i de la Massana podrien quedar desbastides

d'energia elèctrica amb la qualitat suficient si no es fa a curt termini. Concretament ja sabem que en alguns moments de l'any la capacitat de la xarxa en aquestes parròquies ha estat prop del 100%. A més a més, el fet de construir aquesta estació també allibera part de l'estació transformadora d'Encamp i, per tant, respon a possibles creixements futurs del consum elèctric a la resta de parròquies del país.

El terreny, doncs, on es vol construir estava a disposició de FEDA des de l'any 91 mitjançant un conveni entre el comú i FEDA. És un terreny que també es va recollir en el pla urbanístic de la Massana quan es va aprovar l'any 2006, i la ubicació alternativa que proposen els veïns no presenta cap avantatge significatiu respecte al terreny actual. El que sí que presenta són determinats inconvenients concretament pel fet que durant aquests 25 anys, doncs, on aquest terreny estava a disposició, s'ha desenvolupat una xarxa justament, en el sentit que allà hi havia d'anar una estació transformadora. I el fet, doncs, de canviar ara la ubicació, representaria deixar en desús equipaments que ja ha construït FEDA, per un cost superior a un milió i mig d'euros, i modificar una part important d'aquesta xarxa.

Nosaltres entenem la preocupació dels veïns, i tant l'entenem que ens hem reunit com ha sigut necessari amb aquests veïns. Concretament m'he reunit 10 vegades amb ells, hem intentat respondre des de l'inici amb la inquietud que tenien relacionada amb el risc sobre la salut, entenent que era un element essencial d'aquest projecte. S'han fet els estudis corresponents, s'ha aportat la informació necessària per esvaïr tots els dubtes en relació a l'impacte sobre la salut.

I s'ha anat treballant amb aquests veïns per integrar el millor possible aquesta infraestructura dins del seu entorn. Justament la setmana passada els hi explicàvem les darreres millores del projecte. Ara, doncs, també s'ha realitzat l'estudi d'impacte ambiental, s'han integrat també factors, doncs, de vigilància acústica, perquè era un tema que preocupava els veïns. És un projecte que aviat tindrem a exposició pública, doncs, allà també es podran recollir les al·legacions necessàries, i FEDA farà tot el possible per recollir les al·legacions, per recollir els suggeriments, integrar-los, perquè el projecte es faci de la millor manera possible.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

A veure, breument, nosaltres en cap cas neguem l'interès de la instal·lació. És a dir, ja ho tenim clar que cal fer aquesta instal·lació perquè el subministrament arribi a tot arreu i de manera òptima. Per tant, en aquest sentit no hi ha res a dir. Crec que els mateixos veïns també ho tenen molt clar.

L'única cosa que... a veure nosaltres, ho ha dit el Sr. Naudi almenys dos vegades, crec, és a dir, jo crec que som molts en compartir aquest neguit de dir qui voldria una cosa així a casa seva! Ens diu que no hi ha afectacions per la salut. Miri, aquest és un tema que vostè i jo hem tingut altres vegades l'ocasió de parlar-ne i aquí em refereixo al tema del forn incinerador. És a dir, una cosa són els estudis a dia d'avui que puguem tenir, que segurament demostraran que les emissions estan dins de la normativa actual europea i potser mundial, però aquest tipus d'avaluacions canvien d'un any per l'altre. Hi ha coses que a dia d'avui podem pensar que no són nocives i a saber què direm d'aquí deu anys, què direm d'aquí vint anys.

Per tant, jo crec que la millor garantia per a la salut pública és poder tenir aquests tipus d'instal·lacions el més lluny possible de les zones habitables i, reitero, jo crec que ningú ho vol a casa seva. M'imagino que la Sra. ministra tampoc.

Ens deia que aquest terreny ja havia estat donat al 91 a FEDA pensant ja en instal·lacions d'aquest tipus, que estaven dins del pla urbanístic. D'acord, això ho acceptem, però és clar, entenem també que aquests veïns que se'ls hi ha deixat anant construint les seves cases, els edificis varis i diversos que hi ha per allà, doncs, podien pensar que probablement aquest projecte podria està en desús, o en tot cas, crec que hauria faltat una mica de prudència sabent segur que es faria això.

Potser avisar i que no es fessin les cases que es van fer.

Bé, jo més que res és això. Nosaltres sí certament vam votar l'esmena que ens ha presentat el Sr. Carles Naudi. Entenem que tot el que sigui millorar és bo. Hauríem preferit la nostra esmena en el sentit de què pensem francament que abans de fer una cosa així que és irreversible. És a dir si ara a dia d'avui costa diners canviar la ubicació perquè ja s'han fet moltes despeses, que dit de passada no acabo d'entendre que es facin arribar uns cables, unes pilones a uns llocs que encara no hi ha res. Em dona la impressió que es comença la casa per la teulada, però segurament se m'escapen coses tècniques que potser ho poden explicar, però així vist des de fora i

des de la ignorància del tema, em costa molt d'entendre.

Però bé, la intenció de la nostra esmena era aquesta. Era dir, vist que hi ha una proposta clara, precisa d'una ubicació, analitzar clarament el què, per què el cost de la salut, bé esperem que no però també és una reflexió a fer, quin ha de ser el cost de la salut enfront de les despeses més materials.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sra. ministra.

La Sra. Sílvia Calvó:

Sí, Sra. Gili.

De fet ningú vol aquestes infraestructures a casa seva, ningú vol depuradores, ningú vol centres de tractament de residus, ningú vol equipaments com estacions transformadores, però són elements essencials per al desenvolupament d'una societat moderna.

I jo penso que els quins governen, el que han de fer és prendre decisions en base a elements subjectius, perquè sinó en un territori petit com el nostre, aquestes infraestructures no les podríem ubicar enlloc, i això no és possible. Per tant aquí nosaltres hem fet servir elements objectius. Aquest terreny és adequat, nosaltres l'integrarem el millor possible. Els estudis sobre el risc de la salut s'han fet, i s'han fet aplicant el principi de precaució, és a dir no hem fet les coses envà. Hem fet un estudi que hem encomanat a la Universitat Politècnica de Catalunya. En el marc de l'estudi d'impacte ambiental n'hem encomanat un altre a una empresa de referència francesa. Els dos arriben a les mateixes conclusions. S'han fet tenint en compte unes estimacions en els pitjors dels casos perquè s'han fet doncs amb mesuraments d'una estació transformadora molt més gran que la de la Gonarda, que és la de la Margineda. Per tant nosaltres entenem que donem totes les garanties pel que fa al risc de la salut en els veïns. Si no les tinguéssim aquestes garanties haguéssim canviat la ubicació, per tant no hi ha cap altre element que ens porti a reflexionar i a poder canviar una ubicació amb els suposats costos econòmics que suposen, però també costos de cara al servei que estem oferint al client, costos de cara al manteniment i costos de cara a uns diners que són públics.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Jo Sra. Gili l'encoratjo perquè de veritat m'agradaria que vostè aconseguís que això canviés de lloc. Però com he dit, nosaltres volem ser pràctics perquè nosaltres no manem. Aquí som 13 i manen els 15, llavors és així la democràcia, és així el joc, hi ha el número d'escons. Llavors, jo de veritat, si ho aconsegueix, m'aixecaré i l'aplaudiré. Com que no ho aconseguirem, celebrem el que es va aconseguir amb aquella esmena, que és com ara hem dit amb la ministra, és fer-ho el millor possible.

I volia afegir un fet que jo crec que és important per tots de cara a l'ETR de l'Aldosa, i és que el Comú de la Massana va posar a sobre de la taula que es farà una comissió de seguiment, que es prendran mesures de forma regular.

Crec que vostè Sra. ministra va donar recolzament a aquesta proposta que va fer el Sr. David Baró. Que la integració paisatgista i arquitectònica serà total també en línia del que vam dir en aquella esmena. Llavors, però nosaltres volem ser pràctics, vam fer l'esmena perquè això millori, i ja li dic a la Sra. Gili, si ho aconsegueix estarem encantats de què això canviï de lloc. Però veig que vostès amb els informes i tot el que hi ha sobre de la taula no ho faran.

Per tant, nosaltres ens abstindrem en aquesta esmena. Celebrem que l'altra hagi passat, però m'agradaria que fes incís d'aquests temes perquè crec que són importants de cara a la tranquil·litat dels veïns, que hi ha una sèrie de mesures a posteriori d'acord amb el que va dir el cònsol de la Massana, i que crec que són rellevants de cara a la tranquil·litat de tots.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

A veure, jo dubtava en intervenir però finalment ho faré així ràpidament.

El que m'ha dit la Sra. ministra, estic d'acord. És a dir que aquestes infraestructures són necessàries, evidentment. I jo entenc que qui té l'obligació de governar ha de prendre unes decisions, està clar. I per tant, evidentment a vegades són decisions que no agraden però que són necessàries. Però és que en aquest cas sembla ser que hi havia una alternativa. Ja li dic, jo no sóc tècnica però no em semblava tan descabellat el que deien. Que segurament sí que algunes despeses que hi ha s'havien fet, podien quedar en desús, en això hi estic d'acord, però és el que deia. Vist el fet de què poden haver-hi altres conseqüències que no sabem quines són i en tot cas també escoltant una mica el neguit dels veïns, jo pensava que com a mínim es podia analitzar la seva proposta. Que després no fos possible, bé és una altra cosa, però lamento que aquí no s'hagi pogut fer.

Sr. Naudi, està clar que difícilment jo aconseguiré res perquè qui té la majoria és qui mana, i per tant, jo sola evidentment que no puc fer gran cosa, però sí que és veritat que per aquesta raó que han explicat vostès, nosaltres els hi vam donar suport en aquesta esmena. Tanmateix em consta que essencialment és una operació de plantació d'arbres i poca cosa més que a nosaltres ens semblava certament insuficient.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Sílvia Calvo:

Sí, doncs l'alternativa ja us he dit que no hi havia cap element objectiu que pogués fer escollir un altre indret i doncs aprofitant que el Sr. Naudi ha parlat de la implicació del Sr. cònsol, doncs agrair, que és veritat que és una persona que ha participat des de l'inici en el seguiment d'aquest projecte, però també recordar que la voluntat del Govern des de l'inici ha sigut informar als veïns i recollir els neguits i poder-los integrar en el projecte que estem treballant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem tot seguit a la votació de la reserva d'esmena. És la reserva d'esmena número 11 que es correspon a l'esmena número 140 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí gràcies Sr. síndic.

Vots a favor: 3, en contra: 15, i abstencions: 8

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Anem a seguir amb el setè grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López Agràs.

Són la reserva d'esmena número 12 que es correspon amb l'esmena número 141 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Publicitat i propaganda - 22670 del pressupost de FEDA.

La número 13, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 149 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Treballs realitzats per assessoraments jurídics - 22770 del pressupost de l'AREB.

La 18, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 175 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Fires i publicitat - 22670 del pressupost d'Andorra Telecom.

La número 19, que és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 176 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte serveis subcontractats - 22730 del pressupost d'Andorra Telecom.

I la número 23, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 183 de l'informe del ponent, proposant reduir el concepte Treballs realitzats per altres empreses - 227 del pressupost d'Andorra Desenvolupament i Inversió.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, bona part dels arguments descrits en el primer grup de reserves d'esmena en relació a les contractacions d'assessors i de relació especial, es podrien recollir o reagrupar en aquesta nova agrupació de cinc reserves d'esmena.

Si abans parlàvem de les contractacions de personal de relació especial, assessors i altres càrrecs directius,

i si em permeten obriria un petit parèntesis en el sentit de dir que és una visió que finalment ha estat compartida per tots els grups de l'oposició. Jo penso que aquesta consideració mereixeria alguna vegada algun toc d'alerta per part de la majoria. Ja sé que vostès no escolten gairebé ningú, i que van en un rumb fix, però una mica d'humilitat Sr. Saboya, que hem tingut un debat intens, també estaria bé. És a dir, avui en dia quan tota l'oposició vota una reserva d'esmena, és veritat que es perd la votació, però si anem a buscar els vots de les darreres eleccions generals representarien un nombre molt més elevat que els vots que hi hauria en contra, i avui en dia hi ha una representació de faccions, que s'hi referia el Sr. Naudi, majoritàries i minoritàries prou nombrosa per dir que quan tothom està d'acord, estem parlant de cinc agrupacions diferents, excepte vostès. Potser alguna vegada no n'hi ha prou en votar 15 que no i dir que ho estem fent tot bé. Potser alguna vegada algun exercici d'auto crítica i una mica d'humilitat no estaria malament.

Tornant a aquestes reserves d'emena referents a la contractació d'assessoraments, de peritatges, de partides molt generoses de publicitat i propaganda a FEDA i STA, dos companyies que estan en règim de monopoli i que per tant, tampoc no han de competir amb ningú, que està molt bé que vagin a fires, que facin desplaçaments, que es promocioni, però ens sembla que s'està convertint tot amb una maquinària de generar despesa de manera descontrolada. I fins i tot en aquest àmbit dels treballs tècnics, de les despeses de publicitat i propaganda i altres serveis varis, al nostre entendre, el descontrol fins i tot major del que hem vist abans amb els alts càrrecs.

No fan part d'aquestes reserves d'esmena els tres milions d'euros de serveis jurídics pagats per l'AREB, que tenen una tramitació parlamentària i que ja arribaran al Consell, però el que no cal dir és que han escandalitzat a l'opinió pública i que són un nou exemple del que està suposant la manera de gestionar de Demòcrates per Andorra.

Com que segurament amb 15 consellers i segurament amb un vot bastant majoritari de les altres forces doncs es carregaran aquestes reserves d'esmena, continuaran amb aquesta maquinària de generar despeses. Despeses que en molts casos, com els hi parlava abans amb el tema de la publicitat i propaganda a la STA i a FEDA, doncs amb alguns estudis d'assessoraments prou genèrics. Clar, si hi ha la patida pressupostària sempre hi ha la temptació d'acabar-los gastant, d'acabar-los adjudicant, i jo crec que seria bo en algun cas aplicar la tisora, perquè a més, quan vostès gasten en aquestes partides pressupostàries, els ciutadans que potser pensen que això no els hi afecta, també han de saber

que també els hi afecta. Els hi afecta perquè acaben pagant unes tarifes més elevades en aquestes entitats parapúbliques que gestionen el pressupost de manera lleugera, ho acaben pagant perquè altres polítiques que serien perfectament possibles amb una manera de gestió diferent, ja siguin polítiques mediambientals, polítiques culturals, polítiques socials, no ho són per la seva forma de gestionar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal...

No hi ha intervenció.

Pel Grup Mixt...

Sra. Sílvia Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Només per dir que donaré suport a les diferents reserves d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot també serà favorable a aquestes reserves d'esmena, i més especialment per les esmenes 18, 19 que fan referència a Andorra Telecom i la 23 per l'ADI, doncs havia presentat unes esmenes que no van ser recollides que anaven sensiblement en aquest sentit.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Una mica lligant el que deia ara el Sr. López, i en el debat que tenien abans el Sr. Alís i el Sr. Cinca.

Nosaltres no hem fet les reserves d'esmena malgrat sí que vam fer en aquesta línia cinc esmenes diferents

d'importos que de vegades no són rellevants, però si anem sumant 60.000, 70.000, 50.000, 55.000, al final potser sí que omplirem la pica. Que de mica en mica es va omplint la pica.

Estem d'acord amb el que acaba d'exposar el Sr. Pere López, li votarem a favor de les reserves d'esmena, una mica en coherència amb les nostres esmenes que vam fer, totes elles sobre treballs realitzats per empreses, estudis i treballs tècnics. En concret n'hi havia cinc en diferents departaments de Govern, cap d'elles va ser acceptada, però pensem que el criteri és aquest que s'ha d'ajustar una mica la despesa. I si ajustéssim una mica per tot arreu, encara que només siguin 30.000 euros, al final tot redunda en el benestar dels ciutadans, de les persones que viuen i treballen a Andorra i al final menys despesa i menys pressió fiscal o menys endeutament.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, té la paraula el conseller, Sr. Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, ha començat el Sr. López en la seva argumentació dient-nos que nosaltres no escoltem.

Bé, el que sí és segur és que vostè sí que no escolta les explicacions que els hi donem des de la majoria.

Vostès tenen el seu posicionament des de l'inici, i per molt que nosaltres els hi donem resposta als dubtes o a les qüestions que vostès plantegen, vostès no fan gens de cas, sembla que els hi entra per una orella i els hi surt per l'altra. I prova d'això és l'explicació que ha fet vostè mateix d'alguna de les reserves d'esmena que ha presentat. Com per exemple el tema de publicitat i propaganda. Vostè diu que aquesta partida serveix per anar-se a passejar per fires o no sé què més. Quan en comissió els hi hem explicat clarament que aquesta partida bàsicament tant FEDA com Andorra Telecom serveix per coses com per exemple tot el tema de FEDA cultura, tot el tema de tenir el Museu de l'Electricitat, les activitats que fan amb les escoles per fer formacions en l'ús responsable de les energies, etc.

És a dir, aquesta partida vol encaminar tot el que és la responsabilitat pública d'aquestes empreses.

En el cas d'Andorra Telecom fan el patrocini a Mora Banc, fan formacions a nivell de país com les que han arribat a fer en temes de seguretat. Patrocinen la

Micro first lego league, la World Robot Olympiad, el patrocini tecnològic del Museu Carmen Thyssen, la presència a la Fira d'Andorra la Vella. Vostès creuen que les entitats com Andorra Telecom o FEDA no han de participar a la Fira d'Andorra per posar a l'abast de tota la ciutadania tots els seus productes i les millores que puguin anar fent, o fer publicitat de totes les millores que van fent dins del seu catàleg de productes o accions que fan per millorar el seu servei. I tot ho mesclen dient que no hi ha un control pressupostari. És a dir que posen en dubte l'argument que tant Andorra Telecom com FEDA no són gens rigorosos en la seva execució pressupostària, quan és el contrari. Vull dir que són empreses que són altament rigoroses en l'execució del seu pressupost, com es pot veure en les liquidacions que any darrera any com es fa.

I a part, amb la voluntat que hi ha-, i així recullo una mica també un dels comentaris que ha fet el Sr. Carles Naudi-, en base a la revisió de totes les partides de despesa que ha fet. En el cas per exemple d'Andorra Telecom s'ha demanat de fer una revisió extensa de totes les partides de revisió, 7 mesos després de la realització del pressupost. Recordem que el pressupost es prepara durant l'estiu per poder ser entrar dins dels terminis establerts. Però ara durant el tràmit de realització d'esmenes doncs s'ha pogut tornar a fer una altra revisió d'aquest pressupost en què s'ha permès poder reduir amb diverses partides, tant de capítol 2 com de capítol 6, 300.000 euros amb despeses de funcionament, i 300.000 euros amb inversió. Per tant, el que no puc acceptar és que diguin que aquestes empreses no realitzin una tasca acurada en la seva realització pressupostària i en la seva execució pressupostària.

I a més, les partides aquestes que diuen de capítol 2, d'assessorament de treballs externs, doncs aquestes feines també redunden, en puguem fer millores de servei. No sé si sortirà més endavant amb altres, però l'any passat tots aquí i en diversos debats parlamentaris, teníem una preocupació alta pel nivell d'incidents que teníem amb el servei de fibra òptica, i va ser qüestió de diverses preguntes parlamentàries.

Doncs bé, en el pressupost de l'any passat ja recollia, va venir el director d'Andorra Telecom aquí a explicar-ho, doncs s'ha fet tot el desplegament del canvi de les ONT's, els terminals de fibra òptica, la xarxa de fibra òptica, i a part d'altres modificacions en la manera de funcionament, també en el servei d'atenció al públic que ha permès per exemple en un any reduir en més del 80% les incidències de fibra que havien de suposar. Han permès assolir uns nivells de qualitat de servei que permet la resolució de les incidències: El més del 90% de totes les incidències es solucionen en menys de 24 hores. En

cas de 48 hores, s'arriba gairebé al 97% de totes les incidències. Per tant, el que no poden fer és venir vostès aquí i dir que el que fan és malgastar, tirar els diners sense cap control, sense cap manera de cura dels diners d'unes empreses, que el que fa és qüestionar la gestió que porten a terme la direcció d'aquestes empreses i tot el personal que treballa en aquestes companyies. Per tant, això no li podem acceptar ni tolerar.

En altres aspectes que ha anat comentant en el tema com el de l'AREB, que ho ha fet de passada perquè aquí no entenia massa la relació que pot tenir parlar de les despeses en assessoraments jurídics en temes com Andorra Telecom o FEDA. Però dir-los-hi que si hem de dotar aquestes partides pressupostàries bàsicament és per responsabilitat. No és perquè nosaltres vulguem gastar en això, sinó per responsabilitat, per fer front a les demandes judicials que li fan, cal que una institució com l'AREB pugui tenir els recursos necessaris per fer això. Tots hem de recordar el greu problema que vam patir a l'inici d'aquesta legislatura i que va portar a la creació de l'AREB, i la bona feina que s'ha fet per poder donar solució a aquesta problemàtica. Derivat d'això hi ha totes les demandes judicials que legítimament totes les persones que veuen vulnerats els seus drets han fet en contra d'aquesta institució, per tant hem de poder donar tots els recursos necessaris per fer aquestes demandes judicials, i no fer-ho sí que seria una irresponsabilitat.

Per tant tampoc podem compartir aquest posicionament.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Feia, el Sr. López a l'inici de la seva intervenció, una referència al primer bloc d'esmenes, de reserves d'esmena que ha defensat, dient que venien a ser una mica de la mateixa naturalesa. Jo li podria dir que de fet en gran mesura la intervenció del Sr. Saboya permetria respondre a la seva defensa ara d'aquest nou bloc de reserves, i per tant, també em permetrà -només ho faré una vegada perquè no se m'enfadi- que faci una petita referència a l'evolució de les despeses de publicitat i propaganda en una de les entitats a les que vostè feia esment, no amb l'ànim de retreure que en aquell moment es gastés

més o menys, sinó senzillament per contextualitzar perquè és important contextualitzar i és important doncs intentar desmuntar aquesta idea de: "és ara que hi ha un gran desgavell", "és ara que es gasta molt més", "és ara que es sobre doten les partides vinculades, per exemple, a publicitat i propaganda". Miri, en publicitat i propaganda a FEDA en el pressupost de l'any 2009 hi havia 394.000 euros; i a l'any 2010, 211.000 euros; i aquest any, 199.585. Bé, perquè segur que a l'any 2009, i segur que a l'any 2010, i segur que tots els anys anteriors i posteriors doncs, hi ha tota una sèrie de projectes que sustenten aquesta partida, i si no hi fossin i es gastessin en altres conceptes doncs, per això tenim les auditories, i per això tenim el Tribunal de Comptes i ja hi hauria aflorat aquest mal ús d'unes partides que, insisteixo, tenen una plena justificació, una justificació que penso que té especial valor en el cas especialment de FEDA i d'Andorra Telecom, perquè com vostè deia efectivament parlem d'empreses mono polístiques però, nosaltres entenem aquest concepte segurament de manera diferent al que vostè insinuava en la seva intervenció. Evidentment en una concepció antiquada del que és, en aquest cas, un monopoli podríem dir: "Escolti, com que té monopoli no cal que facin publicitat de res, no cal que facin res perquè igualment tots estem forçats a haver d'anar a contractar els seus serveis".

Jo entenc que si ens podem permetre, com pretenem en aquest país, mantenir el monopoli de les telecomunicacions i de la producció i la distribució elèctrica entenem que són dos serveis bàsics fonamentals per defensar la nostra sobirania, només ho podem fer si alhora en aquests monopolis els inculquem una concepció, una mentalitat d'empresa privada, de competitivitat, de millorar dia a dia els seus serveis amb independència de què tinguin assegurat el mercat perquè tenen aquest règim mono polístic.

I en aquest marc s'han d'entendre les accions, doncs les accions que fa FEDA i Andorra Telecom: d'una banda perquè han incorporat un criteri de responsabilitat social corporativa, de participar en les necessitats de la societat andorrana, de participar en el desenvolupament cultural del país, de participar en la sensibilització en aspectes com per exemple la millora de l'ús de l'energia i el foment de les energies sostenibles; també en el cas d'Andorra Telecom amb una clara vocació de donar a conèixer i posar a l'abast de tothom els nous serveis que regularment es van traient a oferta; per posar també en coneixement públic els nous paquets comercials que, aquest any per exemple n'hem tingut varies mostres, s'estan posant a disposició dels clients per millorar el cost que per aquest suposa el servei de telefonia, per

donar a conèixer l'esforç que estem fent tot i tenir un règim mono polístic per igualar l'oferta d'Andorra Telecom a la que podrien tenir qualsevol dels ciutadans d'Andorra amb un altre país on hi hagués grans multinacionals oferint aquest servei. Per garantir també tot el que és el procés de diversificació d'aquestes dues companyies que s'han de preparar per un futur doncs, on sense aquesta diversificació podríem posar en perill la seva pròpia activitat.

Per tant, entenem que una vegada més està plenament justificat que hi hagi diners destinats a donar compliment a tot això que li acabo de dir. Exactament el mateix els hi podria dir en el cas de l'ADI. No m'hi estendré massa perquè arrel precisament del debat del primer bloc s'ha parlat ja molt d'aquesta institució però, escolti, dels diners... d'aquests 325.000 euros que vostès esmenes doncs, hi ha un ventall que tenen especificat a la memòria del pressupost de l'ADI de projectes molt concrets i plenament justificats. Per exemple, treballs realitzats per la millora de la web amb una clara voluntat de difondre l'activitat i posar a l'abast de les empreses els serveis de l'ADI; assessoraments en el *cluster* d'esports; assessoraments i dotació de continguts en el desenvolupament del *cluster* vinculat a la sanitat; tot el que són els assessoraments per l'avaluació del *Business plan project*; tot el projecte Tàndem en l'àmbit de la formació professional i per posar també a l'abast iniciatives d'emprenedoria; assessoraments vinculats a tot el que és l'assessorament jurídic del propi ADI... Tenen tot el detall. Hi ha moltíssims subconceptes que acaben donant contingut a aquests 325.000 i encara, i així ho va explicar el propi ministre Saboya no fa massa temps, tinguem en compte que l'ADI està assumint nous projectes en cooperació en aquest cas amb les patronals, amb la Cambra de Comerç per exemple en el desenvolupament de la marca "Andorra" que requerirà també de recursos.

Permeti'm que torni una mica a l'argument que utilitzava en el Fons de reserva quan les esmenes que defensava el Sr. Alís, no únicament en el propi Projecte de pressupost veiem el detall de com es volen gastar aquests diners sinó que després tindrem clarament la capacitat de fer-ne el seguiment a través de la liquidació. I no és cert, em sembla que ho deia el Sr. Naudi- que pel fet de tenir els diners... -però també ho deia vostè- pel fet de tenir els diners doncs al final quasi hi ha una mica com l'obligació de gastar-los... No és cert! Mirin les liquidacions, moltes vegades diners previstos en assessoraments han acabat liquidant-se per sota doncs perquè un projecte un cop analitzat en fase inicial s'ha desestimat, o perquè senzillament no s'ha acabat

duent a terme, per tant, no hi ha una vocació de gastar per gastar, s'identifiquen els projectes, si veuen que tenen sentit es van fent avançar i, per tant, en aquest sentit em sembla que s'ha de donar una vegada més el marge operacional necessari als gestors d'aquestes diferents institucions.

Per acabar, tema de l'AREB que em sembla que s'aparta una mica de totes aquestes altres qüestions. Vostè ens deia: "*Està la gent escandalitzada pels 3 milions*", efectivament com molt bé ha dit, tindrem temps de debatre-ho en el Projecte de llei que en el seu moment vam entrar. Probablement... probablement... Jo també. Però jo encara estic molt més escandalitzat pel fet de què haguem d'estar gestionant més de cent demandes perquè va haver-hi el problema BPA... Això és el que ens hauria d'escandalitzar! I que al final l'Estat es defensí en relació a aquest escàndol i que l'Estat posi els mitjans per defensar l'actuació de l'Estat i els interessos generals doncs em sembla que és el més normal de fer. I, per tant, tant de bo no haguéssim hagut d'estar gastant aquests diners, tant de bo després no tinguem que fer les accions per reclamar el cost que haurà suposat per l'Estat tot aquest afer, tant de bo no haguéssim hagut de viure tot això però és una realitat, l'hem hagut de viure, l'hem hagut de gestionar i el que hauria estat una irresponsabilitat és girar l'esquena a aquest problema i deixar que es solucionés per si sol. Tenim recentment molts exemples, o algun exemple, de què és el que passa si no s'està al damunt de qüestions com la que va provocar la nota del FinCEN al març del 2015.

I per tant, doncs sí, és una quantitat important en la línia del que veiem que està assumint l'AREB des de l'any 2015, 2016 i 2017 i per tant, el que no tindria massa sentit és que sabent que aquestes despeses continuaran, que aquests procediments judicials que estan en marxa doncs encara tenen molt recorregut, seria una irresponsabilitat no haver fet una dotació pressupostària coherent amb el que en aquest moment està tramitant-se. I, per tant, entenem que la partida no té cap sentit que la rebaixem per després haver d'acabar presentant un crèdit extraordinari per fer front als serveis que l'AREB òbviament ha de contractar i que en cap cas es podria permetre muntar un gabinet jurídic *ad hoc* dins de la pròpia institució per fer front a tot aquest afer.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, en primer lloc i una mica en referència al que comentava el Sr. Ballestà, només recordar-li el que deia en la meua intervenció. Vostè carrega contra mi que jo no he escoltat a la comissió, però li recordo que som tots els consellers els que crec que voten a favor d'aquestes reserves d'esmena i que han presentat reserves d'esmena molt similars o en la mateixa línia. Potser s'ha de fer la lectura al revés, potser els que no acaben d'escoltar són vostès. En tot cas, com deia abans, som més els altres que no pas vostès els que estem una mica en línia amb aquests arguments.

Després em deia la Fira d'Andorra la Vella i altres consideracions... Nosaltres bàsicament les esmenes que hem plantejat és perquè les partides tinguessin la dotació a l'any 2018 que ja tenien a l'any 2017, per tant, no ens volem carregar ni els patrocinis escolars, ni els patrocinis esportius, ni la Fira d'Andorra la Vella; el que no volem és que això sigui una maquinària que cada any s'hi afegeixi el 10%, 15%, 20%. És a dir, no posem en risc res però és clar, si cada any anem posant més, cada any anem posant més li puc donar algunes de les xifres, encara que vostè em diu que no, de la partida de fires i publicitat de la STA que tenia un pressupost de 528.000 euros que no és un pressupost petit l'any passat, i aquest any ja estem a 598 amb un 13% d'increment en 70.000 euros. Doncs, més o menys aquests 70.000 euros és el que fa part d'aquesta reserva d'esmena i ningú vol que l'STA no faci tot això que deia el Sr. Cinca, que expliqui el que fa, que hi sigui a la Fira... però bé, que em sembla que amb 528.000 euros em sembla que ja és una partida que es poden fer, segurament amb els bons gestors que hi ha en aquestes companyies, doncs pot fer més que feina suficient.

I en relació al que deia el Sr. Cinca, i si em permet una mica de broma al principi, jo no sé qui fabrica els retrovisors a casa seva -a DA, eh?-, en tot cas sigui qui sigui, té el negoci assegurat per temps. Vull dir, segurament que s'està guanyant molt bé la vida i espero que almenys fins que duri aquesta legislatura, per la seva part, feina no li faltará.

M'ha posat un exemple, que crec és un mal exemple, i aquest sí que me'l sé que és el de FEDA a l'any 2009, aquest dels 394.000 euros perquè jo vaig ser a partir de l'any 2009 president del Consell d'Administració de FEDA però no vaig fer jo el pressupost del 2009, però hi havia una partida perquè FEDA va canviar el logo i va canviar tota la imatge corporativa, per tant, s'entenia que aquell any 2009 aquest exercici que vostè m'ha volgut fer i

que el Sr. Saboya també me'l feia abans, no puc venir amb totes les xifres dels pressupostos de tots els anys com vostès fan cada any en l'exercici de trobar una partida i dir: "No, no, és que aquí vostès es van gastar més"... És que no estem parlant d'això! Aquell any hi havia l'any 2009, i aquesta casualment la recordo, doncs aquesta necessitat puntual per aquest canvi de logo de FEDA en aquell any, doncs, que no vol dir que cada any s'hagin d'incrementar les partides que és el que estem debatent una mica en aquesta línia i que vostès fan resistència a fer-ho. Posava abans l'exemple d'STA però també l'exemple de FEDA en aquestes partides que cada any van creixent, i una mica les esmenes van en el mateix sentit.

I després una reflexió final. Vostè em diu que tenir la partida pressupostària no vol dir que es gastin els diners, i jo li dic que faig l'exercici una mica al contrari, no tenir la partida pressupostària és la millor garantia perquè els diners no s'acabin gastant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument.

Només siguem justos! Nosaltres potser tenim un estoc important de retrovisors però també és necessari aquest estoc de retrovisors perquè vostès només expliquen un moment molt puntual que els interessa i mai contextualitzen. Si vostè expliqués, escolti tot i que em continua semblant molt 199.000 per l'any 2018 i no veig que sigui necessari alguns dels projectes que vostès ens proposen i entenc que el normal és que FEDA hagi anat seguint una evolució a la baixa d'aquesta partida, i contextualitzés, doncs no caldria el retrovisor però vostè es limita a dir quin és l'increment del 2017 al 2018 i no ens explica quina és la història en aquest cas d'aquesta parapública.

Fixi's que jo li he dit: "A l'any 2009 hi va haver-hi aquesta despesa, aquesta quantitat pressupostada; al 2011, 211.000... Perdó, al 2010, 211.000 euros", i en cap cas li he dit: "Van malgastar...", No, no, "No en tinc cap dubte..." -li he dit textualment això- "No en tinc cap dubte que els gestors d'aquell moment tenien projectes que justificaven tenir aquestes partides". Vostès ens ha explicat el de canvi d'imatge corporativa i de logo de FEDA, sóc perfectament conscient, i això va justificar que hi hagués més despesa que al 2010,

però és que al 2010 que ja no hi havia això continuaven havent-hi 211.000 euros, i segurament també estaven justificats. És que no li estic posant en qüestió això! Jo el que li demano és que tinguem el mateix raser a l'hora d'entendre que al 2009 era normal tenir 394.000 euros doncs perquè hi havia aquest projecte, que a 2010 perquè hi havien d'altres devia ser normal tenir 211.000, i també hauríem de tenir la capacitat d'entendre que al 2018 té lògica o pot estar justificat que n'hi hagin 199.000. I perquè per exemple també aquests darrers anys s'han potenciat altres qüestions que deriven a més a més d'aquella primera iniciativa de l'any 2009 com pot ser tot el tema de FEDA cultura, ECOTERM... Bé, al final la pròpia companyia va evolucionant i per tant ha d'anar redistribuint aquest esforç amb publicitat, amb propaganda, amb donar a conèixer la seva activitat i amb tot allò que ja li he explicat abans.

Només és això, no caldria si es contextualitzés tot doncs evidentment utilitzar el retrovisor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí. Bé, al nostre entendre el retrovisor molt utilitzat en debats de polítiques socials i en altres qüestions no respon a això. Jo entenc que vostès intentin justificar-ho.

Vostès utilitzen el retrovisor quan no poden explicar el que estem debatent. Estem debatent el pressupost de l'any 2018, és el que estem debatent ara, i estem debatent uns increments del pressupost del 2017 al 2018. Vostès tenen dos opcions: dir: "*Miri, no, no, això ha augmentat 70.000 euros o 80.000 euros per això i per això i per tant, la seva reserva d'esmena no té raó de ser*", o dir: "*No, és que a l'any 2009 ja casi, casi es gastava el mateix*". Bé, a mi em sembla que fer aquest exercici és eludir el debat del que estem parlant, i això ho fan sempre. Quan tenen uns arguments ja els posen damunt de la taula; quan no, vinga, anem a buscar el govern liberal, o el govern del PS, o qui ho va fer, o si un dia algú va dir alguna cosa... Bé, és la seva manera de gestionar, la seva manera de fer i ja ho estem veient, no és una cosa nova el que està passant avui. Però, qui necessita la història és el que no pot contestar al que estem parlant ara. Vostè no em pot justificar aquests increments, i ja trobat un exercici aquesta vegada desafortunat amb FEDA

l'any 2009 amb el tema d'aquestes partides pressupostàries... Bé, però el quins no necessitem històries som els que estem debatent aquí ara per què aquests increments de l'any 2018, abans ho veiem amb les partides de relació especial, assessors i demés, i ara totes aquestes partides d'assessoraments de les que vostès si l'única cosa que ens poden dir és que un any a FEDA -que a més ja li he explicat el per què es gastava més- doncs, nega el debat i tornen a utilitzar aquesta estratègia que és molt poc legítima, al meu entendre, però que és el seu recurs habitual de sempre polític, d'anar a buscar el retrovisor i anar a treure alguna dada més ben incerta en aquest cas respecte el passat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algún altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

No repetiré el que ja li ha dit el Sr. Saboya, el que li ha dit el Sr. Ballestà...

Té aquesta habilitat per escoltar parcialment! Jo li he dit això, he explicat quin era el pressupost del 2009 i del 2010 no per qüestionar el que es va fer, bàsicament per contextualitzar i després li he explicat varies de les coses que farà FEDA amb aquests 199.000 euros... És que li he enumerat! O sigui, no ho estic eludint. El pas de 189.400 euros de l'any 2017 a 199.585, és a dir 11.000 euros més, està explicat amb totes aquestes activitats que li acabo de dir, i agafem l'exemple de FEDA com podíem haver agafat qualsevol altre.

Per tant, no ens confongui amb una cosa per l'altra. Ja li he dit d'entrada: utilitzaré el retrovisor per contextualitzar però alhora li he explicat el perquè o amb què es gastaran aquests 199.000 euros si s'acaben duent a terme totes les iniciatives.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més intervencions començaríem amb les votacions de les reserves d'esmena. Passem a la votació de la reserva d'esmena número 12 que es correspon amb l'esmena 141 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor: 11, en contra: 15.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Bé, gràcies.

Doncs, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem al vot de la reserva d'esmena número 13, que es correspon a l'esmena 149 de l'informe del ponent proposant reduir el subconcepte "Treballs realitzats per assessoraments jurídics" del Pressupost de l'AREB.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la reserva d'esmena número 18 que es correspon a l'esmena número 175 de l'informe del ponent

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

A favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de la reserva d'esmena número 19 que es correspon a l'esmena número 176 de l'informe del ponent

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat.

El Sr. Joan Carles Camp:

A favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem finalment la reserva d'esmena número 23 que es correspon a l'esmena número 183 de l'informe del ponent

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

A favor: 11, en contra: 15.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem seguidament a analitzar el vuitè grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López, conseller del Grup Mixt.

En concret estem parlant de la reserva d'esmena 16, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 171 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte "Distribució de beneficis a Govern" (75000) del Pressupost d'Andorra Telecom, SAU.

Intervé per defensar la reserva d'esmena el Sr. Pere López.

Teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, aquesta reserva d'esmena no és una reserva d'esmena nova. La nostra voluntat de disminuir els dividends que STA transfereix al Govern, sobretot vist que aquests dividends no tenen cap mena de caràcter finalista, sinó que van al pressupost global de la caixa gran, i a demés també perquè ens sembla que hi ha tota una sèrie d'opcions que s'estan descartant per l'afany recaptatori del Govern, i que són importants a tenir en compte.

Una d'aquestes opcions és una baixada de tarifes d'Andorra Telecom, STA. Una baixada de tarifes que no només no s'ha produït sinó que hem vist un increment de determinades tarifes i, a demés, un discurs, no sé si serà el Sr. Torres qui contestarà sobre aquesta reserva d'esmena, però un discurs que alguna vegada ens ha enfrontat quant a la visió que potser per a vostès no ho és, però al nostre entendre els serveis d'internet i els serveis de televisió són avui en dia uns serveis bàsics. Vostè va considerar un dia que si les tarifes pujaven, i hi havia algú, doncs, que havia de renunciar a aquest tipus de serveis, que això no era ni com l'aigua ni com el menjar i que això s'havia de deixar. Nosaltres no tenim aquesta visió i ens sembla que aquests serveis a l'any 2018 a un país com el nostre, són serveis bàsics.

A demés també ens sembla que una baixada de tarifes de la telefonia per petits empresaris, per professionals, per autònoms, per famílies que tenen uns ingressos justos, doncs, és un tema que no és gens menyspreable. Segurament per a molts de vostès, doncs, això no té importància, però hi ha certes famílies que això és significatiu.

I això ho posa en el contrapunt amb la seva línia de fer cada any més beneficis, per tant, més beneficis d'STA vol dir que permet que aquestes tarifes s'ajustessin. Pel ministre de Finances, doncs, això s'ha convertit amb una bona manera, si no d'equilibrar el pressupost o d'arribar a aquell objectiu de l'1% de dèficit, al qual ara vostè ha situat el seu objectiu, que no és el mateix que va situar quan va arribar al Govern, que va dir que assoliria l'equilibri pressupostari, però en tot cas, aquest 1% queda corregit per gairebé un 1% addicional que ve dels vint i pico milions que cada any es transfereixen de beneficis d'Andorra Telecom.

I com li deia, la nostra lectura és una altra, la de les famílies monoparentals, la dels pensionistes, la dels petits professionals pels quals, aquesta serà una política que segurament vostès no comparteixen però que n'haurem de parlar de cara a les properes eleccions, el qual seria molt important que allò que vostès els hi van negant any rere any fent aquells ajustos de les tarifes, doncs, es fes, ja no serà per aquest any 2018, i segurament acabarem la legislatura no només havent reduït aquests beneficis,

sinó havent incrementat tarifes de serveis tan bàsics com el de la telefonia, el de televisió i el d'internet.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Alguna intervenció per part del Grup Parlamentari Liberal...

Per part del Grup Parlamentari Mixt...

Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

Només per dir que donaré suport a la reserva d'esmena.

Gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

El meu vot serà favorable a la reserva d'esmena.

La Sra. subsíndica general:

Alguna intervenció més per part del Grup Parlamentari Demòcrata...

Sr. Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

Bé, com bé ha dit el Sr. López, el tema del repartiment de dividends d'Andorra Telecom, s'ha debatut a bastament en aquesta Cambra i, per tant, no m'hi estendré massa. Només reafirmar que és per l'interès de tots els ciutadans que l'Estat pugui utilitzar els recursos que genera una empresa que és titularitat 100% estatal i, per tant, de tots els ciutadans. I que a més es fa tenint en compte que es garanteix la seva capacitat de funcionament i d'inversió.

Vostè deia que aquestes no li agraden perquè no tenen un caràcter finalista. Bé, té un caràcter molt finalista que és que repercuteixin en tota la ciutadania dins del pressupost de l'Estat. Perquè al final el pressupost de l'Estat és per proveir tots els serveis que repercuteixen per tota la ciutadania.

I després el que sí que m'agradaria, em sap greu perquè sembla que les intervencions només siguin

per haver-li de corregir o com a mínim fer-li veure que el que vostè diu no s'ajusta a la realitat. Perquè vostè parla que vostè pretén que aquests dividends es dediquin a reducció de tarifes, perquè el que s'ha fet és incrementar les tarifes d'Andorra Telecom. I això és fals. És a dir, Andorra Telecom no ha incrementat les tarifes.

Miri, com a anècdota li puc explicar que jo que sóc treballador en excedència d'Andorra Telecom, quan vaig entrar a treballar l'any 2003, pel servei de telefonia i internet que aquell cas seria DSL a 1 mega, es pagaven 49 euros. El mateix que es paga avui l'any 2018 per uns serveis de telefonia molt més ampliat i per un servei de fibra òptica a 300 megas.

Per tant, això de dir que s'han incrementat les tarifes no és cert, i vostè ho vol plantejar amb el tema de la televisió. I estic d'acord amb vostè, el servei de la televisió és un servei bàsic de la ciutadania, i per això Andorra Telecom proveeix el servei de TDT de forma universal i gratuïta sense cap cost a tots els ciutadans d'Andorra. Una altra cosa és el servei de televisió a través de la fibra o el que es diu la IPTV. I més encara al que vostè hi fa referència que és el pac cinema de la fibra. És a dir, si per a vostès el pac cinema d'un servei de televisió per fibra és un servei bàsic de la ciutadania, jo crec que estem davant del que és la definició més exacta del que és Lags Caviar.

(Se sent riure)

Per tant, com ja vam explicar en comissió, no donarem suport a aquesta reserva d'esmena.

Moltes gràcies Sr. síndic.

Perdó.

Moltes gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Per part del Govern, Sr. Cinca teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sra. subsíndica.

Em sap greu, potser el Sr. López preferia que el contestés el Sr. Jordi Torres. En tot cas iniciaré jo i si ell s'hi vol afegir, doncs, ja ho podrà fer.

Al final, jo crec que tot esdeveniment que es vulgui apreciar ha de recórrer a un clàssic. Sempre ha d'haver-hi un moment estel·lar que és el clàssic. I això és aquest moment.

No sé quantes vegades hem debatut això ja. Moltíssimes vegades! La posició seva, ben legítima, està claríssima. I la nostra també està claríssima.

I per tant, no perquè li donem més voltes, la visió sobre aquesta qüestió variarà.

El que sí que és important una vegada més és explicar-ho correctament, i després cadascú prendrà la posició que cregui en relació als arguments d'un i altre. Però els no es poden alterar. I els fets són que per més que el Govern va decidir repartir el 100% dels beneficis ordinaris de la companyia aquests darrers anys, i també ho ha previst en el pressupost de l'any 2018, el que són les reserves d'Andorra Telecom, el capital més les reserves d'Andorra Telecom, s'han mantingut estables. I concretament des de l'any 2015, estan en els 310 milions d'euros.

La gran qüestió a la que sempre ens han plantejat des del Govern és, amb aquest nivell de reserves Andorra Telecom pot fer front als reptes tecnològics d'inversió, de diversificació que té plantejats pels propers anys, o per contra els posa en risc. I on arriben, òbviament, a través del criteri dels tècnics que en saben molt més que nosaltres, és que hi ha un coixí més que suficient, molt més que suficient per fer front a tots aquests reptes de futur.

I per tant, es pren l'opció en lloc d'anar engreixant indefinidament aquestes reserves, d'utilitzar-les, doncs, per finançar altres qüestions necessàries d'interès general que queden reflectides en el pressupost. I això és el que es fa, com qualsevol societat o qualsevol empresa, tancats els comptes, es determina un benefici i, en aquest cas, cobertes sobradament totes les reserves legals, les voluntàries i les necessàries, es reparteix el dividend.

Aquí, l'Estat, qui n'és el propietari. Per què? Perquè en pugui fer ús públic en allò que creu més oportú.

Tant és així, que pel que fa a l'any 2018, es fa una clara diferenciació entre el que és el benefici ordinari i els beneficis -permeti'm que ho digui de manera planera- extraordinaris que tindrà Andorra Telecom aquest any 2017. Uns beneficis més de caire financer, com se sap, per la plusvàlua generada, doncs, per una inversió duta a terme per Andorra Telecom, la qual, un cop realitzada, doncs, ha donat un benefici molt important.

De quins números estem parlant? Doncs, estem parlant de tenir un benefici ordinari per l'activitat ordinària, doncs, al tomb de 23 milions d'euros, i aquest benefici extraordinari, aquest benefici de caire financer, doncs, de pràcticament 28 milions d'euros.

A què ens limitem al pressupost d'aquest any? Doncs, a mantenir per coherència en la línia del que hem fet aquests darrers anys, doncs, el repartiment en format de dividend del que és el benefici ordinari.

Evidentment, podríem dedicar aquests diners, doncs, a qüestions de la pròpia companyia, però tindrien poc sentit perquè estan cobertes les inversions que pot afrontar, que pot gestionar la companyia i que necessita per garantir un servei el millor possible.

Jo crec que cansat ja de repetir aquest debat, vostès ara hi han introduït aquest element de "baixin tarifes", en comptes de fer beneficis, en comptes que l'Estat obtingui benefici, que li permet finançar altres serveis, baixin les tarifes.

Però li ha explicat molt bé el Sr. Ballestà, ens ho explica també, doncs, tot barrejat per generar confusió.

No hi entraré, i a més en sap molt més que jo. Les tarifes dels serveis bàsics, elementals, i a més a més entesos com elementals a dia d'avui, com s'entenen avui, internet, telefonia mòbil, o sigui, no els hi estic parlant dels serveis de telefonia fixa, telefonia mòbil, internet, la TDT, tot això ha millorat les seves tarifes. I a més a més, s'ha fet un esforç comercial per posar en paquets molts serveis que permetent, doncs, que tothom es pugui fer una mica el seu servei a mida en funció d'allò que necessita.

I efectivament, i no vull abundar-hi més, si ho creu necessari ja ho farà ell, efectivament, el Sr. Jordi Torres, en un dels enèsims debats al tomb d'això va dir que no era un element o un servei essencial el pac cinema de televisió per cable. Segurament és una afirmació agosarada, és una afirmació, al seu entendre ofensiva, però és que em sembla que és fàcil d'entendre que això no és així. I és més, el que haurem de fer des d'Andorra Telecom, segurament, si volem afrontar el futur amb aquesta mateixa vocació d'anticipar-nos als temps, és començar-nos a plantejar quina ha de ser l'oferta televisiva d'Andorra Telecom, perquè tot això està anant molt de pressa, i perquè les plataformes alternatives, com pot ser Netflix i altres estan fent canviar tota la política d'oferta televisiva. Per tant, el que han de fer és garantir els serveis essencials, que tothom tingui accés a la televisió, i ens hem d'anar replantejant constantment el negoci, entre cometes, de la televisió de pagament perquè està evolucionant arreu del món.

I això és el que estem fent. Per tant, no confonguem a la gent. Ni s'estan pujant les tarifes, ni s'està deixant de fer un esforç per cada vegada ser més competitiu, ni s'està donant un servei, doncs, que no estigui a l'alçada del que es poden donar al nostre entorn, i alhora, l'Estat té la sort de poder gaudir de tenir una companyia que li genera, doncs, uns beneficis, i tan de bo ho pugui continuar fent durant molts anys.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Deia el Sr. Ballestà que aquests ingressos d'Andorra Telecom repercuteixen a tota la ciutadania quan van al pressupost general. Deixi'm que li posi jo en dubte aquesta afirmació. A nosaltres en tot cas ens sembla que una reducció de tarifes segur que és una cosa que va directe a la ciutadania i a tots. Ja vam debatre sobre aquesta qüestió amb el Sr. Cinca quan aquests ingressos van al pressupost del Govern, doncs, el Govern fa les polítiques que fa. I avui n'hem vist uns quants exemples, potser es gasten partides en enquitranaments, o es gasten en altres opcions que potser un altre Govern les gastaria amb una altra.

Per tant, l'evidència que el diner que va al pressupost del Govern repercuteix per tots per igual, no és així. Una baixada per tarifes sí que repercuteix per tots per igual. Però el pressupost, i especialment el d'aquest Govern, doncs, potser en alguns casos beneficien més a uns que a uns altres, i part d'aquest pressupost s'alimenta amb les arribades milionàries d'Andorra Telecom.

En tot cas, segur que moltes famílies, molts petits empresaris, molts petits professionals, preferirien veure una reducció a la seva tarifa mensual que no pensar que aquest gran pressupost del Govern els vindrà a rescatar o els vindrà a ajudar amb algunes de les seves previsions, veient que després això va a estudis, assessors, contractacions, paviments i etc. a la qual a la majoria de les famílies i les persones en particular no se'n poden o no se n'acaben beneficiant.

I després em deia el Sr. Cinca que, no sé com ho ha dit, que tot esdeveniment que s'apreciï té el moment estel·lar o el moment important, i que aquest és un clàssic. Deixi'm que aprofiti això per dir-li quin ens sembla que serà un clàssic que vostès ens oferiran en aquest tema, que és que després de quatre anys debatent dels dividendes de les parapúbliques i les baixades de tarifes, no va ser en un debat del pressupost si no en una pregunta la consellera Rosa Gila sobre el tema de televisió, vostès han dit que no, i arribaran les eleccions i tindran la cara de dir que baixaran les tarifes. Perquè vostès tenen cara per això i per més. Després d'haver-ho debatut durant quatre anys el pressupost i anar votant que no, que

no i que no, arribarà d'aquí quatre dies i diran com han fet amb el salari mínim. Que ho hem anat proposant cada any i fa quatre dies, doncs, el seu partit deia que s'havia d'incrementar el salari mínim.

Això sí que serà un clàssic. Haurem de veure si una vegada més tindran aquesta capacitat d'enganyar una mica o d'embolicar una mica a la gent. En tot cas, avui que tenen l'opció de fer-ho, que n'hem parlat repetidament, la seva voluntat d'ajustar tarifes beneficiant, com deia abans, a tots aquests col·lectius, ha estat la de que no, i vostè prefereix tenir aquesta partida de vint-i-escaig milions cada any que li servei per fer veure que quasi quadra el pressupost, quan en realitat és una ficció a aquest abús dels ingressos que vénen de FEDA i STA.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López vostè amb això menteix, i ho sap que menteix perquè justament ho va debatre amb mi el tema de la pujada del salari mínim.

Vostè el que va dir en aquest Consell, va fer una proposta de resolució que era en un any pujar el salari mínim. I el que li va dir el ministre en aquell moment, que era la Sra. Rosa Ferrer, li va dir: "Junt amb el Grup Parlamentari Demòcrata que ho pujarien paulatinament durant els anys".

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Govern desitja intervenir...

Sr. Jordi Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López, em sap greu que no hagi tingut el plaer de debatre aquesta qüestió amb mi, però pel que fa referència a la distribució de dividendes, al ser una pregunta recurrent o una esmena recurrent de tots els pressupostos, doncs hem trobat adient que fos el ministre de Finances que ho fes.

Pel que fa al debat de la baixada de tarifes, ho vam exposar abastament per exemple per la televisió i

s'han fet moltes baixades de tarifes. I nosaltres tenim una tarifa molt raonable respecte al nostre entorn, i s'estan fent pacs que s'han actualitzat aquest any, com el nou pac de telefonia mòbil de 39 euros, doncs que molta gent s'hi ha acollit. I no estem fent unes tarifes abusives ni molt menys. Tenim unes tarifes a preu de mercat que és el que permet a la companyia de tenir uns resultats perquè això també és uns dels objectius de la companyia i de donar un bon servei als clients fent unes inversions adients com sigui amb el canvi de fibra òptica, o amb totes les antenes de 4G que s'estan fent.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Gilbert Saboya, teniu la paraula.

El Sr. Gilbert Saboya:

Gràcies Sr. síndic.

Sí, miri es queixava que no parlaria el Sr. Torres, doncs en tindrà tres de ministres. Avui té festa gran.

A veure, vostè sempre provoca aquest discurs per generar una idea, que l'entenc, perquè vostè es dirigeix al que vostè pensa que és el seu electorat o a potenciar el real, i vol passar la idea de què aquest Govern no ha fet la feina. I ha aprofitat els dividendes de STA per equilibrar el pressupost, que sinó no hagués sigut capaç de fer-ho.

Bé, doncs escolti Sr. López, els discursos estan molt bé, però ja li deia abans, els números són tossuts. Vol que li repassi els números per fer memòria?

2013, liquidació pressupostària: +15 milions d'euros.

2014: -5 milions d'euros. 5 milions de dèficit.

2015: -15 milions. 15 milions de dèficit.

2016: 22 milions de superàvit.

Total: 14 milions de superàvit sumat o 13, ho he fet ara de memòria.

Per tant, resti aquí vostè 20 milions a l'any i està en mitjana de menys 12, menys 15. I vagi endarrere, miri el retrovisor i vagi endarrere, on trobi vostè dèficits de menys 12, menys 15, que són molt inferior a l'1% del PIB perquè vostè que és ràpid de xifres sap que l'1% del PIB són 26 milions.

Per tant, no vulgui fer creure. Vol que li faci l'exercici dels peatges a l'ombra que vostè ha obert el debat abans amb aquella famosa interpretació que ha fet de la Llei 5/2008, per afegir de l'any 2012 on el dèficit seria de menys 4, si apliquéssim les normes de liquidació SC95, que vostè com a bon auditor les coneix. És que quan es fa l'obra es paga menys 4

milions. I vol que els hi sumi en els resultats dels seus dos anys de govern que eren de 52 milions i 50 respectivament, però que en normes de SC95 serien de 70 i 85 milions de dèficit, més d'un 3% del PIB.

Miri Sr. López, amb tota la simpatia que li tinc perquè amb altres aspectes hem coincidit i molt i sempre en aquells aspectes ha sigut lleial, i amb el bon humor que vostè ha parlat dels retrovisors.

Miri, els retrovisors serveixen per prevenir accidents. Ningú mira el retrovisor per mirar-se, salvat algun narcisista al matí quan s'aixeca. Però els retrovisors serveixen per prevenir accidents. Per tant, els retrovisors, els fabricants de retrovisors no ens hauran de donar les gràcies a nosaltres per mirar-los. Potser en els que han generat els accidents al passat, això sí.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Si no hi ha cap ministre més que vulgui intervenir, aprofitaré el meu torn de paraula.

Sr. Saboya, si mai deixa la política, que no li desitjo. La història política d'aquest país està assegurada. Vostè, totes aquestes dades que té, pot escriure un llibre, ja que ho té tant a la mà, perquè cada debat ens porta als anys passats.

Jo crec que n'ha de treure aquest Govern, el Govern del PS, que ja veig vostè que m'ho treu sempre, que vam fer els dèficits, que vam tenir la valentia de fer una reforma fiscal, que té uns costos electorals dels quals vostès han pogut quasi bé equilibrar aquests pressupostos, em sembla doncs no atendre a la realitat. Vostès no han baixat la despesa, al contrari l'han augmentat. Les seves millores de resultats pressupostaris han vingut perquè han tingut més ingressos. Uns ingressos fonamentats bàsicament amb una reforma fiscal que va fer el govern del PS, que a diferència del que fan vostès amb els temes gruixuts no vam eludir, vam agafar la responsabilitat i vam fer aquesta reforma fiscal amb només vint i pocs mesos de legislatura.

A partir d'aquí vostès no han millorat res la gestió, més aviat al contrari, han incrementat despeses cada any. Això sí els hi vam deixar uns impostos. Al 2012 va arribar, al 2011 ja va començar a arribar una part de l'impost de renda de no residents, després l'impost de societats, després ja vam arribar a l'IGI que també

va ser una proposta que va fer el PS. Bé, és el Govern d'Andorra, contents estem, però en tot cas no vingui a retreure res perquè vostès el que han fet és beneficiar-se de la valentia política a diferència del que fan vostès, per exemple amb les pensions d'altres temes que en lloc de reformar-ho esperen deixar-ho pels propers governs que es mengin el marró que vostès estan fent.

En tot cas, tornant al que parlem avui, que no és ni el 13, ni l'11, ni el 10, però ja que vostè em porta a fer l'exercici d'aquest passat, doncs nosaltres aquesta reserva d'esmena l'hem fet cada any en relació a aquests beneficis de STA. Vostè m'ha donat les xifres, s'ha oblidat una aportació extraordinària de 40 milions que va fer la STA en un d'aquests exercicis, i són vostès els que van prometre l'equilibri pressupostari. Vostès es va presentar a les eleccions del 2011 prometent moltes coses, la gran majoria de les quals no n'han fet cap. Però una de les grans que van dir que farien és que equilibrarien el pressupost. Per tant, i això van dir que acabarien la primera legislatura amb el pressupost equilibrat. Doncs estem a la segona, i si no fos... vostè em suma, de què si es treu allò de FEDA i STA fem menys 14, menys 15.

Bé, l'únic que fan és quasi bé equilibren el pressupost a base d'aquestes clatellades que estan fent a FEDA i a STA. Nosaltres d'aquest tema en fem la lectura a l'altra banda. A vosaltres els hi va molt bé això perquè milloren els seus resultats, no compleixen la seva promesa però quasi la compleixen, però això té una altra perspectiva. Aquests beneficis que si són tan importants vol dir que es podrien ajustar a tarifes i no cal ser economista ni auditor, ni haver estudiat massa per veure que si STA fa tants beneficis, algun ajust de tarifes és possible. Aquestes dites tarifes ajustades doncs com li deia abans, petits professionals, petits empresaris, famílies monoparentals, pensionistes que sabem com estan al nostre país. Doncs totes aquestes situacions serien benvingudes.

Vostès no volen, prefereixen tenir aquests 25 milions d'euros i presentar-se com bons gestors davant d'aquesta alternativa. És aquest el debat, el nostre posicionament és un, el seu és un altre. No cal anar retreure molt endarrere, en tot cas el que sí que estaria bé és que no tinguin la barra com en tantes coses, quan arribin les eleccions de dir: "Nosaltres ara si guanyem, baixarem les tarifes". Perquè ja hem tingut vuit anys per fer-ho.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Algun membre de Govern...

No hi ha més intervencions...

Doncs acabades les intervencions, procediríem a la votació de la reserva d'esmena.

Recordo que és la reserva d'esmena número 16, que es correspon a l'esmena número 171 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

A favor: 7, en contra: 19.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem a la novena i darrer grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Pere López.

És la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 173 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Edificis i altres construccions - 60200 del pressupost d'Andorra Telecom.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, la Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta mateixa intervenció la feia ja fa més o menys un any. Defensava de fet, el mateix. El que fem és proposar a través d'aquesta reserva d'esmena, reduir el pressupost d'Andorra Telecom per edificis i altres construccions a fi de parar el projecte del Núvol.

Perquè continuem igual, sense certeses. El que anirà a l'edifici el Núvol continua essent una incògnita. DA s'ha tirat a la piscina a cegues i sense aigua.

De fet ho ha fet enderrocant uns edificis singulars, els antics de la STA, d'Andorra Telecom tant emblemàtics per molts. Posant en marxa una despesa milionària, alterant un paisatge urbà de manera poc consensuada i poc treballada. A més, amb els seus dubtes més que lògics i legítims, han tardat molt en decidir-se, els ha faltat aquella prudència que requereix la gestió pública i que els hauria d'haver fet parar el projecte.

A un any de finalitzar la legislatura encara no hem començat la construcció. La conseqüència dels seus desencertats tempos serà la de deixar una herència d'èxit dubtós per a un proper govern ja que sigui com sigui estem, ho deia abans, a menys d'un any de les properes eleccions. Deixarà la càrrega i la gestió d'una construcció de preu molt elevat per a un nou govern. Molts de nosaltres desitgem que no sigui el dels hereus del Sr. Antoni Martí però fins i tot encara que ho sigui aquests també es veuran afectats i condicionats per les decisions de vostès i que els impedirà potser d'haver-ho pogut plantejat de manera diferent. A més, ho comentàvem abans, tampoc a DA els hi va agradar quan van arribar al Govern haver de gestionar segons quines herències, però ara ho faran el mateix.

Deia abans que estem igual que fa un any però de fet no és ben bé el mateix perquè ara ja s'han fet accions irreversibles, ara ja no hi ha volta enrere perquè vostès senyors de DA han enderrocat sense massa miraments uns edificis legats d'una altra època i que ara ja no són res més que història. I això a canvi de... el temps ho dirà! Però, de moment molts dubtes i molta preocupació.

Per tot això, avui, senyors i senyors consellers i conselleres els hi demanem el suport a la nostra reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, no hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt...

Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

És per donar suport a aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Per part del Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres per fer incís en coses que ja ha manifestat abans el Sr. Majoral, o jo mateix, o qualsevol altre company nostre.

El tema de *The Cloud* el volem posar en *standby*. És a dir, no ens oposem de forma diametral però sí que exigim al Govern que ens expliqui què hi va a dins i quina és la rendibilitat del mateix.

Amb què ens diferenciem del que acaba d'exposar el Partit Socialdemòcrata? Nosaltres hem fet esmenes per un valor de 6 o 7 milions d'euros, Andorra Telecom, que com ja vaig dir no van en contra de la companyia, no va en contra dels seus llocs de treball, van vigilar i mantenir en xifres d'anys anteriors aquelles inversions que no ens semblen tan estratègiques. És a dir, de moment no hem esmenat l'import de *The Cloud* però sí que esmenem fins aquest valor que acabo de dir de maquinària, d'aplicacions informàtiques, d'equips per a centrals i de xarxes perquè com acaba de dir Govern les tarifes són bones, el funcionament és correcte, el servei és òptim per tant, no entenem a què respon aquesta xifra tan elevada d'inversió en aspectes obsolescents, que d'aquí dos o tres anys hauran quedat velles. I no oblidem que Andorra Telecom té una partida d'inversions programades pels propers quatre o cinc anys que és dos vegades i mig el valor d'inversió de *The Cloud*. És a dir, *The Cloud* al final sembla una cortineta de fum perquè tot el que hi ha amb aparells i amb tecnologia és dos vegades i mig *The Cloud*... És que és molt fort escoltar això!

Aleshores, Sra. Gili no li podem recolzar, ficar en *standby*... perdó, eliminar aquesta partida per l'edifici *The Cloud* perquè per ara no ens hi oposem fins que coneguem la rendibilitat i que és el que anirà allà dins -potser aquell dia ens hi oposarem, o potser aquell dia estarem a favor d'una forma rotunda-, però el que sí que no recolzem és que hi hagi aquests cent milions d'euros de més en inversió en coses obsolescents que d'aquí dos o tres anys hauran quedat antigues quan acabeu de dir que el funcionament és òptim, que l'empresa va bé. Per tant, creiem que mantenir les partides amb aquells ratis que a la pròpia memòria del pressupost d'Andorra Telecom es diu que són els òptims d'inversió i la memòria d'Andorra Telecom parla d'entre un 12 i un 15% com a rati raonable

d'inversió de la pròpia companyia en ella mateixa, i estem a més d'un 25% -si no recordo malament- de reinversions- em sembla excessiu i per tant, per protegir la companyia per fer que sigui més viable en un futur el que sí que demanàvem és que no es facin inversions en aparells sinó que es facin en coses que quedin en el patrimoni.

Per tant, com que sí que defensem el patrimoni d'Andorra no recolzarem aquesta reserva d'esmena que acaba de presentar la Sra. Rosa Gili.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Marc Ballestà teniu la paraula.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé deixi'm, Sra. Gili, que ja li avanci que no donarem suport a la seva reserva d'esmena i això ho farem perquè el projecte de *The Cloud* que és el motiu pel qual es fa aquesta reserva d'esmena, per eliminar aquest projecte, és un projecte estratègic tant per Andorra Telecom dins de la seva política de diversificació econòmica que és tan necessària de tirar endavant vist el futur que tindrem a nivell dels ingressos del *roaming*, com per la Parròquia d'Andorra la Vella perquè permetrà remodelar tota aquella zona i donar-li nous usos i nous atractius a una zona molt important de la parròquia, com pel propi Govern i pel propi país ja que passarem a tenir un nou punt d'interès que servirà també per l'atracció turística i per donar i oferir nous serveis als visitants que ens vénen a Andorra.

A part d'això, el que sí que m'agradaria és poder comentar algunes de les reflexions que ha fet, Sra. Gili. Vostè ha parlat d'edificis singulars com si aquí s'hagués desmuntat un gran llegat arquitectònic del país i jo no li dubto de què aquells edificis per la seva història doncs podien gaudir de la simpatia de part de la gent del país, però també és veritat que aquests edificis segons la consideració dels experts de Patrimoni de Govern no tenien cap consideració especial en aquest sentit. Nosaltres ja estem a favor de la protecció del patrimoni del nostre país però també es fa en base a uns criteris que en aquest cas estaven als serveis de Patrimoni de Govern i aquests edificis no gaudien d'aquesta qualificació.

Ha parlat també de què és una remodelació poc consensuada? Bé, deixi'm dir-li que tot el projecte de l'edifici *The Cloud* i de remodelació de la zona està fet amb el ple suport i coneixement del Comú

d'Andorra la Vella. Els comuns que sembla ser que s'uneixen que vostès no tenen massa en compte i que fins i tot volen acabar destruint o descafeïnant, doncs totes aquestes actuacions es fan en consens amb el comú que és el principal implicat en el territori.

I després, parla de què és un projecte que deixa una gran càrrega pel futur Govern, cosa que també és falsa perquè també ens hem cansat d'explicar-ho i repetir-ho, ha fet el ministre Torres i el ministre Cinca en moltes ocasions, que els diners per la realització d'aquesta inversió surten dels fons propis de la companyia d'Andorra Telecom, que té uns fons propis abastament suficients per dur a terme aquesta inversió sense que es vegi minvada la seva capacitat ni de funcionament, ni de futur; per tant, tampoc no és una càrrega pel Govern futur com ha volgut fer veure la Sra. Gili.

Quant als comentaris que ha fet el Sr. Naudi, vostè deia que si l'empresa funciona tan bé doncs que potser no és necessari fer el volum d'inversions que té la companyia. Bé, deixi'm dir-li que precisament és gràcies a aquest nivell d'inversió que té la companyia en el qual es pot garantir la diversificació o la cartera de productes que ofereix, amb els preus que ofereix, i amb la qualitat que ofereix. I si fa una mica de revisió de l'històric veurà que el nivell d'inversió de la companyia s'ha mantingut gairebé estable en aquest percentatge del 20-25% en els darrers deu anys, per tant, no és que s'hagi incrementat aquest nivell d'inversió en els darrers temps sinó que s'ha mantingut estable. I ja li reconec... Sí, sí, és a dir aquest nivell d'inversió és superior a aquell 15% que es considera el normal per empreses del sector de les telecomunicacions, però és que Andorra Telecom també ha de pensar que respon a una casuística també especial que és que dóna servei a un petit país com Andorra, a una holografia en concret, amb una mida concreta, per tant no es pot beneficiar ni d'economies d'escala, ni d'acords amb altres proveïdors, ha fet una aposta estratègica també de fer el desplegament de fibra òptica a tot el territori independentment del volum de població que hi hagi en diferents nuclis, com fan en altres llocs, per optimitzar els nivells de les inversions i per tant és normal que aquest volum d'inversions sigui superior al que tenim. El que sí que està clar és que pel propi funcionament que té, i els números així ho certifiquen, aquest nivell d'inversió no posa en risc els comptes de la companyia, com també ho poden veure pel volum de beneficis que genera i que també ha sigut motiu de debat a l'esmena anterior.

Per tant, com ja he dit a l'inici nosaltres, el Grup Parlamentari Demòcrata, no donarà suport a la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Torres.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs, bé, primer de tot, també, la posició del Govern, doncs, és que aquesta reserva d'esmena no s'accepti. Hem vist molt bé, doncs, l'explicació que ha fet el conseller Ballestà, doncs, coincideix plenament amb les observacions que nosaltres fem des d'aquí de Govern. El que sí tenim clar i volem deixar molt present és que el projecte del *Cloud* és un projecte de país.

Evidentment no és un projecte electoralista ni molt menys, perquè si fos un projecte electoralista no el tirariem endavant en aquesta època que ens trobem ara, perquè ens trobarem en plenes eleccions, doncs, a principis de l'any que ve, quan estarem en el pitjor moment de l'obra, perquè és quan hi haurà tot el desmunt de l'obra i els perjudicis, doncs, pels veïns.

El pla de negoci que té el *Cloud* és un pla de negoci, doncs, que és viable. Però evidentment, un cop que estigui construït és quan es podran signar, doncs, contractes o precontractes amb empreses que puguin estar interessades en instal·lar-se a l'edifici. El pla de negoci ens mostra que la rendibilitat és bona i que es podrà fer un retorn sobre la inversió sobre uns 35 anys.

Després, pel que comentava la Sra. Gili, que sí que és veritat que hem tirat aquests edificis a terra, que per vostè eren emblemàtics, però no estaven catalogats, dir-li que tot el granet -si li pot fer gràcia- que tot el granet que hi havia en aquests edificis s'ha guardat per poder-lo reutilitzar en la construcció del mateix edifici, com una miqueta un símbol del passat, i penso que és interessant.

Aquí, en aquest Consell i sobretot quan hem tingut molts consells de preguntes orals, hem parlat moltes vegades sobre el *Cloud*, i penso que no tocaria avui en aquesta qüestió tornar a fer un debat com si fos de preguntes si el *Cloud* cal o no cal.

I finalment, per sortir una miqueta de l'àmbit d'aquesta esmena, anunciar-los-hi el planning que hi havia. Doncs, a finals d'aquest mes de març es licitaran les obres de la fase 3 de la construcció del

Cloud, i la previsió és que es comenci a l'estiu la construcció de l'edifici amb el desmunt i que la durada de totes les obres de l'edifici serà d'uns 30 mesos. És a dir, que és un projecte que nosaltres estimem que és important i que ja l'hem engegat i, a demés l'engeguem amb recursos propis d'Andorra Telecom.

Com bé ha dit el ministre Cinca abans, els recursos, els beneficis ordinaris els quals es revertiran, doncs, a Govern com a beneficis de l'ordre d'uns 24 milions aquest any, i hi havien 27 milions d'euros que eren ingressos financers per només aquest exercici. I nosaltres tenim estimat que el cost del *Cloud* sigui com ja he enunciat ja moltes vegades, doncs, 39 milions d'euros, doncs, amb pocs recursos menys es podrà finançar aquest edifici, remodelant tota la zona, beneficiant, doncs, tot l'eix comercial més important d'Andorra a l'avinguda Meritxell a la part d'Andorra la Vella, i redinamitzant tota aquella zona que pensem que, fins i tot els veïns ens ho han manifestat, doncs, que ho veuen bé. I això farà que tinguem un altre edifici emblemàtic a Andorra, com va ser també polèmic el dia que es va fer Caldea o molts edificis que han sigut polèmics, o la polèmica de l'avinguda Carlemany, i han vist que al final era una decisió polèmica i política dura. Però al final penso que quan es té el convenciment, doncs, que les coses poden anar bé i poden anar endavant, ens hem de mantenir fermes amb aquesta situació i és el que ha fet aquest Govern.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

A veure, començaré fent referència a la intervenció del Sr. Ballestà.

Miri, Ho he dit una mica abans, però aquesta construcció ens genera molts dubtes. No hi ha res de nou. De fet, bé, ja fa molt temps que parlem d'això, i no ens han convençut i crec que com nosaltres hi ha moltíssima gent, perquè francament, a dia d'avui, l'atractiu no sabem el que és. Ho lligo amb el que acaba de dir el Sr. ministre. Ens parla del pla de negoci que veurem quan estigui acabat.

Miri, jo, no s'ho prengui malament, però per a mi això és fum. Un pla de negocis que està basat amb unes coses que no les sabem i amb unes suposicions, ens sembla poc seriós. Jo ja vull que no es pot

controlar tot, evidentment, no? Però a veure, Caldea, ja ho hem parlat altres vegades, i vostè s'hi ha referit altres vegades. Caldea no té res a veure. Caldea té un contingut, proposa una oferta molt diferent del que a dia d'avui ens sembla que pugui aportar el núvol, el *Cloud*. És a dir, Caldea és un centre termal, no en teníem cap més d'aquestes dimensions, és molt diferent. La resta s'ha parlat de tema de gastronomia, de tema de comerç, tecnologia ja ho veurem. Per tant, em sap greu, de veritat, i m'agradaria equivocar-me i si m'equivoco, doncs, ja ho reconeixeré. No tinc cap problema. Però és que a dia d'avui ens sembla fort d'embrancar-se amb una cosa així amb una cosa així amb tantes incògnites.

El Sr. Ballestà deia que han parlat amb el comú, que el comú ho veu bé. Ara el Sr. ministre s'ha referit als veïns. Potser ara han parlat amb els veïns, però jo recordo perfectament una compareixença en què vostè mateix Sr. Torres, va reconèixer que no havia parlat massa amb els veïns. Potser és que la gent veient que la cosa ja està començada, no els hi queda una altra que de conformar-se. No ho sé! I també hauríem de veure amb qui ha parlat, si realment són representatius de tota la zona o no ho són.

Parlàvem d'aquests 40 milions d'euros, bé, 39... ara són 39, potser d'aquí un any i mig seran més, perquè ja només des del moment en què hem començat a parlar d'això ja ha anat pujant el pressupost. Vostè ara, a dia d'avui sembla bastant segur i ens garanteix que seran aquests 39 milions. Bé, vostè no sé si hi serà a la propera legislatura o no, però encara que hi sigui, vull dir, ja sabem com funcionen aquestes coses que sovint se'n van de mare els pressupostos. I ho dic de nou, deixar aquesta herència no em sembla gaire encertat.

A més el Sr. Ballestà diu "no, però això ho paga Andorra Telecom". Em sembla que Andorra Telecom és una companyia pública, per tant, ho paguem tots. I pel que m'imagino, això es deu pagar amb plurianuals, i per tant, condicionarà bastants exercicis a venir.

Per tant, sí Sr. Ballestà, això condiona o, en tot cas, buida una mica més la caixa per una inversió que tenim molts dubtes. Ho deia abans.

Sr. ministre, vostè diu que això no és electoralista. Per qui ho diu? Pels veïns aquests amb els que ha parlat? O per què ho està dient que no és electoralista?

A veure, potser també és electoralista per tots aquells constructors o tota aquella gent que intervindrà amb això. És que és clar, tot és relatiu. No sé a qui es refereix. En podríem parlar.

Per tant, bé, nosaltres pensàvem que fos important aturar això.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, acabo Sr. síndic.

El Sr. Carles Naudi deia que s'ho rumiarien. Només Sr. Carles Naudi, afanyis, perquè és que sinó, cada cop la cosa va avançant i potser arribarà un moment en què serà irreversible. Tanmateix, vostè com nosaltres està a l'oposició i tampoc se li podrà dir que serà responsabilitat ni seva ni nostra. Però el que està clar que sí que ho serà és d'aquest Govern de DA.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. Gili, li diré d'una altra forma, no és que m'hagi d'afanyar avui. És que el Sr. Torres ho ha dit. Hi ha un nou pla de viabilitat. Bé, a veure si el veiem! De moment sap que som crítics. No els hi volem destrossar el castell de naipes però recordi'm l'últim dia que en vam parlar. L'STA pagarà per anar a casa seva 700.000 euros de lloguer a l'any. Es recorda d'aquesta xifra?

Ara resulta que crearan una nova societat per administrar el *Cloud* i l'STA pagarà 700.000 euros de lloguer quan no pagava res. Bé, quan tinguin els números ja en parlarem. De moment això nosaltres no ho tocarem perquè creiem en la creació de valor. Però és clar, ho hem de dotar de contingut. I en això estic d'acord amb la Rosa Gili, no hi ha contingut per ara i la rendibilitat és dubtosa.

Per què votem que no a la reserva d'esmena, Sra. Gili? Perquè creiem que és una creació de valor important o potencialment important si això es fa bé. I per contra vostès volen augmentar en 4.200.000 una partida que ja avui és de 16, que és el doble de la partida anual del *Cloud* d'aquest any. Per tant, si el *Cloud* té avui 8 milions pressupostats i la partida de maquinària avui ja està a 16 per aquest any 2018, em sembla que dotar-la de 4 milions més i pujar-la a 23, amb els pics de setze mil euros pujarà a 23, és summament obsessiu i va en contra del que nosaltres acabem d'exposar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Torres:

Sí, la veritat molt ràpidament, els operadors ens hem donat compte que quan els operadors els vas a veure a l'edifici nostre construït ens és molt complicat, doncs, de poder llogar un espai, hi ha uns compromisos d'espai amb els operadors aquests. El que sí que tenim clar, és molts dels conceptes que han d'estar dins de l'edifici i en la zona aquesta no tenim dubte que serà un bon projecte i que serà un projecte que funcionarà.

Em parlava del tema electoralista. Si fos electoralista s'hagués tirat endavant al principi de la legislatura per poder-ho inaugurar just abans de les eleccions. I penso que durant les eleccions estarem allà en un forat que realment serà complicat justificar les molèsties que es puguin causar. Però vull dir, n'assumim els risc perquè pensem que és un projecte que és important.

I em quedo només amb una cosa que és la que m'ha agradat més de les que vostè m'ha dit just al principi, que em reconeixeria si s'havia equivocat.

Doncs jo li faig la mateixa declaració. Si en el cas que m'hagi equivocat en el projecte i que no sigui un projecte rentable, jo també li reconeixeré. Però li prego que després en el moment en què estigui fet l'edifici, i que es vegi, i que es justifiqui doncs que és rentable, li agrairia que ho corregís com bé vostè ho ha manifestat.

De la mateixa manera ho faria si no fos rentable o no fos un edifici que no fos rentable i que no portés valor a la zona.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, molt breument.

Sr. ministre, ens emplacem al final d'aquesta construcció i ja veurem. Ara bé, que sigui realment rentable i sense cap tipus de maquillatge, i si és així, doncs no hi ha cap problema. El compromís està agafat.

A veure, vostè deia que si haguéssim volgut fer-ho de manera electoralista, el que haguessin fet és afanyar-se per poder-ho inaugurar. D'això no en dubto en cap moment de què aquesta hauria sigut la seva voluntat, però si estem aquí és perquè no ho han sabut fer. És a dir que alguna cosa ha passat perquè vostès tenen majoria absoluta, nosaltres les nostres queixes i tot el que puguem dir els uns i els altres no canvia res. Si estem a dia d'avui així, i si vostès han tardat tant, és perquè han tingut moltíssims dubtes. I ja li he dit abans que els entenc aquests dubtes, els entenc però això demostra que segurament hi ha hagut moltíssima improvisació en aquest projecte.

I després només breument, el Sr. Naudi. A veure, nosaltres el que havíem proposat de traspasar unes quantitats d'un lloc a un altre, a veure, evidentment el que no volíem renunciar és que hi hagués inversió, i sempre és amb la millora del funcionament global d'Andorra Telecom. De totes maneres aquest tipus d'emenes tampoc obliguen a res. És a dir que si aquestes inversions no eren adients, doncs no hi ha cap problema, no es fan i ja està.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Torres:

Gràcies Sr. síndic.

Realment molt ràpidament.

Només recordar-li que hi va haver un canvi de presidència a Andorra Telecom. I llavors va agafar el projecte que havia fet el ministre Alcobé i que s'havia desenvolupat en aquesta part i hem reajustat les coses com hagués fet ell mateix. I per això hi ha hagut aquesta petita dilació en el temps. El projecte i l'essència del projecte és el mateix que hi havia inicialment.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem tot seguit a la votació de la reserva d'esmena.

Recordo que és la reserva d'esmena número 17 que es correspon a l'esmena número 173 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor: 5, en contra: 19, i 2 abstencions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Abans de passar al següent bloc d'esmenes presentades, suspenem la sessió fins aquesta tarda. Reprendríem la sessió a les 15.30h.

Se suspèn la sessió.

(Són les 14.05h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 15.37h)

El Sr. síndic general:

Anem a procedir a continuació al debat i votació de les dos reserves d'esmena presentades per la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot, consellera general del Grup Parlamentari Mixt, les quals seran defensades de forma separada.

La primera reserva d'esmena presentada per la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, consellera general del Grup Parlamentari Mixt, és la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 10 de l'informe del ponent, proposant modificar l'article 25 del Projecte de llei del pressupost.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

Teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, aquesta reserva el que respon més aviat és a aplicar la coherència. Coherència al pressupost perquè resulta difícil d'entendre o com a mínim des de la meua opinió, que s'apliqui una mesura com és l'augment de l'IPC a tots els salaris, tant de l'Administració pública com de totes les parapúbliques, -mesura que evidentment comparteixo-, però aquesta mateixa filosofia no s'aplica quan estem parlant de les prestacions econòmiques de la CASS.

I la meua pregunta ve per aquí. Per què no es fa aquesta equiparació? Perquè en definitiva aquestes prestacions no deixen de ser un salari. Un salari que cobren les persones quan estan en un moment delicat de la seva vida, en un moment en què estan de baixa laboral perquè tenen una malaltia, un accident, una invalidesa o estan cobrant una pensió de jubilació.

Amb l'esmena he volgut ser prudent, a més a més, perquè també hi he situat un límit, en sóc conscient. Però sí que és veritat que aquest límit l'he fet pujar una mica més amunt.

Entenem que quan una persona està de baixa laboral per malaltia, si tenim en compte el salari mínim, aquesta es troba a 1017, 47. Si seguim en la proposta que havia fet el projecte de pressupost, aquest només es re valoritzaria amb l'IPC els salaris o les prestacions econòmiques que es trobessin per sota de dos vegades el salari mínim, que vol dir 2094 euros. Però hem de recordar que això representa en el cas de les baixes per malaltia, o el 53% del salari o el 66 o el 60 en funció del temps que faci que la persona es trobi de baixa laboral.

Però, i ja ho hem dit aquest matí, la resta de despeses sí que puguen. Puguen els lloguers, puguen els aliments, puja la medicació, puguen els serveis sanitaris, la benzina, el gasoil i d'altres productes de primera necessitat. Per la qual cosa, penso que...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí.

Penso que el que cal és establir una coherència en la seva aplicació, perquè no deixa de ser una mesura positiva. Ja hi estic d'acord, però les mesures positives s'han d'aplicar en el moment en què les persones es troben en dificultats en la seva vida, o quan cal ajudar-les sigui el motiu que sigui. I aquest és un dels motius.

Si parlem del desequilibri de la CASS, penso que hi ha altres aspectes de la CASS prou importants que ara evidentment no és el moment de parlar-ne però que pels quals sí que hauríem de prendre més atenció que no siguin aquests per fer quadrar els números.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi, per SDP.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot en quant a aquesta reserva d'esmena serà d'abstenció, pel sentit que jo mateix havia plantejat una esmena sobre aquest mateix article, en el sentit doncs de no posar-hi limitacions justament i que l'augment de l'IPC pogués ser aplicable a tots els supòsits sense limitacions, vist el context actual de l'economia. Doncs per tant el meu vot, reitero, serà d'abstenció.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers del PS, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El nostre vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena com ja vam fer en el treball en comissió i a més, compartim la línia general dels arguments que ha exposat la consellera.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana, Independents de la Massana, no hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sra. Meritxell Palmitjavila.

La Sra. Meritxell Palmitjavila:

Sí.

El Grup Parlamentari Demòcrata no donarà suport a aquesta reserva d'esmena presentada per la consellera, Sílvia Bonet.

Al 2017, el Grup Parlamentari Demòcrata ja va donar suport a una transacció d'esmena presentada per SDP en la qual recollia exactament el mateix articulat que reprèn el Projecte de llei de pressupost per a l'exercici 2018 i que diu el que diu el projecte.

Doncs: "Les prestacions econòmiques pagades per la CASS, l'import de les quals un cop deduïdes les cotitzacions de la persona assegurada, siguin inferiors a dues vegades el salari mínim establert per l'any 2018, es revaloren durant el 2018 d'acord amb l'índex de l'IPC".

Per tant, ens mantindrem nosaltres en aquesta postura ja que el càlcul actualitza el 97% de les pensions de jubilació i el 99% les d'invalidesa i les de viduïtat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Carles Àlvarez.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Referent a la seva reserva d'esmena que proposa modificar l'article 25 del Projecte de Llei del pressupost que provocaria un increment en la despesa de la branca de pensions encara que d'una forma no molt significativa. L'acceptació es centraria més en un tema de principis que no en un tema merament d'estalvi. El no augmentar l'IPC en les prestacions econòmiques pagades per la CASS a un col·lectiu que ja a la CASS li paga una prestació entre 2000 i 3000 euros i aquest increment no suposaria un impacte significatiu en la seva qualitat de vida, i el fet de què la branca de pensions tindria un cert estalvi, poquet, però que va en la línia de fer més sostenible el nostre sistema de pensions.

Per tant, demanaria en nom de Govern, que vulguin votar desfavorablement aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. consellera, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Seré molt breu.

L'any passat es va fer aquesta esmena perquè la situació plantejada era molt més justa, aleshores es va millorar.

Aquest any el que fa és tornar a millorar una mica la situació present.

I en quant al ministre, el principi, és que justament el que intento és aplicar el mateix principi. El mateix principi que s'aplica al pressupost, doncs aplicar-lo també a les prestacions. Perquè entenc que són, -i ja ho he dit des del principi-, són salaris. No deixen de ser una altra cosa. I evidentment tenen un

impacte, i ho acaba de dir molt poc important probablement perquè en aquest gruix, la Sra. Palmitjavila ho ha dit clarament, no s'hi trobarien tampoc tantes prestacions, però és una qüestió de principis. És una qüestió d'intentar establir el mateix per tothom. Justament, les mesures positives han d'anar per ajudar a les persones, no han de ser mesures que siguin una concepció negativa, que el que fan és a les persones amb més dificultats aleshores els hi apliquem les limitacions.

Jo justament, em plantejo les accions des d'una perspectiva diferent, probablement contrària. Per això vaig intentar modificar aquest llinar perquè entenc que d'aquesta manera intentem tractar a tots els ciutadans amb les mateixes condicions.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Per concloure una mica, és veritat que l'ideal és pujar l'IPC a tothom però sí que és veritat que tenim els recursos limitats com a tot arreu i per tant, entenem que la gent que té una prestació entre 2000 i 3000 euros, la puja de l'IPC, jo crec que tampoc és que al que no se li apuja, realment no s'empitjora la seva qualitat de vida.

Per tant, crec que no és necessària aquesta puja en aquests casos.

A banda de què hi hauria un altre debat aquí, si és que convé o no pujar l'IPC als salaris dels treballadors de l'Administració, però això seria un altre tipus d'emena i un altre debat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. consellera.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, molt breument.

No vull entrar en el debat perquè sinó hi hauria esmena també en el tema dels salaris. Al contrari, jo ja ho he dit des del primer moment que estava d'acord, no em semblava malament la idea. L'únic

que volia és que s'apliqués el mateix principi. I també en la meua intervenció inicial ja ho he dit. Les persones que estan cobrant 2000 euros, tot i escaig o tot just que arriben als 2000 euros, estan cobrant el 53% del seu salari, en el cas de baixa per malaltia o per accident. Aleshores és aquí l'aspecte. Aquestes persones estan cobrant un 53% del seu salari i per això estic dient que probablement sí que representa aquestes quantitats importants perquè aquestes persones estan en una situació precària, que tenen per una situació per malaltia, -en el cas de què sigui malaltia o invalidesa-, unes despeses superiors en quant a despeses mèdiques, de medicaments, de proves, etc., que han de fer front amb el 53% del salari.

Per això entenc que probablement per a moltes persones aquestes quantitats que alguns les veiem que potser no són importants, doncs per alguns sí que resulten molt importants. Aquest és el motiu d'aquesta esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algú més desitja intervenir...

Algun conseller...

El Sr. ministre...

No hi ha més intervencions...

Doncs passàrem a continuació a la votació de la reserva d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant aleshores el text tal i com ha sortit de la comissió.

Recordo que és la reserva d'esmena número 1 que es correspon a l'esmena número 10 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Vots a favor: 10, en contra: 15, abstencions: 1.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Continuem amb la segona reserva d'esmena presentada per la M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, consellera general del Grup Parlamentari Mixt.

És la segona reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 14 de l'informe del ponent, proposant de modificar la disposició final tercera del Projecte de llei del pressupost.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

Teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta reserva d'esmena, en definitiva esmena, tenia dos parts. Però per mi la més important era justament la primera part. Aquesta es referia a intentar plantejar una nova modificació o una modificació en el càlcul del LECS, quan s'ha d'atorgar una pensió de solidaritat per a la gent gran, no única i exclusivament amb aquesta situació, no en cap altra.

Quina és la situació des del meu punt de vista que es presenta ara?

Doncs que quan dos pensionistes estan vivint junts i tenen les pensions per sota del salari mínim, actualment ni amb l'ajuda poden aconseguir que cadascun d'ells tingui una pensió com a mínim del salari mínim.

Per què? Doncs perquè la suma de les dos pensions no pot superar el LECS personal, que vol dir 1017,47, més el 70% dels LECS, és a dir 712 euros. Això suma 1729,69 euros. Si ho dividim entre dos, quedarien pensions repartides entre ells de 864 euros que evidentment es troben per sota del salari mínim.

I d'això es queixen justament el col·lectiu de la gent gran. Es queixen perquè se'ls penalitza pel fet de conviure junts. I sí que podem dir que comparteixen despeses, etc., però en definitiva no poden arribar al salari mínim de forma conjunta perquè llavors sinó es fa una disminució de cada pensió.

Despesa a més a més, això té un altre problema. Té un altre problema que per exemple en el cas que un dels dos de la parella mori, s'han de tornar a reiniciar un altre cop els càlculs. Fet d'aquesta manera s'establiria automàticament perquè cadascú tindria el seu càlcul de forma individualitzada. I jo crec que són aspectes que cal tenir en compte. És una mesura justa des del meu punt de vista, perquè tot i que analitzem les persones grans de forma individualitzada. Jo crec que això ens costaria una mica més de diners. Sí, segurament sí, però jo aquesta despesa, que no la considero despesa, la

considero una inversió, ens ajudaria a què tinguem la gent gran amb millors condicions, molt més adaptats a la realitat de la situació, que poguessin fer front a les seves despeses de forma individual o conjunta, i que realment tinguessin una percepció de què la seva pensió està com a mínim per sobre o en el salari mínim. I sincerament també perquè crec que s'ho mereixen.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal...

No hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs comparteixo els arguments aportats per la Sra. Bonet i per tant, el meu vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, pels consellers socialdemòcrates, Sr. Gerard Alís.

El Sr. Gerard Alís:

Gràcies Sr. síndic.

En coherència al vot adoptat en comissió, votarem a favor d'aquesta reserva d'esmena. Compartim l'argumentació donada, creiem que les pensions de jubilació han de ser dignes i que aquesta dignitat s'escenifica amb què sigui almenys equivalent al LECS, i entenem que és ajustat que amb el sistema actual establert, la pensió de solidaritat la pugui complementar fins al LECS de manera individualitzada.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana - Independents de la Massana, no hi ha intervenció...

Pels consellers Demòcrates, Sr. Justo Ruiz teniu la paraula.

El Sr. Justo Ruiz:

Gràcies Sr. síndic.

Nosaltres entenem que l'objectiu d'aquesta mesura és repartir les ajudes en matèria de solidaritat d'una manera equitativa i coherent sota el nostre punt de vista.

Entenem que pel fet de conviure dos persones en una mateixa llar, les despeses no es multipliquen per dos, o sigui que no és el doble que si visqués una persona sola. Per tant, creiem que les ajudes han de ser proporcionals i totalment equitatives.

Respecte a la modificació de l'article 31 que no hi ha fet referència la consellera Bonet, no tinc res més a dir, per tant, no donarem suport a aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

La modificació proposada per la consellera Bonet pel que fa a la quantia de la pensió de solidaritat en les unitats familiars de convivència amb dret a percebre la pensió de solidaritat per a la gent gran, equipara la quantia d'aquesta pensió per a cada pensionista al Lliardar Econòmic de Cohesió Social personal, de forma independent, tal i com ha explicat prou bé.

Si bé es pot argumentar, com ho ha fet la consellera, que amb aquesta modificació es garanteix sempre l'import del salari mínim vigent a tots els membres de la família, el cert és que des del meu punt de vista i el de Govern, el resultat d'aquesta reforma conduiria a una situació gens equitativa, per no dir absolutament injusta. Ho dic així perquè la modificació que es promou deixa de banda completament la premissa segons la qual en una unitat familiar de convivència hi ha un seguit de despeses bàsiques que són en part comunes i compartides, com ha esmentat en bon criteri el conseller Ruiz, com ara l'habitatge, les despeses d'electricitat o de calefacció, o l'alimentació.

Per tant, si s'acceptés aquesta reserva d'esmena, no només s'estaria desvirtuant el sistema de càlcul equitatiu i coherent que va establir la Llei de serveis socials i sociosanitaris, a la qual vull recordar que la consellera Bonet va donar suport en el seu dia, sinó que sobretot el que s'estaria fent és crear un greuge comparatiu en detriment de les famílies

monoparentals, que com tots sabem és un col·lectiu que precisament és un dels que té més risc d'exclusió social i pateix més dificultats econòmiques.

Dit això, no vull deixar de recordar, perquè ningú s'hi ha referit fins ara, que mitjançant el Projecte de llei del pressupost, i en compliment del Pla Integral d'Atenció a la Gent Gran que vam presentar l'estiu de l'any passat, i que vam consensuar amb la Federació de la Gent Gran i les associacions parroquials de la gent gran, s'ha modificat la Llei de serveis socials i socio-sanitaris per augmentar del 70% al 80% el Llinar Econòmic per al segon membre de la unitat familiar que percebi la pensió de solidaritat per a la gent gran, per equiparar aquesta quantia amb les pensions no contributives que gestiona la CASS, i sobretot per millorar la capacitat econòmica d'aquestes famílies que només depenen de les pensions de solidaritat, les quals rebien l'any passat 1650 euros mensuals aproximadament, i que rebran a partir d'ara més de 1800 euros mensuals.

En definitiva més de 150 euros addicionals mensuals que de ben segur els seran molt útils i necessaris per satisfer les seves necessitats.

De la mateixa manera, també vull recordar que s'ha modificat una altra disposició de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris per fer possible que si una persona percep la pensió de solidaritat per a la gent gran i, al mateix temps, demana un ajut econòmic ocasional, el llinar econòmic passi dels 990 euros aproximats de l'any passat als 1200 euros d'enguany.

Així doncs, més de 200 euros addicionals que es podran pagar als pensionistes quan demanin, a banda de la pensió de solidaritat, ajuts per exemple, per adaptar el seu habitatge o el seu vehicle, per adquirir productes de suport o ajuts de primera necessitat, o per pagar determinats serveis socio-sanitaris.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. consellera, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Suposo que tenim diferents maneres de veure, però és normal. És a dir, quan més gent viu en un domicili, evidentment les despeses són comunes però també són superiors de quan hi viu una persona sola, també es té en compte. I a més a més, penso que hi ha un aspecte important, jo crec que aquesta discriminació envers la persona gran que viu sola, es compensa justament perquè el LECS se li augmenta

un 20%. Ja no es queda amb el LECS sinó que si no recordo malament, doncs s'augmenta un 20%. Per la qual cosa ja ho compensem d'una altra manera. Sí, ho tinc aquí.

La quantia del LECS equival al salari mínim. Quan la unitat familiar és monoparental el LECS familiar es calcula d'acord amb el paràgraf anterior i s'incrementa un 20% el LECS personal.

Aleshores, com pensem d'aquesta manera? és una manera d'equilibrar també la situació de quan eren dos persones grans a quan és una perquè llavors és el LECS més 20%.

Vull dir que, jo crec que era intentar que tothom... tothom... és que és un principi. Tornem una mica al que deia abans. No és: si són 10 euros més, 15 euros més, 100 euros... És entendre que totes les persones que necessitin tenir una pensió de solidaritat doncs, arribaran al salari mínim, és simplement això... és simplement això. Si acceptem això doncs tot l'altre ja no ens cal i les famílies que són monoparentals ja els hi tenim un increment del 20% del LECS personal per poder compensar el fet de què puguin tenir una sèrie de despeses que els altres tenen en comú i que ells les han d'assumir de forma autònoma o sola però que el consum que tenen d'aquestes despeses també és inferior i probablement les necessitats en determinades coses també és inferior. Per això era una mica una manera de poder-ho equilibrar conjuntament. Jo sí que és veritat que sí que li diré una cosa...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, sí.

Probablement amb una llei d'aquestes característiques l'altra vegada va ser molt fàcil poder-nos posar d'acord perquè la vèiem des d'una globalitat. Modificar-la així a trossets, a pedacets realment no deixa de ser un inconvenient a l'hora d'analitzar-ho de manera conjunta perquè necessita una visió global de tota la situació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

El Govern desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Bé Sra. Bonet, podem tenir una discussió llarga i detallada sobre el concepte que entenem com a despeses comunes o compartides i segurament doncs, potser no ens posarem d'acord.

Jo el que he intentat explicar-li és que tot i que penso que el seu posicionament evidentment és perfectament raonable, a mi em sembla que a través de la seva reserva d'esmena i de la modificació que vol fer de la Llei de serveis socials i sociosanitaris el que està fent és desvirtuar completament el concepte de pensió de solidaritat. Altra cosa és que vostè defensi que s'ha de promoure una renda mínima garantida per tots els ciutadans del nostre país, i podríem estar-hi d'acord... podem discutir, això és el que vostè propugna, perquè si vostè el que està demanant és que tothom amb independència de la unitat familiar de convivència que sigui monoparental, que no sigui monoparental, que tingui fills a càrrec o que no en tingui, tothom ha de cobrar com a mínim el salari mínim el que està defensant és la idea d'una renda mínima garantida.

Jo crec que això... Sembla molt interessant aquesta discussió i en podem parlar i fins i tot en certs aspectes podem estar-hi d'acord, però evidentment no es pot fer a través d'una modificació parcial d'un article de la Llei de serveis socials que no va crear una renda mínima garantida, el que va fer és regular unes pensions de solidaritat que es calculen en funció d'un llinar econòmic de cohesió social que sí que està indexat al salari mínim en el cas que sigui una persona monoparental i a més a més s'afegeix el 20% com vostè bé ha dit, no només si és monoparental, si per exemple té un fill amb discapacitat també s'augmenta un 20%. Jo crec que tocar aquest sistema de càlcul que tots o que gran part d'aquesta Cambra va considerar adequat i que era en certa forma coherent i equitatiu tocar-lo d'una forma fragmentada i parcial el que fa doncs, des del meu punt de vista, és des estructurar aquest edifici que vam construir. Altra cosa és que vostè defensi una altra idea com la que està defensant que jo crec que no és la de millorar les pensions de solidaritat sinó que és la de crear una renda mínima garantida, però això no es pot fer a través de la modificació que vostè promou.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. consellera.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, molt breument.

No anava amb la idea d'introduir una renda mínima garantida perquè ja ho he dit al principi de la meua intervenció, només està orientat a les persones que tenen possibilitat d'accedir a la pensió de solidaritat per a la gent gran que no són totes les persones majors de seixanta-cinc anys que tenen pensió de jubilació. És a dir, són un grup de persones que han de complir una sèrie de requisits que és el que marca la llei, que amb això és amb el que probablement podem discutir més o menys, però no anava amb la idea d'establir una renda garantida perquè em penso que els principis de la renda garantida sortien fora del que és el concepte propi de la Llei de serveis socials i sociosanitaris que està enfocada només a donar prestacions a les persones que compleixen una sèrie de requisits. La renda mínima garantida pràcticament en general es dona de manera molt més generalitzada i els criteris són molt menys exclusius o són molt més generals i no tenen tantes limitacions.

Aleshores, jo crec que no anava amb aquesta idea. La meua idea inicial era que les persones que accedien o que volien demanar una pensió de solidaritat, i era única i exclusivament aquesta la meua intenció, era que poguéssim tenir el salari mínim les dues, només era aquesta, i que quan faltés una d'elles perquè desgraciadament el cicle de la vida és el que és i que un marxa abans que l'altre, que l'altre -que el que quedés- no hagués de tornar a reiniciar de nou tot el procediment sinó que automàticament ja el tindria, ja tindria signada la seva pensió de solidaritat.

És aquest el fet. Era simplement aquest fet, facilitar-li una mica més la vida a les persones grans, no a totes, sinó a les que són susceptibles de rebre una pensió de solidaritat. Era per aquí la línia per la que jo anava.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algún altre conseller desitja intervenir...

El Sr. ministre...

Sr. ministre.

El Sr. Xavier Espot:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Entenc el que diu, Sra. Bonet. Però segueixo pensant que barregem naps amb cols. És a dir, potser sí que no defensa el concepte habitual de renda mínima garantida perquè la pensió de solidaritat,

evidentment, hi ha uns criteris d'accés més restringits que els de les regulacions comparades de les rendes mínimes, però sí que em sembla que està barrejant conceptes perquè quan vostè diu que les pensions han de ser equivalents al salari mínim està barrejant salaris amb pensions, i jo crec que una cosa és que es decidís en el seu moment que en el cas d'una persona individualment considerada indexàvem l'import màxim de la pensió de solidaritat al LECS i el LECS es correspon al salari mínim, i per tant, es va actualitzant cada any cosa que no succeïa abans del 2014. Vull recordar que en aquell moment totes les pensions estaven indexades a un llinar econòmic que s'anomenava de precarietat que era fix i, per tant, això va suposar un avenç molt significatiu, però dit això el fet de què s'estabilitzi aquesta indexació no suposa equiparar pensions amb salaris. I, per tant, a mi em sembla que el criteri o l'argumentació que vostè està posant sobre la taula el que fa doncs és barrejar conceptes.

Dit això evidentment jo crec que podem parlar, i de fet ho he dit abans, el Govern és favorable a intentar fer les modificacions que corresponguin per intentar millorar la capacitat econòmica de les persones o de les unitats familiars que depenen exclusivament d'una pensió de solidaritat, i a la modificació que hem introduït en el Projecte de llei del pressupost em remeto, una modificació que vull recordar que tindrà un impacte aproximat de 300.000 euros anyals, només pujar el que he dit. És a dir, 20% el LECS quan es compatibilitzen pensions de solidaritat amb ajuts econòmics ocasionals, i 10% el LECS quan els dos convivents de la unitat familiar perceben la pensió de solidaritat per a la gent gran.

Per tant, també és important que tots plegats siguem conscients... -ho dic també per aquells que de vegades fan volar coloms- que siguem conscients que qualsevol cosa que toquem en aquest àmbit té un impacte econòmic significatiu.

En aquest cas només en aquesta modificació que, com dic, la vam pactar amb la Federació de la gent gran i amb les associacions parroquials i per tant va anar en la línia del que ells demanaven tindrà un impacte de 300.000 euros anyals, però evidentment ho defensem perquè nosaltres sempre hem dit que tot allò que sigui solucionar injustícies i millorar la capacitat econòmica d'aquelles llars o d'aquelles persones que estan en una major situació de precarietat, evidentment ho defensarem, però sempre evidentment que això sigui assumible i no fem volar coloms.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. consellera.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, molt ràpidament.

L'únic que he fet també és trametre les demandes de la gent gran.

Quan ens reunim o fem els dinars aquells de la Festa Magna i tal, una de les reclamacions justament va en què les pensions s'equiparín com a mínim al salari mínim. En definitiva són paraules que utilitza el president de l'Associació de la gent gran, etc. Vull dir, que no és que les utilitzi jo solament. I jo no li poso en dubte les accions que es fan per millorar la situació de la gent. Aquesta també ho és, penso que probablement amb una filosofia diferent. Suposo que tots d'una manera o d'una altra intentem que se'ls pugui cobrir les seves necessitats el millor possible i jo penso que per això estem, i aquesta esmena anava en aquesta línia.

No era la idea d'entrar aquí en una discussió sinó simplement, bé, intentar fer accions perquè puguem millorar la vida de la gent gran en vista que ells ho demanen.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja dir alguna cosa...

Sr. ministre...

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem tot seguit a la votació de la reserva d'esmena. És la reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 14 de l'informe del ponent, proposant modificar la disposició final tercera del Projecte de llei del pressupost.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

Vots a favor de l'esmena: 7, en contra: 19, abstencions: cap.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Anem a procedir ara a continuació, al debat i votació de les trenta-cinc reserves d'esmena presentades pel M. I. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal.

Comencem pel primer grup de reserves d'esmena presentades. Recordo que es tracta de les reserves d'esmena número 1, 2, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33 i 34, el detall de les quals es troba publicat en el Butlletí del Consell General número 10/2018, del 27 de febrer, volum III.

Intervé per defensar les reserves d'esmena el Sr. Jordi Gallardo. Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

La primera reserva de les esmenes que hem presentat engloba bona part de les relacionades amb el capítol 1 de personal. Hem volgut deixar fora de la reserva totes aquelles contractacions que serveixen per consolidar places ja ocupades per treballadors amb caràcter eventual.

I és que no compartim però, el criteri del Govern amb la seva política de noves contractacions, de fet, no entenem com en ple debat sobre el Cos de la funció pública Govern presenta un pressupost amb 80 noves contractacions. Per què el ministre no va voler dir la xifra durant el debat a l'esmena a la totalitat? De fet va acabar el debat sense donar-la, -no perquè dubti de les seves capacitats per conèixer-la que segur que les sabia-, sinó perquè penso que era sabedor que es tractava d'una xifra escandalosa. Ara ja entenem el perquè en aquesta ocasió tampoc es va detallar a la memòria del pressupost el nombre exacte de noves contractacions.

Així doncs en ple debat sobre el model de funció pública, sobre la reforma que li cal al sistema per fer-la sostenible, el Govern presenta sense cap tipus de rubor 80 noves contractacions.

Vostès expliquen que durant les negociacions amb els funcionaris sobre la nova reforma, van deixar el règim retributiu per tractar-ho en les darreres reunions de negociació perquè era el tema més complex i necessitàvem tenir els estudis per prendre la decisió d'un model que fos sostenible econòmicament. La meua pregunta és si aquest

model sostenible és el que els hi recomana fer per aquest exercici 80 noves contractacions?

De fet, estem parlant de gairebé 150 noves contractacions en els darrers quatre anys, més l'increment de les contractacions per obra i prestació de servei, és a dir: els eventuais. Un nombre que calculem que a la sortida del darrer Govern Liberal estava al voltant d'un centenar i actualment l'import per aquest concepte en el pressupost s'ha triplicat. No sabem el nombre exacte d'eventuals per obra i prestació de servei -perquè tampoc la detallen a la memòria del pressupost- i ja li avanço que li farem una demanda d'informació a aquest respecte.

Demano: no seria més lògic aturar el nombre de contractacions excepte les relacionades amb els cossos especials, fins que se sàpiga quin és el model de funció pública que es vol i quin és l'assumible? Com poden parlar d'un sistema viable i sostenible per justificar la retallada de drets econòmics als treballadors públics, i contractar d'una vegada 80 noves persones? Permetin que els hi digui que la meua opinió és que això no s'aguanta i és del tot incoherent.

És més fàcil engreixar la màquina de contractació a les portes d'unes eleccions, i després posar a la picota al sector públic davant el sector privat dient que el sistema no s'aguanta per les càrregues econòmiques associades. Com poden presentar un pressupost amb 80 noves contractacions senyors del Govern? Torno a demanar.

El capítol de personal acabarà augmentant en gairebé 4,5 milions d'euros, atribuïble a aquestes noves contractacions i la variació de l'IPC que puja fins el 2,6.

Com volen complir la Regla d'or si les despeses de funcionament no fan més que augmentar? Dificilment mantindran els límits de despesa permesa. Cada vegada entenc més els motius de la insistència del perquè cal modificar la Llei de sostenibilitat.

Com pot el ministre parlar dels problemes de compliment de la Regla d'or atès que en l'elaboració del pressupost -i ho ha dit en reiterades ocasions utilitzant les seves paraules- la despesa ja està compromesa en un 80 o un 85% en l'elaboració del mateix. Tot i així per aquest exercici 80 noves places.

Estem davant, permeti'm que els hi digui senyors del Govern, davant de la més absoluta contradicció, dir que el sistema no pot continuar pel cost que suposa, i per altre costat augmentar la base d'aquest cost. És la política dels despropòsits.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Mixt, Sra. Sílvia Bonet no sé si desitja intervenir...

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Perdó. En principi... Bé, en principi no. Donaré suport a les reserves d'esmena presentades pel Grup Liberal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Per coherència amb el meu posicionament en treball en comissió, votaré favorablement aquestes reserves d'esmena i també perquè comparteixo els arguments aportats pel Sr. Gallardo.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Els consellers del PS votarem globalment favorablement a les reserves d'esmena, en total si no m'he descomptat: 20 a favor de les 26 que estan presentades; només votarem en contra algunes noves places al Ministeri d'Afers Socials i al Ministeri d'Educació, davant l'eventualitat que en aquestes places no ens quedava tant clara la seva necessitat.

També dir que, tal i com comentava el Sr. Gallardo, no són places d'eventuals que queden reconvertides cap a places fixes sinó que són noves contractacions i, per tant, lliga una mica amb el que dèiem en la primera de les intervencions. Mentre es fa creure a part de l'opinió pública de què hi ha un excés de funcionaris, mentre es posa a la funció pública a dia davant del conjunt de la ciutadania no s'entén com es creen totes aquestes noves places, no només com parlàvem aquest matí, a les entitats parapúbliques sinó també amb aquestes esmenes i reserva d'esmena presentades pel Grup Liberal en el si del Govern en una paradoxa estranya criticant l'excés de funcionaris d'una banda, i després ja sigui a les portes

d'unes eleccions, o a les portes de cara a l'any que ve tot i que aquest increment no és molt significatiu el pressupost de l'any 2018, sí que aquestes partides suposaran un increment molt significatiu de la despesa de personal per l'any 2019.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels consellers d'Unió Laurediana-Independents de La Massana no hi ha intervenció...

Per part del Grup Demòcrata...

Sr. Carles Enseñat teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

En relació a les reserves d'esmena del Grup Liberal el Grup Parlamentari Demòcrata votarà en contra de totes elles. Això serà així doncs, tal com vam explicar en comissió. La creació d'aquestes noves places responen a necessitats concretes que voldria ara esmentar ràpidament.

D'aquestes 80 places que comentava el Sr. Gallardo, en primer lloc, s'hi han de restar 29 places que són de consolidació ocupades des de fa temps, molt temps per eventuals i és un fet que respon al compromís del Govern de regularitzar aquesta situació paulatinament. Així, si durant l'any 2017 es van treure a concurs 20 places ocupades per eventuals, igual que s'havia fet l'any 2016, aquest any es fa amb unes altres 29. Com deia, aquestes 29 places corresponen a persones que, cada dia, fan la seva feina en benefici del nostre país. No parlem de crear nous llocs que ara no existeixen, sinó de consolidar la situació laboral d'aquests treballadors públics.

Per tant, d'aquests 80 que vostè parlava, n'hem de restar 29 i en queden 51, d'aquests 51 deixi'm restar també 22 persones que en segon lloc sí compten places que caldrà cobrir fruit de les jubilacions del 2017 i del 2018. Així, com saben, aquestes 22 places que es "creen" -i parlo de crear entre cometes- es creen per la necessitat de cobrir places que ja existien però que el treballador que l'ocupava ha causat baixa ja sigui per excedència, jubilació o defunció.

Per tant, sobre aquestes 51 que parlàvem restin 22, queden 29.

En tercer lloc, i parlant ja d'aquestes concretament 29 places de les 80 que sortien inicialment. És important que l'Administració pugui complir amb els compromisos adquirits pel país, alhora que pugui

procedir al desplegament de les lleis que el Consell General aprova. Alhora, també és important que el Consell... perdó, que el Govern compleixi amb els mandats que el Consell li encomana.

Dins d'aquest tercer bloc, trobem la contractació de: 10 policies -per tant, ja són 19 els que es queden, de 3 agents penitenciaris, de 8 tècnics d'Afers Exteriors que han de permetre dotar-se d'un millor múscul en recursos humans en la negociació de l'Acord d'Associació amb la Unió Europea, cabdal pel futur del nostre país, per l'organització de la Cimera 2020 i unes millors relacions diplomàtiques quant a una ambaixada a Alemanya. També es contractaran 8 places al Ministeri d'Afers Socials per fer front al desplegament de la Llei de serveis socials i socio-sanitaris tal com la Llei obliga al Govern, també de 2 administratius perquè són necessaris per la nova Agència Tributària, que és el sistema amb què Andorra s'ha dotat. De 2 tècnics pel departament de funció pública, necessaris també per garantir una bona reforma de la funció pública. De 2 administratius pels serveis d'immigració per fer front a l'increment gràcies a l'activitat econòmica del nostre país. D'un cap d'unitat de residus amb coherència al nou pla de residus, que també vam aprovar. D'un cap d'àrea de la secretaria d'Estat d'esports per garantir el desplegament de la Llei d'esports que en breu s'aprovarà, i d'un nou inspector d'allotjaments turístics, tal com obliga la Llei 16/2007.

Per tot l'exposat el Grup Parlamentari Demòcrata votarà en contra de les reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Per part del Govern, té la paraula la ministra Sra. Eva Descarrega.

La Sra. Eva Descarrega:

Gràcies Sr. síndic.

Al fil del que exposava el conseller Enseñat, doncs, jo no donaré més detalls d'aquest nombre de places en diferents llocs de l'Administració.

El que sí que voldria és fer referència en relació a aquestes 29 places que responen a la voluntat de consolidar els llocs de treball que actualment ocupen eventuals, dir que ja en la meua intervenció durant el debat d'examen i votació del Projecte de llei del pressupost per a l'exercici del 2017, vaig esmentar que el procés de cobertura de llocs de treball dels eventuals que treballen actualment a l'Administració

requeria el seu temps i s'havia de dur a terme de forma ordenada i reflexionada.

I això és el que està fent actualment el Govern i em sembla recordar que tots els grups parlamentaris estaven d'acord en reduir aquest nombre d'eventuals a l'Administració.

Altrament, l'aprovació de la nova Llei de la funció pública no considera el Govern que hagi de condicionar la política de noves contractacions que té per objectiu -i ho ha dit també el conseller Enseñat- garantir el millor funcionament de l'Administració general així com dur a terme els projectes i les prioritats d'aquest Govern.

No obstant això, sí que compartim plenament amb el Grup Parlamentari Liberal l'objectiu de racionalització dels recursos humans i és per això que el Govern i de forma específica el Departament de la Funció Pública treballa actualment amb els altres departaments de l'Administració en una planificació per optimitzar els recursos humans de les estructures orgàniques i funcionals dels diferents ministeris.

Contràriament a la percepció generalitzada en relació al nombre de persones que treballen a l'Administració general, aquest nombre no s'ha incrementat de forma considerable en els darrers 12 anys si tenim en compte que l'Administració ja comptava amb 2.500 persones el 2005 i a data 31 de desembre del 2017 el nombre total de funcionaris, agents de l'Administració i eventuals era de 2.586.

Finalment, el fet de no tenir encara aprovada una nova Llei de la funció pública no impedeix al Govern continuar aplicant amb rigor els criteris de racionalització, de sostenibilitat i d'eficiència en la gestió dels recursos humans de l'Administració.

També voldria precisar que la nova llei o el nou projecte de llei, el nou model retributiu que presentarà el projecte de llei, no és en cap cas una retallada de drets econòmics, estem plantejant millores de retribució pels treballadors de l'Administració.

Tampoc en cap cas el Govern ha dit mai que aquesta Administració, aquest nombre de treballadors de l'Administració, estigui sobredimensionada.

Per tant, en nom del Govern demano a les conselleres i als consellers generals que votin desfavorablement a aquestes reserves d'esmena del Grup Parlamentari Liberal.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, en primer lloc jo he parlat de 80 noves contractacions, però la reserva d'esmena o les reserves d'esmenes no són de 80 contractacions. Com he explicat, estan pensades per aquelles contractacions que no afecten a cossos especials, fins i tot en algunes de les esmenes que havíem fet inicialment, les hem retirat en comissió.

El que constatem és que aquesta explicació agrair que en comissió sí que la va donar el Grup Demòcrata, el grup parlamentari, concretament el Sr. Enseñat, penso que mereixien una memòria detallada i explicativa en el pressupost, i no haver d'esperar el treball en comissió i el debat d'una reserva d'esmena per conèixer el detall de a què responen aquestes noves 80 contractacions.

El Sr. Enseñat ja m'ho va explicar durant la negociació o la discussió de les esmenes i avui ho ha tornat a recordar, parla que algunes d'aquestes 80 places, 29 s'ocupen o es consoliden perquè estan ocupades per eventuais, i per tant, doncs, nosaltres el que no pretenem és que hi hagi gent que està treballant que es quedi sense feina. Però es que ens sobta que el nombre d'eventuals malgrat es consolidin aquestes 80 places, com a mínim l'import es manté. Per tant, consolidem aquestes 29 places amb eventuais, i contractem com a mínim 29 més que vénen a ocupar com a mínim a engreixar o a ocupar el salari dels nou que passen a ser consolidats.

Al final l'esmena va més en el sentit que per a nosaltres no té sentit o és contradictori plantejar una reforma de la funció pública sense que hi hagi un debat de quin és el model sostenible que l'Estat pot assumir. Perquè si s'arriba a la conclusió que el cost està fent que el model sigui insostenible, les contractacions s'han d'aturar ja. Hem de posar-nos d'acord en quin és el model que el Govern o l'Estat en general pot, vol i haurà de mantenir perquè no oblidem que tindrem més compromisos futurs de cara a la funció pública. Però el que no pot ser, és que hi hagi aquest doble debat o aquest doble discurs que és un cost inassolible, i que per això hem d'entrar a revisar la política salarial, i per un altre costat es continuïn contractant persones a l'Administració, perquè al final, l'únic que estem aconseguint amb això, és que hi hagi un enfrontament o una tensió entre aquelles persones que treballen al sector públic i les persones que treballen al sector privat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, només un petit aclariment, de totes les reserves d'esmenes abans he dit que les votaria totes a favor, n'hi ha alguna que no, que votaria en contra.

Només aclariment.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sra. ministra.

La Sra. Eva Descarrega:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, jo crec que tindrem ocasió de parlar del Projecte de llei de la funció pública i del model de funció públics.

El que jo crec que s'hauria de precisar és que no és que el model que tenim actualment sigui inassolible. De fet la línia de despesa que el Govern presentarà amb el projecte de llei, és una línia de despesa que ja tenim actualment únicament amb aquest complement d'antiguitat, amb aquest complement de trienni. El que ha fet el Govern és mantenir aquesta línia de despesa sumant dos complements retributius nous. Però jo crec que tindrem ocasió de discutir d'aquests conceptes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, començaríem el procés de votació d'aquestes reserves d'esmena.

Començaríem, doncs, amb la votació de la reserva d'esmena número 1 votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant aleshores el text tal com ha sortit de la comissió.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

11 vots a favor de l'esmena i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la segona reserva d'esmena.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació també queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 4.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Procedim a la votació de l'esmena número 5.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

11 a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva.

Passem a la votació de l'esmena número 9.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

11 vots a favor de l'esmena i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de la segona reserva d'esmena.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si ens voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

8 vots a favor i 18 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 10.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

8 vots a favor i 18 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 11.

Obrim un termini de temps per votar.

(Votacions)

Si voleu donar lectura del resultat Sr. secretari, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 12.

Obrim un termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem a la votació de l'esmena número 13.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 14.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 16.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor de l'esmena i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 17.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 18.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 19.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 20.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 21.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem tot seguit a la votació de l'esmena número 23.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

7 vots a favor i 19 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Anem a votar l'esmena número 24.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

7 vots a favor i 19 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Anem a votar l'esmena número 25.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

7 vots a favor i 19 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 26.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

7 a favor i 19 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem tot seguit a la votació de l'esmena número 27.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a l'esmena número 28.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 31.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 32.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

10 vots a favor, 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena.

Passem a la votació de l'esmena número 33.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor, 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

I finalment votem l'esmena número 34.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor, 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Anem a procedir tot seguit amb el segon grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Jordi Gallardo, president del Grup Parlamentari Liberal.

En concret es tracta de la reserva d'esmena 3 que es correspon amb l'esmena numero 39 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Comissions serveis bancaris - 34910 del Departament de pressupost i patrimoni - 210 del Ministeri de Finances.

Intervé per defensar la reserva d'esmena, el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Es proposa reduir el subconcepte Comissions Serveis Bancaris del Departament de Pressupost i Patrimoni, del Ministeri de Finances en un import de 300.000 euros.

La reducció d'aquesta partida es compensarà amb una reducció en la mateixa quantia, és a dir també de 300.000 euros del dèficit previst per a l'exercici 2018.

La motivació no és altra que ajustar la partida a l'emissió de deute que es preveu fer i al preu de la comissió que cal pagar per emissió.

En l'exercici 2016 per la renovació de deute públic per un import de 370 milions d'euros es va liquidar en concepte de comissions de serveis bancaris un import de 985.000.

Per a l'exercici 2017, per la renovació de deute públic per un import de 460 milions d'euros s'ha pressupostat un import de 985.500 euros en la mateixa partida pressupostària.

Amb la liquidació a 30 de setembre del 2017, -l'única de la qual disposem-, en la qual ja s'havien renovat 260 milions d'euros i s'ha fet una nova emissió de 60 milions d'euros, s'han liquidat al voltant de 450.000€ en comissions.

No entenem que en el projecte de pressupost per l'exercici 2018, anuncien la renovació de deute públic per un import de 200 milions d'euros (pàgina 104 del llibre 1 del projecte de pressupost 2018) i preveuen un import en concepte de comissions de serveis bancaris per un total de 710.044 euros. En el mateix projecte de deute públic i el mateix subconcepte.

Val a dir, que no estem parlant d'altres comissions com poden ser de descompte d'efectes, de targetes,

sinó que m'estic referint a les comissions del deute públic.

Per tant, si ens diuen que les comissions només es paguen un sol cop i al moment de la renovació del deute públic, que són les condicions que existien fins ara, no entenem que es pressuposti més import pel 2018 que el liquidat a 30 de setembre del 2017, quan es preveu la renovació de més de la meitat del deute públic durant el 2018.

És a dir, per renovar 460 milions d'euros del 2017 s'han previst 985.500 euros i per renovar 200 milions del 2018 es preveu un import de 710.044 euros.

Fent una simple regla de tres i sense ser un expert en finances, com alguna vegada ja se m'ha recordat, a mi em surt que l'import que haurien d'haver pressupostat en concepte de comissions és de 429.000 euros aproximadament, d'aquí que haguem fet una esmena per reduir de 300.000 euros aquesta partida.

No ens surten els números, de fet no els entenem, a no sé que hi hagi hagut un canvi en les condicions negociades en benefici de les entitats bancàries que el Govern no ha explicat.

Ja li avanço en tot cas que en els propers dies també formularé una demanda d'informació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, no hi ha intervenció...

Sr. Víctor Naudi, per SDP, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, doncs per coherència amb la votació en el treball en comissió, el meu vot serà favorable a la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers Socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

També com deia el Sr. Naudi ara, el nostre vot serà favorable, de la mateixa manera que vam votar a la comissió.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'UL i Independents de la Massana, no hi ha intervenció...

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, sense entrar en la part d'explicació més tècnica que això suposo que el ministre ens podrà donar informació més detallada del que correspon aquest import, el que sí que m'agradaria fer és una consideració de caire més general, dient que aquestes despeses s'inclouen dins del capítol del pressupost de les despeses financeres. Un capítol que any darrere any s'ha anat reduint, i sí que aquesta reducció és en part deguda a un entorn de baixos tipus d'interès però també és gràcies a la gestió feta en aquest àmbit per part del Govern.

Per tant, en aquest sentit, des del Grup Parlamentari Demòcrata fem plena confiança al Govern i per tant, no donarem suport a la reserva d'esmena.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament Sr. Gallardo, si es limita a fer, -i no és un retret-, si amb la informació de la qual vostè disposa a la memòria es delimita a fer una regla de tres, doncs evidentment els números no surten. No han canviat les condicions aquest 2018 en relació al 2017, i naturalment li farem arribar la informació que cregui necessària i les comissions que es paguen per les emissions són del 0,20% anual, però cal una següent qüestió a tenir present. No totes les emissions paguen aquesta comissió. Per què? Doncs perquè aquelles emissions que subscriuen en la seva totalitat les entitats bancàries, no es paga comissió. I aquelles emissions que tenen algun tram anomenat institucional, és a dir que subscriu per exemple l'INAF, tampoc es paga comissió.

Quines són les emissions per tant, que sí que paguen aquesta comissió del 0,20% anual? Aquelles que estan destinades al públic en general i que

requereixen per tant, de tota una estructura de comercialització d'aquestes emissions.

I d'altra banda, per aquest concepte també del 0,20% anual, dins del mateix concepte, hi ha el que anomenem la comissió d'assegurament.

Què ens garantim d'aquesta manera pagant aquesta comissió del 0,20% anual?

Ens garantim d'una banda doncs, no haver de tenir que no tenim, una estructura pròpia de comercialització de les emissions de deute públic, no ens ho podem permetre pel volum d'emissions que tenim. Això és com ho fan els grans països que el propi banc central per exemple entre les feines que fa, fa les emissions de deute públic, i tota la seva comercialització i els apunts comptables. Nosaltres això no ens ho podem permetre, comercialitzem a través de les entitats bancàries i per prestar-nos aquest servei, doncs ens cobren una comissió.

I d'altra banda, ens garantim també que en el supòsit que alguna emissió no fos subscripta en la seva totalitat, el tram que no fos subscript, l'entitat bancària el cobriria, de manera que no ens veuríem obligats en el supòsit que una emissió no es cobrés, anar a buscar fonts de finançaments alternatives, sigui per exemple subscriuint préstecs o crèdits o altres instruments de finançament.

El que també ens hauríem de preguntar és si aquesta comissió és molt elevada o no, en relació al que es paga habitualment en el mercat per fer aquesta tasca d'assegurament o per cobrir aquesta prestació d'assegurament i sobretot per cobrir aquesta prestació de comercialització.

De fet, ja li avanço, és una comissió baixa en termes comparatius en el mercat. Però també és cert que penso que el nostre referent per una qüestió com aquesta sent tant recurrent, tampoc ha de ser el d'anar a comparar-nos amb el cost de comissió que avui en dia es cobraria per una emissió de bons a una empresa o per una emissió a un Estat doncs de deute públic.

De fet, si Andorra acaba fent el pas que com sap he anunciat en diverses ocasions que caldria que comencéssim a analitzar, que de fet, a l'any 2014 ja teníem força madur i que arrel de la crisi BPA, vam optar per aturar, que era començar a fer alguna emissió de caire internacional, aquestes comissions segurament pujarien perquè en el moment en què anéssim a intentar col·locar deute públic en un mercat més enllà del mercat andorrà, doncs els costos de comissió per fer aquesta col·locació, doncs es posarien al nivell de mercat internacional. I per tant, serien més alts que els que ara estem pagant per la col·locació de les emissions de deute públic en el mercat domèstic.

Per tant, aquest serà un paràmetre més a tenir en compte a l'hora de decidir si es fa o no aquest pas.

D'una banda, en tindríem la part positiva de la diversificació, de no concentrar tot el deute en el propi país, i d'altra banda, doncs tindríem algun inconvenient, segurament una prima de risc superior a la que avui en dia paguem i també aquests costos de col·locació doncs una mica superiors al que avui en dia paguem.

Per tant, en definitiva el càlcul no s'ha de fer en base, per exemple vostè feia esment a l'any 2017 es va renovar una emissió de 260 milions d'euros. Aquesta emissió no ha pagat comissions. Per què? Perquè la subscriu en la seva totalitat. És l'única emissió que subscriu en la seva totalitat, com queda també palès en el propi butlletí oficial quan es publica el resultat de l'emissió, queda coberta en la seva totalitat per les entitats bancàries.

Per tant, els costos de l'any passat a què responen?

A totes aquelles emissions que es van renovar de nou dins de l'exercici 2017, i aquelles que estiguessin en curs per la comissió anual de durada de cada una de les emissions.

Per tant, entenc perfectament que possiblement i feta la seva reflexió doncs, la memòria no és prou explícita, però en tot cas espero que amb aquesta explicació que li he donat li quedi més clar, amb independència que evidentment li farem arribar aquesta informació.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic i gràcies al ministre també per les explicacions.

Bé, feia la pregunta quan vam fer la reserva en base a la informació que hi havia en la memòria del pressupost.

Un reflexió i una pregunta. És a dir, la reflexió positiva és que per sort hi ha més demanda que subhasta quan s'emet aquest deute públic. Hi ha més gent que hi voldria accedir i per tant doncs això és una bona notícia perquè hi ha gent que confia en aquest deute públic i en el rendiment. La reflexió a fer és si val la pena mantenir aquesta comissió amb les condicions que segur que vostè les ha negociat bé, es fan.

Vostè m'ha dit que les comissions són del 0,20 anuals. Llavors la meua pregunta és: si és anual és

independentment del venciment, és a dir ara es paga anualment aquest 0,20 o amb anterioritat era un 0,20 no anual, sinó per tota l'emissió, cada vegada que es feia una emissió d'aquest deute públic?

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algún altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament la primera pregunta o la primera reflexió que vostè fa ens sorgeix a tots. No pel tram de comercialització, és evident que comercialitzar s'ha de comercialitzar i algú t'ha de fer aquesta gestió, però sí pel tram d'assegurament.

És veritat, fins ara hem col·locat, a vegades amb més percentatge o menys, però sempre la totalitat del que hem fet l'oferta. Sempre hem tingut una demanda com a mínim equivalent al 100% del que fèiem l'oferta i molt sovint, darrerament ha passat repetidament a cada una de les emissions ha tingut una demanda a vegades que doblava el que estàvem fent l'oferta. Per tant, tens una mica la temptació de dir que potser no cal pagar una comissió d'assegurança. Però també és veritat que al final és una mica la reflexió que va associada a qualsevol tipus d'assegurança.

Hem de pagar la prima de l'assegurança de responsabilitat a l'habitatge o... creiem que no passarà res però al final el que t'estàs cobrint és per un hipotètic risc que podria arribar. I per tant, el que has de valorar és si estàs pagant un preu just i et compensa el fet de pagar-lo.

Nosaltres entenem que més val tenir aquesta tranquil·litat de saber que en cap cas haurem de recórrer a altres formats de finançament, que a hores d'ara que amb els nivells de tipus que tenim serien bastant més cars que les pròpies emissions.

I em remeto per exemple, el que serien les pòlisses que té el Govern per fer front al que són les seves necessitats de tresoreria o per exemple, l'operació, abans ha sortit en un altre debat, de préstec de 114 milions, que en el seu moment es va subscriure. Tant unes com les altres tenen un diferencial bastant per damunt del que avui en dia estem pagant per les emissions de deute públic. Per tant, està clar que les emissions de deute públic són un bon instrument, que fins i tot afegint-hi aquest petit sobre cost pel fet d'assegurar que estaran col·locades al 100%, ens

continua situant significativament per sota del preu de mercat si haguéssim d'anar a buscar un altre tipus d'instrument.

Per tant, entenem que de moment val la pena pagar aquesta comissió.

És veritat que, però no darrerament, no l'any 2017 ni l'any 2016, però és veritat que s'ha anat renegociant aquest cost i és veritat també que inicialment era d'una sola vegada, es pagava una sola comissió.

Quan ens hem vist abocats a haver de renegociar? A mesura que hem ampliat el ventall d'emissions i emissions amb més venciment, amb més durada.

Inicialment vam començar amb emissions de 12 mesos, n'hi vam introduir 18, n'hi vam introduir 24, n'hi vam introduir 3 anys, de 5 anys. A mesura que hem anat introduint un ventall més gran de venciments doncs evidentment ens hem vist amb la necessitat d'haver de renegociar aquestes comissions, introduir aquest concepte del 0,20% anual.

També és veritat que ho hem fet amb un topall. Aquest any passat per primera vegada vam fer una emissió a cinc anys. I en aquest cas, de la mateixa manera que es va acordar en el seu moment que per les emissions a un any, a dos anys, a tres anys o a un any i mig, menys de 18 mesos, es pagaria aquest 0,20% anual, per aquesta emissió a cinc anys, es va acordar que es pagaria un 0,60 per la totalitat dels 5 anys. És a dir el que equivaldria en aquest cas doncs a un 0,15 anual. Per compensar que evidentment no podem allargar aquest 0,20 infinitament en funció de què anem fent emissions cada vegada més llargues, que també hauria de ser una de les vocacions de l'Estat, d'intentar donar al màxim d'estabilitat al nostre finançament per la via d'aconseguir emissions de fins i tot, potser a deu anys. De moment hem aconseguit fer-ne a cinc anys i intentarem continuar allargant i evidentment a mesura que els allarguem, doncs també haurem d'anar renegociant a la baixa aquestes comissions. Però l'evolució a la seva pregunta és aquesta que li acabo d'explicar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, per concloure perquè crec que entendre de l'explicació com diu el ministre, doncs que potser sí que algunes condicions han canviat, algunes a positiu, pel que explicava. Perquè si es fa una emissió a cinc anys, entenc que no paguem un 0,20, sinó que paguem un 0,15. Però en canvi dedueixo potser

erròniament que si és una emissió inferior a cinc anys, potser el 0,20 ja no es paga un sol cop, sinó que si dura més d'un any el podem pagar més d'una vegada i inicialment m'ha semblat que el ministre em deia doncs que a grosso modo les condicions no havien canviat, i sí que és cert que es manté el 0,20, excepte en aquest cas que em deia el ministre de 0,15 si va a 15 anys, per mi em sembla, doncs que potser sí que hi ha un canvi en l'emissió o en les condicions d'emissió respecte al venciment i les condicions que hi havia en el seu moment de pagar un sol cop o pagar el venciment. Si és que és així, si ho he entès bé o no? Si podria acabar d'aclarir-ho.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Ho torno a explicar, jo crec que ho ha entès bé.

Primer segurament l'he intuït jo a error, li he dit 0,15, és 0,12. Si agafem una emissió a cinc anys i el cost global és 0,60, doncs és 0,12. Li he dit, sóc conscient, li he dit jo malament.

Dit això, el que li he dit és que a mesura que hem anat introduint noves emissions de durada més llarga que 12 o 18 mesos, doncs, cada vegada que treus una emissió nova negocies les seves condicions, i es va establir aquest paràmetre del 0,20% anual, com li he dit em sembla també des del primer moment. Per tant, vol dir que per cada exercici es paga una comissió del 0,20 per cada 12 mesos i si ho vol, una comissió del 0,20. Per tant, una emissió -també perquè ens entenguem i que quedi ben clar- de divuit mesos, paga una comissió del 0,30.

Aquesta comissió no es paga tota ella en el moment de fer la subscripció, l'emissió i la subscripció. Es paga per trams anuals, és a dir, si és una emissió a tres anys: 0,20% al subscriure's, 0,20% el primer any de venciment quan es paga també el primer cupó i així successivament, i fins un màxim de tres anys. En el moment, aquest any passat, que per primera vegada hem introduït una emissió de cinc anys hem tornat a dir: "Escolta, per aquesta emissió volem renegociar les condicions. No volem arribar a pagar el que seria un 1%, sinó que entenem que a partir de tres anys ja no és una qüestió de què el risc d'assegurament s'hagi d'incrementar" i, per tant, es va tancar aquest mateix cost... el cost que li deia abans de 0,12% anual i són, per tant, unes condicions noves a les que teníem ara però per aquella emissió de cinc anys. Si

ara en féssim una de nova a dos anys, en principi, la tornariem a pagar a 0,20% anual.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem tot seguit a la votació de la reserva d'esmena. Recordo que és la reserva d'esmena número 3 que es correspon a l'esmena número 39 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies.

11 vots a favor de l'esmena i 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Seguim amb el tercer grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández. Serien les esmenes número 6, 7 i 8 relatives a la proposta de creació d'un nou projecte anomenat: "Comissaria del Pas de la Casa".

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Molt ràpidament. Aquesta esmena reuneix les esmenes 56, 57 i 58 de l'informe del ponent, per estar totes relacionades amb accions pensades per al Pas de la Casa.

Les nostres esmenes anaven encaminades a invertir 250.000 euros per contribuir en la millora del nucli del Pas de la Casa, com a destinació turística important del país i en favor dels seus habitants. Pensem que amb les accions d'embelliment per part del Comú tot i que són positives no són suficients, calen d'altres accions que passen per un projecte, com ja vam anunciar en el seu dia, d'actuacions integrals que permetin la transformació de la vila del Pas de la Casa. Estem parlant crec d'accions que van

més enllà d'aquest embelliment turístic... urbanístic, perdó o d'embelliment mobiliari.

Per invertir aquesta quantitat reduïm de 150.000 euros les relacions amb els mitjans de comunicació per part del Govern ja que entenem que és una partida, potser ho interpretem malament, però que serveix per fer publicitat de la feina de Govern, i 100.000 euros que reduïm dels treballs tècnics d'empreses externes sobre les competències dels comuns atès que aquesta feina entenem que ja ha finalitzat.

També hem volgut fer una esmena que possibiliti un projecte específic de seguretat ciutadana i ordre públic del Servei de Policia al Pas de la Casa amb una dotació de 300.000 euros destinats a dotar de mitjans humans presencials tot l'any al Pas de la Casa, per tal de donar resposta al dèficit en matèria de seguretat i ordre públic en aquesta població. L'objectiu és assolir una presència permanent -és cert que s'han millorat els dispositius puntuals, això sí que ho hem de reconèixer i ja vam tenir un intercanvi amb el ministre Espot abans de l'hivern sobre aquest tema al Pas de la Casa- però, tot i aquest reforç puntual entenem que cal més presència policial de forma permanent.

Per aquest motiu, doncs, hem presentat la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers del Grup Mixt, si desitgeu intervenir...

Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, Sr. síndic.

Només pel sentit del vot que serà favorable a les tres reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Doncs, el meu vot a aquestes tres reserves d'esmena serà d'abstenció perquè si bé comparteixo la necessitat de què la Policia disposi de més recursos al

Pas de la Casa, jo crec que com està establert i la proposta del Grup Liberal és de crear una Comissaria, bé, això jo crec que per això ja existeix una dotació i disposar de més recursos, evidentment també ha de respondre a un programa establert per la pròpia direcció i el Ministeri d'Interior. Per tant, jo crec que la voluntat de posar-hi més recursos ja hi és però no d'aquesta forma.

Per tant, m'abstindré en aquesta qüestió.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Perdó, pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Els tres consellers del PS votarem a favor d'aquestes tres reserves d'esmena. Ens sembla que és una proposta interessant la que es fa des del Grup Parlamentari Liberal -a manca potser d'altres iniciatives per part del Govern- per dotar de més seguretat davant dels aldarulls al Pas de la Casa. També hi ha tota la problemàtica vinculada als temes de contraban que han anat sortint al Pas de la Casa, per tant, ens sembla que com a mínim és una proposta interessant al damunt de la taula.

En aquest sentit, la vam votar favorablement en el treball en comissió per solucionar les diferents problemàtiques existents en aquesta població.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Per part dels consellers demòcrates, Sra. Maria Martisella teniu la paraula.

La Sra. Maria Martisella:

Gràcies Sr. síndic.

Tal i com es va comentar en els treballs en comissió compartim el neguit que cal reforçar la presència policial al Pas de la Casa però entenem que s'ha de fer d'una manera eficaç i efectiva.

Dit reforçament és avui una necessitat que entenem que amb les noves incorporacions d'efectius policials que es faran efectives en el decurs del 2018 serà una realitat.

Entenem també que crear una Comissaria al Pas de la Casa no resoldria la problemàtica ja que a dia

d'avui ja hi ha un despatx central dotat dels mitjans necessaris per cobrir les estades reduïdes de les persones detingudes. És a dir, estades curtes per tal d'elaborar els informes per fer constar el motiu de la detenció ja que un cop aquest informe realitzat la persona és traslladada al despatx central a Escaldes.

Per tal doncs, per tot l'esposat, el Grup Parlamentari Demòcrata no donarà suport a la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula el ministre, Sr. Xavier Espot.

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Les reserves d'esmena que ens ocupen tenen com a finalitat, tal com es desprèn de la pròpia motivació de les mateixes que ha reiterat el Sr. Gallardo fa un moment, crear una comissaria de Policia fixa específica de seguretat ciutadana i ordre públic al Pas de la Casa per respondre, segons es diu, al dèficit existent en aquest àmbit.

Deixi'm que li digui d'entrada, Sr. Gallardo, que aquest projecte que vostès volen promoure m'ha sorprès, tenint en compte que com ha dit la consellera Martisella que aquesta comissaria a la qual fan referència, tot i que jo prefereixo dir-ne despatx de Policia, d'acord amb la denominació que sempre hem emprat a casa nostra, ja existeix i no només existeix, sinó que es va reformar, ampliar i millorar enormement tot just fa quatre anys aproximadament, amb una inversió d'aquest Govern que va rondar aproximadament mig milió d'euros. Aquest despatx, ho ha dit la consellera, situat al centre del Pas de la Casa, disposa de dos cel·les per a detinguts, d'un despatx pels policies i per fer les tramitacions administratives corresponents i d'una sala de descans i, per tant, és més que suficient per respondre a les necessitats que existeixen al Pas de la Casa, fins i tot en el període més complicat de l'any que tot just ara deixem enrere. Cal dir, a més a més, que a banda evidentment d'aquests mitjans materials, sempre hi ha dos efectius policials fixos en aquest despatx, juntament amb dos altres efectius policials fixos que estan al punt fronterer del Baladrà.

Crec per tant que les seves esmenes constitueixen un error de diagnòstic, perquè la solució al problema del Pas de la Casa no rau en la creació d'un nou despatx, sinó en disposar d'una banda de més efectius policials i, d'altra banda d'instruments legals útils.

El Pas de la Casa, de fet -i hem parlat de vegades-, té dos problemes principals que incideixen en la convivència ciutadana: un més vinculat al contraban i un altre més vinculat als sorolls i a l'embriaguesa pública i en tots dos aspectes he de dir que el Govern ha fet i està fent el que correspon. Pel que fa al contraban tots ho recordaran aquest estiu vam modificar el Codi penal; des de la modificació d'aquest Codi penal disposem d'instruments molt més efectius per lluitar contra el contraban i ara mateix hi ha a tramitació parlamentària una modificació de la Llei de mercaderies sensibles que un cop entri en vigor també serà molt útil per poder prevenir i reprimir aquestes conductes que han crescut en els darrers temps i que estan vinculades al contraban.

I pel que fa als sorolls i l'embriaguesa pública, aquest Govern s'hi va comprometre i honorarà aquest compromís en les properes setmanes en què aprovarà el projecte de llei i entrarà a tràmit parlamentari el Projecte de llei qualificada de la seguretat pública que establirà també tota una sèrie de mecanismes molt més efectius per poder prevenir d'una banda, i també reprimir aquelles actituds que comprometen la convivència ciutadana i el dret al descans dels ciutadans, dels residents i també dels turistes del Pas de la Casa.

I tot això, a més a més, ho hem acompanyat d'un reforç policial substancial. Tenint en compte que a banda dels quatre efectius fixos que he esmentat, durant tota aquesta temporada d'hivern en els moments difícils hem destinat dos patrulles fixes al Pas de la Casa i fins i tot una altra puntual en els moments de major dificultat. No cal dir que són tres patrulles de les cinc o sis que tenim per tot el país. Per tant, gairebé o fins i tot de vegades la meitat de les patrulles del nostre país s'han destinat al Pas de la Casa i jo crec que això és la prova més palesa de la importància que donem al manteniment de la convivència ciutadana al Pas de la Casa.

I evidentment aquest reforç policial que hem intentat cobrir en la mesura del possible amb els efectius actuals s'incrementarà molt més a partir del proper any atès que entretant haurem cobert les vacants que teníem de policia -més de trenta vacants- i haurem portat a terme també cinc noves contractacions que porten causa del pressupost de l'any passat, i si el Projecte de pressupost avui o demà s'aprova també durant aquest any podrem fer efectiva la contractació de deu policies més.

Per tant, tot això també ajudarà la problemàtica existent al Pas de la Casa i en cap cas, des del meu punt de vista, la creació d'una comissaria.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Bé Sr. ministre, vostè es queda amb l'anècdota, perquè si mira bé les esmenes que vam introduir, les reserves d'esmenes, pel que fa a la comissaria en si o el despatx, -digui-li com vulgui-, només hi ha una part per augmentar la dotació en recursos, em sembla que són materials. El gruix de la reserva d'esmena és per dotar de més recursos humans, per tant, digui-li "despatx" digui-li "comissaria" crec que el que és evident és que amb 4 policies només al Pas de la Casa de manera permanent, malgrat les unitats o grups que puguin enviar de manera puntual a l'hivern no és suficient i crec que no li estic fent cap crítica, al contrari, ja li vaig fer el dia que li vaig fer la demanda d'informació i la pregunta al Govern respecte a la lluita que s'estava fent o si hi havia hagut alguna queixa respecte al contraban i les accions al control de contraban i les accions que es feien a la frontera del Pas de la Casa, i li vaig anunciar que entenia que s'havia de reforçar la presència policial -aquesta pregunta va ser abans de l'hivern-, vostè ja em va emplaçar que aquest hivern ja hi haurien més efectius, m'emplaçava les noves contractacions, de fet per les manifestacions d'alguns dels veïns del Pas de la Casa s'ha notat el reforçament policial -no li estic dient que no- i això s'ha valorat positivament, però es demana que aquest reforçament policial no sigui puntual sinó que sigui de manera permanent. Per tant, a la vista dels problemes que hi ha tant per controlar el pas fronterer i aquesta activitat il·lícita del contraban i els problemes d'aldarulls, hem pensat que reforçar el Pas de la Casa amb més efectius humans doncs era una cosa positiva.

De l'altra part de l'esmena que era per transformar dins del possible el concepte de vila del Pas de la Casa, doncs entenc que és una reflexió que va més enllà de la seguretat.

Però, em sap greu que es prengui aquesta proposta com un desconeixement total i absolut del que està passant al Pas de la Casa. Al contrari, si li fem aquesta proposta és perquè som conscients del que està passant al Pas de la Casa... Molt conscients! Tant per l'esforç que s'està fent per controlar l'activitat il·lícita del contraban però també per reforçar la possibilitat d'evitar aldarulls en temporada de màxima afluència. Però com que volem que el Pas de la Casa sigui una vila -i esperem que així sigui- turística tot l'any, entenem que la

convivència del model turístic en altres pràctiques que no són les que voldríem, de moment, no s'està solucionant i voldríem... i voldríem que hi hagués aquest reforçament policial doncs perquè a més a més, com li he dit, la percepció de la gran majoria de persones que s'han manifestat públicament és que és apreciat i que voldrien que no fos només puntual per aquells moments de l'any en què hi ha més afluència de turistes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. ministre, desitja intervenir...

El Sr. Xavier Espot:

Gràcies Sr. síndic.

Sigui dit per endavant, evidentment jo no m'he pres malament el que ha dit vostè... Només faltaria! Ni m'he pres malament el contingut de les seves reserves d'esmena. Simplement he intentat argumentar-li perquè crec, doncs, que amb aquestes reserves d'esmena no aportem la millor solució a la problemàtica existent al Pas de la Casa, que crec que tots compartim que és preocupant, i tots compartim també -i en aquest sentit li agraeixo les seves paraules- que hi ha hagut una clara millora en els darrers temps com a conseqüència de l'acció decidida d'aquest Govern per intentar pal·liar una situació que, com he dit, evidentment en algun moment semblava preocupant.

Dit això, potser no m'he explicat prou bé però jo no he parlat de 4 efectius fixos únicament, jo he dit que hi havia 4 efectius fixos comptant el despatx central, el despatx que està al centre del Pas de la Casa i el punt fronterer, i que a més a més d'aquests 4 efectius fixos s'afegien entre 2 i 3 patrulles addicionals i evidentment això també són policies que de forma fixa estan al Pas de la Casa.

Dit això, també ho he dit, és evident i jo crec que no fa dubte i ho he reconegut sense embuts, que ara mateix doncs en aquest període de formació d'aquests 35 nous policies, evidentment doncs estem relativament mancats d'efectius policials i, per tant doncs, quan aquestes 35 noves incorporacions es facin efectives i si a més a més hi afegim les 10 altres que deriven del Projecte de Llei del pressupost que votarem, evidentment la situació serà molt més folgada i això ens permetrà destinar més efectius al Pas de la Casa.

Permeti'm que li digui que jo crec que la millor forma de donar suport a la millora de la seguretat pública i

de l'ordre públic del Pas de la Casa, és votar el Projecte de Llei del pressupost que precisament el que fa és preveure 10 noves contractacions d'efectius policials. Jo crec que aquesta, conjuntament amb les altres accions que he comentat, les que ja estan a tràmit parlamentari o fins i tot aprovades i les que entrarem a tràmit parlamentari molt properament, crec que permetran revertir significativament una certa deriva en la deguda convivència ciutadana del Pas de la Casa que hem pogut experimentar en els últims temps.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Un últim i darrer comentari.

Només perquè consti en les reserves d'esmena que hem fet i amb les esmenes que vam fer, cap d'elles anava dirigida a eliminar la contractació dels nous agents de Policia com dels altres cossos especials i, per tant, per aquesta part que vostè em demana d'entendre que la millor manera és reforçar acceptant la necessitat de contractar agents dels cossos de Policia o del que sigui, permeti'm que li digui que per la part de votar-li el pressupost això ja és més difícil.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algú més desitja intervenir...

Si no hi ha més intervencions, procediríem a la votació de les reserves d'esmena. Començaríem per la reserva d'esmena número 6.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

7 vots a favor, 15 en contra i 4 abstencions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió. Passem a continuació a votar l'esmena número 7.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí.

6 vots favor, 15 en contra i 5 abstencions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda també desestimada la reserva d'esmena.

Passem tot seguit a la votació de l'esmena número 8. Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

6 vots favor, 15 en contra i 5 abstencions.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena número 8 i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem tot seguit amb el quart grup, de fet és una sola reserva d'esmena, presentada pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal.

És la reserva d'esmena número 15 que es correspon amb l'esmena número 66 de l'informe del ponent, proposant incrementar el subconcepte "Línia Bus Exprés" (20102), del Projecte de gestió administrativa del transport (PROJ-0006), del Departament de Transport (520), del Ministeri d'Economia, Competitivitat i Innovació.

Intervé per defensar l'esmena, la Sra. Judith Pallarés.

Teniu la paraula.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

La nostra reserva d'esmena està adreçada amb la intenció d'incrementar la partida de subvenció, la reserva menciona el bus exprés, però va dirigida al transport públic, concretament, concretament al que és el transport en bus.

Nosaltres la considerem important per diferents raons.

Primerament, com una acció dirigida a tots els usuaris que necessiten del transport públic per anar a treballar cada dia i que no disposen d'altres mitjans. Per molts el cost que té anar diàriament en bus significa una part considerable dels seus ingressos.

Pensem que la reducció de les tarifes compensant l'augment de les subvencions en les línies deficitàries, que en si són la majoria i en som conscients, seria un bon incentiu per augmentar la utilització del bus.

Incentivar el transport públic és una de les primeres mesures en política mediambiental de la majoria dels països europeus. Però no veiem accions decidides per part del seu Govern, en aquest cas Govern de DA, en relació a aquesta qüestió. Han optat per subvencionar vehicles elèctrics per usuaris privats, una política que puntualment està bé per reforçar les dades econòmiques del sector de compra i venda de vehicles, i que de retruc té un impacte mediambiental.

Però poca incidència per la població que no pot accedir a vehicles de gamma mitja-alta, i per tant, a un preu considerable.

Millorar el servei del transport públic hauria de ser una prioritat dins la política mediambiental del Govern. Vostès hauran subvencionat aquest any, si el comptem, fins a 3 milions d'euros la compra de vehicles elèctrics quan ho podien haver fet per la millora del transport segregat, si el que es vol potenciar de veritat són les polítiques de mobilitat sostenible, afectant així a molts usuaris i no a uns pocs.

Amb això no diem que aquest Govern no hagi fet res en aquesta qüestió de política mediambiental. Tot al contrari, Andorra, amb molt bon criteri, s'ha sumat a les accions globals per la lluita en la reducció de les emissions contaminants que afecten al canvi climàtic i s'ha creat tot un programa d'ajuts per a la millora del parc immobiliari nacional, la millora de l'eficiència energètica dels edificis i l'ús de les energies renovables. A més, ja tenim entrada a tràmit parlamentari la LITECC, el Projecte de llei d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic que vol apropar el país cap el compliment d'aquests compromisos i cap a un canvi de paradigma en l'entesa de la política energètica i ambiental que a priori compartim plenament. Encara

que no en algunes qüestions com les que avui mencionem.

Tot i compartir aquest principi que persegueix el Projecte de llei que no entrarem a discutir avui ja que no pertoca, s'ha de comentar que en relació al transport públic des d'aquesta perspectiva que nosaltres mencionem, se'n diu ben poc.

Un transport públic amb un preu més assequible pels ciutadans reduiria el nombre de vehicles en circulació cada dia, i reduiria els nivells de contaminació al centre i les cues en moltes de les parròquies. Caldria també promocionar millor pels turistes la utilització d'aquest transport, aconseguint alhora també una bona convivència entre els usuaris habituals i els puntuals com succeeix ara durant els períodes d'hivern.

És necessari modernitzar els sistemes d'informació sobre els horaris en les parades de tot el país i informar sobre els preus, abonaments i línies de forma eficient. Precisament aquesta setmana hem vist, doncs, com se'ns informava com FEDA treballarà en aquesta direcció, cosa que compartim i pensem que és una bona iniciativa, encara que si vam entendre bé, sembla ser que serà mitjançant una APP i des del mòbil es podrà consultar tota aquesta informació. El que passa és que el Govern tindrà una altra segona feina aquí i és garantir la connexió wifi a tot el país per tal que també els usuaris que vénen, sobretot els turistes, es puguin connectar per consultar aquesta informació.

Sabem que l'import de l'esmena que hem fet és, segurament, insuficient per aconseguir tot el que caldria dur a terme per fer del transport públic una plataforma més utilitzada.

És necessari una inversió en un pla general que contempli aquestes qüestions i d'altres. La partida que proposem, aquests 250.000 euros, podria ser una bona contribució per començar o iniciar, o fins i tot incloure dins de tots aquests plans que ja té el Govern aquesta qüestió.

Els convido a fer-ho, milloraríem les polítiques mediambientals que ja s'han iniciat, i ajudarien als usuaris acceptant aquesta esmena per aconseguir un transport públic més eficient i més assequible per a tothom.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies. També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena, ja que comparteixo l'argumentació exposada per la Sra. Pallarès, i també en coherència amb el vot emès en el tràmit en comissió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Els consellers del PS votarem a favor d'aquesta reserva d'esmena, i coincidim en bona part dels arguments que ha fet la Sra. Pallarès, tant en la necessitat d'aquestes polítiques públiques, com la inacció del Govern en aquesta matèria.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'UL i Independents de la Massana...

No hi ha intervenció...

Pels consellers del Grup Demòcrata, Sr. Carles Jordana teniu la paraula.

El Sr. Carles Jordana:

Gràcies Sr. síndic.

Sra. Pallarès, com vostè no desconeix, i després segurament ens ho confirmarà el ministre, s'està treballant en l'elaboració d'un nou plec de bases per la gestió de les línies de transport públic on es revisarà el funcionament i costos de totes les línies del Principat inclosa la del bus exprés.

Reduir per altra banda el pla d'ajuts al sector de l'automòbil creiem que és un error, atès que està

destinat per fonamentar l'ús del vehicle elèctric que és una aposta decidida i estratègica per a nosaltres, i aposta, que com bé convindrà amb nosaltres, ha sigut molt exitosa.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Gilbert Saboya.

El Sr. Gilbert Saboya:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, jo voldria agrair-li la seva intervenció. No es pensi que donaré ara cap mena d'indicació al grup parlamentari perquè canviï el sentit del vot a la comissió. Però sí que volia agrair-li primer els reconeixements que ha fet globalment en temes de medi ambient i, per tant, això d'entrada. I perquè jo crec que posa un problema o una qüestió que és bo que hi debatem.

També perquè vostè, molt conscient que tècnicament l'esmena, i no s'ho prengui malament, no s'aguanta en el sentit que el bus exprés és un contracte i que, per tant, no es pot ampliar el cost, vostè ha fet la reflexió i ja li dic, només a la introducció li he de dir que la seva intervenció estava dirigida a posar la problemàtica del transport públic i no necessàriament amb aquest mecanisme.

Permeti'm dos consideracions, la primera, jo crec que aquest objectiu és lloable. Després explicaré per què discrepo del plantejament de la subvenció. Sí que crec que és una llàstima que hagin optat per treure els diners per finançar això del programa Engega. És una llàstima! És una llàstima perquè 3.400 vehicles venuts, alguna cosa s'ha de fer. Si el parc cada any es renova a nivell de 3.400 vehicles, alguna cosa s'ha de fer també quant a reforçar la capacitat de penetració del vehicle elèctric mitjançant la compra. La mobilitat encara està més amb un concepte de propietat que canviarà amb el temps, però jo crec que és imprescindible. És un mal missatge, perquè bàsicament trenca un consens ample. I jo crec no solament polític, sinó també d'institucions que han participat de forma activa impulsant la mobilitat elèctrica, perquè al final l'impuls de la mobilitat elèctrica que tant la ministra Calvo com el meu predecessor el Jordi Alcobé i el Jordi Torres van fer, s'ha de reconèixer que l'Automòbil Club, per exemple, va ser precursor i líder en proposar aquest reforçament i que l'AIVA també ha sigut un col·laborador molt actiu, doncs, ajudant-nos a fer realitat aquest programa Engega.

Però anant a la qüestió que és la del transport públic, i sobre la qüestió de si aquesta subvenció pot ajudar a què hi hagi més penetració, que crec que és la qüestió principal. Deixi'm donar-li algunes dades, mal li pesi al Sr. López, que potser ara també em retraurà donar massa xifres una altra vegada. És broma!

Jo crec que és bo que tinguem tots, perquè al final han sigut polítiques dels diferents governs, una idea de quin és el nivell de subvenció que avui es dona al transport públic en general. El bus exprés que és la primera expressió, que a demés és un projecte que probablement coneixeu bé, la subvenció arrenca ja només amb la compra dels vehicles que es van posar a disposició, perquè es va subvencionar el 80% de la compra, i això va suposar en total en diferents períodes d'amortització, 1.700.000 euros d'inversió per part del Govern per equipar aquesta infraestructura.

A més d'un cost anual que ha sigut l'aportació que més o menys durant tots els anys s'ha anat aportant, a més a més d'aquesta participació, doncs, del Govern al bus exprés, s'hauria de comptar la participació al bus lliure que són 2.600 usuaris, dels quals se subvencionen el 76% del cost. Això són pràcticament 1.800.000 o 1.700.000 euros més o menys. La tarja blava i la tarja magna que són carnets que aquí sí que he de dir que són molt difícils de traçar, i aquesta és una problemàtica que justament la plataforma de mobilitat integrada que impulsem ens hauria de permetre de tenir, que són també uns 700.000 euros. L'abonandbus nacional que serveix per un col·lectiu de 110 estudiants universitaris, i que està subvencionat el 90%, que això és un import petit 50.000 euros. I el transport escolar que, evidentment, és un gruix molt gran, que és un transport escolar segregat, que està també subvencionat al 80%.

És a dir, els esforços dels governs en general quant a política de suport al transport públic és tangible. Són 1.900 els usuaris del transport segregat escolar, i en total estem parlant una mica més de 5.000.000 d'euros en global d'esforços perquè hi hagi un transport públic a més d'algunes beques, perquè educació també en aquells alumnes que tenen problemes per, tot i que està subvencionat al 80%, doncs, tenen problemes per arribar, hi ha una partida de 200.000 euros amb beques que estan fetes perquè arribin al 100% de la subvenció. I aquestes beneficien a 800 usuaris entre bus lliure i transport escolar segregat.

Jo crec que és bo tenir aquesta perspectiva en general.

I si em permet ara, aniria al fons de la qüestió que és si una subvenció rebaixant el preu del bus comporta, doncs, un increment d'utilització d'aquest bus. I això vostè que és amant, a demés, Sra. Judith, perquè ens coneixem i hem tingut temps a vegades de compartir estudis, hi ha molts pocs exemples d'estudis concloents sobre impacte de baixada del preu del tiquet sobretot amb el canvi de modalitat. Una altra cosa és que hi hagi més viatges i una altra cosa és que canviïn de modalitat.

Hi ha dos exemples que són el de Hasselt a Bèlgica que ja té 16 anys d'antiguitat i que, per tant, ha estat molt estudiat, el número de viatges es va multiplicar per 10. Per tant, podríem concloure ràpidament que ha sigut un èxit. Les xifres són menys parlants quan parlem de si això hi ha 10 vegades més de viatges, però si la gent ha canviat d'hàbit. I francament, el 37% només dels usuaris eren nous, però el 50% d'aquests usuaris era gent que abans anava a peu i amb bicicleta. I el que van fer al moment de posar gratis el bus, és que hi va haver una transformació de la gent que anava a peu i amb bicicleta per agafar el bus. I la part del mercat del bus es va situar a un 5%. És a dir, sobre el total de mobilitat, malgrat ser gratis durant 16 anys, doncs, la penetració del bus va ser només d'un 5%, fins al punt que l'augment de viatges amb una baixada d'usuaris que no justificava, doncs, el fet que hi hagués un canvi amb la mobilitat, doncs, va fer que el municipi de Hasselt tornés a re introduir el pagament, si no m'equivoco, fa un parell o tres d'anys, subvencionat, però va tornar a començar a introduir pagament.

L'altre exemple és Tallin a Estònia que és un exemple més recent del 2013. A través de referèndum també es va impulsar, doncs, el fet de passar a un sistema absolutament gratuït, la penetració va ser d'un 3%, de la qual un 1,2 s'estima de fet de nous usuaris, l'altre 1% és pel creixement que també hi ha de mobilitat en general.

I per tant, hi ha pocs elements que siguin concloents quant a la capacitat de canviar els hàbits. El que es fa és que es multipliquen els viatges, es redueixen les distàncies, gent que feia segurament distàncies més curtes perquè les feia a peu o en bicicleta, les fa en bus perquè és gratis.

I per tant, l'objectiu que vostè persegueix, que és augment de la utilització del bus, una cosa és la utilització del bus per aquells que ja ho porten, i l'altre és de penetració o de canvi de model de transport per part dels que van en cotxe. I això, l'elasticitat de la reacció de migració de cotxe individual a bus pel fet de ser inclús gratis, imaginis el que és una subvenció només de 250.000 euros, inclús gratis, els estudis almenys fins ara no ho conclouen de manera encertada.

Per tant, em sembla que aquesta mesura no contribuiria automàticament encara que pugui semblar obvi al principi, a què tinguem un canvi realment d'ús.

Sí que és veritat, i això ho diu vostè al final de la seva intervenció, que fa falta un pla general, una política global. Amb això no puc estar més d'acord. Jo crec que és el moment per engegar, doncs, una sèrie d'accions en diferents àmbits. A la conclusió a la que hem arribat des del Departament de Transports, des del ministeri i dels professionals que hi treballen, és que el primer ara era sobretot engegar que l'experiència del bus sigui més bona per als usuaris. Aquesta era la gran prioritat. I que això pugui també contribuir a què hi hagi una millor utilització, el sistema d'informació, la puntualitat de les línies, la capacitat de pagar, la fluïdesa en el pagament. I això són uns dels objectius que la plataforma que estem treballant amb FEDA doncs, hauria d'assumir i assolir.

Per tant, des d'aquest punt de vista sí que m'agradaria donar-vos una mica de previsió de full de ruta, perquè sé que jo em vaig comprometre a tenir les línies del bus el mes de desembre. I no ha sigut el cas. Per tant, jo crec que convé de reconèixer-ho amb un exercici que no sé si és d'humilitat com demanaven aquest matí, però al menys serà de franquesa.

Sí que és veritat que amb FEDA s'hi ha treballat molt i jo crec que he d'agrair el grup de treball que FEDA ha posat en marxa, perquè jo crec que han fet una molt bona feina que hauria de culminar aquest març-abril, a la sortida del concurs per a la plataforma de mobilitat integrada per part de FEDA. Una plataforma que serà una mica diferent de com l'havíem pensat. I això explica en part aquest retard de dos mesos que tenim. Nosaltres vam sortir amb la idea que havíem de donar una solució a busos i bicicletes elèctriques...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Gilbert Saboya:

Perdó.

S'ha afegit la part de pàrquings. Jo crec que això és molt important. No hi ha solució de mobilitat possible si no hi posem els pàrquings i no tenim polítiques integrades de gestió de pàrquings combinades probablement amb autobusos. I he de felicitar i agrair als comuns que s'hagin posat de seguida a disposició i estem finalitzant la firma d'un conveni perquè ells posin a disposició o explorem

aquesta capacitat de gestionar totes les places de pàrquing d'Andorra com a país. Jo crec que és un primer pas que hauríem d'ampliar al privat. I les poques converses que hem tingut, molt informals em porten a ser optimista.

Un cop tinguem aquesta plataforma de FEDA les característiques dels sistemes embarcats que hauran de tenir els nous busos els inclourem en el concurs de línies de bus que també sortirà per tant, març i abril, en paral·lel amb el de FEDA. I això ens hauria de permetre una cosa que és molt important, i que voldria dir i ja acabo Sr. síndic per estendrem, dades.

Dades per prendre decisions. Això és el que necessitem Sra. Pallarés, perquè avui en dia totes les decisions que prendríem en mobilitat serien a cegues, perquè les úniques dades, algunes poques que tenim són de la línia bus exprés, perquè era una concessió, però de la resta no tenim les dades per saber freqüència, nombre de passatgers, etc. I per tant, jo crec que el conjunt d'aquest ecosistema de mobilitat que estem construint ens hauria de permetre dissenyar una política de mobilitat amb un termini, jo crec, relativament curt, jo crec que amb un període de dos anys hauríem de ser capaços de fer-ho.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Liberal, Sra. Judith Pallarés, teniu la paraula.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Gràcies Sr. ministre per l'exposat que ens ha fet, jo crec que no estem gens distants el nostre posicionament ni la nostra esmena en relació a tot això que acaba de comentar i d'explicar-nos en relació a la mobilitat.

Dades, estic totalment d'acord. Es necessiten dades per poder ser més coherents en relació a totes les mesures que es vulguin prendre. Per moltes qüestions. Jo sóc molt conscient que som un país que per les distàncies que i per la segregació dels habitatges i les parròquies altes, com ens desplaçem, tots ens desplaçem cap al centre, i tenim una cultura de cotxe molt instaurada.

Però penso que també dins de tot aquest canvi de paradigma que s'està plantejant actualment a Andorra i amb aquestes noves iniciatives, doncs, penso que gran part del que es voldrà incentivar és això un canvi de paradigma, i per tant, un canvi i un esforç per tenir nous hàbits.

És curiós que un lloc com el nostre, un país com el nostre on els nostres nens van en bus escolar des de ben petits, després els hi donem el bus lliure i van en bus contínuament i fins als 18 anys ens desplaçem i també ho havíem fet nosaltres amb bus. Arriba un moment en què sembla que això ja no sigui factible, i passa a ser factible per uns pocs, per aquells que no es poden permetre o que a casa se'ls hi compri una moto o un cotxe per desplaçar-se, i aleshores canviem ràpidament una qüestió d'un hàbit que teníem de sempre, perquè tots creixem anant en bus, normalment, a no ser que els portem personalment fins a l'escola, però la gran majoria ho sabem pel transport escolar. Aquesta dada sí que és té, la utilització del bus lliure també són dades que ja es disposen, i per tant, és curiós que una cosa que en la qual creixem amb això, doncs de cop i volta es perd aquest hàbit i ens agrada doncs l'altre.

Jo no tinc res en contra en relació a la qüestió de... era plenament conscient, ho comentava també el Sr. Jordana en relació a les noves concessions que s'han de donar en relació a les companyies i que havien de sortir, que s'estaven avaluant certes qüestions, també ho sabia.

I la qüestió del vehicle elèctric també he de dir que la nostra esmena, com comentava, semblava que era difícil d'encabir perquè sincerament és que era molt difícil d'encabir dins del pressupost com poder establir aquesta via, ni que fos per un import que ajudés ja fos dins de la comissió a transaccionar-la, ja fos per obtenir més dades, ja fos per fer una campanya que incentivés aquests canvis d'hàbits. Ja fos per allò que es considerés per a utilitzar més aquest servei públic per tots, per molts en general, i no aquestes grans... que trobo que són compatibles, o sigui que una cosa no hauria de treure l'altra, però que ens hem centrat en una qüestió com el vehicle elèctric des de fa uns anys i hem deixat de banda el poder incentivar més aquest transport públic que ajudaria també a reduir el nombre de vehicles que tenim dins del nostre país.

Jo visc a Arinsal, els meus fills utilitzen el bus quan cal. Jo m'ocupo de si sóc en la zona 2, de comprar l'abonament mensual perquè surt més econòmic. Però curiosament, jo aquest matí hagués arribat només amb 10 minuts de diferència del bus perquè el bus a Arinsal al matí és molt puntual. Jo puc dir que és puntual perquè sé a quina hora surt, sé que si el necessito un dia, això funciona. De fet ja tenim estudis, es van fer quan jo formava part del Comú de la Massana, quan es va fer abans de començar amb la línia del bus express, uns grans estudis al país en relació a la utilització del bus. I curiosament es queixen de la no puntualitat del bus aquells que no el fan servir mai. Perquè ells que l'utilitzen cada dia

saben que el bus arriba, que els nens arriben a l'escola amb el bus lliure i tots arriben. Per tant, això són de vegades tòpics que s'instauen i que haurien a través d'aquestes campanyes poder modificar-lo.

Jo penso que no està en contradicció la nostra esmena. Si haguéssim trobat la via de poder-la transaccionar dins de la comissió cap a alguna cosa que també fos més útil però també enfocat cap aquest transport públic i cap aquesta reducció del preu que segurament es podrà avaluar millor en el moment en què es tinguin més dades, també sóc conscient d'això, però pensem que és important no deixar-ho de banda dins de tota aquesta política que s'està establint.

El transport públic és molt important en totes les polítiques mediambientals i no s'ha de deixar de costat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels consellers...

Sr. ministre.

El Sr. Gilbert Saboya:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, molt breument per compensar que m'he passat de frenada en la primera intervenció.

Agraeixo les paraules, aquesta idea de fer compatible, prosseguir l'esforç en el programa Engega i en iniciatives que vagin cap al transport públic. Doncs em sembla una bona idea, i ho entenc perfectament que a vegades la tècnica parlamentària doncs ho posi difícil, i per tant, ja ho recullo. També recullo aquesta opinió seva sobre el grau de satisfacció. Les enquestes de satisfacció ensenyen que realment els usuaris en general doncs així ho manifesten. Però això no treu que en un país on tenim vuit milions de visitants, on ens entren quatre milions de cotxes a l'any, el que han de fer és aparcar-se i després moure's. I aquests usuaris, els que no saben com vostè cada dia, perquè està acostumada, perquè és el seu hàbit i perquè molts dels usuaris a vegades no tenen altra manera de fer-ho perquè no tenen ni carnet ni cotxe. Vostè sap que més o menys el 60% dels usuaris no tenen carnet o cotxe, en aquesta població se'ls hi fa més difícil d'ubicar les rutes i quines són les companyies, etc.

Per tant, jo crec que les noves eines ens han d'apropar a una millor experiència i que per tant han d'ajudar a què el transport públic guanyi quota en el futur. I jo crec que, com deia abans, un cop tinguem

dades d'aquest primer any d'explotació de tota aquesta plataforma, jo crec que serà bo que el govern que hi hagi en aquell moment s'assegui perquè és cert que la política de subvencions i de tarifes o pacos de tarifes de rutes, necessitarà una repensada.

Ja li he dit abans, estem subvencionant tant, o pràcticament tot, un tros del transport públic i quasi bé gens un altre tros del transport públic. S'haurà de fer una reflexió al voltant d'això, però vostès i jo sabem que canviar aquesta situació serà difícil perquè en els usuaris als quals els hi demanarem més esforç potser per compensar els altres que entraran, doncs serà un arbitratge difícil. Però jo crec que això com deia abans, només es pot decidir en base a dades i escolti, si vostè té un cotxe de 24.000 euros, més o menys, i el vol amortitzar amb deu anys, amb els costos que té, cada dia li costa més de set o vuit euros. Ningú fa aquests números, aquí també hi ha una part de conscienciació de la població. Ni el cost de la llibertat de moure's quan un creu que n'és plenament independent, com el cotxe però té un cost absolutament disparat respecte a la realitat del cost de l'autobús, inclús aquí a Andorra. Estem parlant de quatre, cinc, sis vegades, depèn del cotxe que vostè vulgui comprar i dels anys amb els quals el vulgui amortitzar. Però el cost real diari de mantenir un cotxe és exorbitant respecte a l'opció del transport públic. Per tant, si fem una bona experiència de transport públic i l'arriben a cobrir millor, i altres modalitats com vehicles compartits, etc., que jo crec que hem de fer una reflexió i que la plataforma també hi ha donat solució, crec que tindrem un sistema més integrat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. Judith Pallarés.

La Sra. Judith Pallarés:

Gràcies Sr. síndic.

Únicament per finalitzar. És una llàstima que no es pugui transaccionar al ple una esmena perquè segurament que arribaríem a un acord. Però també voldria puntualitzar, quan parlava de tots els turistes, que també són molts que arriben en bus, des de França, des d'Espanya. O sigui que ens entren durant tot l'hivern, durant molts anys i que els veiem a les parròquies altes esperant molta estona per agafar aquest bus. I que estaria molt bé que l'accés a tota aquesta informació de quan arriba, de quan se'n va, sigui accessible per a totes aquestes persones. I que

esperem també que en el futur si es vol incentivar l'arribada de més turistes des de la Seu d'Urgell, que si us plau es posi un servei de transport públic i no comencem a incentivar el lloguer de vehicles, perquè a sobre posar més vehicles dins del nostre principat i que això es pugui tenir en compte.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller vol intervenir...

Sr. ministre...

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem a la votació de la reserva d'esmena.

Recordo que és la reserva d'esmena número 15 que es correspon a l'esmena número 66 de l'informe del ponent.

Obrim tot seguit un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

11 vots a favor de l'esmena, 15 en contra.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

A la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Continuem tot seguit amb el cinquè grup que és d'una sola esmena, presentada pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández.

És la reserva d'esmena número 22 que es correspon amb l'esmena número 92 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Foment bicicleta elèctrica de l'Oficina de l'Energia i Canvi Climàtic del Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Sostenibilitat.

Té la paraula el Sr. Jordi Gallardo. És veritat que aquest matí ja hem debatut una reserva d'esmena molt similar.

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Efectivament aquest matí hem discutit una reserva d'esmena, en aquest cas presentada pels consellers

del PS, també relacionada amb aquest tema, i també va en la mateixa línia.

De fet, no és una esmena que serveixi per qüestionar l'aposta per la bicicleta elèctrica. De fet, com a amant d'aquest esport doncs no hi tinc res en contra, al contrari, em sembla molt lloable i pot ser un mitjà de transport interessant també pel país.

Però hem presentat aquesta reserva d'esmena que correspon, com ha dit el Sr. síndic, a l'esmena 92 de l'informe del ponent, ja que no compartim ni veiem gens clar el procediment de contractació que s'ha utilitzat per adjudicar el que nosaltres entenem que és un ajut a una societat privada per una prestació de serveis i no l'adjudicació d'un servei públic per la via de concessió administrativa, que és el que vostès em sembla pretenen fer.

Estem davant de l'adjudicació d'una prestació de serveis que està per demostrar si és realment un servei públic i per un import -ja sé que em dirà després el ministre que no i li donaré la raó-, però per un import de 2,6 milions d'euros.

Tenim, d'un costat, el decret del 25 d'octubre del 2017 on s'aproven crèdits per als exercicis 2018, 2019 i 2020 per uns imports de 433.333 euros cada any, un total d'1,3 milions d'euros. I per altra banda tenim uns plurianuals per exercicis previstos al pressupost d'aquest any (article 15) per un total també d'1,5 milions d'euros. Per tant, xifra total que es preveu -penso jo, tot i que segurament ja em dirà que no el ministre i, repeteixo, li donaré la raó- per adjudicar 2,6 milions d'euros... Penso que és una xifra que no està gens malament per apostar per la bicicleta elèctrica.

És més, vostès no han inclòs al pressupost el decret que vostès van aprovar del 25 d'octubre del 2017 quan, segons la Llei de les finances públiques, article 29.4, diu que: "*Les despeses plurianuals aprovades durant l'exercici són efectives a partir de llur incorporació al pressupost de l'exercici següent*". És a dir, vostès aproven un decret que no està derogat, almenys jo no he trobat la derogació d'aquest decret que dota de plurianuals a tres anys i no s'incorpora al pressupost quan la llei es publica però en canvi incorporen una partida de plurianuals a deu anys per un altre concepte, o pel mateix concepte però amb altres quantitats.

Primera pregunta que ens fem, senyors del Govern: quin import destinem a subvencionar aquest projecte? Perquè tenim un decret aprovat, repeteixo, 433.000 euros durant tres anys, i després uns plurianuals inclosos a l'article 15 del pressupost a raó de 130.000 euros durant deu anys.

Segona pregunta: des de quan el servei de bicicleta elèctrica és un servei públic? Vostè, Sr. ministre, ha

dit aquest matí que el que feien era la concessió d'un servei públic.

Tercer: que entenen vostès per servei públic?

I quart: vostès interpreten que la bicicleta elèctrica és una competència de l'Estat?

Espero que al torn de rèpliques el Govern doni resposta a les preguntes que ajudaran a entendre per què s'ha utilitzat un procediment previst per contractar inversió d'obra pública i els seus negocis anàlegs amb finançament a l'acabament de l'obra, si el que volen fer vostès és una ajuda directa a un projecte privat que podrà equilibrar les seves pèrdues mitjançant una subvenció.

Però, no només hem fet un exercici de malabarismes segurament, repeteixo, involuntari per fer creure que la bicicleta elèctrica és un servei públic; és que entenc jo, fa força en la interpretació de la Llei 5/2008 sobre les noves formes de contractació i finançament d'obres públiques i modifiquen la Llei de les finances públiques per la via del pressupost, tot plegat un cúmul, crec jo, de despropòsits segurament casuals i no volguts però que posen en evidència que no és un procediment d'adjudicació clar, que es tracta d'un procediment que genera seriosos dubtes que incompleixen la legalitat i que espero que havent discutit les contradiccions existents els faci reflexionar de si volen seguir endavant en aquesta modalitat d'adjudicació prevista. Intento demostrar aquesta incoherència sota del meu punt de vista de les contradiccions que evidencia aquesta adjudicació.

La Llei general de les finances públiques regula els crèdit plurianuals en dos aspectes: el primer d'ells, respecte al seu procediment d'aprovació que pot ser a través de la Llei del pressupost o d'una llei específica; el segon aspecte, respecte a la durada que no pot excedir els cinc anys... Repeteixo, no pot excedir els cinc anys.

L'article 29.3 de la Llei general de les finances públiques també regula una excepció perquè el Govern pugui decretar plurianuals de despeses corrents, regular però quins casos concrets... -i ho limito a un percentatge en funció dels ingressos-, el Govern pot decretar, diu aquest article, despeses plurianuals corrents per subministraments, arrendaments de béns mobles i immobles, prestació de serveis -suposo que per aquí és el fet de què recorren aquest article de la Llei, i assistència tècnica sempre però, que la Llei del pressupost general n'estableixi els supòsits i la quantitat màxima per a l'exercici.

Quan es preveu que el pressupost utilitzi casos de despeses corrents que requereixin de plurianuals, aquesta situació ha de quedar regulada en l'articulat

de la Llei del pressupost de cada exercici, habitualment l'article 13 del pressupost. Si mirem l'article 13 del pressupost, que demà discutirem però que hem començat avui amb aquestes reserves d'esmena, ens trobem amb la sorpresa que vostès han introduït altres supòsits dels que la Llei general de les finances públiques concreta com a casos excepcionals que permeten decretar plurianuals per despesa corrent, com per exemple els ajuts, la Llei 29.3 no parla d'ajuts, vostès introdueixen a l'article 13 del pressupost que ha de reproduir allò que diu la Llei el concepte d'ajuts. La Llei és clara, no parla, vostès a l'article 13 sí que l'inclouen aquest concepte.

Per tant, una altra pregunta que espero que se'm pugui respondre és: estan vostès modificant la Llei de les finances públiques mitjançant el pressupost 2018 per poder donar plurianuals per conceptes diferents del que la Llei de les finances públiques preveu? Sí o no? Si és el cas, és la primera notícia que tenim els consellers, tots, crec perquè en comissió tampoc se'ns va explicar, per tant crec que els consellers demòcrates tampoc són conscients si és que és aquesta la voluntat.

Per tant, per quin motiu s'ha introduït el concepte i la paraula "ajut" en l'article 13 del pressupost? No hagués estat, dic jo, més transparent afegir una disposició final si el que es pretenia era modificar l'article 29.3 de la Llei general de les finances públiques, com crec que discutirem també de conceptes a banda de les pròpies lleis, ja li avanço Sr. ministre què és el que jo entenc per subvenció, transferència o ajuts en base a definicions que s'utilitzen a criteris dels països veïns.

Es considera una subvenció quan l'aportació dinerària es destina a finançar les operacions de l'ens receptor amb caràcter finalista que respongui al foment d'una activitat pública o interès social, o la promoció d'una finalitat pública; es considera transferència quan l'aportació es destina a finançar globalment les operacions de l'ens receptor en l'àmbit propi de les seves competències i que en principi no estan afectades per una activitat o projecte específic; i es considera un ajut l'aportació dinerària sense caràcter finalista destinada a les persones físiques i jurídiques que tenen dret a rebre-la d'acord amb la normativa legal.

Crec que queda clar que estem parlant d'una subvenció i no d'un ajut però el seu article 13 al pressupost no preveu plurianuals per subvencions, que és el que havia d'haver estat, sinó per un ajut. Una altra incoherència d'aquest procés d'adjudicació.

Segons aspecte, com no hi ha adjudicació d'obra pública en aquest concurs o en aquest projecte de bicicleta elèctrica, recorren a l'article 2 de la Llei 5/2008 sobre noves formes de contractació i finançament d'obres públiques on s'estipulen quins contractes de la Llei -segons la Llei de contractació pública- poden ser assimilables, malgrat no ser obra pública, per allargar els plurianuals més de cinc anys i poder fer així una adjudicació per aquest projecte de deu anys més cinc, com diu al seu edicte.

Però és evident que en el seu contracte de bicicleta no hi ha hagut cap contracte d'obra amb finançament ajornat, al contrari es tracta d'un contracte de prestació de servei amb una durada que no és legal segons la llei que vostès han utilitzat, i amb una subvenció per fer quadrar els comptes d'explotació d'una empresa privada. Ja ens agradaria, o ja agradaria a molts andorrans que les pèrdues en comptes d'explotació dels negocis les subvencionés directament l'Estat.

Volem treure l'aigua clara d'aquesta adjudicació que, repeteixo, lloem la finalitat, -el foment de la bicicleta elèctrica- però no compartim el procediment que s'ha utilitzat.

Vostès a l'article 15 del llibre 1 del pressupost, on parlen dels contractes de gestió de serveis públics han de tallar plurianuals a deu anys per aquesta adjudicació, com li deia abans, a raó 130.000 euros cada any i ho justifiquen segons l'article 34 de la Llei de contractació pública que parla de contractes de gestió de serveis públics finançats segons l'article 16 de la Llei 5/2008. Em sobta, i molt, com ha fet aquest matí que parli de l'article 34 de la Llei de contractació pública perquè sincerament la bicicleta elèctrica no es pot assimilar a aquest contracte.

I diu en l'article 34 d'aquesta Llei a la que vostès feien referència: "*Objecte del contracte. Són contractes de gestió de serveis públics els contractes mitjançant els quals l'Administració encomana la gestió indirecta d'un servei de la seva competència a una persona, física o jurídica, sempre que el servei tingui contingut econòmic i no impliqui l'exercici d'autoritat irrenunciable.*".

Des de quan, repeteixo, la bicicleta elèctrica és una competència de l'Administració?

Vostès apliquen l'article 34 de la Llei de contractació, per tant recorren a tot el capítol 3 d'aquesta Llei que fa referència al contracte de gestió de serveis públics. Per tant, se li aplica tot el capítol... Tot. No només allò que ens interessa d'aquesta Llei. I aquest capítol 3, a banda del 34, té l'article 36 que parla que: "*La contractació de serveis públics adopta algun dels tipus següents: a) Concessió, en virtut de la qual el concessionari realitza la gestió del servei per compte i risc seu; b) Concertació amb una*

persona física o jurídica que ja realitzi prestacions anàlogues a les que constitueixen el servei públic de què es tracta; I, c) Creació d'una societat pública, que té les obligacions i els drets propis dels concessionaris.".

Segons el seu edicte, el tinc aquí, del 25 d'octubre del 2017 fan una concessió, per tant utilitzen la modalitat A, que és la concessió d'un servei a compte i risc de la persona física o jurídica que rep aquesta concessió.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí acabo Sr. síndic.

Però a banda que ha fet gens anecdòtic, ja que si és a risc seu no té cabuda una subvenció pública, com vostès ja veuen que no té cabuda per la via de l'article 34 de la Llei de contractació, recorren a l'article 16 de la Llei 5/2008 per a justificar el finançament de la subvenció per la via de l'ajut. Que aquí sí que parla aquest article 16 que es pot decidir, el Govern en aquest cas, l'aplicació d'altres formes de finançament que suposin l'aportació al concessionari d'ajuts econòmics de qualsevol mena, subjectes o no als interessos.

Em queda una part de la reflexió que en tot cas a la part de repreguntes o d'intercanvi d'opinions la faré.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, alguna intervenció...

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

En coherència amb l'esmena que s'ha votat aquest matí que és molt semblant, votaré favorablement aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El nostre evidentment serà favorable a aquesta reserva d'esmena en consonància al que aquest matí s'ha debatut, i a aquesta fórmula de finançament forçada en relació a la Llei 5/2008 de peatges a l'ombra.

Però ara el Sr. Gallardo ha anat molt més enllà del que nosaltres defensàvem aquest matí. Nosaltres el que no compartíem és que futurs Governos hagin de pagar un projecte engegat per aquest Govern, com vostès no els hi va agradar trobar-se unes factures, però el que estava apuntant el Sr. Gallardo són importants dubtes d'il·legalitat en relació a tot aquest projecte, tant en quant a la forma d'adjudicació, i aquests moviments de partides plurianuals i el que és aquesta concessió.

Per tant, estarem molt atents al que digui ara el Sr. ministre, perquè això ja va més enllà d'una partida pressupostària pròpiament dita, sembla que pot haver-hi fins i tot presumptes situacions d'il·legalitat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'UL i Independents de la Massana, no hi hauria intervenció...

Pels consellers del Grup Demòcrata, Sr. Marc Ballestà teniu la paraula.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Nosaltres dir que el nostre grup parlamentari ens reafirmem en el debat que hem tingut aquest matí amb l'esmena presentada pel PS.

Només fer notar que tot el que ha exposat avui el Sr. Gallardo, a mi personalment m'hagués agradat que ho hagués posat en el si de la comissió durant el debat, a fi que pogués ser conscient de tots els punts que ha tret i poguéssim haver recavat la informació per poder fer el debat en el si de la comissió. A mi personalment em sorprèn molt que s'hagi esperat avui en el debat a poder treure tots aquests elements de dubte que li genera i que no ho hagués fet durant

la comissió on segurament podríem haver donat resposta o trobar solucions. I si hi havia algun punt que no es complís, poder intentar subsanar aquest tema.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula, el Sr. Jordi Cinca.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Començaré reiterant el que acaba de dir el Sr. Marc Ballestà, i per tant, també contradint el que, doncs, intuïa el Sr. Gallardo en l'inici de la seva intervenció, al que venia a dir, i entenc que vostè em dirà el contrari. Escolti, jo no li diré el contrari, jo em reafirmaré amb el que he dit aquest matí, i ara m'hi tornaré a referir.

Però certament, vostè ha fet aquí un anàlisi molt aprofundit, el qual celebro. Doncs, hauria agraït que davant d'aquests dubtes que vostè planteja els hagués fet arribar, ja no dic al Govern, perquè entenc que tampoc li deu cap lleialtat al Govern, però sí en el si de la comissió, perquè igual que en moltes altres qüestions se'ns ha fet arribar escoltant a la comissió que ha sortit aquest dubte o aquest altre, l'hem pogut analitzar. Doncs, hauríem pogut analitzar això des d'aquesta perspectiva aprofundida i que insisteixo, celebro que hagi fet.

Li torno a dir el que he dit aquest matí. Per damunt de tot això, el que hi ha és una voluntat, i aquí era on hi ha el component de servei públic, d'impulsar un canvi de model de mobilitat en el país, impulsar un canvi que promogui la sostenibilitat de la mobilitat al país, que canviï els hàbits d'ús del vehicle particular, del cotxe del qual el coneixem avui. I que en definitiva, vingui a pal·liar alguns dels problemes que avui en dia comença a tenir la nostra xarxa viària, especialment gràcies, doncs, també a l'increment de població que estem tenint aquests darrers anys, i de manera molt significativa, l'increment de turisme que estem tenint.

Davant d'aquesta voluntat, doncs, en aquest cas es va impulsar des de dos ministeris aquest concurs, i en el propi impuls del concurs per concessionar, el que entenem sí que és un servei públic, perquè finalment el que fa és posar a disposició dels ciutadans un servei de transport alternatiu al cotxe particular, doncs, s'arriba a la conclusió que perquè això sigui viable, com en tants altres, -abans en parlava el Sr. Saboya referint-se, per exemple, a les línies del bus

lliure- doncs, perquè sigui viable, si més no, perquè es pugui aspirar a consolidar-lo en aquests primers anys de vida, doncs, rep una subvenció pública, un ajut públic. No cal que el servei públic el gestioni i l'exploti l'Administració Pública, i el que es fa és garantir que hi pugui haver aquest servei a través dels ajuts públics.

Li he dit aquest matí, en aquest cas referint-me o responent al Sr. Pere López, però li reitero a vostè. Som perfectament conscients que hem anat a buscar una llei que originàriament no es va concebre per donar resposta al finançament de serveis com aquest, però que entenem que -i també ho he dit aquest matí- desconec sota quina voluntat, sí que va obrir la porta a què fos una alternativa al finançament de serveis públics que no fossin estrictament obra pública.

Entenem que aquesta Llei es va fer per donar resposta a una obra molt concreta, vinculada al túnel dels Dos Valires i a la variant de Sant Julià, però entenem que va obrir la porta i així ens ho va ratificar la intervenció. I a partir de tenir, doncs, l'encaix legal suficient i necessari, doncs, vam entendre que podíem tirar endavant aquest projecte, que insisteixo, s'ha d'avaluar, en el conjunt de mesures que s'impulsen des del Govern per implantar aquest nou model de mobilitat per implantar polítiques de sostenibilitat, i per tant, entenem que complim estrictament amb el que ens permet la Llei.

Però amb això no vull contradir en res els seus arguments. Ja li dic ara i no em cauen els anells per fer-ho que vostè entenc que ha portat aquesta qüestió molt més aprofundida del que jo mateix sóc capaç de fer en aquest moment. Perquè a partir de què se'ns va donar el vist i plau des de la vesant de la comprovació de legalitat feta des de la Intervenció, doncs, ens vam centrar ja amb el que és el desplegament del concurs, i garantir que poguéssim haver-hi, doncs, el més aviat possible aquest servei.

Jo resto obert a totes les reflexions que vostè acaba de fer per analitzar-les, però entenem, insisteixo, que en aquest cas estem parlant d'una qüestió purament tècnica. Intervenció ens va validar aquesta modalitat, i mentre no se'ns digui el contrari, entenem que el que hem de fer és preservar la raó de fons de tot el que estem parlant avui, que és garantir aquest model o aquest servei de bicicleta elèctrica dins de, insisteixo també, un model que va molt més enllà i del que abans l'intercanvi que han tingut la Sra. Judith Pallarés i el ministre Saboya, doncs, també ha quedat palès.

Gràcies Sr. síndic.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. ministre.

Obrim un altre torn d'intervencions...

Sí, Sr. Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sra. subsíndica.

Acabaré amb un a reflexió o tres reflexions més. Malgrat tot el que li he avançat abans o els arguments que li he intentat explicar, que tot sigui de pas, Sr. Ballestà. A mesura que he preparat aquesta reserva d'esmena, això ha estat com un descosit. Anava estirant el fil i cada vegada em trobava una incoherència més gran, des del meu punt de vista, que en el moment en què vam fer l'esmena en el seu dia no li podia argumentar. Sí que li vaig dir que no entenia perquè s'utilitzava la Llei 5/2008 per fer aquest tipus d'adjudicació. Vostè em va explicar que enteniem que es podia fer aquest tipus d'adjudicació perquè enteniem que era un servei públic i, per tant, podien haver-hi plurianuals i, per tant, doncs, jo em vaig posar a preparar l'esmena i, com li he dit, a mesura que em remetia a una llei, a mesura que mirava l'article 13, a mesura que mirava l'article 15 i d'altres coses com l'Edicte, doncs és que una contradicció, a mi personalment em portava l'altra.

Però ho té molt fàcil, sigui valent, si té tants dubtes avui, porto aquesta reserva d'esmena, la pot votar a favor, ja està.

Es podia fer en comissió, es pot fer avui també.

Per tant malgrat tot el que ha dit, vaig a donar el benefici del dubte al Govern i acceptar que aquesta operació es pot considerar un negoci adscrit a la Llei 5/2008, de contractes d'obra amb finançament, que crec que ha quedat demostrat, almenys jo ho interpreto així, que no és possible.

Que aquesta operació es pot assimilar a un servei públic, competència de l'Estat. Que tot i que sincerament el ministre s'intenti esforçar en explicar que la bicicleta elèctrica pot ser una competència de l'Estat, jo crec que no ho és i no és un servei públic, perquè la Llei de contractació pública, en el seu article 34 explica molt bé què és un servei públic. Per tot i així, anem a suposar que ho és. I tot i acceptar que aquesta operació es pot vehicular per la llei de contractació pública, malgrat el que diu l'article 36 d'aquesta llei. És que quan vostès recorren a aquesta Llei 5/2008, per això li he dit abans que no es poden utilitzar només els articles de les lleis que ens convenen sinó que quan s'utilitza una llei, s'ha d'utilitzar en la seva totalitat.

És que aquesta llei té dos articles, que són el 5 i el 6 que diu que: “El contracte de concessió s’ha d’acompanyar d’un estudi de viabilitat que se sotmetrà a informació pública durant el termini d’un mes, una vegada estudiades les observacions fetes per l’òrgan competent”.

Jo no he trobat l’exposició pública d’aquest projecte que es pretén finançar utilitzant la Llei 5/2008.

I dos reflexions més o dos temes col·laterals a la intervenció d’aquest matí del ministre, per posar un exemple.

Vostè parlava de la participació dels comuns en aquest projecte. És cert.

He buscat edictes dels comuns que hagin aprovat plurianuals i els plurianuals pels comuns aprovats en aquest cas, Comú d’Andorra la Vella, plurianual per cinc anys, no per deu. Plurianual del Comú de Sant Julià, per cinc anys, no per deu. Plurianual del Comú de la Massana, per cinc anys, no per deu. I plurianual del Comú d’Ordino, per cinc anys, no per deu.

Els altres comuns no els he trobat, no sé si no els han fet o no he estat capaç. Per tant, hi ha molts dubtes en aquesta adjudicació. I quan jo porto aquesta reserva aquí, és perquè entenc que això ens ha de fer reflexionar i tenen encara la possibilitat de no incloure aquest article 15 del pressupost, tal i com està plantejat, amb les remissions de les lleis com estan plantejades, entenent el servei de bicicleta com un servei públic.

Per cert, en el seu Edicte, quan vostès parlen d’adjudicació o de concessió, parlen de concessió d’un servei de bicicleta elèctrica, no parlen d’un servei públic. Perquè crec que sincerament no es pot parlar de servei públic.

Llavors jo crec que aquí tenim un problema amb aquesta adjudicació. Repeteixo, és lloable la finalitat de finançar la bicicleta i fomentar l’ús de la bicicleta elèctrica. Crec que la manera en què es vol utilitzar aquesta adjudicació no és la correcta, i això ens farà pensar i actuar de tal manera que si finalment això tira endavant, nosaltres haurem de demanar tots els informes de l’adjudicació per fer analitzar aquesta informació jurídicament, perquè entenem amb aquest anàlisi que hem fet aquesta setmana, perquè una cosa ens remetia a una altra i una segona ens remetia a una tercera, que és que això no s’aguanta. Podem estar equivocats, i davant del benefici del dubte, jo ho he portat aquí. Però, sincerament, crec que aquí tenim un problema amb aquesta adjudicació.

Gràcies Sr. síndic.

(El Sr. síndic general s’ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, jo de forma ràpida perquè per la interpel·lació que ens ha fet el Sr. Gallardo, jo li plantejaria de forma diferent. És a dir, acceptar la seva esmena, a part de què vostè la seva esmena no fa referència a l’article 15, només fa referència a eliminar els plurianuals, sobre la dotació dels plurianuals definits dins del Projecte de llei del pressupost. Acceptar la seva esmena vol dir que aquest projecte no tira endavant. Nosaltres el que farem, vist que des de Govern hi tenia la variació d’intervenció de Govern, i a l’espera de si els dubtes que vostè ha donat són realment així o no hi són, és que això pugui tirar endavant i no pugui frenar el projecte. I si més endavant es veu que hi ha alguna cosa que no s’ha fet, doncs s’actua en conseqüència. Però el que no volem és frenar aquest projecte que com vostè diu, és important i a més es comparteix. Per tant, fer aquest pas previ, el que posa en risc és que després si no hi ha res, no tinguem la dotació pressupostària per poder-lo tirar endavant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Una vegada més, molt en la línia del que acaba de dir el Sr. Ballestà.

Ja li he dit, no em sap gens de greu en reconèixer-li que penso que com a mínim val la pena analitzar a fons tots els arguments que vostè ens ha exposat, i així ho farem, però també per mi és una evidència, -vostè mateix també ho manifesta en les seves intervencions-, que també té dubtes. I el que ens està demanant és aclarim aquests dubtes. El que no podem fer, entenem nosaltres, és posar en perill aquest projecte davant de l’eventualitat de què com esperem i com se’ns ha dit, el projecte respongui a la legalitat. El que jo li puc assegurar és que si de l’anàlisi de tot el que vostè acaba de dir, doncs se’n despregués de què aquesta no és la fórmula, doncs hauríem de buscar una alternativa. El que no podem fer és que si es confirmés el que vostè acaba de dir, és tirar endavant el projecte amb un finançament que no s’acull al que preveu la llei i per tant, contrari al

que nosaltres hem interpretat, insisteixo amb el suport de la intervenció en relació a aquesta qüestió. Però no m'entossudiré en rebatre'l perquè no tinc els elements suficients i per tant, penso que tot el que vostè ha exposat cal que sigui analitzat de manera aprofundida i ho farem de manera immediata. I l'únic que li puc dir és això. La voluntat del Govern és tirar endavant aquest projecte. Entenem que la fórmula presentada dóna resposta al que necessitem i ho fa en el marc de la llei. Si s'acaba, de l'avaluació que se'n farà a partir dels arguments que ens ha donat, veient de què hi ha seriosos dubtes de què això sigui així, doncs el que hauré de fer és buscar una alternativa a aquest finançament, òbviament perquè el que no farem és tirar-lo endavant si no s'acull al que preveu la Llei de les finances públiques, la Llei de la contractació pública, la Llei 5/2008 i per tant, no cometriem aquest error de manera voluntària, òbviament.

M'ha parlat també dels comuns, efectivament ho ha vist bé. Els comuns atenent el que preveu la Llei de les finances comunals, el que han fet és desplegar en els darrers acords del pressupost de l'exercici 2018, ja els plurianuals per cinc anys. Com sap, hi ha un conveni entre el Govern i els comuns i per tant, el que està previst és que aquests plurianuals es renovarien a l'arribar al final d'aquest cinquè any, per cinc anys més, que és el conjunt de la concessió que es va adjudicar.

Però, insisteixo, no vull entossudir-me, ni en cap cas entrar en una discussió doncs que no tinc elements en aquest moment suficients, més enllà de les garanties que ens va donar la intervenció, que com qualsevol professional també es pot haver enganyat o no pot haver arribat a apreciar algunes de les qüestions que vostè ens ha dit.

Jo, ara per ara penso que el que hem de fer com a Govern i per tant com a promotors d'aquest pressupost, és defensar-lo tal qual s'ha presentat, en base a allò que se'ns ha dit, i a partir d'aquí agafar el compromís de què si el que vostè ens acaba d'explicar doncs tingués fonament suficient, doncs senzillament agafar el compromís de buscar una alternativa en el finançament d'aquest projecte que d'altra banda, i penso que també ho puc dir, sembla que més o menys tothom coincideix en què és un projecte interessant i que val la pena tirar-lo endavant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

En la meua intervenció ja he posat tot en condicional. He dit que puc entendre, parteixo de la primera premissa, que el primer equivocat sóc jo, però com deia abans, cada remissió m'ha portat a una interpretació de la llei o a un article de la llei que el subsegüent podia donar peu a alguna contradicció. Per això he fet la suposició que no hi ha res intencionat, sinó que tot pot ser un cúmul de situacions que es poden contradir, o almenys jo ho interpreto així.

Jo parteixo de la base que per mi la bicicleta elèctrica és un projecte lloable, no és una competència de l'Estat i no és un servei públic. I si analitzem el que diu la llei de la contractació pública del que s'entén per servei públic, no podem fer una adjudicació d'un servei públic i a més a més que aquest servei públic no vagi a risc del concessionari com diu la mateixa llei. Per tant, no podem donar una ajuda pública a una empresa jurídica o persona jurídica per explotar un servei públic. Això la mateixa llei ho diu així.

Per tant, repeteixo, res a dir sobre el projecte i el fet que és lloable fomentar l'ús de la bicicleta elèctrica. Molts dubtes en quant a l'estructura que s'utilitza o el mecanisme que s'utilitza per adjudicar i també crec sincerament que l'error de partida és entendre que això és una competència del Govern, quan no ho és.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller es voldria manifestar al respecte...

Sr. ministre...

Bé, si no hi ha tampoc més manifestacions, procediríem a la votació de la reserva d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no i deixant el text tal i com ha sortit de la comissió.

Recordo que és la reserva d'esmena número 22 que es correspon a l'esmena número 92 de l'informe del ponent, proposant reduir el subconcepte Foment bicicleta elèctrica.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

7 vots a favor de l'esmena, 19 en contra i cap abstenció.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal i com ha sortit de la comissió.

Abans de continuar amb el sisè grup de reserves d'esmena, suspendrem la sessió i reprendrem aquesta sessió demà a les 10.00h.

Se suspèn la sessió.

(Són les 18.18h)

L'endemà divendres dia 2 de març del 2018 a les 10.28h, es reprèn la sessió.

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Continuem amb el sisè grup de reserves d'esmena presentades pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal.

Parlem en concret de les esmenes número 29, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 105 de l'informe del ponent, proposant crear un nou projecte anomenat Promoció del patrimoni romànic d'Andorra i reserva d'esmena número 30 que es correspon a l'esmena número 106 de l'informe del ponent, proposant crear un nou projecte anomenat Promoció Falles d'Andorra.

Intervé per defensar les reserves d'esmena, el Sr. Jordi Gallardo.

Teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El motiu d'aquesta reserva d'esmena que inclou l'esmena 105 i 106 de l'informe del ponent és explicitar clarament la manca d'interès del Govern de DA que ha demostrat envers la cultura del país als darrers anys. I no s'estranyin que ho diguem de manera tan contundent, ja que el que volem fer és posar en relleu el nostre patrimoni cultural, tant tangible com intangible, i ho hem de fer perquè vostès no han posat fil a l'agulla en aquest assumpte després de set anys de govern.

En set anys, els que vostès governen, no han pogut, o no han sabut, o no han volgut posar en valor el nostre patrimoni cultural. Això sí, no s'han estat d'omplir-se la boca dient que el nostre turisme s'havia de basar en cinc pilars i un d'aquests havia de ser el turisme cultural. Doncs bé, vostès, a hores d'ara, encara no han fet cap proposta dedicada al turisme cultural del nostre país, i això que disposaven de tots els ingredients necessaris per poder-ho fer.

Anem a pams i explicarem i parlarem del nostre patrimoni tangible, el patrimoni material, del qual hem parlat moltes vegades en aquesta seu: el patrimoni romànic d'Andorra.

Ara a corre-cuita i a finals de legislatura estan suposadament construïnt un centre del romànic on es podran mostrar entre altres les pintures de Santa Coloma, però fins ara, -ja ho hem denunciat-, hem vist com territoris ben propers al nostre entorn amb un patrimoni romànic semblant i similar al nostre, n'han sabut treure molt més profit, convertint-lo realment en un pol turístic.

Vostès han vist any rere any com les dades de freqüentació als museus que el Govern gestiona han anat disminuint. I què han fet al respecte? Doncs ben poc, per no dir gens.

En una sessió de control vam tenir l'oportunitat de comparar dades i xifres, i les aconseguïdes pel que fa a visitants del patrimoni romànic, per exemple a la Vall de Boí, just a tocar, superaven les 150.000 visites fa un parell d'anys enrere, dades que excedeixen amb escreix les dels visitants a tot el nostre romànic.

Senyors i senyores del Govern, vostès diuen que el turisme cultural ha de ser un dels pilars del nostre país, però no fan res per promoure'l, tot i tenir els ingredients necessaris per fer-ho. I no només pel que fa al patrimoni cultural material, ja que també tenim patrimoni cultural immaterial. Tenim les Festes del Foc del Solstici d'Estiu als Pirineus, conegudes com les falles d'Andorra, que s'han convertit en patrimoni de la UNESCO, com també la Vall del Madriu. Avui, però, de la Vall del Madriu no en podem parlar en detall perquè vam entrar una esmena que, per un error en una xifra, no ha estat acceptada, però sí que volem destacar que cal treure partit d'aquells elements dels quals ja disposem i que són actius que vostès, de moment, no n'han sabut treure profit.

Quant a la vall del Madriu, fa molts anys que la vall és patrimoni de la UNESCO, som allà on érem al començament. Quant a les falles, podem comparar-les amb altres festes populars properes. Podem anar 80 km al sud i veure com el patrimoni, per exemple,

de la Patum de Berga, que també és patrimoni de la UNESCO, s'ha convertit realment en un pol turístic, que mou centenars de milers de persones cada any. Aquí tenim una festa de les falles que, a tot estirar, atrau gent del país i alguns turistes que hi són de passada, però no se n'ha fet cap campanya i no se li dóna ressò de manera decidida.

Vostès, senyors i senyores de DA, no creuen en el turisme cultural, per bé que el senyor ministre de Turisme, -que avui no és present-, digui que un dels cinc pilars de la seva gestió turística és justament el turisme cultural.

Set anys i DA no ha fet res en aquest sentit.

Per tot l'exposat hem fet aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

És ara el torn dels representants del Grup Mixt.

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí gràcies.

Només per aclarir el meu sentit de vot que serà d'abstenció a les dues reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, Sr. Víctor Naudi, per SDP.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

El meu vot serà favorable a les dues reserves d'esmena per coherència amb la votació que vaig fer en la Comissió Legislativa de Finances.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí gràcies Sr. síndic.

El vot dels tres consellers del PS també serà favorable a aquestes reserves d'esmena.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers d'Unió Laurediana i Independents de la Massana, Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Ens abstindrem.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Demòcrata, Sr. Josep Anton Bardina, teniu la paraula.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Moltes gràcies Sr. síndic.

El nostre grup parlamentari no donarà recolzament a les reserves d'esmena 29 i 30, corresponents a les esmenes 105 i 106 de l'informe del ponent, presentades pel Grup Parlamentari Liberal.

Pel que fa a la primera esmena, la número 29, tal i com ja es va explicar en comissió, en el Projecte de pressupost del 2018 presentat pel Govern ja es contemplen diferents partides pressupostàries per donar cobertura a la promoció del patrimoni romànic d'Andorra.

A tall d'exemple, el projecte 5 del Departament de Promoció Cultural destina prop de 210.000€ a l'estratègia digital i al projecte museològic de l'Andorra Romànica.

El projecte 19 del mateix departament destina prop de 47.000€ a la difusió i publicitat, no únicament adreçada al "romànic", però que d'aquesta difusió també se'n beneficiarà.

I finalment cal destacar els més de 250.000€ que es destinaran a la conservació i manteniment d'un dels nostres béns més preuats que són les edificacions romàniques, sobretot ponts i esglésies, i d'altres que també cal preservar i mantenir.

El Grup Parlamentari Liberal vol crear un nou projecte anomenat "Promoció del Patrimoni romànic d'Andorra" amb una dotació de 50.000€. I aquests 50.000€ proposen rebaixar-los d'una partida del projecte de la participació d'Andorra a la Biennial de Venècia. Aquesta rebaixa de 50.000€ de la Biennial faria inviàble la participació d'Andorra a la mostra d'art, plataforma alhora de llançament i de reconeixement internacional dels nostres artistes i del nostre país.

I pel que fa a la segona esmena, la número 30, dir que, en el pressupost del 2018, el projecte 69 de l'Àrea d'Arxius, del Departament de Patrimoni Cultural ja contempla una partida específica d'11.000€ per estudis relacionats amb la festa del foc i el manteniment de relacions amb altres comunitats que celebren aquesta festa. A més a més, també es dota econòmicament i per mitjà de les subvencions a entitats culturals, específicament a l'Associació Fallaires d'Andorra la Vella.

Finalment dotar un nou projecte amb 15.000€ sense assignació concreta i sense valorar-ne objectivament la necessitat, no ho trobem pertinent.

És per tot l'exposat, que no donarem recolzament a aquestes reserves d'esmena.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Govern, té la paraula la ministra, Sra. Olga Gelabert.

La Sra. Olga Gelabert:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Reprendré una mica i posaré una mica més d'èmfasi a tot l'exposat pel Sr. Josep Anton Bardina, i efectivament per la promoció pròpiament dita del patrimoni romànic d'Andorra, el pressupost del 2018 dedica en el projecte número 5 de turisme cultural del departament de promoció cultural, 209.590 euros, que es destinaran a l'estratègia digital i al projecte museològic de l'Andorra Romànica i del nou edifici en construcció, i posar en el màxim valor dels frescos de Santa Coloma que es van comprar justament, Sr. Gallardo quan vostè era el secretari d'Estat de Cultura.

En el projecte 19 de l'àrea de museus i monuments del departament de promoció cultural, trobem 47.000 euros que es destinen al disseny, la impressió i repartiment de fulletons informatius i a l'organització de les activitats d'estiu, no només relacionades amb el romànic sinó també amb els museus en general.

Pel que fa a la conservació del patrimoni romànic hi ha prop de 15 accions definides en el projecte 31, inventari i conservació del departament de patrimoni cultural, entre les quals intervencions a Sant Climent de Pal, Sant Martí de la Cortinada, Sant Cerni de Nagol, Sant Miquel d'Engolasters i en el pont de la Margineda en aquest cas a càrrec del Ministeri d'Ordenament del Territori. Per citar només el romànic pur perquè hi ha intervencions d'altres esglésies d'època posterior d'època moderna: Sant Andreu d'Arinsal, Sant Miquel de Prats, Sant

Roc de Sornàs, Sant Cerni de Llorcs, Sant Pere del Tarter, Sant Pere del Serrat i Sant Pere d'Aixirivall. El pressupost com molt bé ha dit el Sr. Josep Anton Bardina sobrepasa fins i tot els 250.000 euros.

També hem encarregat enguany com a suggeriment del consell assessor del patrimoni, uns fulletons de promoció del patrimoni que seran repartits d'aquí pocs dies als hotels d'Andorra per als turistes.

Editarem un conte destinat als escolars de primera ensenyança relacionat amb el coneixement i la protecció del patrimoni.

Farem un seguit d'activitats destinades a promocionar el patrimoni immoble i literari coincidint amb la celebració de l'any europeu del patrimoni, al qual ens hi hem adherit. Totes aquestes accions tindran un cost aproximat de 20.000 euros.

Estem preparant també una exposició a l'Era del Raser per substituir l'actual, contràriament al que ha dit que no promocionem el nostre patrimoni dedicada a les col·leccions desconegudes de Casa Rossell que ens obrirà les portes a un altre univers desconegut fins ara al nostre patrimoni, estimada en uns 70.000 euros.

Seguint les previsions del pla de museus sobre l'estratègia digital, tal com he dit al començament. Començaré amb la construcció d'un portal web complet sobre els museus que ens posarà al dia si ens comparem amb altres països en matèria de comunicació internet.

Efectivament una mica per resoldre el problema que tenim de la baixada de turistes com vostè ha dit.

A més, altres accions més tècniques però també importantíssimes per la preservació del nostre patrimoni. I no només poso com a exemple d'inici, l'inventari de les estructures agropecuàries i etc.

Ateses les dimensions, els efectius del departament de patrimoni cultural i de l'àrea de museus, em sembla que la feina és intensíssima i estem en el bon camí per posar en valor no tan sols el patrimoni romànic sinó tota la resta del nostre patrimoni, tal com és la nostra obligació com a Ministeri de Cultura.

Finalment he de manifestar que igual que la resta de departaments, i això ho hauria de saber perquè hi ha treballat, les partides incloses als projectes pressupostaris tenen assignat un concepte. Llavors 50.000 euros en promoció cultural què vol dir? Una campanya de sensibilització, dirigida a quin públic? Amb quins materials? Amb quins mitjans? Un spot publicitari per la televisió andorrana o per televisions estrangeres? O promoció del nostre patrimoni en les fires internacionals? A què vol destinar exactament aquests diners?

Crec que mai no es destinen prou diners a promocionar el nostre patrimoni, amb això estic d'acord amb vostès. Però treure aquests diners i de passada fer-ho inviable de l'únic projecte que té el ministeri destinat a la projecció exterior dels nostres artistes plàstics, em sembla vestir un sant per despullar-ne un altre.

Les partides destinades a la biennial són estrictament imprescindibles, i sense aquests 50.000 euros no es podrà llogar cap pavelló a Venècia ni es podran obtenir els permisos i les autoritzacions necessàries per la qual cosa com he dit, el projecte desapareix.

El pressupost destinat a l'organització pel pavelló Andorra en aquest certamen artístic és extremadament ajustat. Conte la mínima quantitat imprescindible calculada després de diverses participacions. És un projecte que té lloc cada dos anys, però que es pressuposta anualment ja que durant el primer any es sufraguen les despeses de lloguer de l'espai i de la gestió dels permisos, les autoritzacions i altres serveis derivats.

El segon any es sufraguen els costos de la participació artística pròpiament dita.

Pel que fa a la creació d'un nou projecte anomenat promoció falles d'Andorra, i dotar el subconcepte promoció cultural d'un import de 15.000 euros, que s'ha reduït de les aportacions de la secretaria d'Estat d'Esports i de les federacions i clubs. De fet, és de la partida aquesta de fundació de l'esport. Si realment s'acaba creant la fundació de l'esport, sap que com a creació de l'esport s'ha d'aportar directament 100.000 euros. És a dir que reduir aquests 15.000 euros no tindria cap mena de sentit.

Tot i que el text diu de forma concreta, el cert és que no concreta res tampoc, ja que contràriament al que fa el ministeri en les seves partides que és assignar-li una activitat... aquí no s'indica com s'han de promocionar les falles, s'han de fer tallers de falles per a infants, adults. Perquè coneguim en profunditat la tradició, s'ha de fer una campanya de sensibilització a les escoles a través de la televisió o s'ha de fer una exposició explicativa en forma de plafons, itinerant, per parròquies? Com?

El Ministeri de Cultura ha atorgat diverses subvencions a l'Associació de Fallaires d'Andorra, a més del suport que ens consta que rep del Comú d'Andorra la Vella.

El Ministeri de Cultura s'ha fet càrrec de les despeses de l'exposició que ben aviat es podrà veure aquí, al vestíbul del Consell General amb la col·laboració de la Comissió Andorrana de la UNESCO.

El Ministeri de Cultura s'ha fet també càrrec de les despeses, desplaçaments i altres del personal que ha

tramitat tot el dossier per demanar ajudes a POCTEFA, que he de dir que malauradament no han passat el primer filtre.

Però hi ha un problema, i espero que molt aviat també es pugui resoldre, que sembla que aquest mes de març està prevista una propera trobada per la representativitat. El Ministeri de Cultura no té interlocutor de les falles andorranes, dels fallaires andorrans, que malauradament encara no s'han pogut estructurar.

Aprofitem per animar els col·lectius de fallaires a organitzar-se perquè el Ministeri de Cultura pugui decidir amb ells quines accions de promoció són necessàries per preservar la festa del patrimoni de la humanitat.

En la promoció de les falles d'Andorra intervenen una sèrie d'entitats, Govern, el Comú d'Andorra la Vella, la Universitat d'Andorra i la Comissió Andorrana de la UNESCO.

El pressupost del ministeri d'enguany, com molt bé ha dit també el Sr. Josep Anton Bardina, per celebrar el manteniment de les relacions amb les altres comunitats que celebren la festa és d'11.000 euros, i aquest projecte es troba efectivament a l'àrea d'arxius.

L'Associació de Fallaires d'Andorra per exemple també ha rebut en els últims dos anys, subvencions per imports de 9.540 i 5.150 euros del ministeri. I el ministeri enguany es fa càrrec també de la producció de l'exposició que com molt bé he dit abans que es farà aquí al vestíbul, per un import de 1.000 euros.

Actualment el Ministeri de Cultura també destina un tècnic que acompanya les trobades de fallaires andorrans per conèixer les necessitats, les previsions, les activitats que van preparant que siguin de caràcter intern.

També, a més a més el Ministeri de Cultura destina un director a assistir a les trobades internacionals de les poblacions fallaires. Recordem que la candidatura es va presentar en 63 municipis del voltant dels Pirineus, i per assegurar la correcta continuïtat d'aquesta candidatura.

No es veu la necessitat de dotar una quantitat que no té assignació concreta ja que no és la política pressupostària del ministeri, que sempre incorpora partides corresponents a projectes concrets en marxa o a compromisos contrets.

Al ministeri no hi ha calaixos de sastre. És cert que això ens impedeix molt sovint de fer front a imprevistos, però d'altra banda tots els diners pressupostats tenen una finalitat declarada.

Demana doncs la no aprovació d'aquestes reserves d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obrim un segon torn d'intervencions.

Sr.. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Faré la resposta conjunta tant a la Sra. ministra com al conseller, Sr. Bardina.

Si el problema és que no saben què fer amb els diners que nosaltres proposem perquè no detallem les propostes, aquest problema té fàcil solució. Ens seiem i detallem el que podríem proposar fer, tot i que entenc que tenen vostès molts més recursos, molts més tècnics i molts més experts que podrien ajudar-los o podrien utilitzar si és que hi està d'acord, com utilitzar aquests diners en fer més promoció.

Promoció i difusió perquè fixi's, jo no li he qüestionat en cap moment que no estiguin fent ni conservació, ni manteniment, ni assessorament, ni difusió dins del país, que és el que vostè m'ha explicat que fa el seu ministeri i que també ha detallat el Sr. Bardina amb les partides que m'ha detallat, tant pel que fa al romànic com pel que fa a les falles, que en parla també que hi ha assistència tècnica, que hi ha un director que acompanya per la candidatura, que hi ha un tècnic també. O sigui, jo això no li estic qüestionant en cap moment. Jo el que li estic oferint és amb aquestes dues reserves d'esmena, són més recursos per fer més difusió de dos patrimonis que té el país. El material i l'altre l'immaterial.

Vostè em diu que evidentment, treure diners per dotar aquests projectes implica que se'n ressentin d'altres projectes. És la tècnica legislativa. No li puc dotar aquests projectes contra deute. Tampoc ho faria si pogués perquè no seria responsable. La tècnica legislativa ens limita que per dotar una proposta implica dins del mateix ministeri, dins del mateix capítol, reduir-ne una altra.

Si no està d'acord o no li sembla bé que ho fem de la biennial, que és un projecte que serveix per difondre els artistes del país, es pot fer d'un altre lloc. Però no és que tinguem res en contra ni contra la biennial ni contra la fundació que vostè em comentava que s'havia de crear en el cas que s'acceptés aquesta reserva d'esmena per les falles i que implicava doncs de menys dotació.

Per tant, penso que el problema no està en quant a l'afectació dels projectes d'on proposem retirar els diners o rebaixar la partida perquè sempre hi ha la

possibilitat de proposar-ne d'altres, com es fa sovint amb comissió transaccionar les partides d'on es poden treure, fins i tot els imports.

I insisteixo, vostè m'ha detallat i em sembla molt bé, i recolzo i felicito totes les accions de conservació, intervenció, fulletons als hotels, col·leccions, exposicions que serveixin per exposar col·leccions pròpies, el portal web, que és l'única acció, em sembla a mi que té una mica de relació amb el que jo li he demanat. Sí que un portal web pot ajudar a fer més difusió, però jo crec que el nostre patrimoni, tant les falles com el romànic requereixen d'accions decidides de promoció, no només internes, que ja està bé que la gent del país conegui més encara el nostre patrimoni intern, sinó de portes en fora, fronteres enllà. I això requereix d'accions que no estan lligades ni a la conservació, ni a la investigació, ni a la publicació de fulletons que es deixen a l'hotel perquè el que volem és que justament els turistes vinguin a Andorra perquè hi ha motius per venir i que els motius siguin el patrimoni d'aquest país. Per tant jo penso que vostè ha aprofitat aquesta reserva d'esmena doncs per justificar la seva feina, que jo no li he demanat de justificar, perquè pel que diu i pel que seguim, és molta, i ens n'alegrem, tot el que sigui en favor del Ministeri de Cultura, però jo el que li estic oferint aquí o la nostra intenció era que sobre aquests dos patrimonis mundials, cal fer més esforços de difusió perquè siguin un pol d'atracció turística, no difusió interna amb les escoles que està bé, no difusió amb exposicions internes que està bé, sinó que serveixin realment com a pol d'atracció allà on es facin fires internacionals que pugui ser present, doncs Andorra que per exemple es pugui comptar amb la presència també i es pugui fer difusió d'aquests valors.

Per últim, m'ha sorprès que em digui que no hi ha interlocutor pel que fa a les falles. M'ha sorprès que em digui això perquè nosaltres sí que hem pogut reunir-nos amb els fallaires andorrans i hi havia un interlocutor que va venir en nom de l'Associació de fallaires, per tant, ell es va identificar com a responsable de l'associació i vam tenir una reunió justament la setmana passada amb el responsable de les falles, amb el responsable de l'Associació coral d'Andorra... Vull dir, no sé, això sí que li he de confessar que em sorprèn perquè nosaltres ens vam posar en contacte amb les associacions, en aquest cas també amb la de fallaires, i allà es va personar una persona que es va identificar com a interlocutor dels fallaires d'Andorra.

En tot cas i per resumir, no li qüestiono que no estiguin fent accions de conservació, ni de manteniment, ni de recerca, ni de seguiment, al contrari, el que li facilito o el que preteníem amb

aquestes dues esmenes és que se'n fes més difusió justament per valoritzar i utilitzar el nostre patrimoni com fan en altres llocs com a pol d'atracció turística.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Josep Anton Bardina, pel Grup Demòcrata.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Sr. Gallardo, vostè ens diu que les seves esmenes aporten més publicitat, més recursos, més difusió... No. Les seves esmenes aporten retallar dos projectes que estan funcionant actualment que els diners econòmics que tenen assignats són necessaris perquè funcionin en detriment de dos projectes que no sabem ni que volem fer amb ells.

Vostè mateix ens acaba de dir: "*Si aquests 50.000 euros no els hem de treure de la Biennal traguem-los d'una altra partida*"... No! Estudiem d'on els podem treure si s'han de treure d'algun altre lloc, però en tot cas, les esmenes que ha presentat van en contra de dos projectes que estan funcionant i que necessiten aquesta dotació pressupostària per funcionar. Per tant, trobem innecessari fer aquest moviment d'imports.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra, si desitgeu intervenir...

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, primer de tot li agraeixo que em reconegui la feina que es fa des del ministeri.

Després, dir-li que internament és veritat que estem fent esforços per promoure els nostres museus a nivell de país, per això fem tots els esforços aquests també a nivell de les escoles amb els fulletons.

Pel que fa la difusió externa del nostre patrimoni i del nostre món cultural en general, qui té la funció és Andorra Turisme que hi destina una partida. També si podeu entrar dintre del seu portal veureu que també teniu totes les activitats que es poden fer relacionades amb aquestes activitats. I li he de dir que ara no tinc les dades aquí però que sí que moltes de les visites que tenim als museus del nostre país i al

romànic també vénen gràcies a les visites que tenen dintre de la pàgina de visitaandorra.com.

Pel que fa a les falles, vostè es va reunir amb representants d'associacions d'Andorra la Vella. Jo li estava parlant de les falles a nivell nacional, és a dir, quan es va crear la candidatura es va buscar que es creessin els quatre grups fallaires, diríem, del Principat: Sant Julià, Escaldes-Engordany, Encamp i Andorra la Vella. El problema que tenen és que, pel que una mica ens han fet arribar, és que tots tenen figures diferents, és a dir, el que realment està creat com associació és Andorra la Vella però Sant Julià i Escaldes són com un col·lectiu, llavors, al no tenir una associació creada no tenen com unir-se. Llavors, jo crec que és més un problema jurídic diríem de com realment unir-se. Però és veritat que evidentment ens reunim amb els fallaires d'Andorra la Vella i tenim també l'interlocutor però jo em referia a nivell nacional que no tenim l'interlocutor nacional, que posteriorment seran aquests mateixos interlocutors...

El Sr. síndic general:

Silenci si us plau.

La Sra. Olga Gelabert:

...que s'hauran de trobar amb la resta de municipis de les Falles del Pirineu.

Després, també recordar que pel que fa a Santa Coloma... És que realment s'hi destinen molts diners i no sé si aquests 15.000 euros o els 50.000 euros evidentment que també podrien ajudar, però recordem també que pel *mapping* de Santa Coloma en total el que fa no només el *mapping* sinó totes les obres que hi han hagut associades és de 251.000 euros. El cost que tindrà l'edifici de Santa Coloma que albergarà els frescos serà de 720.000 euros.

Realment haver de cancel·lar dos projectes que creiem essencials per la promoció dels nostres artistes i després per la promoció dels nostres esportistes per un altre costat per poder acabar de completar això, creiem que actualment no és necessari amb tot el que hi estem destinant actualment.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Una última intervenció.

En primer lloc, Sr. Bardina, vostè diu: “No trobem necessari fer el moviment de diners”, però no em diu si troba necessari fer més difusió del patrimoni, perquè si el problema és d'on traiem els diners, ja li he dit al principi, segurament ens podríem posar d'acord... Suposo! Si és que estan d'acord en què cal fer més difusió, potser pensen que no i llavors sí que no hi ha debat.

Coincideixo amb la ministra, jo havia entès que es referia a l'interlocutor dels falleries i el problema és que no hi ha un interlocutor únic per tot el país de totes les associacions. Doncs, em rectifico.

I vostè em comentava: “Accions depenen d'Andorra Turisme”... Home, jo crec que Andorra Turisme amb un pressupost de 17 milions d'euros alguna cosa més, potser, podria dedicar a la promoció del patrimoni del país. Com no puc fer esmenes al pressupost d'Andorra Turisme doncs he volgut fer les esmenes via Ministeri de Cultura. Evidentment això té afectacions a projectes del seu propi ministeri i per tant, doncs repeteixo, si el problema és que deixem coixos projectes que vostè considera essencials, doncs, ens podríem posar d'acord ràpidament si és que és possible que es puguin treure els diners d'un altre lloc, independentment d'això jo crec que la reflexió que provoca aquesta reserva d'esmena -que porta implícita dues- és que el que estem demanant és més difusió fronteres enllà del patrimoni d'Andorra com a reclam i pol d'atracció turístic que amb això crec que és un requisit. Almenys és un dels pilars que nosaltres venem o el ministre ven quan va arreu i trobem que hi ha molta cosa a fer i que no s'està explotant prou bé com sí que fan països veïns amb patrimoni gens a envejar respecte al que tenim aquí.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Josep Anton Bardina.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Sr. Gallardo, estem fent la discussió de les reserves d'esmena que vostès han presentat i em fa una pregunta directa: “Troba necessari dotar econòmicament o donar més diners a la promoció i la publicitat...”. Sí, sí.

Trobo correcte que aquests 50.000 euros es treguin de la Biennal de Venècia i faci que aquesta Biennal no es pugi fer? No, no.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. ministra.

La Sra. Olga Gelabert:

Sí, efectivament el nostre patrimoni romànic, estic completament d'acord amb vostès, que potser no l'estem promocionant suficientment per això hem fet aquesta aposta tan gran per poder obrir aquest espai a Santa Coloma on també recordo que baixarem tota la part del romànic que tenim a Pal per concentrar-ho tot en un únic espai, i realment la promoció del romànic del nostre país sortirà des d'aquest espai.

Ha fet la comparació abans amb la Vall de Boí, també hi ha aquell centre... el punt neuràlgic aquell d'on surt tot l'itinerari romànic de la vall, doncs, el centre aquell que tenen com d'interpretació, doncs una mica la idea nostra amb el centre aquest que farem on acollirem els frescos de Santa Coloma és una mica la idea també de poder tenir el centre neuràlgic del romànic a Santa Coloma i d'on sortiran tots els itineraris relacionats amb això.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Sí. Agrair la intervenció de la ministra i constatar que hi ha una contradicció entre la postura de la ministra que jo la comparteixo i el que acaba de dir el Sr. Bardina, perquè el Sr. Bardina diu que no troba necessari promocionar el romànic i la ministra reconeix que es podria fer o es podria millorar la promoció del romànic.

Per tant, jo estic en la línia del que ha dit la ministra. Evidentment les esmenes les he de negociar amb el grup parlamentari i, potser si hagués estat vostè al grup parlamentari haguéssim arribat a l'acord vist que coincidim.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. Josep Anton Bardina.

El Sr. Josep Anton Bardina:

Gràcies Sr. síndic.

No, per deixar constància perquè potser el Sr. Gallardo no m'ha entès.

Sr. Gallardo, vostè m'ha fet una pregunta directa que era si estava d'acord amb promocionar més el romànic i la meua resposta és: sí!

I jo li repeteixo, estem discutint una esmena que vostè ha presentat que és: *"Promocionem aquest romànic traient 50.000 euros de la Biennial de Venècia i fem-la inviable?"*: doncs, no estic d'acord Sr. Gallardo!

Estic d'acord en promocionar el romànic?: Sí; en treure aquests 50.000 euros de la Biennial?: No.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

La veritat és que el Sr. Gallardo agraeix les explicacions de la ministra però comença la seva intervenció de forma dura, una mica a l'estil Pere López, de dir: vostès no tenen cap classe de sensibilitat per la cultura...

És que es comença així el debat. A mi és això el que em sap greu perquè al final són esmenes i totes les esmenes es poden transaccionar, hi ha coses bones i coses dolentes, l'oposició fa aportacions, el grup parlamentari de tant en tant les recull, però comença així! És que vostès no fan res per la cultura.

I breument ja ho ha explicat la Sra. ministra tot el que es fa pel romànic, no aniré més lluny.

Però, és clar, la cultura va molt més enllà que les esglésies i vostè no pot dir que no fem res, i li vull donar algunes dades. I a més, vostè és un alumne avantatjat perquè va ser secretari d'Estat de Cultura i vostè va fer una bona cosa, i en el seu moment una persona que saluda des d'aquí, el Sr. Juli Minoves, també. Quan es van comprar els frescos de Santa Coloma, vostè entendre que això també és patrimoni, i vostè entendre que allà on estaven -i 4 i 5 milions d'euros no són pocs diners-, que es pugui potenciar com fem a Santa Coloma això no vol dir que no estiguem fent res pel patrimoni.

Però aniré més enllà, vostè -jo també- en el seu moment en un Govern que jo recolzava vam fer una

expropiació del Rosaleda que és un bé cultural major del patrimoni... I vostè diu que no fem res pel patrimoni. I el Rosaleda, més enllà de manteniments d'esglésies, de fulletons, d'això del portal web que diu que li sembla bé, estava a punt de caure i nosaltres hem fet que avui en dia aquest edifici, que és patrimoni de l'Estat andorrà, estigui on està i amb un ús en un futur.

Quan el Govern d'Andorra arriba, el Partit Socialdemòcrata ha tirat endavant una petita reforma de Ràdio Andorra, de la coberta de Ràdio Andorra.

Nosaltres no fem res pel patrimoni! I gastem... I gastem 2,5 milions d'euros per un edifici catalogat i deixar-lo en condicions com l'Hotel Rosaleda... Però no fem res pel patrimoni!

Però Casa Rossell, un llegat, una herència pel poble andorrà quan arribo al Govern -i no vull criticar als demès-, fins i tot vandalisme hi havia a Casa Rossell! Les finestres queien, els vidres estaven trencats, estava deixat de la mà de Déu! Iniciativa del Govern d'Andorra, deixem en condicions -que a més, és la façana d'Ordino-, tot el patrimoni de Casa Rossell des d'un punt de vista de la façana, i vostè comença la intervenció dient que no tenim cap sensibilitat amb el patrimoni.

I dic això, i ho dic amb tota la calma, perquè hi ha debats i debats. Hi ha el debat que a més l'honora, que jo penso que és amb bona intenció, amb aquesta esmena, i després hi ha les entrades, no? Com el bon torero.

És que vostès no fan res! I es queden tan amples... I jo simplement li dic: *"Miri, entre tots plegats hem de fer molt més encara"*, però penso que nosaltres hem fet molt. Suficient? No. Encara tenim patrimoni a Andorra que no li donem cap ús i que encara està en mal estat, i també hem de fer autocrítica però no digui: *"Entre tots, mireu de millorar el nostre patrimoni"*.

Jo prego als consellers que evidentment facin totes les crítiques però que no facin aquestes entrades dient: *"És que vostès no tenen cap classe de sensibilitat"*.

I acabo, des d'un punt de vista humorístic.

Home, nosaltres no rebem tan turistes com a Berga, la veritat, però... -jo passo de vegades per Berga. Haig d'anar a veure l'alcalde. Perquè quan vostè diu que hi ha centenars de milers de persones a la Patum de Berga, jo vaig anar un dia -no sé si per vostè és interessant-... Home, jo no vaig veure que hi haguessin centenars de milers perquè li puc assegurar que Berga dona pel que dona i és una gran ciutat. Però bé, en tot cas si algun dia ho aconseguen serà un èxit perquè no sé on els ficaran. Però, ho dic

perquè... i acabo, perquè no es poden fer afirmacions així tan absolutistes. “És que vostès no fan res. No tenen cap sensibilitat”. Tenim la que tenim, com vostè la té, com tots els que estem aquí la tenim, tots fem el que tenim de fer amb el temps que ens pertoca per gestionar els afers públics, però jo prego que no comenci la intervenció. Després es matisa, diu: “No, ja estic d’acord”, però la seva intervenció primera és contundent: “Vostès no tenen cap classe de sensibilitat!”.

Per això no volia fer-ho perquè ahir vaig tenir un dia que no vaig tenir grans moments d’oratória... No vaig tenir cap! No sé si avui és un gran moment d’oratória però per una qüestió també de veritat que reconeixia que aquest Govern alguna cosa ha fet i molta sensibilitat també té amb el patrimoni que ens van llegar els nostres avantpassats.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Jo li he dit, Sr. cap de Govern: “No han fet cap aposta decidida pel turisme cultural”. Això ho he dit i ho mantinc, i és cert que quan he començat la meua intervenció, i aquí rectificaré, sí que he dit: “Desinterès”. No sé quina paraula ha dit vostè, jo la paraula que he dit és “desinterès”.

És cert, aquest Govern com els predecessors han fet esforços per la cultura i tots els que es facin segurament són insuficients. Haurien de fer tots més.

Però, insisteixo, jo li he dit desinterès total i absolut, que potser és excessiu, però el que sí que li he remarcat és que no han fet cap proposta decidida... -i això ho mantinc!- pel turisme cultural.

I vostè parla de la Patum de Berga. Jo les xifres no li he donat de la Patum de Berga, jo li he dit que la Patum de Berga és un lloc on van moltes persones perquè s'utilitza com a reclam. I llavors, li he parlat de 150.000 visites a la Vall de Boí... 150.000 visites a la Vall de Boí en comparació a les visites que tenim nosaltres sobre el nostre romànic que malauradament cada any va baixant perquè la política de difusió és continuista, és la que veníem fent des de fa molts anys dels governs anteriors, i jo penso que aquí tenim encara molt camí per recórrer i d'aquí venia la nostra proposta d'intentar fer per la via d'esmenes més difusió d'aquest patrimoni.

En tot cas Sr. cap de Govern, jo crec que després de tenir un dia relaxat ahir doncs tenia vostè ganes d'intervenir i ha trobat aquest tema com el motiu per poder intervenir... No passa res! Ja li contesto, potser desinterès total no és correcte, això ho rectifico, però mantinc que cap proposta decidida per promocionar el turisme cultural d'aquest país.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, com que el Sr. cap de Govern ha despertat doncs alguns instints, crec que és necessari fer algunes intervencions.

Em sembla... Bé, tinc tot el dret d'intervenir i em sap greu per algunes coses que diré que potser a la Sra. ministra no li aniran massa bé, però ja que vostè parla i fa exercicis de passada doncs, alguna cosa cal dir.

Primer, per compartir absolutament aquest Govern no fa res per la promoció del turisme cultural, es fa una aposta molt decidida pel turisme de compres, -necessària, evidentment, i encertada-, però no es fa res per la promoció del turisme cultural. Estic totalment d'acord amb el que diu el Sr. Gallardo.

Un tema com el tema del Madriu. Un tema que tenen absolutament abandonat. És una vergonya el que està fent aquest Govern amb la promoció i la potenciació del Madriu. Un espai d'interès mundial, declarat d'interès per la Unesco, de la qual els nostres visitants vénen i no saben pràcticament res. Vostès d'aquest tema passen absolutament i no en fan cap mena de promoció.

Després deia... I no em vull allargar massa, em vull allargar més sobre altres qüestions. Deia que vostès han fet moltes coses pel romànic -i em sap greu que li toqui un altre rebre cop a la Sra. ministra degut a la seva intervenció. Sí, han posat una benzina davant d'un pont romànic i és una gran actuació, és l'actuació més destacada en protecció del romànic que hem fet en aquesta legislatura.

I després, en la seva càrrega sobre governs anteriors que no vol fer cap crítica: sobre Ràdio Andorra, sobre el Rosaleda i altres actuacions. Doncs miri, els seus companys de partit entre els quals: el Sr. Enseñat, el Sr. Ladislau Baró i altres representants, el Sr. Aleix, de manera més indirecta van votar en

contra de tots els crèdits extraordinaris presentats pel nostre govern per fer actuacions a Ràdio Andorra, al Rosaleda i a altres indrets, en la legislatura entre el 2009 i el 2011. És a dir, que no només no tenen la sensibilitat sinó que, com en tantes altres coses, van impedir que altres governs que sí que volien fer coses no les poguessin fer.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Carles Enseñat, teniu la paraula.

El Sr. Carles Enseñat:

Sr. López miri, en relació al que acaba de dir tots no els devia poder votar perquè no hi era a tots.

I després, en relació al del Rosaleda li recordo que va passar justament perquè jo me'n vaig anar de la Sala.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

El Govern desitja intervenir...

Sr. cap de Govern teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Fixin-se bé, senyors consellers generals, que l'única intervenció que he fet del Sr. Pere López és per recordar-li que... Per honorar la veritat que quan vam arribar ja es van ocupar perquè hi havia una coberta que s'estaven fent les remodelacions pertinents a Ràdio Andorra. D'aquí... bé... qualsevol... Si hagués fet alguna crítica encara hi som a hores d'ara.

Però anem a l'objectiu, perquè és clar, de termes de vergonyós, això de la Vall del Madriu i tot això ja hi estem acostumats.

Com que l'esmena la fa el Sr. Jordi Gallardo, li vull agrair, que al final així ha matisat i així ha reconegut que aquest Govern té: una, sensibilitat per la cultura, i dos, que ha fet coses. Després això és una anècdota, vostè ja ho veurà com una persona que avui no hi és que sempre ho deia en unes cites quan feia la intervenció als parlamentaris, ja ho mirarem a les actes del Consell General, vostè a centenars de milers. Però és igual, això és el de menys.

A mi m'ha agradat la seva intervenció. No m'ha agradat tant la del Sr. Pere López, perquè no l'he atacat en res i no ho sé, però ho han fet.

La intervenció del Sr. Jordi Gallardo, perquè com a mínim, és el que volia, sinó, no hagués intervingut, no tenia ganes d'intervenir. És que no es pot començar dient que vostès... no ha dit ni aquests termes, em sembla, ja ho miraré. I vostè ho matisa. Jo li agraeixo.

I després no en fem una paternitat. El patrimoni cultural andorrà necessitarà manteniment, dit passant, el patrimoni cultural romànic andorrà el mantenia moltíssima gent, i el mantenia quan no hi havia ni suport públic, el mantienien la mateixa gent dels pobles. Per tant, ve de molt llarg.

Però jo em quedo amb la seva segona intervenció, que d'una, és més moderada i lamento que el Sr. Pere López es fiqui així, quan en definitiva li he reconegut que vam fer alguna cosa amb una coberta a Ràdio Andorra. Bé, ja ho tindrè present de no aixecar massa el to perquè sinó això s'embalarà massa. Però en tot cas li agraeixo la segona intervenció al Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Gallardo desitja intervenir...

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, Sr. síndic.

Només perquè constància al Diari de Sessions i perquè quan és, i quan no és no és, repassant ara la intervenció, efectivament jo he dit centenars de milers de persones cada any, que em quedava la xifra de 80 kilòmetres, però és cert que he escrit tenia centenars de milers. No són centenars de milers però són moltíssimes persones les que van a la Patum de Verga i s'utilitza, insisteixo, aquesta festa com una festa d'atracció turística. I per això la comparació que hauríem de ser capaços d'utilitzar les falles com una festa que permetés venir molta gent al país de visita i com a turistes.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Pere López i després Sr. Carles Naudi.

El Sr. Pere López:

Sí, molt breument Sr. síndic.

Però és clar, el Sr. cap de Govern primer llança la pedra i després diu que no, que jo m'enfado. És clar, m'enfado i crec que amb raó.

Vostè ha parlat per exemple de vandalisme a casa Rossell com si la tinguéssim absolutament abandonada, Ràdio Andorra que queia a trossos, que van fer la coberta, ho fa amb aquella ironia, sí van fer la coberta però a dintre els vidres trencats i no sé què... Sí, sóc verdaderament conscient de tot això, sóc verdaderament conscient. Però també ha de saber, que com amb tantes altres coses, companys seus polítics, que tots som andorrans i que tots defensem el patrimoni, durant dos anys es van destinar a obstaculitzar constantment un Govern perquè no poguéssim fer res, i per anar-li retraient ara cada vegada que si no van pujar això, que si no van pujar el salari mínim, que si no van fer allò. Ens ho votaven tot en contra, ens van obstruir tot, fins i tot les actuacions de Ràdio Andorra. Per tant, és molt poc legítim que aquells que ens van impedir poder fer les actuacions quan es presentaven crèdits extraordinaris, ara a sobre ens ho tirin a la cara.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, Sr. cap de Govern, jo tota la llista de coses que diu que fan, sí que em permeto demanar-li que, si us plau, ja ha sigut motiu de dos debats aquí al Consell General, que per a l'any que ve, perquè esperàvem que aquest any ho portaríeu, tinguin en compte aquell patrimoni de l'Estat que està en desús. I li dic el nom, Casa Parramon. Està a la Massana, fa molts anys que està tancat. I ja saben que jo insistiré una vegada darrera l'altra perquè donin ús a aquesta casa que la teniu abandonada.

Aquest any no van fer res perquè vostè sap que havíem parlat que hi havia un projecte. Però el projecte no està al pressupost. Per tant, haurem de tornar una mica a la càrrega perquè això sigui una realitat, i com a bon pare de família no tingui un patrimoni tancat a pany i forrellat.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Sí, Sr. síndic, per al·lusions abans directes i ara indirectes del Sr. Pere López.

A veure Sr. Pere López, li faig un comentari general que valgui, doncs, per avui i també per anteriors sessions amb les quals vostè ha al·ludit el sentit del vot de Coalició Reformista i també d'APC en la legislatura en la que vostè doncs, estava al Govern.

A veure, com ho diria jo, miri, vostès en tenien 14 de consellers, per tant, no tenien una majoria que els permetés governar, doncs, amb confort. Havien de ser capaços de trobar una majoria més àmplia i no ho van fer. No ho van saber fer! I estaven governant amb 14 com si en tinguessin 15, amb els mateixos tics, amb les mateixes actituds.

Què volia que féssim davant d'això, d'aquest comportament no pas massa democràtic des del punt de vista parlamentari? Doncs seleccionar, i algunes coses deixar-les passar i les altres no. Perquè sinó, hauríem estat tenint un Govern que no tenia la majoria i que actuava com si res durant els 4 anys que no va durar la legislatura, però que hauria durat perquè a vostès ja els hi anava bé. I això és el que vam tractar d'evitar. Per tant, li demano, perquè ho ha fet una, dos, tres, deu, quinze vegades, ahir es queixava dels retrovisors del Sr. Saboya. Escolti! Vostè amb aquest tema ho fa servir constantment. I ja li dic, el problema d'aquella legislatura és que vostès governaven com si tinguessin una majoria absoluta o pretenien fer-ho quan no la tenien.

Aquesta és la qüestió.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, bé, ho ha explicat molt millor el Sr. Ladislau Baró això del retrovisor. Però deixem el retrovisor, encara que al retrovisor hi ha vidres, i canviar un vidre tampoc es necessita tenir un pressupost, dit passant. I a més a més, també amb vostès, i ho van fer bé, i nosaltres vam continuar amb el projecte de Ràdio Andorra. Vostès sense tenir pressupost van

començar a fer la reforma de la teulada. Per tant, vull dir, no se'm fiqui tan nerviós.

El que no està tan nerviós és el Sr. Carles Naudi i, per tant, li contestaré. També li he contestat a vostè. És veritat, és la nostra política i em sembla que és compartida per tot el Consell General.

Després, Sr. Gallardo, vostè ho sap tan bé com jo, no és una qüestió de paternitat, Casa Rossell és un patrimoni molt important arquitectònic catalogat pel Govern d'Andorra. Va costar molts diners i s'hi dóna un ús.

Ràdio Andorra ja veurem quin ús se li dóna, perquè aquí hi ha una proposta de resolució a veure si hi pot anar la televisió pública andorrana o no, que es va votar en el seu moment. Però el que s'havia de fer és deixar-ho en condicions i va començar el Partit Socialdemòcrata. Miri si em costa gens a mi de reconèixer les coses. A vostè li costa reconèixer les coses que fem nosaltres. I ho hem continuat. I Casa Rossell, per això li deia allò, estava en vandalisme. I vostè em diu "ho sé". Doncs, el primer que vaig fer és com a mínim parar-ho i, després, fer un pla d'actuació que ha durat varis anys per ficar-ho en condicions. Però la política que porta i brillantment en aquests moments la ministra Olga Gelabert, és aquesta, és la que ha marcat el Govern en benefici de l'Estat andorrà. Tots aquells edificis, alguns comprats, alguns legats per herència, alguns històrics que no estan en ús, donar-hi un ús. I Casa Parramon, ara vaig a la seva pregunta, no té un ús. I està a demés situada en una zona al bell mig de la Massana, -jo he tingut ocasió de visitar-la-, i vostè sap que estem, la Sra. Olga Gelabert, està en contacte amb el cònsol de la Massana a veure quin ús s'hi pot fer. I hi ha vàries possibilitats.

I jo penso que hem de continuar i independentment del Govern que hi hagi amb aquesta política i, independentment que tot es pot millorar i penso que hi ha un esforç molt important que s'està fent des de cultura, al tomb de la pregunta original, que és el de la defensa del nostre romànic. Però més enllà del romànic tenim altres coses del nostre patrimoni i, vostès, haurem, em sembla, de reconèixer, sense que això vulgui dir que tot ho fem bé, que ja sabem que no, que un impuls molt important ha estat fet en aquesta legislatura, per una, donar ús a alguns edificis catalogats patrimoni andorrà i, per altre, deixar-los en condicions perquè s'hi puguin donar un ús en un futur.

I res més, i penso que era important de dir-ho i no hauria intervingut -acabo Sr. síndic- i li agraeixo el seu to a la segona, si no hagués entrat, i perdoni que hagi dit com un "torero a matar", dient gairebé "és que no fem res". Això ho tenia acostumat. Ara no

vull més rèpliques d'altres consellers, però jo em pensava que això, vostè no ho aplicava, però he vist que ho ha matisat i li agraeixo.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels Srs. consellers...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, molt breument, en relació al que deia el Sr. Ladislau Baró i em sento per discrepar de la seva opinió. Vostè sap que no va haver-hi cap mena de selecció de cap tipus. Va haver-hi una voluntat d'obstrucció més enllà de les lleis fiscals i d'alguna petita reforma més en aquest sentit. Però jo parlo de la gestió del dia a dia. Va haver-hi una obstrucció absoluta, malintencionada, amb ganes d'impedir que aquell Govern pogués fer la seva feina i, a sobre, vostès van estar ben contents de posar-nos en grans dificultats pressupostàries per no poder fer coses i, després, retreure'ns-ho.

Ahir es debatia un altre tema interessant, el tema del transport. Ni tan sols el crèdit extraordinari del bus exprés i, evidentment, no porto aquí tota la llista de tot el que ens van votar en contra de qüestions que afectaven el dia a dia dels ciutadans, el transport públic, la protecció del patrimoni, tot era votat en contra amb qualsevol excusa i amb qualsevol pretext. Tant el Govern d'Andorra que érem nosaltres com aquest d'ara, tan interessant era protegir el patrimoni cultural en aquell moment com ara, tan interessant era promoure el transport públic en aquell moment com ara. El que passa és que hi havia un interès final que era obstaculitzar totes i cada una de les actuacions per impedir que es poguessin tirar endavant polítiques públiques que anaven en benefici dels ciutadans, que això s'han oblidat molt temps. El Govern d'Andorra en aquell moment era aquell Govern, i els ciutadans tenien dret a tenir les situacions que els hi corresponia a les quals vostès els hi negaven.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Carles Enseñat.

Hauríem d'anar tancant aquesta qüestió perquè ens hem apartat una mica bastant del que era la reserva d'esmena.

Sr. Carles Enseñat.

El Sr. Carles Enseñat:

Gràcies Sr. síndic.

I perdoni que m'aparti una mica també, però solament per acabar.

Miri, Sr. López, li vaig dir ahir a vostè que menteix, i aquí torna a rementir. O sigui, nosaltres i en aquest cas jo ho sé segur, perquè jo formava part d'aquella delegació, els vam oferir a vostès, Partit Socialista, una coalició de Govern, a la qual vostès van dir que no. I si vostès diuen que no, lògicament, doncs, es queden amb 14. I això va ser així, I vostès van dir que no. Després es va firmar un document que vostès, deixi'm-ho dir clarament, no van complir ni el primer dia. Per tant, doncs, vostès van voler tenir una oposició, de 14 i això és el que va passar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, procedirem tot seguit a la votació de les reserves d'esmena, votant sí a la reserva d'esmena o no, i deixant aleshores el text tal com ha sortit de la comissió.

Anem a votar en primer lloc la reserva d'esmena número 29 que es correspon a l'esmena número 105 de l'informe del ponent, proposant crear un nou projecte anomenat "Promoció del patrimoni romànic d'Andorra".

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Sí, gràcies Sr. síndic.

6 vots a favor, 15 en contra, i 5 abstencions.

El Sr. síndic general:

Bé, gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació, queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem tot seguit a votar la reserva d'esmena número 30 que es correspon a l'esmena número 106 de l'informe del ponent, proposant crear un nou projecte anomenat "Promoció Falles d'Andorra".

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

6 Vots a favor, 15 en contra i 5 abstencions.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació queda també desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Passem finalment al setè i darrer grup de reserves d'esmena, de fet és una sola reserva d'esmena, presentada pel M. I. Sr. Jordi Gallardo Fernández, president del Grup Parlamentari Liberal.

És l'esmena número 35, reserva d'esmena que es correspon a l'esmena número 136 de l'informe del ponent, proposant incrementar el subconcepte "Treballs realitzats per empreses i treballs tècnics" (22760) del pressupost del SAAS.

Intervé pe defensar la reserva d'esmena, el Sr. Jordi Gallardo.

Teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Aquesta reserva d'esmena tampoc li agradarà al Sr. cap de Govern, correspon a l'esmena 136 de l'informe del ponent. Proposa incrementar el subconcepte "Treballs realitzats per empreses i treballs tècnics" amb un import de 30.000 euros per poder realitzar una auditoria de clima laboral del SAAS.

Va sent hora, Srs. del Govern, que posin mà al clima laboral que es viu dins del SAAS. La situació és molt greu especialment a l'hospital, i suposo que en són conscients. Però vostès no volen dur a terme una auditoria del clima laboral, de fet ja van rebutjar aquesta possibilitat que els hi vaig proposar durant el debat monogràfic de sanitat, i ho han tornat a fer de nou. Rebutgen la nostra esmena, malgrat els problemes i les queixes existents per part del propi personal. A l'hospital hi ha coaccions de comandaments envers col·laboradors, hi ha situacions que poden ser considerades de mobbing, favoritismes i amiguismes, hi ha queixes escrites internes i fins i tot queixes públiques, i vostès no volen fer una auditoria de clima laboral.

Es neguen a fer l'auditoria per por que surtin a la llum totes aquestes situacions. L'ambient a l'hospital és una bomba de rellotgeria que està a punt d'explotar i vostès estan mirant cap a un altre costat en negar-se a fer una auditoria. Saben perfectament que fent una auditoria detectaran aquells departaments on la situació és més greu, i quins comandaments estan gestionant els seus equips d'una forma poc professional en el tracte humà. Davant d'això, tot són excuses per evitar atacar de veritat aquest problema.

L'ambient intern està molt deteriorat, entre el personal i cal prendre mesures, entenem que un primer pas seria dur a terme l'auditoria de clima laboral de manera imminent per poder prendre les decisions escaients i reconduir les situacions que fan la convivència dins de l'hospital molt complicada.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Alguna intervenció per part dels altres grups parlamentaris...

Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

Doncs, el meu vot serà favorable a aquesta reserva d'esmena que comparteixo l'argumentació exposada pel Sr. Gallardo, i en coherència al meu vot en comissió, doncs, votaré favorablement.

Gràcies.

La Sra. subsíndica general:

Per part del Grup Mixt, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

El nostre vot dels consellers del PS també serà favorable a aquesta reserva d'esmena que es planteja.

I a demés, com és conegut, la situació del SAAS és una qüestió que preocupa al Partit Socialdemòcrata i vull aprofitar aquest petit debat de la reserva d'esmena també per fer algunes consideracions amb el que deia el Sr. Cincà l'altre dia en motiu de la roda de premsa, en relació a la important, al nostre entendre, que era ja presentat pel nostre i que ens acusa com tant sovint, de fer electoralisme. Simplement el que s'ha tractat o el que s'ha fet finalment, és fer el que vostès tantes vegades no fan, sinó complir amb la nostra paraula i amb els

compromisos adquirits, anunciats en aquesta Cambra. I davant de la seva inacció, davant de les preguntes fetes per la companya Rosa Gili, per les denúncies efectuades tant des del Tribunal de Comptes i fins i tot, des de la pròpia intervenció general.

En tot cas, tornant a la reserva d'esmena, el nostre vot serà favorable.

La Sra. subsíndica general:

Per part del Grup Parlamentari Demòcrata, alguna intervenció...

Endavant.

El Sr. Antoni Missé:

Gràcies Sra. subsíndica.

Aquesta reserva d'esmena ja es va debatre en el si de la Comissió de Finances. En el cas que es fes efectiva la reserva d'esmena, presentada pel Grup Parlamentari Liberal, en la reducció proposada seria necessari deixar de prestar o reduir determinats serveis, com podrien ser, entre d'altres, els tallers del centre sociosanitari el Cedre o el servei de bugaderia o el conveni de gestió del Clínic. Per tant, ja es va comentar per part del Grup Parlamentari Demòcrata que era inviable aquesta reducció per l'impacte que podria tenir en el capítol 2 del Servei Andorrà d'Atenció Sanitària.

Referent a la motivació de dita esmena orientada a realitzar una auditoria del clima laboral del SAAS, creiem que aquest estudi l'ha de poder fer el consell directiu del SAAS quan ho cregui oportú i si creu que és necessari.

També amb el Sr. Gallardo m'agradaria recordar-li que en el transcurs de tots els governs, un dels grans mals que ha patit el SAAS són els constants canvis de direcció. Per tant, cal donar confiança a l'actual equip directiu i que pugui tirar endavant el projecte endegat.

Per tot l'expressat anteriorment, el nostre grup parlamentari no votarà favorablement aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sra. subsíndica.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

La Sra. subsíndica general:

Gràcies Sr. conseller.

Per part del Govern, Sr. ministre teniu la paraula.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, un estudi de clima laboral pot ser una bona eina, Sr. Gallardo, li reconec, i no la desestimem.

Però això ens ha de donar el grau de satisfacció del personal amb l'empresa evidentment. Ara bé, cal ponderar-ne no només la conveniència sinó l'oportunitat. És a dir, només el què, sinó també el com i el quan s'han de fer les coses.

Respecte al com, cal decidir tenint en compte el cost i els recursos que ja existeixen al SAAS per valorar la situació dels treballadors.

Respecte al quan, les valoracions no es poden fer en època de canvis. Les resistències per aquest canvi poden generar i la incertesa que s'associa poden fer que les conclusions de l'estudi no siguin representatives del sentit del personal.

Com vostès saben, hem engegat una reforma que dins del SAAS ha portat a redefinir obligacions dels metges independentment de la relació contractual, i això és un canvi en profunditat, que alguns professionals han pogut percebre com un retrocés dels seus drets sense haver pogut percebre en contra, els beneficis de la millor coordinació de l'accés i de la formació continuada o del suport per part de la institució.

A més a més, per citar més exemples, cal posar en relleu el trastorn que suposa la implantació generalitzada de la història clínica compartida, que li puc assegurar que això també afectaria en un estudi de clima laboral si es realitzés en aquest context.

Malgrat això, com vostès tots saben, el SAAS compta ja amb un departament de recursos humans amb capacitat de dur a terme polítiques escaients per minimitzar les resistències i per millorar el clima laboral.

Per tant, agraïm el seu suggeriment, el tenim en compte, com sempre i com molt bé ha dit el Sr. Missé ja serà la direcció que triï, el què, el com i el quan per fer aquest estudi.

Així doncs demano en nom de Govern, que es voti desfavorablement aquesta reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. Missé li diria una mica en la línia de resposta que li he fet abans al Sr. Bardina.

No em diguin el que això suposa si es tira endavant la proposta que fem, que evidentment va a càrrec d'un altre projecte. A mi el que m'agradaria saber és si estan a favor o no, o creguin necessari o no de fer l'auditoria de clima laboral. Que pel que em diu el ministre, em sembla que pot ser una bona eina, segons si ho interpreto bé, el que passa és que el ministre matisa i en la línia també del conseller Missé, doncs ho deixa en mans de la direcció en el moment en què ho creguin oportú, perquè és un moment de canvi.

Jo no sé si és un moment de canvi o no, però que hi ha un problema al SAAS, concretament a l'hospital de clima laboral, això és així. Jo no sé si és un problema gran o petit. No faré ara tampoc el gran alarmisme de dir que tothom i tot el personal de l'hospital té problemes, però que hi ha una part considerable, almenys jo no he parlat amb molta gent de l'hospital però sí que hem parlat amb alguns grups concrets, i hi ha un problema. I jo crec que justificar que és una bona proposta, que la tenim en compte, però com que estem en un moment de canvi i llavors hi ha mobilitat dins del propi hospital, això pot estar vivint-se com una mala experiència o situació, això pot quedar reflectit en l'auditoria del clima laboral. A mi m'han explicat situacions que no van en relació a la mobilitat professional, Sr. ministre. Per tant, jo li dic sincerament, hi ha un problema a l'hospital. Hi ha un problema de tracte en alguns departaments, d'alguns comandaments envers els seus col·laboradors. I això no és només responsabilitat de la direcció. Per sobre de la direcció hi ha un responsable polític que és vostè. I ja fa dos anys que està al capdavant d'aquest ministeri. I aquesta situació no li estic dient que sigui responsabilitat seva perquè jo penso que l'ambient del SAAS s'ha anat deteriorant i es ve gestionant o fa temps que es va coent aquest malestar. No estic dient que sigui arran de la seva arribada, però això va a més, i per tant jo penso que ha arribat un moment en què jo li demano o demano al Govern que prengui algun tipus d'actuació o acció i no deixi que el problema vagi a més. Perquè sinó doncs, un problema que si ara s'analitza i es detecta, es podrà corregir. Si deixem que vagi creixent, se'ns pot escapar de les mans.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sra. Sílvia Bonet.

La Sra. Sílvia Bonet:

Sí, gràcies.

Abans no ho havia fet perquè primer volia escoltar una mica a tothom.

Comparteixo al 100% les ganes de fer aquest estudi de clima laboral, tot i que no puc compartir en absolut d'on es treu la partida. Això també ho voldria explicar. Però també el que voldria dir al ministre, la direcció del SAAS té sobre la taula o com a mínim se li va posar sobre la taula, la possibilitat de desenvolupar un estudi de clima laboral per part d'un estudiant de màster, un treballador de l'hospital que està fent un màster, que necessita fer la seva tesi de la formació, i volia aprofitar per fer aquest treball en el SAAS. Això li hauria costat 0 euros al SAAS si s'accepta. Jo crec que és una bona opció a tenir en compte per si realment volem fer i entenem que cal fer aquesta tasca que segurament ho compartim tots.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Antoni Missé.

El Sr. Antoni Missé:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, jo la meua resposta li he fet al voltant de dos punts.

Una, treure la partida pressupostària d'on diu vostè, ja li dic que no. I referent a l'auditoria, vostè fa esment de què ha parlat amb diferents col·lectius del SAAS. Sàpiga que els demòcrates també parlem amb aquests col·lectius del SAAS, i justament després de les últimes notícies que han sortit publicades, evidentment potser amb més insistència i tot. I parlem amb el Ministeri de Sanitat. I jo crec que voler generar en el si de la Cambra aquest alarmisme, no és bo per la població. No és bo perquè donem una sensació que el SAAS no està governat. Que el qui l'està pilotant no sap on vol anar, on vol arribar. Jo el que li he dit és que l'auditoria si és que s'hagués de fer, que no hi crec ara mateix en poder fer l'auditoria, hauríem de donar una mica d'estabilitat amb el clima laboral sobre els canvis que s'estan efectuant en el si del SAAS. És tot el que li he dit, no li he pogut dir res més. Li repetiré, quan cregui oportú el consell directiu. Si el consell directiu creu ara mateix que no és necessari fer aquest estudi de clima laboral perquè està en transformació dins de l'ens, doncs segurament no s'haurà de fer ara, i això

és el que creiem nosaltres, i és el que li he respost. No sé si ho veu vostè així o no. Entenc que no, la reserva d'esmena.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sr. ministre...

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, és veritat el SAAS és una empresa gran. Hi ha prop de 1000 treballadors. Evidentment hi ha sempre una comunitat laboral intrínseca, qualsevol empresa d'aquestes dimensions. Entenc que la direcció ho està fent bé. Hi ha la direcció assistencial que està actuant. Estan localitzats els problemes, es van actuant sobre ells, però bé, tot això és un procés i s'està actuant.

Que si s'ha de fer o no aquest estudi de clima laboral?

Ja li dic, en aquest context actual millor no fer-lo perquè pot sortir esbiaixat o pot donar una informació que no s'ajusta a la realitat. Però bé, li torno a dir, és una eina a la qual ningú es pot negar, és una eina que ajuda, però bé, ja es farà en el seu moment adequat quan la direcció ho cregui oportú.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. conseller, Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. Missé, vostè em diu que han parlat amb col·lectius m'imagino, no ho poso en dubte. Jo també li he dit que he parlat amb col·lectius i li he dit que no tothom del SAAS es queixa del SAAS. És més, he focalitzat on crec que jo, per les experiències i pels testimonis que se m'han manifestat que pot haver-hi un problema important que és a l'hospital. I no he centrat el problema amb la mobilitat professional. He parlat d'altres tipus de problema, i per tant, que a mi se'm digui avui que pot ser una eina interessant a utilitzar, a més a més amb aquesta proposta que comentava la Sra. Bonet, que jo desconeixia, a més a més acord 0, si el problema és que la partida potser no és la més adient, que puc estar-hi d'acord. Però el que no podem fer almenys

que em diguin que no hi ha cap problema a l'hospital. Mirar cap a un altre costat i dir que quan arribi el moment ja es farà. Hi ha un problema a l'hospital de relacions humanes, de gestió de comandaments amb els seus subordinats. De tots, no, segurament no. No vull fer alarmisme Sr. Missé. Jo no estic dient que tothom a l'hospital estigui malament i que s'està treballant malament. Però sí que estic dient que s'estan donant situacions concretes amb comandaments concrets que cal posar fil a l'agulla i que no podem deixar que el problema vagi a més. Però clar, si som conscients d'això, perquè jo vull pensar que el ministeri és conscient d'això, però com que hi ha unes actuacions de la direcció assistencial o de la direcció general de l'hospital, que jo no he qüestionat ni estic qüestionant ara, que com s'estan fent canvis no es vol fer aquesta auditoria perquè es pensa que llavors aflorarà a tot, doncs bé anem deixant que aquestes situacions vagin a més, i quan ja la situació sigui ingovernable i insostenible, llavors ja actuarem.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

A veure, jo també dins del seguiment de la nostra feina d'oposició, també parlo amb gent, i també m'ha arribat exactament el mateix que diu el Sr. Gallardo.

A veure, a mi em sorprèn molt les seves declaracions tant del Sr. ministre com les del Sr. conseller. Jo crec que treballar en un bon clima laboral és una qüestió bàsica. És a dir si el personal del SAAS no treballa amb confiança, no hi ha implicació de tots com la que hauria de ser i això de manera inevitable té afectacions sobre el tracte i la qualitat que es pot donar als pacients. Algú que no està treballant amb bones condicions, això té conseqüències.

Per tant, francament, no entenc com poden dir vostès això, i a més a més, tots els canvis que es facin, que a vegades ens costen de veure aquests canvis, però no veig en quin sentit pot ser compatible amb això.

De fet, aquesta mateixa proposta o en tot cas similar, ja l'havíem demanat quan hi havia la Sra. Cristina Rodríguez. Recordo perfectament haver-ho demanat en compareixences perquè en aquell moment es va fer l'auditoria pels tècnics francesos sobre la CASS, i certament ja li havíem demanat en aquell moment,

jo personalment li havia dit a la Sra. Rodríguez: "Pensa fer vostè el mateix amb el SASS?" Això estem parlant ja com a mínim de tres o quatre anys.

Vostè fa dos anys que hi és, el director general del SAAS també fa dos anys, per tant, jo crec que francament la proposta que ha posat sobre la taula el Sr. Gallardo és més que necessària, un altre tema és de quina partida. Miri, jo aquí no hi entro amb això, però crec que és molt important.

Penso que francament vostès no haurien de tenir problemes en recollir les propostes dels altres. Ja sabem que sovint els hi molesta molt. Si ho diu l'oposició, no ho recullen. Jo crec que en aquest cas hauríem de tirar endavant, deixar estar els interessos partidistes, i si us plau, actuïn en benefici de tots els ciutadans andorrans. Perquè una cosa que em sembla que no ha sortit, és a dir la bomba a la qual es referia el Sr. Gallardo, jo crec que ja ha explotat, només dins del departament d'urgències hem anat veient aquests últims dies articles per mi fulminants a la premsa, que m'imagino que perquè s'arribi a aquest punt de què hi hagi professionals que ho denunciïn públicament, és que la situació estava més que enverinada. Per tant, si us plau, deixeu-vos estar d'interessos partidistes i actuïn en benefici de la sanitat.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

El Govern desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, s'està actuant, s'està actuant sempre que es detecta un problema de conflicte laboral s'actua, i de fet el tema d'urgències s'ha solucionat i està en vies de solució. I de fet, la direcció assistencial ha actuat d'una forma molt eficaç.

Agrair les ofertes d'estudi i de recomanacions. Evidentment si es fa un estudi s'haurà de licitar en un concurs públic, hi ha tot un procés i bé, jo mai he dit i no estic dient aquí que no el fem, ja es veurà. I ja li dic, en aquest context d'ara no és el moment de fer-ho, i aquest any no està prohibit fer-ho, ni la direcció ha cregut oportú demanar, pressupostar aquest estudi perquè no hi ha hagut convenient.

Els problemes estan localitzats, estan centrats i s'està actuant. I tots volem que hi hagi un bon clima laboral dins de l'hospital.

Evidentment tots parlem amb gent de l'hospital perquè n'hi ha mil, és a dir que trobar-te'n un pel carrer és molt fàcil. Cadascun explica la seva visió. Realment no és que hi hagi un problema més que en altres èpoques, ni que estigui a punt d'explotar. Evidentment hi ha hagut aquest problema d'urgències que si és veritat ha transcendit en els mitjans de comunicació, hi han hagut molts factors, una manca de personal, una sobrecàrrega, molts factors que no tenen res a veure amb el tracte personal a vegades. Sí que també hi ha un component en aquest sentit en el tema de gestió del personal, però també s'han ajustat d'altres aspectes.

Per tant, estiguin tranquils la direcció va en bona línia, s'està actuant i aquests estudis quan cregui convenient la direcció de dur-los a terme, els durar a terme. I ja li dic, per principi no ens estem negant a fer cap estudi, es faran però bé, jo li estic donant una raó del perquè no es fa aquest any. Doncs aquest any hi ha un problema de canvis, transformacions. Quan a vostè li estan dient que canvii els hàbits o que canvii la forma d'entrar les coses a la informàtica, jo li puc dir que això ja el traspals i aquest traspals potser es transmet dins d'aquest estudi i el distorsiona i distorsiona la realitat, i ens pensem que tenim un problema allà on no hi és.

Per tant, deixem calmar les aigües que aquests canvis estan duent a terme, estan afectant a la forma de treballar de molts treballadors del SAAS i poden crear una certa distorsió fent que les coses se sentin una mica i després ja es veurà i de fet ja s'està actuant quan es detecta alguna situació.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. ministre, jo no he dit en cap moment que fossin mil les persones que s'han queixat però tampoc és una. És a dir ni mil ni una. Per tant, jo insisteixo i acabo aquí. Hi ha un problema, concretament dins de l'hospital, d'algunes àrees de l'hospital, d'alguns serveis de l'hospital, i crec que el Govern hauria d'actuar i no deixar-ho tot en mans de la direcció de l'hospital.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part dels Srs. consellers...

Per part del Govern, Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

És una evidència que gairebé estem parlant del mateix. Una altra cosa és el moment per fer-ho.

El fet que un govern voti en contra, que és el que pot semblar d'un estudi de clima, pot fins i tot semblar ni polític ni seriós, però és que el ministre em sembla que ha assossegat el discurs des d'un punt de vista de dir que en el seu moment es podrà fer perquè hi ha canvis en curs.

I també és veritat que jo no he tingut ocasió últimament de parlar amb gent del SAAS. Vostès sí, jo no he tingut ocasió i ho dic obertament. Però sí que sé que el SAAS és l'empresa més gran que hi ha a Andorra, de sector públic i privat, més de 1200 persones. Comptem l'hospital, els centres de salut, tot englobat és l'empresa més gran. Ho volia dir perquè potser molta gent no ho sap. Si hi ha una empresa, la més gran que hi ha a Andorra és el SAAS.

I evidentment el que no es pot demanar és a una empresa de més de 1200 persones, que no hi hagi moments de conflicte, moments de tensió. I que a més vostè diu que no diu que n'hi hagi mil, però que no n'hi ha un. Em sembla que ha dit això. Per tant, tot això s'ha de mirar i el ministre em sembla que ha fet una bona contesta des del punt de vista de dir que per aquest estudi de clima no es tanquen les portes a fer-ho. Això és una cosa.

Però vostè en la seva primera intervenció diu, i jo no dic que no, "coaccions", aquestes són les paraules, "coaccions de superiors, els seus subordinats". I va més enllà i diu: "mobbing", potser volia dir també assetjament laboral.

Bé, això ja no és una qüestió, si n'hi ha mil o una, és que només que n'hi hagi una, no pot ser.

Dic això perquè si fos el cas, perquè són acusacions molt fortes, no té res a veure amb el clima laboral. Són coses diferents, fins i tot poden ser coses penals. Jo penso que les coses s'han de dir. Jo no dic que això sigui així. També li poden bé dit això, i falta que sigui veritat, i falten moltes coses.

Però jo agraeixo les intervencions de tots els consellers generals i que vegi que pel Govern d'Andorra això no s'ho agafa com una cosa menor, quan és l'empresa que gestiona des d'un punt de

vista públic, i a més a més el més important que hi ha a Andorra, 1200 persones, evidentment que s'ha de fer tot el possible i no ens enganyem, mai hi haurà una tranquil·litat al SAAS. Mai hi ha una tranquil·litat eterna en una empresa de 1200 persones. Simplement he volgut fer referència a aquests dos passatges perquè si és així, no avui perquè tot això és molt delicat. Jo penso que vostè té l'obligació de parlar amb el ministre, sense prejutjar res. Perquè una cosa és el clima laboral i una altra cosa són les acusacions, no ho dic que ho faci. Almenys la sensació que li han tramès algunes persones, -diguem-ho així-, moderadament al tomb de termes com "coacció o mobbing".

Jo li prego perquè sinó penso que seria molt que una cosa és el gran servei que tots compartim que fa el SAAS, -que dic passant-, ahir ho vaig dir però no ho dic aquí al Consell General perquè és un fòrum que ha estat televisat. És que ja ho vaig dir, és veritat que hi havia problemes a urgències, i és veritat que s'han de donar les gràcies al comportament del servei d'urgències de l'hospital. Que a més a més, té moltíssimes baixes en un moment en què hi ha molta aflluència a urgències perquè estem en alta ocupació des d'un punt de vista hotel·ler, dels nostres visitants i en una temporada en què evidentment hi ha molts incidents al tomb de l'esquí.

En canvi, això sí que ho agraeixo, no nego que poden haver-hi d'altres problemes, el que sí que he pogut parlar és de què veuen que el Pla que ha preparat el SAAS, la direcció, va en el bon sentit i aguanten en situacions difícils i amb les queixes lògiques. Això ho dic per agrair que si el clima, fiquem el cas, que no fos bo la seva professionalitat és excel·lent, per dir-ho així. Però, anem a mirar. No tanca el Govern a fer un estudi de clima.

Però jo el que li demano, i no vull anar més lluny perquè em sembla... Jo penso que tenim uns grans professionals. Jo penso que l'ambient en general ha de ser bo o, sinó, ho sabria amb molta més força, ha de ser relativament bo en una empresa que hi ha 1.200 persones. Però jo li prego simplement, i no vull anar més lluny, que si vertaderament vostè ho sap i té proves fefaents ens ho faci arribar perquè una cosa és el clima laboral i una altra cosa són actuacions puntuals al tomb de coaccions o al tomb de *mobbing* que no té res a veure amb el clima laboral, que són qüestions penals.

Però com que jo vull pensar, i ho deia amb prudència, que això s'ha de fer amb molta discreció, si vostè té les proves sense anar més enllà o aquesta sensació, ho faci arribar perquè ens farà un favor a tots i farà un favor als assalariats que això, evidentment, si fos el cas -que no dic que ho fos ni ho pot afirmar- però, per la sensació o el que li han

dit, fer-nos arribar li agrairíem. Potser amb vostès parlen amb més confiança però, en tot cas, l'objectiu de tots plegats és que el clima sigui bo i en tot cas, si fos el cas, actuacions com aquestes no poden existir en cap lloc, ni en el SAAS ni enlloc.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Mantinc i reitero el que he dit, físicament no tinc les proves però he llegit correus interns. Per exemple, Sr. cap de Govern, que no m'han donat... que no m'han donat, i li explicaré, i per això ho lligo amb una auditoria del clima laboral que vostè em diu que potser no té res a veure, però que estem parlant hipotèticament de situacions més greus. És que la gent té por de manifestar-ho obertament, llavors una auditoria de clima laboral podria permetre detectar aquests problemes, que és el que li he dit jo a la meua intervenció.

Si vostè em diu: "Vostè té físicament proves de què això sigui així?", jo li contesto: no. "Vostè ha vist proves físicament que li hagin portat a parlar d'aquestes situacions?", jo li contesto: sí. "Li han donat?", no. Me les han deixat llegir i no me les han volgut donar. Per què? Doncs, perquè les persones en qüestió se senten... No sé, cohibides o no vull dir una altra paraula. Però, hi ha un problema, de veritat que hi ha un problema.

Llavors vostè em diu: "Parli amb el ministre", i jo no tinc cap problema de parlar amb el ministre, al contrari, ho he fet i ho faré, però que sigui per fer alguna cosa perquè jo crec que si la solució de fer una auditoria no és la solució segons em diu vostè perquè poden haver-hi d'altres vies doncs, benvingudes siguin. Ara, que la resposta no sigui: "La deixem en mans de la direcció perquè estem en un moment de canvis...". És que aquesta situació, en certa manera, ja va lligada a la proposta que vam fer al mes de maig o juny, ara no recordo, amb el debat de Sanitat... És que ja ve d'aquí! I després ha anat a més.

Per tant, no tinc cap inconvenient de parlar amb el ministre, el que no puc donar és el nom concret i la persona, i les persones que m'han manifestat això perquè volen mantenir l'anonimat per por a què aquestes situacions es puguin agreujar, i jo sí que li

puç dir on se m'ha manifestat que hi han aquests problemes.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller...

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, després Sra. Rosa Gili.

(El Sr. Víctor Naudi Zamora deixa la sala a les 11.53h)

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, no és cap secret però estic al SAAS des de l'any 85, és a dir, que n'he vist passar bastantes, he vist moltes coses i sí que és veritat que hi ha situacions recurrents i serveis en els quals aquesta recurrència es va mantenint.

Comparteixo amb el Sr. Gallardo que hi ha por... hi ha por per denunciar determinades coses, per dir exactament el que està passant doncs, perquè s'ha vist una mica que quan algú s'ha queixat doncs els efectes que ha viscut personalment. I jo crec que amb el que està passant i que hi hagi aquestes mostres independentment de què puguin ser denunciables, o no, o el que sigui, jo crec que la direcció... a part el ministeri, el ministeri hauria de ser... exigir que la direcció prengué algun tipus de mesura i que fes algun tipus d'actuació, independentment de què estigui en un procés de canvi, o no, probablement és el millor moment en un procés de canvi assegurar-se de què aquests canvis no estan afectant justament al bon clima laboral perquè si realment els canvis el que estan fent és empitjorar el clima laboral, doncs probablement estem arreglant una cosa per espatllar-ne una altra. Aleshores jo crec que són dos coses que s'han de poder fer paral·lelament, s'han de poder fer alhora i s'han d'assegurar doncs que realment aquests canvis s'estiguin incorporant amb tota la normalitat i que el que estiguin provocant justament és tot el contrari: una millora del clima laboral, perquè en definitiva hauria de ser aquest un dels principals motius. Per la qual cosa jo crec que una cosa no és incompatible amb l'altra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

A veure, el Sr. cap de Govern em deia que hi ha moltíssim personal dins del SAAS i que, per tant, seria gairebé impossible que hi hagués bon ambient perquè hi ha molta gent.

A veure, jo Sr. cap de Govern no ho comparteixo. Evidentment que quan estàs en un lloc que hi ha molta gent sempre hi ha cosetes, amb això estem d'acord, però jo crec que el que ens arriba a tots, almenys als que estem a l'oposició, és que clarament hi ha alguna cosa que no funciona. Vostè deia: "No es pot parlar d'assetjament"... Depèn... Depèn. Perquè qui no té una actitud adequada és algú que està en un alt càrrec, un cap de servei o algú que té un cert poder... A veure, jo crec que la paraula és aquesta, no?

Vostè deia: "Ara hi han hagut pics de feina" quan parlàvem del tema d'urgències. M'imagino que això no és res de nou, de pics de feina en deuen haver cada any: vacances de Nadal, moments de temporada alta i quan tenim moltes aflluències. Per tant, home, hi ha una mica més que això.

Es parlava de por... Ho comparteixo. Jo també percebo aquesta sensació de por, aquesta sensació de gent que estan per sobre del bé i del mal, que són intocables facin el que facin i el que queda manifest és que fins ara hi ha hagut manca d'interès per part del seu Govern, Sr. Martí, perquè les coses es moguin. Crec que francament, no sé, segurament per interessos electorals a vostè no li agrada que li diguin però és que ja ens coneixem de fa uns quants dies, i probablement vostè té por de què segons el que es remeni doncs, que hi hagi gent descontenta. Però, és que li deia abans, la salut dels nostres ciutadans ha d'estar per sobre i vostès han de ser valents, vostès i qualsevol govern que hi hagi, i francament no han destacat per això.

Miri, jo només agafaré com a exemple el tema del darrer director econòmic i financer del SAAS en el qual, bé, en vam parlar moltes vegades aquí: auditories, informes, posant en evidència disfuncions... A aquesta persona, al final, se l'acaba acomiadant però vostès no van assumir les seves responsabilitats. Recordo perfectament les seves intervencions, probablement seves o, no sé, potser d'algun ministre però en tot cas del ministre de Sanitat, dient que era una qüestió del Sr. Piqué, del Sr. director general que no tenia confiança en aquesta persona, i el tema aquest, tot aquest procés va durar gairebé un any, o en tot cas molts mesos.

Això, francament no ajuda. No ajuda a què la gent cregui que estan recolzats perquè hi hagi canvis i per això segurament no els arriba perquè no els hi tenen

confiança, perquè vostès no són creïbles. Els fets ho han demostrat.

I sí, vostè es referia als bons professionals. Evidentment sort que tenim aquests grans professionals perquè sinó ja la situació seria lamentable, i des d'aquí els felicito a tots aquests que fan bona feina malgrat moltes dificultats que ens arriben.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Antoni Missé.

El Sr. Antoni Missé:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, primer de tot el que diu la Sra. Gili em sorprèn perquè sembla que només parlin ells amb els professionals de la parapública, i això molesta de sentir sempre això i recurrent.

Li explicaré les problemàtiques. Ho estan ajustant molt cap a un departament en concret o cap a una àrea en concret que va sortir ja a la llum pública. Això ja s'estava parlant des del cas de Demòcrates per Andorra, estàvem parlant amb la direcció del SAAS i amb el Ministeri de Sanitat i no ho hem fet públic. No necessitem aquesta sala per fer públic amb qui parles i amb qui no parles i el que es mou, Sra. Gili. No ens hem d'anar ficant medalles, hem d'anar a buscar solucions. A veure si ho entenem d'una vegada!

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. cap de Govern... Perdó, primer els senyors del Govern i després els senyors consellers.

Sr. cap de Govern.

El Sr. cap de Govern:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Miri, no li contestaré a la Sra. Rosa Gili perquè és que... no li contestaré. És que ja n'hi ha prou!

Jo el que penso és que també no podem sortir d'aquest debat donant la sensació com... permeti'm Sr. Jordi Gallardo, de què el SAAS tot és un "desbarajuste"! No donem aquesta sensació com han volgut en altres intervencions, no?

Perquè d'un costat estariem fent un pobre favor i no estariem ajustant-nos a la realitat.

Que a tota empresa gran hi ha disfuncions? Sí. Què poden haver-hi moments de tensió? També. Què el Govern no tanca la possibilitat, ho ha dit el ministre, de fer un estudi de clima? També. Però sobretot, i em giro cap a tots els consellers... Escolta! Tenim un gran sistema sanitari. No podria ser que vertaderament tothom estigués cohibit i sota la tensió i sota un règim dictatorial. No podem dir això! En tot cas, no dic que s'hagi dit, però no podem deixar que floti aquesta imatge... És d'una irresponsabilitat! I una altra cosa és que es pugui millorar, que és per allà on va el Sr. Gallardo, i no és qüestió d'eleccions i de coses electorals.

És que aquí... No sé, jo de vegades els discursos no acabo d'entendre'ls, o he perdut moltes capacitats, que és possible, o ja no hi entenc res d'algunes intervencions... Sí, no rigui! Perquè justament deu ser molt brillant i jo ja no... És que no la segueixo Sra. Gili... És que no segueixo res del que diu i miri que m'esforço, però sí que segueixo amb aquests discursos moderats, no extremistes. Diu: "*Hi ha coses a millorar*". Sí, però no és l'única manera i penso que com a cap de Govern ho he de dir, hi ha 1.278, em sembla, persones que fan part del SAAS, moltes estan a l'hospital o en altres serveis, tot és millorable, hem de mirar que es millori. La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet diu que tenen por... Doncs, deuen tenir por des de fa molts anys perquè vostè també va ser ministra, m'entén... És que és clar, i no ho generalitzem tot plegat! Vull dir, hi ha moments de tensió, segur que hi són, i hi ha moments de conflicte, segur que hi són, el que hem de mirar és que vertaderament no estiguin vinculats al tomb d'uns departaments específics, al tomb, ho dic en condicional, d'un tracte humà no adequat que això evidentment no ajuda.

Però jo el que demano als consellers generals és que no generalitzem perquè estem fent un pobre favor al sistema sanitari andorrà i tot, evidentment, és millorable a l'hospital andorrà que en tenim un, i a tots els hospitals de França i d'Espanya i de tots els llocs, que dic passant, que a tots els hospitals públics o privats estan sotmesos a tensions molt fortes perquè la seva responsabilitat també és molt alta.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Hauríem d'anar conclouent el debat Sr. Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

No he dit, Sr. cap de Govern, no he dit que el clima laboral a tot el SAAS sigui complicat, tens... No ho he dit! És més, quan jo proposo una auditoria és perquè pressuposo que hi ha alguns departaments, alguns serveis en què es viuen aquestes situacions.

Sortosament també li he de dir que he trobat gent d'alguns departaments que m'han dit que no hi ha cap problema... Miri, ja li dic ara! És que no tinc cap problema en reconèixer-ho... No tinc cap problema! Perquè això és una empresa molt gran, al SAAS hi ha molts treballadors. Però, de la mateixa manera que he trobat gent que també li sap greu que generalitzi i que digui que tot el SAAS no funciona, cosa que jo no he dit... jo no he dit en cap moment que el SAAS no funcioni, jo el que he vingut a dir és que hi ha certs departaments... i ho he focalitzat, fins i tot li he dit "a l'hospital" i no li he dit quins concretament de l'hospital perquè no he parlat amb tots... És que també li dic, jo no he parlat amb tots els departament i totes les àrees de l'hospital, he parlat amb algunes persones d'alguns departaments.

I no vull generalitzar però sí que existeixen aquestes situacions. Ja li he manifestat que ho he pogut veure en persona, físicament, i d'aquí la proposta perquè entenc que abans de què això es pugui generalitzar sí és que hi ha el risc o, que pugui anar a més, o que pugui succeir a més departaments... Fem alguna cosa! I l'auditoria anava en aquest sentit.

I reitero i comparteixo amb vostè, tenim uns grans professionals al SAAS, fins i tot tenim la sort que alguns ho poden estar passant malament i fan la seva feina al cent per cent, i sense que potser la seva situació personal repercuteixi en el tracte que fa l'usuari, com ha de ser, com a grans professionals, però això no evita que si hi ha algunes... encara que sigui només una, però no és el cas, més d'una situació de persones que no ho estan passant bé dins del SAAS tenim l'obligació els parlamentaris de posar-ho a la llum pública, i el Govern d'actuar a partir del moment en què si no ho sabien, saber-ho, i si ja ho sabien doncs d'actuar i no passar, com ha dit el ministre, la responsabilitat a la direcció.

Jo crec, insisteixo, que aquí el ministeri ha de prendre l'assumpte molt seriosament i ha d'actuar i no podem esperar a què s'acabin tots els canvis que es poden fer producte de la reforma sanitària.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies Sr. síndic.

Sr. Missé, jo no sé amb qui parlen vostès però és que tampoc m'interessa.

És a dir, jo sé amb qui he parlat. Gent que m'han merescut credibilitat i, bé, com a mínim m'han generat dubtes, m'han generat molts dubtes.

És a dir, nosaltres Sr. cap de Govern, no volem ser catastrofistes. Li he dit abans que ja sé que hi ha gent que està fent bé la feina i si hi ha departaments que van bé és que evidentment ens n'alegem. Les nostres manifestacions són únicament perquè volem que les coses millorin. Res més. I és veritat que de vegades bé, observem les seves actuacions, els seus fets i francament ens costa veure que certes coses canviïn. Li donava abans un exemple i n'hi ha molts més perquè amb el temps que fa que segueixo el tema de la sanitat m'han parlat de noms, sé de gent... Bé, evidentment jo no estic allà però en tot cas és el que deia abans, hi ha testimonis que em sembla que en tot cas han de ser escoltats.

Miri, jo crec que avui estaríem tots molt contents si poguéssim marxar d'aquí amb el compromís, amb el seu compromís Sr. cap de Govern, tenim la sort avui de tenir-lo aquí directament, no avui... sinó vull dir que és un bon fòrum avui perquè vostè es comprometí de manera immediata per tirar endavant aquesta enquesta. Si surt bé? Doncs, molt bé. Si surt malament, doncs així vostès tindran els elements per actuar i, en tot cas, ens n'anirem tots molt més tranquils.

És que francament no entenc aquestes sortides, volen fugir d'estudi: "Ja en parlarem", "Ja veurem", "Nosaltres hem parlat amb gent que ens diu, que ens diu que està tot fantàstic"... Bé, ja que els hi arriben unes altres veus, ho comproven i ja està, i ens quedem tots tranquils.

Francament jo crec que la ciutadania andorrana estaria contenta si vostè avui agafés aquest compromís.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sr. Miquel Aleix.

El Sr. Miquel Aleix:

Gràcies Sr. síndic.

Mireu, com més avança el debat sobre aquesta matèria més decebut quedo, perquè sincerament

crec que la sanitat és un tema que ens afecta a tots, majoria i oposició, i hauríem de ser molt conscients de què aquí avui en aquesta Cambra amb una esmena reservada per un grup parlamentari en el qual es demana una auditoria sobre una matèria, jo crec que no s'hauria de fer l'alarmisme que s'està fent sobre el SAAS, sobre el seu funcionament, sobre el criteri d'eficiència de les persones que treballen en el mateix SAAS, i per tant, jo penso que si hi hagués voluntat per part dels partits polítics i dels grups parlamentaris de creure que hi ha una preocupació en aquesta matèria, seria un altre mitjà per treballar molt més correctament i molt més eficientment, que és treballar-lo internament en el si de la comissió demanant que compareguin els responsables del propi SAAS, que comparegui del ministeri el qui creguin convenient i que els consellers facin un treball responsable per saber veritablement si és que aquí hi ha un problema.

Però, el que no podem fer aquí és generalitzar sobre segurament, que possiblement com a tota gran empresa, hi hagi algunes excepcions i d'aquestes excepcions fer-ne un alarmisme davant de la ciutadania que fa que no dóna la imatge que tenim de la nostra sanitat.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Govern desitja intervenir...

Sr. ministre.

El Sr. Carles Àlvarez:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, una mica per posar mans a la feina en el sentit de què aquí, jo crec que més enllà d'aquest simple estudi de clima laboral, com molt bé ha dit el cap de Govern, si és que aquí es detecten coses més grosses com coaccions, com amenaces o d'altres que han anat sortint per aquí per part del personal... Miri, s'ha d'anar a la Batllia en aquests casos. Evidentment hi ha la por que ha sortit expressada per vostès o per molta gent que s'ha expressat. Bé, si no és el cas hi ha altres mecanismes: hi ha els col·legis professionals.

Li parlo de l'última conversa que he tingut amb el president del Col·legi de Metges relatiu al tema d'urgències. Per què? Perquè diu: *"Nosaltres tenim els nostres canals per vetllar que tot sigui i es faci correctament"*. Del Col·legi de Metges el Sr. president em truca i em diu: *"Carles, tranquil, no hi ha cap problema. Hem parlat amb els d'Urgències, nosaltres com a Col·legi de Metges, i ens han dit que no fa falta que et vinguin a veure"*.

És a dir, ja hi ha ponts, ja hi ha altres mecanismes per aquesta gent que té aquest neguit, aquesta por, aquesta desconfiança, i de fet, després la porta del ministeri està oberta a tothom, sabent que jo sóc una persona de condició cristiana com moltes vegades se m'ha tret per aquí, i sóc una persona que tinc capacitat d'emfatitzar i rebre aquesta gent i intentar comprendre el seu problema d'una forma confidencial i actuar.

És a dir que en aquest país, afortunadament hi ha una proximitat entre els polítics i la població, tant sigui assalariada del SAAS com que no, per venir-nos a dir les coses. I vostès, evidentment, si detecten aquests casos puntuals que trobo que surten de la normalitat i són excepcionals, els detecten, si us plau, m'ho comuniquen, i busquem de mirar la millor solució per aquesta gent perquè ningú se senti, doncs, vulnerat en els seus drets.

Bé, dit això, jo crec que tornem al mateix tema, l'estudi, la direcció per altra banda està fent la seva feina, està vetllant per aquest clima laboral. Quan la direcció cregui convenient que aquest estudi s'ha de dur a terme, ens ho demanarà el consell de direcció. O si el consell de direcció ho detecta o les coses es compliquen, sempre tenim aquesta eina, que al cap i a la fi és una eina que ens dóna a conèixer, no arregla res. Vull dir, després s'ha d'arreglar, però vull dir les coses ja es van detectant. El SAAS té els seus mecanismes per anar detectant aquests punts febles que tots tenim en qualsevol empresa. I per tant, jo crec que s'està en la bona línia.

Dit això- i li torno a repetir-, aquí no agafem compromisos com demana la Sra. Gili. Ja es farà si es creu convenient. Perquè si agafem un compromís i després veiem que no és convenient, doncs, llançarem els diners, i tampoc és qüestió de llançar diners.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, primer al Sr. ministre, no podem passar la responsabilitat de si hi ha aquests casos que es vagi a la Batllia. No podem fer això. Abans d'arribar a aquesta situació crec que el Govern té l'obligació de mirar d'altres vies. Vostè apuntava, "jo sóc una persona dialogant, oberta, tothom que vulgui pot venir". És que les persones no volen fer aquest pas, i per això aquesta via, de la possibilitat de fer l'estudi.

Digui-li l'estudi de clima laboral, faci vostè una enquesta interna anònima dins de l'hospital, faci vostè el que vulgui. Jo no li dic si no és això, no li dic quina altra, però faci vostè alguna cosa.

No ho reduïm o no traspassem la responsabilitat que si hi ha alguna situació que alguna persona està patint d'aquest tipus, que hi és, doncs, que vingui a manifestar-ho públicament aquí o que se'n vagi a la Batllia.

Jo sé que el Sr. Aleix és una persona de tarannà dialogant i per això, doncs, vol que el debat es porti a la comissió. Però vostè diu "*estic decebut per com està anant el debat*". Sr. Aleix, jo també estic decebut perquè és que aquest tema ja el vam parlar durant el debat de sanitat. Vam fer un debat específic i monogràfic sobre sanitat. Vam posar damunt de la taula aquesta possibilitat. Més debat i més possibilitat! De fer-ho llavors, el que podem fer a la Comissió de Sanitat, ara ja ho podien haver fet llavors. No es va voler. Es va creure que no era necessari o que no era oportú. I per això hem volgut portar un altre cop aquest tema damunt de la taula.

No per fer alarmisme, Sr. Aleix. Jo no faig alarmisme. Jo no dic que tot el SAAS funciona malament. Li he dit abans al Sr. cap de Govern, ho torno a dir perquè quedi constància, també he parlat amb treballadors que em diuen que el seu departament funciona molt bé i que no hi ha cap problema. És que li dic. No generalitzo ni faig alarmisme. També poso damunt de la taula que hi ha algunes situacions que s'han de corregir, i que no serà treballant internament a la Comissió de Sanitat i fent comparèixer els responsables del departament que sigui o de l'hospital, que ho solucionarem. Potser hi ha d'altres vies. Si es poden trobar, fantàstic. Nosaltres pensàvem que aquesta auditoria podia ajudar, però sí que era, que no és el cas, perquè no convé o perquè no ha de servir o perquè no és el moment, doncs, bé, no ens queda cap altre més remei que acceptar-ho.

Ara, jo o nosaltres, en aquest cas el Grup Liberal no ha fet aquesta proposta, li puc assegurar, per fer alarmisme de cap tipus perquè no ha sortit en cap de les meves intervencions que el SAAS no funcioni, que no s'estigui donant un bon servei, que no hi hagi bons professionals. No ha sortit en cap moment de les meves intervencions. Per tant, jo no sé si es referia a mi concretament, però per la part que m'afecta a mi li puc assegurar que crec que intentat no fer alarmisme i tractar aquest tema amb el màxim rigor i amb la màxima cura per evitar, justament, que la gent tingui la imatge que no és, que és que tot el SAAS no funciona.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sra. Rosa Gili, hauríem d'anar concloent aquest debat.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, moltes gràcies.

Sr. síndic, a veure reprenc el fil del Sr. Gallardo. Nosaltres tampoc en cap cas hem volgut fer alarmisme. I és que a més a més, a què ens serveix fer alarmisme. Francament, és que no sé si vostès es pensen que en traiem algun profit, crec que van molt equivocats, perquè realment no és el que ens interessa. Abans que tot som ciutadans, abans que tot som usuaris del SAAS, com ho pot ser qualsevol de vosaltres.

Jo el que vull és que si vaig amb el meu fill, amb la meva filla, amb la meva mare, amb el meu pare, que hi hagi un bon servei. La política passa després. Abans parlàvem d'interessos partidistes. Miri, Sr. Ladislau Baró, crec que va quedar clar que en aquell moment 2009-2010, vostès van posar per davant els seus interessos de partit. Ho hem vist amb el patrimoni.

Nosaltres no fem les coses de la mateixa manera. Aquí ens interessa únicament que funcioni.

La proposta del Sr. Aleix. Bé, està molt bé. Però és que Sr. Aleix, ja n'hem parlat moltes vegades. A la comissió nosaltres no tenim mitjans. Estem a l'oposició. La nostra feina és denunciar. I és el que estem fent aquí, és a dir, denunciar. Control de Govern, i si una cosa ens arriba que no està bé, doncs, l'elevem. Però vull dir, nosaltres no ens podem posar a fer de ministres. Per què? Perquè no tenim ni els mitjans ni els recursos.

Per tant, que en podem parlar, sí. Però ara a dia d'avui jo crec que hem de ser realistes, pragmàtics i efectius. Perquè la gent ens ho demana. I no fugim d'estudis. Perquè mentrestant anem perdem temps. Quin problema hi ha en fer aquest estudi? Els hi estem dient l'oposició que representem molts ciutadans. Que per sort o per desgràcia hi ha gent que se sent més còmode amb nosaltres per explicar-nos els seus neguits. Doncs, escolti'ns! Quina garantia donen vostès a què un ciutadà que el vingui a veure Sr. ministre al seu despatx, vostè l'escolti, quan estem aquí gairebé tota l'oposició demanant-li això i no ens estan escoltant. Ens diu que no toca, que la direcció ja considerarà si és adient o no. Li estem dient tots que representem moltíssims ciutadans. Jo no sé si vostès són conscients de la imatge que estan donant aquí amb això?

És a dir, sembla ser que bé, que no hi ha problema. I que no, els que anem equivocats són tots els altres. Només vostès ho veuen. Com a mínim jo crec que els honoraria de comprovar això que els hi estem dient. I si tot està fantàstic, doncs, molt bé, estarem tots molt més tranquils.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Algun altre conseller desitja intervenir...

Sr. Miquel Aleix.

El Sr. Miquel Aleix:

Sí.

La meva reflexió i la meva decepció va en el sentit que avui em dóna la impressió que quan acabarem aquest debat del pressupost segurament molta gent no tindrà la mateixa confiança amb la sanitat que podia tenir abans de començar aquest debat. I aquesta és la meva preocupació. Per això dic jo, que si hi ha problemes, si és que hi siguin, s'han de tractar d'una altra manera que no fent un debat aquí sense conèixer ni l'abast, ni el contingut, ni res. Però bé, ja no hi vull entrar-hi més.

Jo sincerament, com ha dit el Sr. Jordi Gallardo, el meu tarannà és un tarannà dialogant. I crec que tant a l'oposició com a la majoria, com amb tothom que estem assentats en aquesta taula, ens correspon a nosaltres la responsabilitat que el nostre sistema sanitari vagi el millor que pugui, dintre de les dificultats de qualsevol servei com aquests, perquè ho veiem no solament aquí sinó arreu, que hi ha conflictes en els serveis sanitaris d'arreu. I segurament, els responsables que estan a la direcció són els que coneixen més la problemàtica i jo crec que són els que haurien de comparèixer a la Comissió de Sanitat en un debat intern, per saber l'abast de les problemàtiques que hi ha dintre del propi sistema sanitari andorrà. I ara nosaltres no les hauríem de fer públiques aquí, donant una imatge que potser és una imatge irreal del servei de la nostra sanitat.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Govern desitja intervenir...

Sr. ministre.

Hauríem d'anar concloent.

El Sr. Carles Àlvarez:

Gràcies Sr. síndic.

Molt breument.

Miri, el Govern escolta, estem disposats a escoltar a qui sigui. Torno a dir, Sr. Gallardo, hi ha mecanismes, no només la Batllia, això li he tret i és un *in extremis*. Hi ha els col·legis professionals. Tots els professionals poden estar al seu codi de professionals, per alguna cosa hi són, Col·legi de Metges, Col·legi d'Infermeria, i d'altres col·legis. Aquests col·legis poden guardar l'anonimat, tenen una relació fluida amb el ministeri, i aquestes queixes, aquests casos *in extremis*, que entenc jo que deuen ser anecdòtics i puntuals, s'han de tractar, evidentment. Hi ha aquesta voluntat d'escoltar i analitzar aquests casos de forma personalitzada, ja sigui a través de col·legis professionals, ja sigui directament al ministeri, ja sigui a través de vostès. Si us plau, si detecten aquestes situacions, digui'ns-les perquè això són situacions anòmales i susceptibles de ser penals o tenir altres conseqüències.

Quant a l'estudi, torno a dir, això és un altre tema, el tema de conflictivitat laboral és un tema que s'ha de gestionar, que el gestiona la direcció i l'ha de gestionar la direcció. Per això és qui té atribuïda aquesta funció vetllada pel consell de direcció.

Per tant, quan detectem la necessitat d'aquest estudi, el que no ens neguem a priori, però bé, s'ha de buscar el quan i el com s'ha de fer aquest estudi, ja es farà si es creu convenient.

Li he argumentat perquè no es feia aquest any, perquè estem en procés de transformació que pot donar un estudi *sesgat* o amb consideracions que no s'ajusten a la realitat quotidiana de l'empresa o del servei. Per tant, ja els hi dic, fem confiança amb la direcció. Diuen, no fa res! Bé, s'està treballant contínuament, evidentment, amb una empresa de 1.000 i escaig treballadors, s'està treballant constantment en temes de conflictivitat laboral, perquè hi són intrínsecs a la mateixa empresa.

Per tant, ja els hi dic, no estem tancats a res, com sempre. Agraïm els seus suggeriments i deixem fer que la direcció faci la seva feina. Quant als casos puntuals que són susceptibles de delictes, doncs, bé, es poden analitzar de moltes formes i poden arribar al ministeri de moltes formes discretes i que no afectin al treballador o que el treballador se senti incòmode per haver-les de denunciar.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Sra. Rosa Gili li demanaria que sigui breu.

La Sra. Rosa Gili:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Molt breu.

Em volia referir a les paraules del Sr. Aleix. Miri jo a vostè li tinc molt respecte i afecte. Malgrat el seu tarannà dialogant i sempre respectuós, però el que li voldria dir és que si avui estem parlant d'això és única i senzillament perquè vostès no van acceptar l'esmena del Sr. Gallardo. Que jo crec que té tot el mèrit d'haver pensat que això era adient. Els altres ho compartim que és una bona proposta i senzillament si avui es mediatitza això, és únicament perquè estava a les mans de Demòcrates per Andorra recollir aquesta preocupació, i s'hagués quedat a dins de la comissió i no estaríem avui fent aquest debat.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, si no hi ha més intervencions, procediríem tot seguit a la votació de la reserva d'esmena.

Recordo que és la reserva d'esmena número 35 que es correspon a l'esmena número 136 de l'informe del ponent.

Obrim un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor de l'esmena: 9, en contra: 16.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat de la votació queda desestimada la reserva d'esmena i es manté el text tal com ha sortit de la comissió.

Abans de continuar amb el debat, hem acabat ara el debat de les reserves d'esmena, i abans de debatre la resta de les parts del text, anem a fer una pausa d'un quart d'hora.

Se suspèn la sessió.

(Són les 12.21h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 12.45h)

(S'incorpora a la sala el Sr. Víctor Naudi Zamora)

El Sr. síndic general:

Acabat el debat i votació de les reserves d'esmena, procedim tot seguit a debatre les altres parts del text.

Té la paraula el representant del Govern, el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Diversos consellers ara a la pausa em remarcaven, sigues breu. Tinguin tranquil·litat aquí, constato que només tinc 10 minuts. Miraré de cenyir-me al temps per no allargar-ho més del compte.

I en tot cas, crec que no és necessari, almenys per la meua part, allargar-ho més del compte, perquè del debat a fons sobre aquest pressupost crec que el vam tenir l'11 de gener en el transcurs del debat a la totalitat. Tota una jornada on hi va haver intervencions per part de tots els grups, unes intervencions per part de l'oposició incisives, diria fins i tot en alguns moments acarnissades en la crítica. Però en tot cas, com ens remarca molt sovint la Sra. Gili, és la seva feina, criticar, fiscalitzar, i, per tant, en aquest sentit res a dir.

Sí que és veritat que precisament crec que el focus, el centre del debat del pressupost està precisament en el debat a la totalitat, i a vegades tinc el sentiment que tot el debat que hem tingut ahir i avui acaba, doncs, apartant-se del que hauria de ser pròpiament un debat sobre tendències polítiques, sobre quines són les actuacions que es volen dur a terme, quines són les polítiques en definitiva que defensa cada grup més enllà de debatre si 50.000 euros aquí o 50.000 euros allà, si es treuen d'aquí o es treuen d'allà. Perquè al final aquesta és una realitat de la micro gestió que correspon a qui està governant, i que moltes vegades, com també els hi he dit, ve condicionada per compromisos de la pròpia Administració que va molt més enllà dels debats que aquests dies hem tingut.

Però en tot cas, insisteixo, crec que està dins de la normalitat. El Govern defensa un pressupost, la majoria li dóna suport i l'oposició hi vota en contra. Per tant, poca cosa a dir en aquest sentit.

Tot i així, cal dir-ho, i a més a més com sempre faig ho agraeixo, algunes de les esmenes, doncs, han contribuït segurament a millorar el pressupost. I en aquest sentit en voldria fer referència bàsicament a dues. D'una banda una esmena proposada pel grup d'UL i Independents de la Massana, en què es permet introduir un nou projecte perquè sigui

analitzat, perquè sigui estudiat, el del circuit de motos per fer un circuit d'entrenament de motociclisme. Bé, més enllà de la iniciativa en si, ens sembla una manera de reafirmar, una manera de treballar. És a dir, pot haver-hi iniciatives que poden ser a primer cop de vista interessants, però que cal analitzar-les, cal estudiar-les, cal dedicar-hi uns recursos per veure si són o no viables. I un cop fet aquest anàlisi, després s'ha de veure si s'han o no de tirar endavant. Per tant, com a mètode de treball em sembla interessant.

I una altra que també vull fer esment, en aquest cas proposada pel Grup Parlamentari Liberal, que és una modificació de la Llei de l'impost de societats per evitar que en aquest cas les inversions que estan fetes a través d'una subvenció dins dels programes, com Renova, per exemple, que promou el Govern, doncs, aquestes inversions no puguin ser deduïdes de la quota tributària d'aquest obligat tributari. És a dir, evitar que a més a més de rebre una ajuda, aquella ajuda et serveixi per pagar menys impostos.

Em sembla una iniciativa interessant, i per tant, l'agraeixo, perquè també va en la dinàmica del que els he dit moltes vegades, i és que els impostos són evolutius i en funció de la realitat de cada moment, s'han d'anar adaptant.

Aprofito aquest moment també per fer una breu referència a un dels debats que vam tenir ahir, i és el famós tema del programa per donar suport a la bicicleta elèctrica i tot un seguit de qüestions que ens va plantejar el Sr. Gallardo. D'entrada agrair-li que ahir al vespre em va fer arribar la seva intervenció. Això ens ha permès també poder analitzar amb més deteniment els seus neguits. Dir-los-hi també que encara no em pronunciaré amb absoluta fermesa perquè ho hem traspassat a Intervenció, el propi gabinet jurídic del Govern. I tal com els hi vaig dir ahir, en el supòsit que es detectés que el model de finançament que s'ha triat per tirar endavant aquesta iniciativa no és l'idoni, doncs, evidentment, el canviaríem. Però amb una clara voluntat per part del Govern de preservar la iniciativa, de preservar aquest servei de bicicletes elèctriques.

Però en tot cas sí que va apuntar dues qüestions que sí que ja em sembla que puc aclarir. D'una banda ens parlava de l'article 13 i el seu neguit que a través de l'article 13 s'estigués canviant la Llei de les finances públiques per la porta del darrera. Dir-li que això no és així. De fet el redactat de l'article 13 correspon exactament al de l'article 14 de l'any anterior i al de l'article 12 de l'any anterior. Exactament igual. El terme ajuts al qual s'hi referia ja hi era l'any 2017, ja hi era l'any 2016 i ja hi era l'any 2015. Per tant, no hi ha una voluntat d'introduir aquí per la porta del

darrera res per poder tirar endavant aquesta iniciativa de la bicicleta elèctrica.

I no només això, també es parla de serveis públics, i aquest terme de serveis públics que també s'ha introduït i que no està a la Llei de les finances públiques a l'article 29 concretament, ja es va introduir a l'any 2005, i s'ha anat mantenint sempre en l'article 13, 12, 14 que és normalment on s'escau aquesta qüestió, s'ha anat mantenint sempre.

És veritat que en tècnica legislativa li dono la raó. Potser el que correspondria després d'anar mantenint cada any aquest redactat, és ja elevar-lo al que és pròpiament la llei, tot i que en tot cas, en res distorsiona la llei, perquè el que fa és ampliar a partir d'un concepte general que diu la Llei a l'article 29, que és el que només pot haver-hi plurianuals o que pot haver-hi plurianuals, -perdó-, per tot el que són despeses corrents, és a dir, capítol 1, 2, 3 i 4. I a partir d'aquí, el que fa la introducció del terme serveis públics i ajuts és desplegar tot el que preveu l'article 29, però no anant més enllà del que preveu l'article 29.

Per tant penso honestament que hem d'estar tranquils en aquest sentit, però sí que recullo que possiblement l'any que ve el que sí que faríem és posar-ho en una disposició i així ja quedarà recollit de manera permanent a la llei de les finances públiques

I pel que fa també al fet d'haver procedit a fer aquesta adjudicació a través de l'autorització de la Llei 5/2008 de la pròpia llei de les finances públiques, dir-los-hi que encara hi ha un nou element, que em sembla que també ve a donar una mica de llum a tot el procediment que s'ha seguit, i és el reglament del 12 de juliol de l'any 2000. Un reglament que té per objecte la regulació del procediment de concessió, de control de les ajudes públiques del tipus de subvencions i transferències.

De fet, s'han seguit exactament els paràmetres que diu aquest reglament a l'hora de fer aquesta adjudicació. Insisteixo, un reglament ja de l'any 2000 i que s'emmotlla perfectament al que s'ha vingut fent.

Tot i així, la prudència que ja li vaig dir ahir i en el supòsit de què arribéssim a la conclusió de què per alguna raó hem de canviar el format de finançament d'aquest projecte, doncs ho faríem, tot i que també els he de dir a hores d'ara, penso que s'ha fet tot correctament i que l'adjudicació i sobretot el més important, el model de bicicleta elèctrica que es vol posar a disposició del públic, doncs podrà tirar endavant sense cap més canvi.

En definitiva, com queda aquest pressupost que els hi proposem d'aprovar avui?

Doncs queda bàsicament com es va presentar. Les grans xifres són les mateixes i continua sent una eina, com els hi he vingut defensant al llarg dels darrers set anys, doncs que permet garantir l'estat del benestar, que hem construït al llarg de molts anys amb molt esforç, que ens permet mantenir uns serveis públics de qualitat, que té capacitat de donar resposta a les necessitat que puntualment, conjunturalment puguin anar sortint al llarg dels anys. Un pressupost que vol ser eina de promoció econòmica, i crec que ho és. Un pressupost que assegura un nivell d'inversions suficient, tot i que aquí val a dir que mai n'hi ha prou, però en tot cas un nivell d'inversió pública suficient. Un pressupost que consolida el marc fiscal i que per tant, gràcies també a aquesta consolidació de marc fiscal, un pressupost que aconsegueix aturar el creixement indiscriminat de l'endeutament en el que estava sotmès Andorra. I per tant, un pressupost que després encara pot ser millorat, pot ser acotat a través d'una gestió del dia a dia, rigorosa.

En el debat a la totalitat es parlava de la micro gestió. Doncs sí, un cop tens aquest marc de referència evidentment entra la feina de tots els treballadors de l'Administració pública, les directrius des dels ministeris, doncs perquè des de la micro gestió es millori encara aquesta gestió.

De fet, el debat a la totalitat i el de les reserves d'esmena, sí que acaba posant èmfasi en la voluntat, modestament els hi dic, que detecto d'intentar d'aprofitar el debat del pressupost per reeditar debats ja tinguts en moltíssimes ocasions, i al final no tant per tenir un debat pròpiament del pressupost sinó per anar preparant el terreny i per anant generant una idea de què les coses estan molt malament, de què el Govern no té no sé quantes sensibilitats, de què al final tot això és una disbauxa i per anar generant aquesta idea en l'imaginari, doncs perquè tampoc ho hem d'oblidar, estem bastant a prop d'unes eleccions.

Per tant, també s'entén que dins de la feina de l'oposició això pugui succeir. Segurament en alguna rèplica tindrà ocasió de posar alguns exemples de què això no és així. Al final ho deia ahir el ministre Saboya, els números són tossuts, i com que són tossuts per molt que es vulgui anar generant aquesta idea, al final doncs hi ha uns números que sustenten com ha evolucionat el capítol 1, hi ha uns números que sustenten com han evolucionat per exemple totes les polítiques socials. Com han evolucionat les polítiques de promoció econòmica i per tant, entenem que hi ha arguments més que suficients per fer veure que això no és com es pretén il·lustrar des de l'oposició...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

...i vaig acabant, ja només per referir-me al dèficit. El pressupost una vegada més fa aquest esforç d'estar per sota de l'1% de dèficit en relació al PIB.

És veritat, i el Sr. López ahir ens ho recordava que quan jo vaig començar amb aquesta responsabilitat vaig fixar un objectiu ambiciós, i era el de l'equilibri pressupostari. No me'n desdic i crec que hauria de ser l'objectiu que hauríem d'aconseguir. Però no només és l'objectiu que hauríem d'aconseguir, miri'n de fet, quan mirem el que ha passat als anys 2015, 2016, 2017, -per tant aquesta legislatura-, el que veiem és que al 2015 el dèficit va ser de 13 milions d'euros, al 2016 hi va haver un superàvit de 22 milions d'euros, i ja els hi anuncio ara, al 2017 hi haurà també superàvit. I no només superàvit de gestió, també perquè sé que això a vostè normalment l'incomoda, superàvit de gestió i superàvit de caixa. No tan important ni molt menys com el del 2016, però en tot cas també hi serà.

Per tant, totes aquelles pors, -hi va fer molt incís el Sr. Naudi en el debat a la totalitat-, de dir doncs escolti, passaran aquí no sé quantes coses i per tant, veig difícil fins i tot que puguem mantenir el dèficit que vostè ens anuncia, doncs jo em remeto no a fer projeccions del que passarà en el futur sinó senzillament a quina ha estat la gestió dels anys anteriors. I els anys anteriors, tot i haver presentat dèficits de 25 milions d'euros repetidament durant aquests darrers tres anys, doncs hem millorat substancialment el resultat.

Gràcies, insisteixo en gestionar el dia a dia.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn ara del Grup Parlamentari Liberal.

Té la paraula el Sr. Jordi Gallardo.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Després efectivament de l'intens debat de les reserves d'esmena, ens toca fer una anàlisi del pressupost en la seva globalitat.

De les 70 esmenes presentades pel Grup Liberal, dues han estat transaccionades, una en feia esment el ministre, que va en la direcció de no deduir-se aquella part que es rep via d'algun programa de

subvenció del Govern per impost de societats i també vam aconseguir transaccionar dins de la pròpia comissió una esmena que anava en el sentit d'augmentar la dotació, no per l'import que havíem proposat però agraïm que s'acceptés igualment, la dotació de les beques del programa esportiu ARA.

Malgrat l'esforç per intentar corregir més aspectes al pressupost, fins i tot per la via de les reserves d'esmena, no ha estat possible, i hem intentat posar èmfasi en algunes de les problemàtiques que al nostre entendre té el país, així que hem presentat propostes relacionades amb el transport públic, beques, deducció de despesa, etc.

Tot i així, arribem a la votació d'un pressupost, un projecte de tràmit que només fa al nostre entendre, que complir l'expedient, l'expedient això sí demòcrata, ja que no aporta novetats més enllà, com ja hem repetit en reiterades ocasions, de la contractació de 80 noves persones.

Un pressupost que des del nostre punt de vista no dóna resposta a les necessitats del país, per exemple, cap iniciativa respecte al problema de l'habitatge, -malgrat ahir es van anunciar aquelles esmenes o aquelles esmenes que es van anunciar ahir que podrien quedar reflectides en el pressupost, no hi són. Per tant, si discutim el pressupost 2018, hem d'insistir en què no té de moment cap acció concreta per l'acció de l'habitatge, ni cap solució al dèficit del transport públic.

No aporta novetats en quant a la inversió. Cap acció de millora del sector comercial. Un sector que encara no s'ha recuperat de la crisi, per exemple.

Un pressupost que culmina la gran reforma de la funció pública, com vaig anunciar ahir, amb la contractació de 150 persones durant 4 anys.

Un pressupost que demostra que se'ls ha escapat el control de les despeses de funcionament, d'aquí la necessitat de modificar la regla d'or.

Un pressupost que presenta, al nostre entendre, ho vaig intentar demostrar ahir, errors o incoherències legislatives, potser amb algun incompliment de la llei o dubtes legals si més no, com vam intentar explicar ahir amb la reserva d'esmena en l'adjudicació de la bicicleta elèctrica.

Un pressupost que ja ha deixat pel camí les presentacions en cartró ploma del Govern, anunciant l'objectiu de transitar dels models tradicionals de l'economia andorrana a un model econòmic basat en la innovació. Ja no estem aquí, més aviat estem molt lluny.

Un pressupost que reflecteix esgotament i la fi d'un model com ho demostren alguns dels indicadors que

a continuació comentaré, indicadors utilitzats pel mateix Tribunal de Comptes en els seus informes.

Voldria analitzar l'evolució del pressupost ràpidament dels deu anys amb alguns capítols.

Despeses de personal.

Analitzem l'evolució del creixement del capítol 1. Al 2008, el darrer govern liberal, va liquidar 88 milions d'euros. Li sumo 4 milions d'aquests 88, que s'haurien d'haver afegit per dotar el pla de pensions. Ho dic per comparar números que potser són més comparables. Parlant de 88 i no d'una obligació que s'hauria d'haver fet doncs, em surt la comparació més beneficiosa.

Fent això estariem parlant d'uns 92 milions en el capítol de personal. El pressupost del Govern actual dota el capítol de personal amb 111 milions. Malgrat la congelació dels salaris per l'IPC d'anys anteriors, malgrat les retallades de la llei d'ajust salarial i la congelació dels triennis i la congelació del GADA.

Tot i això parlem d'un increment de 19 milions d'euros. Vostès que tant volen retallar la funció pública no han fet més que augmentar la despesa de personal, -ja els hi vaig dir ahir-, i no justifiquin que aquest augment, la despesa de personal, és pel cos dels triennis. És a dir que els triennis amb aquesta comparació, ja li he congelat com algunes de les accions que es van decidir.

Per tant, comparant les dues xifres i posant a la xifra de la nostra darrera liquidació, els 4 milions que reconec que no es van posar i que sí que han fet vostès, i això els hi reconec i penso que és una acció que els lloa. La diferència és 92 versus 11 milions.

Ja em diran a què respon aquest augment de 19 milions i hauré de tornar la raó una altra vegada al Sr. López quan parla de l'oficina de col·locació pública. Perquè si no es dóna cap explicació creïble al perquè això creix any darrera any, doncs no ens quedarà cap més altre remei que acceptar aquesta afirmació.

Despeses de béns i serveis corrents.

Continuem l'exercici de comparar, constatem amb incredulitat que la sortida del darrer govern liberal, el pressupost d'aquest epígraf era de 45 milions. Transcorreguts 7 anys de gestió de DA, la xifra del capítol 2 ha augmentat en 8 milions situant-se en 54 milions.

Intentaré ser equànime i ja dic que tinc en compte que en aquest capítol una part de l'augment respon a l'emissió especial d'euros. Però segurament el gruix d'aquest creixement també respon a l'augment de contractes d'assessoraments adjudicats any darrera any de manera directa.

Esforç inversor.

Parlem d'inversió sobre la despesa total sempre sense actius i passius financers. Del 28,5% al 2008 es passa a l'11% al 2018. No hi ha infraestructures productives i no hi ha nous projectes. Ja li vaig dir en el debat de la totalitat que el que trobem són projectes enquistats des del 2011, com l'heliport, 8 anys parlant de l'heliport i encara estem fent estudis.

Cap notícia sobre l'aeroport de la Seu, tot i recordar la gran frase del cap de Govern, dient fa dos anys durant el debat d'orientació política, i cito: "No és hora de fer volar colons, és hora de fer volar avions".

Sr. cap de Govern a vostè ja no li volen ni els colons ni els avions, ni els helicòpters.

Han renunciat a l'edifici multifuncional que havia de servir per desestacionalitzar l'oferta turística, això explicaven quan ho van anunciar.

Tampoc veurem les fonts de colors, de fet el pressupost podríem dir que ha perdut color del tot i és un pressupost gris clarament de final d'etapa.

Per cert, el darrer pressupost liberal, tirant endarrere tenia un 4,3% d'inversió sobre el PIB sense la inversió de les parapúbliques, i vostè al 2018 fan un esforç inversor de l'1,9 sobre el PIB sense les parapúbliques.

S'han quedat a un punt i mig de la seva promesa electoral.

Hem acabat l'apartat de despeses, i m'agradaria analitzar ràpidament els ingressos.

En aquest apartat ja li vaig dir que són el govern amb més ingressos de la història, però no s'oblidin no és fruit de la bonança econòmica que els fa recaptar més, sinó que es deu a les noves obligacions creades envers els ciutadans. Si analitzem els ingressos tributaris per habitant; observem que al 2008 estaven situats en 3398€ per habitant, i avui ens situem a 4538€ per habitant, 1.200€ més per habitant, un 35% més d'esforç tributari dels nostres ciutadans.

Per cert, pot anunciar ja el Govern quan han liquidat en impost de societats el darrer trimestre del 2017? Han complert les previsions del pressupost?

Ja li vaig dir Sr. ministre, insisteixo que tot i haver ingressat més que ningú, no han reduït l'endeutament. A les acaballes de la seva segona legislatura no han fet cap actuació per reduir l'endeutament, al contrari s'ha augmentat. Si analitzem l'endeutament del Govern per persona l'any 2008, es situava al voltant dels 5956€ per habitant. I al 2017, hi ha risc d'equivocar-me al no disposar de la liquidació, estarem al voltant dels 11900€. Un increment de gairebé el doble.

Vostè parla de les obligacions que es van trobar sempre de governs anteriors, jo li recordo sempre que ho fa, que han ingressat 1000 milions més entre imposició directa i indirecta, i això no s'ha repercutit en els ciutadans.

Per tot l'exposat, no votarem aquest pressupost perquè després de 7 anys de gestió democràtica, el pressupost que s'ha presentat, l'eina política més important de gestió econòmica del Govern, és al nostre entendre i la nostra opinió una proposta decebedora.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Mixt.

Té la paraula la consellera, Sr. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

El pressupost ha de ser un reflex de la societat en la que es viu. Ha de poder incloure els problemes dels ciutadans degut a què és l'única forma de donar seguiment i compliment a les mesures de solució proposades.

No entraré en dades sinó en idees generals.

Un altre aspecte important que crec que cal incloure són explicacions en quant als aspectes rellevants respecte al pressupost de l'any anterior. El fet d'aquest any de no disposar de suficients explicacions sobretot en aquelles partides on hi ha hagut un augment significatiu, provoca que existeixin diversitat d'opinions o interpretacions sobre la legitimitat de l'augment, i si aquest correspon a accions necessàries que donin resposta a les accions concretes.

Aquesta consideració ha provocat que s'hagin presentat moltes esmenes i reserves d'esmena relacionades amb el capítol 1.

Aquesta informació és important si es vol promocionar la transparència. Hi ha un augment important de les contractacions i ja ens han explicat que són places eventuales que es consolidaran, però de ben segur estaran d'acord que no hi ha estat adjuntada la corresponent justificació.

De les esmenes presentades que van ser 7, he de reconèixer que se n'han acceptat 3 i em fa sentir en part satisfeta.

Si torno a la consideració que el pressupost ha d'incloure els problemes dels ciutadans, era important des del meu punt de vista, incloure el

problema del trànsit existent de forma diària i a diverses hores del dia pels ciutadans que hagin de creuar la Massana a través de reprendre els treballs d'actualització dels estudis necessaris per poder fer un desviament o el que sigui necessari quan estigui acabada ja la desviació de Sant Julià.

És important, vull recordar que ahir en vam parlar. Quan s'augmenten els lloguers a les parròquies centrals hi ha un augment de la població a les parròquies altes en busca de pisos a preus més assequibles.

Vull agrair la sensibilitat en aquest tema per part del Govern i dels consellers d'Ordino que segurament els ciutadans també agrairan. Però segueixen problemes als quals les seccions que es presenten al pressupost no ajuden a la millora de les necessitats dels ciutadans o bé generen dubtes. I portem un dia, tot el d'ahir, parlant d'això.

Votarem o no un pressupost en el que continuen creixent les obligacions, deixant poc marge de maniobra per donar resposta a les necessitats dels ciutadans, ni a futurs compromisos, com poden ser els que generaran un futur acord d'associació amb la Unió Europea amb el risc d'augmentar el deute.

Els dubtes raonables que existeixen en com s'han d'utilitzar els beneficis d'Andorra Telecom i FEDA i si aquests cal que siguin utilitzats per compensar el dèficit, ens obliga a pensar que cal establir un debat de forma general i clar.

Tot i els intents o accions orientades a millorar les ajudes socials, les millores econòmiques segueixen sense traslladar-se els salaris dels ciutadans, provocant l'efecte de què cada cop som més dependents degut a la impossibilitat de cobrir les seves necessitats bàsiques amb aquest salari.

Ahir vàrem tenir l'oportunitat...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí.

Ahir vàrem tenir l'oportunitat de parlar sobre el Fons de Reserva de Jubilació, sobretot en quant al cost de la seva gestió. Quan es va treballar la llei, ja els hi puc assegurar que la filosofia que va tenir aquesta era aconseguir el màxim benefici amb la mínima despesa. I sembla que ens hem desviat certament.

S'avancen contractacions sense la reforma estructural necessària i sense disposar encara de la llei de la funció pública. Ni d'un plantejament clar

sobre quina administració necessitem i com s'ha de dimensionar per donar la resposta a les obligacions futures.

Seguim sense ruta clara de com afrontar el dèficit sanitari ni de com afrontarem el futur dèficit de pensions de jubilació.

El conjunt d'esmenes acceptades no ens han ajudat a visualitzar un pressupost que vagi orientat a la contenció a disminuir el dèficit de forma real i a no augmentar els compromisos...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, doncs ho deixo aquí i ja continuaré després.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, també per SDP, Sr. Víctor Naudi teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

El Projecte de llei del pressupost pel 2018 és una proposta incapaç d'incentivar el creixement econòmic que necessita el país. No podem compartir els objectius ni el seu plantejament.

Ho vaig dir en el debat de totalitat el passat 11 de gener: es posa de manifest que el model fiscal encara no està consolidat i que no es fa el necessari per garantir l'estabilitat de les finances públiques a mig i llarg termini.

El pressupost continua hipotecat per la feblesa del nostre model fiscal basat en l'exagerat pes que tenen els impostos indirectes sobre el total d'ingressos, amb una previsió de la recaptació propera als 300 milions d'euros.

Malgrat que el context econòmic sembla més favorable, i els comptes públics es beneficien de la caiguda de les despeses financeres, amb un estalvi respecte del 2017 de 2,6 milions d'euros, el dèficit previst pel 2018 segueix augmentant, obtenint un saldo final del dèficit de gestió de prop de 3 milions d'euros, gairebé un 30% més que l'any anterior. Per molt que el ministre assegurí que caldrà esperar la liquidació de comptes.

La despesa corrent prevista es situa en 390 milions d'euros, amb un increment del 2,6% respecte al 2017. Entre les despeses corrents cal destacar els

50,5 milions d'euros de transferència a la CASS, dels quals més de 42 milions són per a finançar el dèficit de la branca general.

Les inversions reals s'aproximen als 50 milions d'euros, un 4,7% menys en relació al 2017.

De la partida dels ingressos patrimonials xifrada en 33 milions, 23 milions provenen de les arques d'Andorra Telecom i 3,5 milions de FEDA, és a dir que més de la meitat de la inversió pública prevista es finança reduint els recursos propis de les empreses parapúbliques. Any rere any veiem que si no fos per les transferències de capital de les parapúbliques pràcticament no es podria fer inversió sense generar un endeutament poc sostenible, i més tenint en compte que fins ara ens ha salvat el fet que les finances s'han beneficiat d'un tipus d'interès extraordinàriament favorable.

Aquesta situació d'estancament confirma que durant dues legislatures consecutives DA haurà estat incapaç d'encarar les reformes estructurals necessàries que permetin establir un pressupost que no estigui subjecte constantment als dèficits creixents de la sanitat, de la funció pública i altres organismes o institucions.

Un pressupost pre-determinat i intocable, tant es així que de les 190 esmenes presentades per part dels diferents grups parlamentaris, 144 esmenes no s'han aprovat.

I més concretament en el cas d'SDP de les tretze esmenes presentades únicament se n'han aprovat dues per transacció.

El pressupost hauria de ser el dinamitzador de l'activitat privada incrementant la inversió pública positiva que ajudi a l'economia productiva. Malauradament no és el cas i DA continua dissenyant el pressupost, únicament a partir dels conceptes dels dèficits pressupostaris i arrendament electoralista.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Vaig acabant Sr. síndic.

Per altra banda, alguns compromisos són a tan llarg termini que s'està endeutant ja els futurs governs i se'n cobreix alhora una política de concessions de serveis públics a mans privades -ho veiem ahir mateix en el debat de les reserves d'esmena.

En definitiva, es tracta d'un pressupost continuista amb una inversió limitada i que no és la que el país

necessita per encarar el futur amb confiança. Per això el meu vot serà negatiu al pressupost.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, Sr. Pere López, pels socialdemòcrates.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, segurament en una breu estona tindrem aprovat el Projecte de pressupost, la Llei del pressupost per l'any 2018 i d'aquí unes setmanes, un cop signada pels coprínceps, doncs ja tindrem el nou pressupost en vigor.

I a partir d'aquí, ens demanem els consellers del PS com els anirà als ciutadans aquest any 2018, perquè tot i que la majoria de ministres que van intervenir ahir -en tot cas el Sr. Saboya, el Sr. Cinca i el Sr. Espot doncs, ho van fer amb el retrovisor, retrovisor que aquest matí deu haver anat a buscar el Sr. Martí abans de venir aquí a les oficines de Demòcrates per Andorra-, hem de veure què passarà aquest any 2018. És a dir, aquest pressupost un cop s'aprova anem a veure què passa amb els grans problemes del país i quines solucions hi aporta aquest pressupost.

Què passarà amb els lloguers aquest any 2018? Doncs que s'augmentaran... Es seguiran augmentant. Com a mínim un 2,6% cada mes que vagin fent-se les renovacions, quan hi hagi renovacions de contractes dins del desgavell existent en aquesta matèria doncs hi haurà increments amb els contractes de lloguer.

Imagino que el Sr. Espot no creu que venint aquí i dient el primer que li passa pel cap però gairebé soluciona la problemàtica. Ja ens explicarà com pot posar una taxa sobre els habitatges buits si no hi ha un registre de propietat que vostè no ha volgut crear, i fins i tot -com alguns mitjans de comunicació avui ja plantejaven-, algunes de les mesures poden ser fins i tot inflacionistes.

En tot cas, al Projecte de pressupost no hi ha cap mesura concreta a aquesta problemàtica i el que cal esperar aquest any 2018 és que els preus dels lloguers pugin, els lloguers comercials i els lloguers d'habitatge.

Els pensionistes i totes aquelles persones que no arriben a final de mes, hi ha alguna mesura en aquest Projecte de pressupost per corregir les pensions baixes, les pensions amb menor impacte? No hi ha cap mesura per corregir aquesta situació.

A més, al llarg dels anys de Govern de Demòcrates per Andorra s'ha anat augmentant el neguit sobre la viabilitat futura de les pensions, un neguit que fa no gaires dies el Sr. Rascagneres explicava en una compareixença en seu parlamentària. Hi va haver-hi una certa disputa fins i tot amb el Sr. Aleix, que el Sr. Aleix plantejava que aquesta és una qüestió que millor que quedi per la propera legislatura quan el Sr. Rascagneres estava demanant de prendre mesures ja amb caràcter immediat. En tot cas, és evident que en aquest projecte del 2018 no hi ha cap mesura per reduir aquest neguit dels ciutadans en relació a la viabilitat del sistema de pensions.

Diversificació econòmica. Els consellers del PS ens preocupa tant la diversificació econòmica i l'impuls de l'activitat com les accions socials, com les qüestions dels lloguers, com les qüestions econòmiques dels nostres ciutadans.

Què cal esperar aquest any 2018? Doncs, tot apunta a què Demòcrates per Andorra farà una bona retallada a la Llei de l'emprenedoria i que per tant totes les mesures d'impuls cap als joves emprenedors i les diversificacions econòmiques quedaran en suspens, i el Projecte de pressupost, com hem debatut, no veiem cap impuls en cap sector econòmic, cap nou pol d'activitat, cap atracció ni cap canvi important en aquesta matèria.

Salari baixos i condicions de treball molt exigents en el nostre país. Què cal esperar en aquest any 2018? Doncs, també que les coses aniran a pitjor. Si la Llei, el Codi de relacions laborals que hi ha a tràmit parlamentari tal qual està ara i no es modifica substancialment, si allò que anem coneixent de la Llei de la funció pública, si altres qüestions doncs tiren endavant en els termes que estan ara, doncs a finals d'aquest any la situació dels treballadors públics i privats serà pitjor que no pas com estem ara mateix.

Transport públic. Una altra greu problemàtica del nostre país, a la qual vostès estan donant voltes i més voltes però no troben propostes i tampoc no hi ha cap mesura.

També podria seguir amb temes de prestacions socials, malaltia i altres qüestions que també la situació empitjorarà aquest any.

Sí que hi haurà, segurament alguna nova rotonda, no faltaran a la cita els 4 milions de paviments ni les contractacions generoses a les parapúbliques i la contractació de relacions especials i d'assessors. Per tant, excepte que el Sr. ministre em pugui corregir a totes aquestes intervencions per una majoria de ciutadans, per una àmplia majoria de ciutadans cal esperar que aquest sigui un mal any, un any al llarg del qual les coses cada cop els aniran pitjor.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, per Unió Laurediana-Ciutadans... Perdó, pels consellers generals independents de La Massana, té la paraula el Sr. Carles Naudi.

(Se sent riure)

El Sr. Carles Naudi:

Sr. síndic, quasi em fa ensopegar. Que quasi diu la paraula prohibida, eh?

(Se sent riure)

Gràcies Sr. síndic.

La veritat és que hi ha hagut bon ambient en la Comissió de Finances i Pressupost i crec que és d'agrair Sr. president, Sr. Miquel Aleix, Sr. Marc Ballestà, Sr. Toni Missé, Sr. Carles Enseñat, Sr. Jordi Gallardo, Sr. Pere López i Sr. Víctor Naudi. I amb la col·laboració inestimable de l'Erick Garasa i també de totes les persones d'aquí de la casa, Sr. secretari general, que han col·laborat. I nosaltres els consellers del principal grup de l'oposició estem satisfets, si més no moderadament satisfets, perquè de la nostra quarantena d'esmenes podríem dir que més de la meitat han estat acceptades o transaccionades però que han servit per alguna cosa, que han donat lloc a un diàleg constructiu i amb això jo crec que nosaltres com a mínim ho celebrem i agraiem a tots els consellers que ens han votat les esmenes de forma favorable, hi hagin contribuït que al final també es tracta d'això, podem estar o no d'acord amb les línies del pressupost -suposo que ja s'imaginen en quin grau estem alineats amb el seu pressupost, Sr. cap de Govern-, però sí que és d'agrair que com ara s'ha dit, el treball de comissió els hagi servit com a mínim per millorar-lo des del nostre punt de vista.

I ara el Sr. ministre feia esment d'una esmena de la qual ens sentim també particularment contents perquè ho portàvem en el nostre programa, és el que he mencionat del circuit de motos. Tampoc vull que es pensin els que ens estiguin escoltant que farem un "Montmeló" a Andorra, no estem parlant d'això, estem parlant de què es destini una partida de 25.000 euros per estudiar la viabilitat d'un circuit privat de motociclisme des d'un punt de vista circuit de terra. Per què? Perquè hem detectat -i així veig que tothom ho aprecia- l'incipient creació del *clouster* que va al voltant del món del motociclisme de totes les seves disciplines, i hem pogut veure que la FIMA ha celebrat l'última assemblea aquí a Andorra i l'any que ve també ho tornarà a fer. I, per

tant, hem d'aprofitar tot el que això està generant de pilots que vénen, mecànics, fisioterapeutes, equips, marques, escuderies, representants i, per què no aficionats, al tomb del que sembla que pot ser un *clouster* i que per tant dóna resposta també a la política d'obertura econòmica que no s'havia enfocat a això sinó que s'havia enfocat a altres aspectes com el turisme sanitari, però que sembla que això està sobre la taula, es detecta, i em sembla que hem de ser tots plegats que ho veiem amb bons ulls i que vulguem obrir aquesta via d'estudi sense oblidar però que les motos poden ser importants però també hi ha molts esportistes a Andorra que requereixen que se'ls segueixi recolzant.

Parlant del pressupost del 2018, jo Sr. Cinca no tinc una bola de vidre per saber com es liquidarà el pressupost del 2018, i malgrat puguem estar més o menys satisfets de les liquidacions dels pressupostos anteriors en positiu, avui estem parlant del pressupost per l'any que tenim sobre la taula que és el del 2018, que es pot presumir o pensar que vostè el tancarà en positiu? Jo no ho sé, ja ho veurem, però el que tenim sobre la taula és un pressupost deficitari, deficitari amb 25 milions d'euros i que vostè diu que és una xifra acceptable però encoratgem una vegada més a què tanqui el pressupost amb equilibri i esperem que la liquidació es faci amb superàvit però a veure a costa de què: d'inversions i de quins tipus, de polítiques socials... a veure a costa de què es fa l'equilibri o a base de més recaptació.

Si avui tenim un pressupost deficitari de 25 milions d'euros -i nosaltres diem que serà d'aproximadament 50-, ja ho veurem a la liquidació, però el pressupost és el que diu.

En un futur què passarà amb el problema que acabem d'escoltar que ens va manifestar a la Comissió de Sanitat i de Finances el Sr. Rascagneres? Que d'aquí a quatre anys ja hem de començar a tirar dels pressupostos de l'Estat per començar a dotar de diners les jubilacions a partir del 2.030 i escaig, estem parlant d'una xifra que dobla el pressupost de l'Estat, segons ens va avisar el Sr. Rascagneres, si no s'hi fa res.

Quin serà el cost de l'hipotètic Acord d'associació i l'assumpció de tot el cabal comunitari, que recordem que estem parlant de milers de textos. Nosaltres no ho sabem i crec que el Govern tampoc ho sap perquè tot just a l'última o penúltima compareixença la Sra. ministra ens va dir que estaven començant a fer l'Excel comparatiu. Només amb aquests dos punts que s'hi ha de posar remei que són la CASS i la Unió Europea, si ho afegim al problema de dèficit que hi ha avui sobre la taula, on es situarà el pressupost del

país d'aquí 5, 10, 15 o 20 anys? Amb més pressió fiscal, amb una despesa desbocada...

Ara seguirem parlant en les properes intervencions però nosaltres pensem que a dia d'avui el pressupost del país hauria de ser un pressupost molt més enfocat a projectes estratègics i a contenció de la despesa i no com s'ha vist a un pressupost que no porta novetats, que fa pujar la despesa i que al final només fa que atansar-se una mica més a aquest barranc econòmic al qual tots hi haurem de fer front.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Demòcrata. Té la paraula el conseller, Marc Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Gràcies Sr. síndic.

Tant en la sessió del debat del Marc Pressupostari, com en la sessió del debat a la totalitat ja vam debatre llargament sobre el Projecte de llei de pressupost de l'any 2018. Avui novament hem tornat a debatre aspectes importants de la llei amb les reserves d'esmena presentades pels grups de l'oposició. Per tant, no tornaré a entrar novament en els detalls de la llei, però sí que voldria aprofitar aquesta intervenció per explicar el nostre posicionament sobre la feina feta en comissió i els resultats obtinguts.

Primer de tot -i el company Carles Naudi també ho ha fet-, voldria, en nom del Grup Parlamentari Demòcrata, agrair la feina feta i el bon clima de debat que s'ha tingut en el si de la comissió. També a la Sra. Bonet per un error -vull pensar que és així- el Sr. Naudi se l'ha deixat d'anomenar, però també la Sra. Bonet ha fet una bona feina en el si de la comissió tot i no ser membre oficial d'ella.

Tot i el rebuig expressat inicialment per l'oposició a les xifres presentades per l'Executiu, durant les sessions de treball de la comissió hem estat capaços de recollir aquelles aportacions que milloren el text inicial i que contribueixen, segons el nostre punt de vista, a la millora de la gestió dels recursos públics. El text resultant segueix sent un text que continua vertebrant els eixos centrals de la política dels Demòcrates. Unes polítiques que defugen del "curt placisme" i el populisme del que alguns fan bandera, i en canvi persegueixen la consolidació de model de país que els Demòcrates vam iniciar en la passada legislatura. Model de país que persegueix el benestar dels nostres ciutadans amb accions concretes en sanitat, ocupació, educació, cultura i medi ambient,

tot vetllant per la sostenibilitat pressupostària, alhora que aposta per la consolidació de la nostra economia.

Feia referència el Sr. Gallardo que no s'havia fet res en pro del sector comercial, suposo que s'ha descuidat de parlar del Pla de reactivació del sector comercial en el qual ha estat treballant el Ministeri de Turisme i Comerç, en el qual s'ha presentat un conjunt de més de cent accions i que bona part d'elles ja estan en marxa, per tant, ja en marxa aquest conjunt d'accions que aposta clarament per la reactivació d'aquest sector.

El resultat del debat en comissió és l'aprovació de 4 esmenes per unanimitat, 3 aprovades per majoria, 11 esmenes retirades per ser transaccionades i aprovades per unanimitat, 2 esmenes retirades per ser transaccionades i aprovades per majoria i 21 esmenes retirades. Segurament -i així ho han fet palès- per l'oposició és un nombre insuficient, però aquest ha estat el resultat de la coherència, una coherència amb el model que defensem els Demòcrates i coherència amb les decisions adoptades en aquesta mateixa Cambra, algunes d'elles amb el suport de tots vostès.

Segurament també des de l'oposició consideraran que algunes de les transaccions assolides són menors respecte a la proposta inicial però des de la responsabilitat de governar que tenim, en cap cas hem volgut posar en risc les tasques que duen a terme els organismes afectats i algunes de les esmenes presentades podien tenir aquest efecte.

El pressupost d'enguany presenta una xifra cada vegada més important d'ingressos i demostra la consolidació de les figures impositives desplegades durant el mandat demòcrata. Unes xifres, que com hem comentat en reiterades ocasions, són realistes. La prova la tenen amb les liquidacions pressupostàries -i el ministre els hi ha fet palès que la liquidació del pressupost de l'any passat també tornarà a estar en superàvit i no amb el dèficit que presentava a la proposta de pressupost.

El que deia: un nou marc fiscal modern i just, que des de la bancada demòcrata s'han transaccionat les esmenes del grup parlamentari, en aquest sentit, per continuar apostant en un Marc fiscal modern i just de la bancada demòcrata s'han transaccionat les esmenes del Grup Parlamentari Liberal consistents en limitar les deduccions per noves inversions finançades amb diner públic en la liquidació dels impostos directes -també hi feia referència el ministre Jordi Cinca.

El pressupost que avui es sotmet a aquesta Cambra és un pressupost per a les persones, un pressupost que destina la major part dels recursos en les partides

d'Educació, Cultura, Sanitat i Serveis Socials, pilars del nostre Estat del benestar.

A nivell de despeses, el Projecte de Llei d'enguany presenta un dèficit de 25 milions d'euros, inferior al 1% del PIB, fet que contribueix al compliment dels límits marcats per la Regla d'or. El fet de tenir uns creixements del PIB molt superiors a aquest 1% fa que en termes relatius anem disminuint l'endeutament de l'Estat. I precisament aquesta consolidació de creixement i reducció de l'endeutament és un dels aspectes més ben valorats per les agències de *ratings* i que situen la nostra avaluació en perspectiva positiva. Tot i així, som conscients que hem de continuar treballant conjuntament per la racionalització de la despesa pública.

Durant el treball en comissió, i també en els debats que hem tingut en aquesta Sala, un dels aspectes més destacats ha estat les esmenes que buscaven la reducció en despesa de personal de l'Administració general. Senyors de l'oposició, som els primers que volem racionalitzar la despesa pública però no a qualsevol preu. Ens sembla poc coherent que alguns de vostès votin en aquesta Cambra determinats textos legislatius i que després retallin les partides pressupostàries encaminades a dotar a l'Administració dels recursos necessaris per dur-les a terme.

Tampoc s'hi val queixar-se de les mancances en diversos departaments i després votar en contra de proveir més efectius per millorar aquest servei. Els hi posaré algun exemple: proposen reduir les noves contractacions de la Secretaria d'Estat de Comerç quan el volum de sol·licituds d'inversió estrangera, constitució i modificació de societats s'ha multiplicat per tres en els darrers cinc anys; proposen reduir les noves contractacions del Departament d'immigració quan l'augment dels expedients ha estat exponencial els darrers anys passant de les 7.000 autoritzacions l'any 2012 a més de 13.000 al 2016; reduir-les també del Departament d'afers multilaterals i cooperació quan al 2020 hem de preparar la Cimera Iberoamericana segurament l'esdeveniment de major rellevància internacional que haurà acollit mai Andorra.

El Sr. Gallardo feia esment de què no s'havia detallat la informació de les noves contractacions, parlava de les 80; el Sr. Enseñat durant les reserves d'esmena li ha donat l'explicació de què aquestes 80 noves no eren tals perquè aquí tenien també la consolidació de places, també hi havia els cossos especials en els quals vostè també ha fet esment que no hi volia entrar en aquesta part i s'han explicat detalladament a què corresponien totes elles.

Després també tenim el Departament d'estadística que també es demana de reduir les noves contractacions en aquest departament, quan hem de complir amb el Pla d'estadística 2018-2012, aprovat per unanimitat en aquesta Cambra, o donar compliment als compromisos internacionals derivats de l'acord monetari; també reduir la partida de noves contractacions del Consell Regulador del Joc quan ens trobem immersos en el procés de selecció de l'adjudicatari del casino i la implementació de la Llei del joc, i així ens podria citar unes quantes més. Vostès, com es diu col·loquialment "volen i dolen".

A nivell social el pressupost d'enguany continua donant suport aquells ciutadans que més ho necessiten. Es revaloraran les prestacions econòmiques pagades per la CASS d'acord amb l'índex de preus al consum. Amb les dades actuals, com ja s'ha fet palès durant el debat de les reserves d'esmena, s'actualitzen el 97% de les pensions de jubilació i el 99% de les pensions d'invalidesa i de viduïtat.

Com ja s'ha anat explicant en les darreres sessions de Consell la dotació pressupostària del Departament d'Afers Socials augmenta en gairebé 3 milions d'euros respecte el pressupost del 2017, fins a situar-se al voltant dels 25 milions d'euros, i posa de manifesta novament el desig dels demòcrates de posar la persona al centre de la nostra acció política. Som partidaris dels fets i no de les paraules. És per aquest motiu que rebutgem accions populistes que l'únic que busquen és confondre al ciutadà. En el treball en comissió, per exemple, hem rebutjat l'esmena encaminada a introduir un article en la llei del pressupost que reguli l'actualització del salari mínim, ja que això ja es fa anualment per decret de Govern que és el mecanisme correcte. Segurament, aquells que han presentat l'esmena ho fan per alleugerir el seu càrrec de consciència, ja que quan van tenir la possibilitat de fer-ho quan ells governaven no ho van voler fer.

L'educació és un dels altres eixos vertebradors de la nostra política pressupostària. Com ja hem dit en més d'una ocasió ens hem de sentir orgullosos d'un sistema educatiu com l'andorrà pioner en mesures educatives. Nosaltres entenem l'educació en sentit ampli i és per això que des del Grup Parlamentari de Demòcrates per Andorra hem rebutjat les esmenes encaminades a retallar les transferències a l'EFPEM, a l'Institut d'Estudis Andorrans o la Universitat d'Estiu, així com a altres partides pressupostàries d'aquest ministeri.

El Projecte de Llei de pressupost pel 2018 recull una partida pressupostària de gairebé 3 milions d'euros destinats a beques de formació, investigació, i altres, que com bé vam fer notar durant el treball en

comissió aquest és un crèdit ampliable que, com el seu nom indica l'import, no limita l'accés als ajuts. Qualsevol jove que compleixi amb els requisits que fixen les convocatòries tindrà els ajuts.

A nivell cultural, com ja comentat en els darrers debats, el pressupost seguint la línia dels darrers anys torna a augmentar. S'incrementen les partides dedicades als museus posant els recursos necessaris per implementar el pla nacional de museus i s'incrementa, també, la dotació per a les subvencions per a federacions i clubs esportius. En el treball en comissió -i també s'hi referia el Sr. Gallardo- s'ha transaccionat una esmena del Grup Parlamentari Liberal per tal d'incrementar la dotació pressupostària a federacions i clubs esportius encara en 50.000 euros més.

A nivell d'inversions els demòcrates apostem per infraestructures necessàries pel bon funcionament del nostre país i ajudar a la nostra economia productiva, així com per donar continuïtat a les obres ja iniciades en exercicis anteriors. És per això que en el treball en comissió no s'ha acceptat cap esmena que anés en contra de la realització d'aquestes infraestructures.

Com per exemple l'Edifici del COEX a Encamp, ja que es tracta d'un equipament necessari per emmagatzemar els vehicles davant de la futura eliminació del magatzem actual per la finalització del contracte i reurbanització de la zona, i que tot i aquest context i haver-ho explicat durant els treballs en comissió, els grups parlamentaris de UL-CC, liberals i PS van votar a favor d'eliminar aquest projecte sense aportar cap alternativa. O en el cas de l'Heliport Nacional, una infraestructura necessària per la qual els demòcrates apostem fermament.

Jo per anar acabant la meva intervenció, cal recordar que dins de la reforma del nostre model energètic, FEDA és un dels actors clau per dur a terme aquesta reforma i, per tant, si volem que FEDA continuï apostat per les noves fonts d'energia no podem permetre reduccions en partides pressupostàries destinades a estudis i treballs tècnics, ja que la recerca i desenvolupament d'energies renovables passa primer per realitzar aquests estudis tècnics, econòmics i de viabilitat.

També cal apostar perquè disposi dels recursos humans necessaris per dur a terme els projectes resultants d'aquesta estratègia, per tant no es pot acceptar reduccions a la partida de personal ja que podria posar a FEDA en dificultats per assolir els seus objectius.

Per últim, tornarem a esmentar Andorra Telecom i la seva política de distribució de beneficis. Aquesta ja s'ha discutit abastament i els tornem a reiterar que

és per l'interès de tots els que residim a Andorra que l'Estat pugui usar els recursos que genera la societat de titularitat 100% estatal.

Els demòcrates creiem que és molt agosarat i pot posar en risc el poder assolir els seus objectius, com en el cas d'Andorra Telecom o en el cas de FEDA, si s'entra a discutir aspectes tècnics del seu pressupost: xarxes, treballs exteriors, inversions en equipament, entre d'altres, pot posar en risc l'assoliment dels seus objectius. Si els seus responsables i tècnics consideren que les partides pressupostàries són suficients per desenvolupar els projectes previstos, tindran el nostre ple suport.

Ja per acabar, aprofito per tornar a reiterar el nostre posicionament del grup parlamentari en donar suport al Projecte de Llei del pressupost.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Obriríem un segon torn d'intervencions, si és el cas...

Sr. ministre teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Em permetrà en primer lloc que agraeixi el contingut de la intervenció, les agraeixo totes, però en tot cas el contingut de la intervenció del Sr. Marc Ballestà, perquè crec que fa un bon reflex del que és el pressupost i de les seves pretensions i els seus objectius. I a més a més també em permet reprendre'l per contestar a algunes de les intervencions que s'ha fet.

La primera genèrica, tot i que potser hi ha fet especial èmfasi la Sra. Sílvia Bonet. Ha dit "no veig un pressupost que faci contenció de la despesa i que per tant, hauríem d'avançar cap a un pressupost, -crec que també ha dit- que no agafi nous compromisos".

Miri, això és molt senzill. Els compromisos nous que adquireix el pressupost més enllà d'anar potenciant les polítiques que hem consolidat aquests anys és tots aquells que emanen de les lleis que aprova aquest Parlament. I aquesta és una màxima que hauríem de començar a entendre. No podem aprovar lleis que requereixen de més serveis, que requereixen de noves infraestructures, que requereixen de més personal, i al mateix temps dir que no es poden adquirir nous compromisos. No pot ser. Hem de ser coherents amb el model d'Estat que ens estem donant i que, a més a més, nosaltres ho fem des del ple convenciment que això ha de ser així.

I per tant, ha d'haver-hi una lògica evolució del pressupost en aquest sentit.

Els hi deia abans en la meua primera intervenció que intentaria, doncs, demostrar que alguns dels aspectes que recurrentment se'ns volen atribuir i s'utilitza el pressupost una mica per il·lustrar-los, doncs, com a mínim es traslladen malament a l'opinió pública. I començaré per tots aquells que s'han dit en diverses intervencions, però potser de manera molt especial al Sr. Gallardo, i més marginalment al Sr. López, però en tot cas especialment al Sr. Gallardo en relació al capítol 1.

Miri, al final, ja els hi he dit abans, evidentment, només faltaria, respectem qualsevol argument i cadascú ha de defensar el seu posicionament. però si vostè el vol portar a l'àmbit dels números, cregui'm, hi perdrà. Hi perdrà clarament. Si ho vol portar a l'àmbit dels números, hi perdrà. Podem no estar d'acord amb el model, podem creure que s'han de fer coses diferents, però fer aquest joc de voler comparar el pressupost del 2008 amb el del 2017, em sembla poc encertat. Em sembla poc encertat en primer lloc, perquè el que cal comparar són liquidacions. I per tant, jo el primer que faré serà comparar les liquidacions.

Liquidació el 2008, doncs, 88 milions d'euros. Diria que una xifra superior a la que m'ha dit que havien pressupostat. Això també era una màxima en aquell moment. Sempre es liquidava per sobre del que s'havia pressupostat. Però en tot cas, 88 milions d'euros. Li agraeixo l'esforç d'honestedat que fa quan diu, hi hauríem d'afegir a aquests 88 milions d'euros, als que ha dit vostè pressupostats, 4 milions pel tema de dotar allò -que també li agraeixo, ha reconegut finalment- que no s'havia dotat mai, que són els compromisos de jubilació amb els funcionaris.

Només corregir-lo en una qüestió. En aquest 88 milions per ser exactes amb el tema de les jubilacions, no n'hi ha de sumar 4, n'hi ha de sumar 6,5. Per què? Perquè les dotacions dels compromisos adquirits l'any 2000 que no s'havien dotat mai, suposen una dotació de 4,5 milions, primera qüestió. I segona qüestió. No hem d'oblidar que per suplir aquell compromís, hem creat un pla de jubilació que li costa al Govern 1.800.000 més, per tant, 6,5 milions més s'haurien de sumar que no estaven en aquell pressupost de l'any 2008 i que ara sí que hi són i continuaran sent-hi, espero.

Però miri, anem a fer números. Agafem la liquidació del 2008, l'any que vostè ha triat i agafem la liquidació que és l'última que tenim de l'any 2016. Com li deia 105 milions d'euros. Increment de l'any 2008 fins a l'any 2016, 11%. Per tant, si ho portem amb un càlcul no del tot financer ni matemàtic, però

ho portem per la via lineal, un 1% d'increment anual. Després explicarem què hem hagut de pagar amb aquests increments. Increment de la liquidació de l'any 2007 a l'any 2008, 5,1%, un any, 5,1%. Si el linealitzem també, amb dos anys fem l'increment de 8 anys que hem fet durant tots aquests anys.

I què s'ha fet amb aquest increment? Perquè al final, escolti, més enllà dels números, què s'ha fet amb aquest increment? Doncs, efectivament, sí que li he de dir, s'han pagat triennis, perquè es van congelar tres anys, li recordo, no s'han congelat des del 2008 fins al 2016, i el trienni és un concepte acumulatiu, per tant, s'han pagat els triennis de tots aquests anys. Li recordo també que a l'any 2016, ja s'han reprès aquests triennis. S'han hagut d'anar pagant les jubilacions que no estaven provisionades, que no van en aquells 4,5 milions. Tota la gent que s'ha anat jubilant des del 2008 fins ara se li està pagant, evidentment, el complement de jubilació, segons la llei del 2000. I per tant, això cada any suma. I s'han pagat, doncs, els increments salarials que hi hagi hagut durant tots aquests anys.

Per tant, al final, tot això per què li dic? Li dic perquè, no voler reconèixer que el capítol 1 és un capítol creixent, fins i tot, amb un supòsit d'estacament absolut amb les contractacions és no atendre a la realitat.

Perquè és clar, també podríem pensar, és que escolti... o vostès diuen, és que estan contractant a tort i a dret aquest any 80 no sé quantes contractacions noves. Anem a les xifres una altra vegada. Els hi va donar ahir la ministra Eva Descarrega. Any 2005, 2.500 treballadors a l'Administració general entre funcionaris, agents de l'Administració i eventuais. Any 2017, 2.586, 86 persones més amb tots aquests 12 anys. I no cal que els hi faci un dibuix. Durant aquests 12 anys l'increment de nous serveis, només per exemple en l'àmbit de l'educació ja justificarien aquestes 86 contractacions. I no només hi ha educació, òbviament.

Per tant, no és veritat que hi hagi una carrera ascendent i desbocada al creixement de l'Administració. No és veritat.

A partir de fer jugar aquests números, ens volen posar també en el nostre debit, doncs, aquesta idea que el Govern de DA, la majoria de DA, estem focalitzats en contra dels funcionaris.

Doncs, miri, res més lluny de la realitat. durant aquests anys, i aquest pressupost n'és un nou reflex, el que s'ha fet és defensar els drets d'aquests funcionaris. Com? Doncs, garantint que puguin tenir allò que se'ls va prometre l'any 2000, garantint, per tant, les seves pensions, els seus complements de

pensió, reiniciant així que hem pogut, perquè l'economia ens ho ha permès, un procés de consolidar places que des de l'any 2008 eren eventuais. I no critico que el 2008 es prengué aquesta decisió, perquè estàvem iniciant una crisi duríssima, i no critico que el Govern del PS també ho fes, perquè estava en plena crisi, igual que ho vam haver de fer nosaltres en el moment més àlgid de la crisi 2011 i 2012. Però a partir del 2014, vam agafar el compromís que així que tinguéssim creixements del PIB, començaríem a convertir places d'eventuals a consolidar-les en places fixes. Es va fer el 2015, es va fer el 2016, s'ha fet el 2017 i es torna a fer en gairebé 30 places el 2018.

Per què? Perquè és evident que la filosofia, l'essència d'una plaça d'eventual és cobrir una plaça que es necessita durant un temps finit en el temps. I és evident que s'estaven cobrint places de llarga durada amb personal eventual i els hi hem de donar una estabilitat a aquestes persones, a les pròpies persones, aquests treballadors i al propi lloc de treball. Per tant, a tots els que es beneficien del servei d'aquesta persona.

I per tant, en aquest sentit, també lluny d'aquesta voluntat d'anar consolidant aquesta idea d'enfrontament i de no consideració dels treballadors públics.

Què és el que està fent el Govern? El que està fent el Govern és senzillament proposar un canvi de model per adaptar-lo als nous temps, on el que prima sigui la productivitat, on el que prima siguin les capacitats, i no únicament l'antiguitat. I dic no únicament perquè l'antiguitat continuarà sent un valor que es tindrà en compte, però no pot ser en ple any 2018 que només ens tingui en compte l'antiguitat, s'ha de tenir en compte la productivitat, s'ha de tenir en compte la capacitat d'aportar en el lloc de treball gràcies a la formació, gràcies a l'experiència.

Però no només farà això aquest nou model. Aquest nou model a demés d'introduir criteris de productivitat, introduirà criteris de flexibilitat. També una qüestió pròpia dels nous temps, no podem continuar gestionant l'Administració pública amb més de 2.500 treballadors sense posar en aquest sac a tots els de les parapúbliques, des de la rigidesa de models de gestió de personal del segle passat. Introduirà la mobilitat, i molts altres aspectes que ens semblen absolutament necessaris, i que res tenen a veure, Sr. Gallardo, amb el fet que entre tant, hem de donar resposta a les necessitats que té l'Administració durant tot aquest període. Només faltaria que perquè hem de canviar el model, entre tant deixéssim sense prestar els serveis necessaris allà on s'ha demostrat que en són. I allà on ara hi podem

fer front perquè la situació econòmica ens ho permet, i allà on ara tenim un compromís perquè ens el donen les lleis que hem anat aprovant en aquest propi Parlament.

I per tant, naturalment que continuarem contractant amb la moderació i la cura necessària, fent els processos de selecció necessaris, intentant agafar els perfils que necessita l'Administració, intentant modernitzar aquesta Administració, i entre tant, assumida la nostra responsabilitat en aquest àmbit, a més a més, anirem treballant en el canvi de model de funció pública amb la llei que en breu espero podrem entrar a tràmit.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Doncs, ho deixo aquí Sr. síndic, i després continuaré amb altres qüestions.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És el torn del Grup Parlamentari Liberal, si desitja intervenir...

És potestatiu.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, de la primera intervenció del ministre, destacava, doncs, l'èxit aconseguit mitjançant que és un pressupost amb poc dèficit. Jo li dic el que li vaig dir el dia del debat de l'esmena a la totalitat. Vostès aconsegueixen el bon resultat respecte al dèficit liquidant molt menys del que pressuposten i recorren al fons de reserva, sobretot d'Andorra Telecom.

De fet, a 30 de setembre només han liquidat el 20% de la inversió prevista- 20% de la inversió prevista. Per tant, sí, bon resultat quant a dèficit. D'acord. Però a costa de no tirar endavant allò que vostès pressuposten en el pressupost. Perquè si a 30 de setembre el 20% no està liquidat, difícilment en un trimestre liquidarem tota la resta.

Per tant, bons resultats quant a dèficit, ja li accepto si m'accepta vostè també que bona part d'aquest resultat li ve donat per aquesta pràctica que és no liquidar el que es pressuposta, la majoria del que es pressuposta, i recórrer al fons, en aquest cas, de 28 milions a l'STA.

Respecte al capítol 1, vostè em parlava de 86 persones, la diferència que feia esment la ministra

Descarrega, jo li parlo que en 4 anys, els 4 anys de gestió 150 noves contractacions. 150 noves contractacions en 4 anys, sense comptar eventuais. Perquè és clar, sí que és cert que s'han detallat les places, ja ho vaig dir ahir Sr. Ballestà, però no en la memòria del pressupost, vostès en comissió. Jo crec que davant d'una xifra de contractació tan important com aquesta el més normal hagués estat, ja li vaig dir en el seu dia al ministre, ho vaig repetir ahir, i ho torno a dir ara, agraeixo que s'expliqués en comissió. També penso que és el mínim que s'ha de fer. Però el més normal és que s'hagués detallat aquesta xifra de contractacions. I resulta que sí, que dins d'aquestes contractacions hi ha persones que són eventuais i que estaven ocupant una plaça i que es consoliden. Però és que la xifra total de contractació d'eventuais no baixa. Ja ho vaig dir ahir. Per tant, les 29 persones que es consoliden deixen de ser eventuais, són noves contractacions, d'acord, però es manté la xifra de contractació pel que fa a la partida d'eventuais.

Per tant, continua augmentant la despesa del capítol 1.

Jo li parlava, li he fet la comparativa, vostè em parla de la liquidació, jo li deia doncs que la nostra liquidació era de 88, afegim aquests 4 milions, i quan ho comparaven vostès és que li deia, és que a part, dins d'aquella xifra hi havia una part que a vostès els hi sortia més favorable perquè s'havien aplicat una sèrie de mesures. Mesures que no es despleguen de la llei de la funció pública, que moltes vegades ens diuen que si la situació actual o el cost de la funció pública actual és el que és, és per responsabilitat de governs anteriors. Però és que vostès no han aplicat tot el que preveia aquella llei tal com és perquè sinó el cost hagués estat superior. Però tot i així, ja li he dit, 19 milions Sr. ministre.

Vostè em diu que no es poden aprovar lleis que suposen compromisos i que després dels compromisos no es poden tirar endavant. Jo jaestic d'acord amb això. Hem de ser coherents, i per tant d'aquí ve la nostra voluntat de fer realment un model o un debat sobre la reforma de la funció pública. Perquè no només dels compromisos que podem aprovar de les lleis que es voten aquí sinó dels possibles acords. Ja ho hem dit moltes vegades. L'acord d'associació si finalment tira endavant, implicarà que Andorra hagi d'acceptar moltes directives i per algunes directives és possible que requerim potser més personal i per tant, haurem de tenir aquesta discussió.

Per tant, jo no crec que la nostra postura sigui una postura contradictòria com ha dit el Sr. Ballestà, que m'ha semblat que deia que vivíem en la més absoluta contradicció. El que nosaltres estem dient és que ens

posem d'acord si estem disposats a assumir el cost que representa un funció pública moderna amb el nombre de personal que requereix el país per assumir els compromisos que els mateixos polítics estem fent que el país accepti. Perquè és que sinó estem fent un debat Kafkià, perquè d'un costat estem dient que la funció pública no pot continuar tenint el pes i el cost econòmic que té, i per un altre costat, estem assumint tots compromisos o votant lleis que ens aporten a més compromisos que suposen més contractacions.

Per tant, la nostra postura crec que no és contradictòria, crec que és responsable perquè al final la bossa de diners dóna pel que dóna. I jo crec que ens obligarà a prioritzar. Prioritzar en el pressupost si el pressupost i els ingressos de l'Estat donen per mantenir una funció pública amb un cert nivell de contractació i de retribució i mantenir el grau d'inversions i de projectes i de prestacions socials que es vol tenir. Sí o no, i amb això ens hem de posar d'acord. Perquè malauradament els diners no van entrant com a tots ens agradaria per poder mantenir tot en els nivells de creixement que voldríem. Doncs miri, arriba un moment que hem de fer com amb l'economia domèstica. Tant ingresses tant pots gastar. I al final insisteixo, i amb això acabaré.

A mi em sembla que en ple debat de la reforma de la funció pública i que el tema amb el qual em sembla a mi, de moment hi ha més dificultat d'arribar a un consens que és sobre el cost, plantejar un pressupost amb 80 contractacions, deixant de banda que algunes d'aquestes contractacions, ja ho vam dir, són de cossos especials, que ja hi estem d'acord, o contractacions en algun cas per prestacions socials o departaments socials que ja hi estem d'acord que són necessàries, però en d'altres casos si estem parlant que volem fer una reforma de la funció pública sostenible, que permeti que incentivi la mobilitat, tot això potser es pot discutir abans, i saber si són capaços de fer mobilitat interna i formar personal per cobrir places que ara potser estem contractant directament. Li repeteixo, ja li vaig dir ahir, no sabem el número d'eventuals que a més a més, fora d'aquesta xifra doncs el Govern any darrera any, contracta.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Voldria reprendre una mica on m'havia quedat i lligant-ho una mica amb el comentari que ha fet el ministre. Jo quan parlava del tema dels compromisos que justament doncs ho he fet. Probablement no sóc tan entesa amb números com molts de vostès però puc entendre que si no fem una definició clara, i tot just se n'acaba de parlar, el Sr. Gallardo acaba de parlar ara mateix del mateix. És a dir un plantejament clar de com volem dimensionar l'Administració, de quins són els càrrecs que necessitarem cap el futur. Això no deixen de ser compromisos que ja hi podem estar d'acord. Potser si haguessin estat justificats al pressupost, hauria estat tot més fàcil. Jo des del meu punt de vista tenim dos fantasmes importants que haurem d'afrontar un dia o un altre.

Un és el tema de les pensions de jubilació en el futur. Perquè això arribarà un dia que depèn de com vagin les coses s'haurà d'incorporar. I si no queda marge d'actuació dins del pressupost, jo no sé com es pot fer això perquè no augmenti el dèficit.

I després per un altra banda, el dèficit de la branca general que cada any ens obliga a incorporar a la CASS una quantitat de milions d'euros que tampoc sabem molt bé si augmentaran, si disminuiran o exactament com anirà. Tot això són uns compromisos que si lliguem i tanquem el pressupost i l'ajustem tant, jo des del meu punt de vista i el poc inexperta que sóc, em dóna la sensació que hi ha poc marge de resposta. I llavors el que dic és, si tenim...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí.

Si tenim de donar resposta en el futur a aquests problemes que tenim actualment o que podem tenir, doncs valdria la pena no comprometre'ns tant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També pel Grup Mixt, per SDP, Sr. Víctor Naudi.

El Sr. Víctor Naudi:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Deia abans que el pressupost és un pressupost continuista, de funcionament, d'anar fent i que no incentiva l'economia productiva.

Hi ha una part del pressupost que hi estem d'acord que ha de fer front a les despeses de funcionament, però que coixeja i que depèn de què aquelles reformes estructurals no s'han fet. Ho veiem ara en aquest debat recurrent sobre el tema de la funció pública. La despesa d'augment de personal no para de créixer mentre que la reforma aquesta encara està pendent de fer-se.

I per altra banda, l'altra pota del pressupost que és la que trobo més fluixa és justament aquesta manca d'inversions que es pugui plasmar i preveure el creixement de l'economia. Això finalment acaba sent un pressupost limitat pel fet de no haver fet aquestes reformes pendents i estructurals. Finalment com deia abans, doncs aquests 50 milions o inversió propera als 50 milions, coixeja i cada vegada doncs es va disminuint perquè les despeses de funcionament no paren de créixer. Això ho podíem entendre els quatre primers anys de mandat de DA, amb el qual doncs calia consolidar la fiscalitat. Bé, ara ja està consolidada salvat aquelles excepcions que caldria posar-hi una mica d'ordre però, aquest següent mandat, aquests quatre anys i aquest darrer any és un pressupost molt conformista amb el qual s'hauria de fer front a aquest relleu. I estem veient doncs que Govern no s'anticipa, ja se'ns abriguen a sobre els problemes d'habitatge, se'ns abriga a sobre el tema de què el comerç cada dia va cap avall...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Víctor Naudi:

Vaig acabant Sr. síndic.

...per molts estudis, assessoraments, plans de reactivació. Clar, això arriba tard, estem a finals del segon mandat de DA i bé, ara és hora de fer estudis. L'obligació de Govern és de preveure, i aquest pressupost doncs justament, no hi respon. I les poques mesures que emprèn en matèria d'inversió, com la desviació de Sant Julià és una proposta tímida, fluixa, que no té en compte... ja estem d'acord amb què s'ha d'arreglar l'encreuament de Fontaneda però potser s'hauria d'haver abordat amb més valentia, com dèieu al principi la fase 2, fer la connexió del túnel amb el tram actual i evitar o descarregar l'encreuament actual, la rotonda d'entrada de Sant Julià, que finalment aquesta proposta que feu no aportarà cap solució a la

circulació, i per tant doncs el comerç tampoc se n'acabarà beneficiant.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Donant resposta al Sr. Ballestà i també en part al Sr. Cinca amb el mateix argument, em sembla que fan un excés al meu entendre, dels enfoc numèrics. Jo sóc economista, he sigut ministre i ho dic amb tota la prudència i amb tota la humilitat, però em sembla que vostès no es poden amagar, i en el meu cas quan tinc responsabilitats sota aquests grans números. És a dir, els ciutadans que ens estan escoltant ara, sincerament potser és el que volen vostès, no hi entenen res quan es parla de 400 milions d'euros, 90 milions d'euros, no sé què. El que veuen, i això és el que jo he intentat fer en la meua intervenció, és com afecta el que hi ha dins del pressupost, el que vostès han previst el seu dia a dia. Si aquest any 2018 amb el que hi ha pels treballadors, pels pensionistes, per la gent que utilitza el transport públic, pels professionals, pels petits empresaris, hi ha alguna cosa, i jo crec que parlant de milions d'euros a tort i a dret, no sé ja dic que jo sóc economista, però em costa seguir-los en algun moment, però en tot cas si algú ens està escoltant no acaba de veure com es repercuteix el seu dia a dia.

I aquí també li he de dir Sr. Cinca, una mica el mateix, vostè diu: "No, és que hem estat debatent aquí coses que tenen molt poca importància", aquests dos dies... Jo crec que s'equivoca, al respecte novament. Si vostè creu que el debat d'aquest matí del clima laboral del SAAS era un problema de 30.000 euros, jo crec que s'equivoca. Potser vostè s'ho mira des d'aquest punt de vista perquè és el ministre de Finances però jo crec que darrera d'aquests 30.000 euros hi havia molta cosa més. Quan estem parlant de l'increment dels lloguers als ciutadans, quan estem parlant de les comissions que es paguen des del Fons de reserva de jubilació, quan estem parlant de totes aquestes esmenes doncs, aquí hi ha una repercussió molt important sobre els ciutadans. Quan estem parlant dels dividendes de FEDA i STA, bé, vostè s'ho mira dels diners que li van bé per quasi equilibrar aquell pressupost, aquelles liquidacions que va dir que quadraria, o que ho fa amb ajuda d'aquests dividendes, pels ciutadans això suposa... -pels petits empresaris, pels petits professionals, per

les economies domèstiques- doncs, unes tarifes de serveis bàsics, telefonia, llum més cares que les que podrien pagar i jo crec que això dir com vostè ha dit que ha passat molta estona sobre temes que no tenien transcendència, jo crec que això són coses que afecten al dia a dia a molts ciutadans: a alguns els hi suposa poca importància perquè la seva economia és més lleugera, però per d'altres són coses molt importants.

Després, ens deia que no hi ha descontrol de la despesa pública o aquesta idea de la despesa pública i ens han parlat de les xifres de Govern, del capítol 1, de les grans xifres, però jo crec que vostès es descuiden voluntàriament tot el tema de les parapúbliques, tot el tema de totes les entitats que han quedat al llarg d'aquesta legislatura. El Sr. Naudi parlava ahir que farà una demanda d'informació per allò que es feia des del Govern que ara es fa des de no sé quantes entitats que han anat creant en aquesta legislatura, i aquestes entitats cada una d'elles té menys control polític, menys control parlamentari i ja han vist com ha crescut el pressupost de l'ADI, el pressupost del Fons de reserva de jubilació, el pressupost de totes aquestes entitats.

I tornant una mica allà on sembla que pot tenir un interès els ciutadans que ens estiguin escoltant, si n'hi ha que encara tenen paciència de fer-ho: què hi ha de concret en aquest pressupost per l'habitatge? És a dir, quines partides hi ha per la problemàtica de l'habitatge? Què hi ha per les pensions baixes? Què hi ha per garantir el sistema de pensions que el Sr. Rascagneres deia: "No esperem a final de legislatura. S'ha d'actuar ja a l'any 2018". Què hi ha pel transport públic? Què hi ha de diversificació econòmica? No hi ha absolutament res de diversificació econòmica. Està molt bé que hi hagi turisme. Esperem quan dèiem abans que a l'any 2018, què ens passarà? Que continuï nevant i que tinguem bones condicions que afavoreixin l'arribada de turisme però, hem de fer alguna cosa més per diversificar l'economia! I aquest pressupost doncs, no aposta per cap sector, no aposta per cap línia novedosa. Vostès com dèiem abans també en el tema de les inversions doncs sempre han apostat per una reactivació econòmica en base a fer obra pública, però bé... l'obra pública quan s'acaba, s'ha acabat! Quan s'ha acabat la rotonda, quan s'ha acabat la reforma que hi hagi doncs, no queda res! Quan es fa un altre tipus d'inversió pública es generen llocs de treball amb continuïtat, és a dir, quan s'acaba l'actuació que hi ha allà treballen una sèrie de persones, hi ha una sèrie d'actuacions que, per tant...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau.

El Sr. Pere López:

Això sí que dinamitza l'economia.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana, té la paraula el Sr. Carles Naudi.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé en definitiva, si tot quedés igual com està avui al pressupost -que ja veurem com acaba la liquidació però que avui és deficitari-, a quin nivell situarem els comptes del país d'aquí uns anys si tot continua igual? Fer eteri espai el bosc, que es diu. Què passarà amb les jubilacions d'aquí quatre, d'aquí deu, d'aquí quinze anys, si tot continua igual? És a dir, no es pugen les cotitzacions a la CASS, no es fa res, no es toca el preu del punt, etc., etc., Govern, l'Estat, s'haurà de fer càrrec. Això ho diu la llei, no?

Si tot continua igual, amb el nivell d'ingressos que hi ha amb el nivell de despesa que va pujant, es pot justificar, es pot entendre, es pot acceptar, es pot actuar, però si tot va creixent com estem acostumats, què passarà si a més a més de la branca de jubilació hi afegim els compromisos internacionals que ens puguin "venir de fora". Què valdrà l'Acord d'associació si aquest Acord s'acaba signant i si aquest Acord hi ha un referèndum que nosaltres, el principal grup de l'oposició defensem -que hi ha d'haver un referèndum- surt que sí? Quant val això? Què val traduir tots els textos, si és que s'han de traduir, més enllà de la discussió sobre el català si volem, o no, assumir textos amb una altra llengua que no és el català? On ens portarà si tot continua igual amb el nivell d'ingressos i despeses que va evolucionant com sabem amb un nivell avui de dèficit de 25 milions? -i jo dic de 50 i ara en parlarem... Què hi haurà més deute? Hi haurà més pressió fiscal?

Avui a Andorra les persones tenen una pressió fiscal del 26%. Aquí hi ha un model de país i és que volem les persones al servei de l'Administració, i aquí tots anant pagant, i això va funcionant, i vinga, anar fent, i ara més compromisos i més despeses, o volem una Administració eficient. Se n'està parlant, les intencions veig que hi són. Una Administració eficient al servei de les persones i que la pressió fiscal no hagi d'anar pujant.

Al final, com vam parlar el dia del debat del Marc pressupostari, aquesta caixa s'ha d'obrir, no? El debat que fèiem de la Regla d'or. La Regla d'or no ha de ser una fórmula, un Excel, un full de càlcul que al final, pum, pum, pum hem quadrat per 300.000 euros... 300.000 euros? És que no quadrem res perquè el Marc pressupostari té un horitzó només de quatre anys, una legislatura, i tots sabem aquí que les corbes vénen d'aquí a cinc anys o més.

Per tant, el Marc pressupostari per començar ha d'analitzar, preveure, ser una eina de gestió a horitzons més enllà d'una legislatura perquè els compromisos econòmics que li vénen al nostre país són grossos no només per a les jubilacions que es facin, o no, des del punt de vista afrontar-les des de l'Estat o des de la butxaca directa de la pujada de cotitzacions de les persones a Andorra té un cost sobre les persones, mirem-ho com ho mirem acabarà tenint un cost sobre les persones.

Per tant, amb tot això que sabem que hi ha, que hi ha avui en dia i el que ens vindrà, insistim, obrim el debat sobre aquesta eina de gestió del Marc pressupostari: minimitzar endeutament, despesa màxima permesa; i hem de començar a enfocar l'Andorra del seu nivell de despesa òptima: on podem arribar, què podem pagar les persones, les empreses del país per a què això no sigui al final una soga al coll de tots els contribuents. I, per tant, reclamem una vegada més -ja ho vam fer en el debat del Marc-, tothom sembla que hi està d'acord, s'ha d'obrir el debat serè del Marc pressupostari per poder afrontar els compromisos del país a nivell econòmic i tot el que se'n deriva dels compromisos econòmics perquè això vol dir: afectacions a nivell social, a nivell d'educació, a nivell cultura, a nivell esport, etc., etc., què vol dir quan tot això s'afronti? En quin panorama ens situarà? Perquè ho hem de tenir clar. Tanquem un pressupost d'uns 400.000 milions amb uns 25 de dèficit -jo li dic de 50- però és que això portat a uns anys vista es dobla... i com s'afronten?

Ja entrant en el pressupost, en el capítol d'ingressos ja li vam dir que trobem a faltar 11 milions d'euros... 11 milions d'euros que si no anem errats respecte al pressupostat és el que es liquidarà de menys en l'últim període 2017 i tot apunta que amb la mateixa xifra pressupostada pel 2018 pot ser... pot ser, ja veurem com acabarà l'any, que es torni a recaptar aquesta xifra de menys a nivell de l'impost de societats.

A nivell d'ingressos es pot explotar la base tributària i acabar bé, estrènyer una mica més la butxaca de les persones i empreses que estan pagant impostos, o es pot anar treballant via estímuls fiscals, via potenciar l'obertura econòmica, via ajudar i acompanyar els empresaris i les persones del país perquè no sigui una

odissea obrir una empresa, i no dic que no s'hagi millorat però es pot millorar molt més. Tots hem sentit queixes de què per una cosa o per una altra obrir un negoci a Andorra no està acabant de ser tot l'àgil que ens agradaria. O, per exemple, a nivell d'obertura econòmica; com que les persones que vénen de fora d'Andorra vénen a fer una obertura de negoci aquí al país, i també les persones que vénen a demanar feina per treballar per exemple de temporers, dintre de tot aquest procés hi ha ineficiències i, no s'ho agafi malament Sr. ministre, a nivell d'immigració. Al final pot venir un senyor més ric o més pobre, una senyora més rica o més pobra a treballar o a muntar una empresa i els fem passar per algun embut que no donem la millor imatge per atraure els millors empresaris que tots ens en omplim la boca que volem que vinguin a Andorra, i també als treballadors ja siguin temporers, o no, però que han de passar per allí.

Per tant, creiem que l'impuls a l'obertura econòmica, l'impuls a l'economia del país, l'ajuda a tot allò que representa la creació d'empreses, i per tant, la creació de llocs de treball és important per eixamplar la base tributària, no per pujar la pressió fiscal a les persones que viuen i treballen a Andorra i a les empreses, sinó eixamplar la base tributària en base a fer que més persones i més empreses generin riquesa al país i això permeti per la part dels ingressos sumar més diners al pressupost de l'Estat.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant.

El Sr. Carles Naudi:

Després seguirem amb el capítol de despeses.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Demòcrata. Sr. Marc Ballestà teniu la paraula.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, per anar responent una mica al Sr. Gallardo quan parlàvem del tema del capítol 1 i de les noves contractacions, m'ha semblat entendre que la seva principal justificació per tirar endavant aquestes esmenes i reduir totes les noves contractacions era que no hi havia la informació en el pressupost, i en això puc convenir amb vostè que caldria que aquesta informació detallada hagués estat... però, és clar, és

que després en comissió li vam facilitar tota aquesta informació, o almenys el màxim que vam poder. Però tot i així, vostès han continuat endavant amb aquestes esmenes, fins i tot les han portat aquí al Ple en forma de reserva d'esmena, per eliminar aquestes noves contractacions. I vostè em deia que si li havia dit que si vostès vivien en la més absoluta contradicció... No, jo el que li he dit és que en el tema de la despesa del personal de l'Administració general semblava poc coherent la seva actuació en el sentit de... A més li he dit, sembla poc coherent que vostès en aquesta Cambra hagin aprovat la Llei del pla d'estadística 2018-2021 i votin en contra de dotar al Departament d'estadística del personal necessari per tirar endavant el que suposa aquesta Llei. Sembla contradictori per exemple, doncs això, que s'hagin tirat endavant totes les lleis derivades de l'Acord monetari i que requereix d'un volum de feina nou per la gent del Departament de Finances, i votin en contra de dotar de recursos al Departament de Finances.

Sembla mentida que diguin que apostes per poder treballar en pro de l'economia del nostre país, i quan se'ls planteja de què el Departament, per exemple, d'immigració ha triplicat el seu volum de sol·licituds a les quals s'ha de fer front i per tal cal contractar gent per donar resposta als ciutadans, a les empreses que han de requerir d'aquests serveis, votin en contra d'això.

És en aquest sentit que nosaltres no entenem aquest posicionament, més enllà el discurs que pugui fer de dir de si davant del front d'una reforma de la Llei de la funció pública no haguem de contractar a ningú. Vindria a ser una mica com el tema de la bicicleta elèctrica, jo li faig la reflexió ara mateix, fem el debat de la Llei de la funció pública, espero que amb la voluntat aquesta, espero que vostès vagin en la línia de què ho puguem aprovar el més aviat possible, en consens, treballar en això, però que no fiquem traves de cara a què es retardi l'aprovació d'aquesta Llei, però cal que tinguem aquestes dotacions pressupostàries per fer front a noves contractacions, però de res serviria que aprovem el més aviat possible una Llei de la funció pública i que després no puguem tirar endavant les contractacions perquè no teníem previstes les partides pressupostàries necessàries. Per tant, jo crec que cal ser coherent, més coherent en aquest sentit.

Quant al Sr. Pere López, bé, dir-li que a mi personalment em té una mica desconcertat amb les explicacions que fa perquè és clar, ens passem tot el dia d'ahir amb la discussió de les reserves d'esmena vostè dient que hem vingut aquí a parlar del pressupost i de les xifres de l'any 2018, i ara ve aquí dient que parlem només de les xifres del pressupost

del 2018... Amb què quedem, hem de parlar de les xifres o no em de parlar de les xifres del pressupost? Al Sr. Gilbert Saboya, vostè li va recriminar al ministre ahir vàries vegades dient-li que les reserves d'esmena havíem vingut a parlar de les xifres de la partida en concret que vostès estaven esmenant. Però, és clar, quan aquí nosaltres parlem de les xifres del pressupost sembla que com aquestes xifres suposo que no li van bé al seu discurs, doncs, crítica de què hem de parlar d'altres coses i no de les xifres del pressupost. Bé, quan s'aclareixi de què hem de parlar doncs ja potser li podré donar una resposta.

Un tema que també ha sortit per varis dels consellers que m'han precedit és el tema de les jubilacions i és un debat que cal fer i que cal que afrontem, i aquí jo m'emplaço a què per exemple quan va haver-hi la compareixença dels responsables a l'hora de plantejar la situació i les diferents alternatives que deriven de l'anàlisi actuarial que han fet, la majoria dels grups parlamentaris ens vam emplaçar a treballar conjuntament perquè dèiem que això era un problema d'Estat i de país que fora de la demagògia política que en puguem fer cal que l'afrontem tots. Ara, el que no puc acceptar és que qui va fer gala i bandera de criticar-nos durant una campanya electoral i els anys després que fèiem alarmisme amb aquest tema ara es vulgui aquí penjar la medalla de ser l'abanderat de la reforma de les pensions de jubilació... Això no Sr. López! És a dir, aquí els únics que han tingut la responsabilitat de governar que s'han fet coses per pal·liar aquesta situació, encara que no suficient, però que hem fet coses com pujar cotitzacions, com fer reformes per poder donar sostenibilitat, com plantejar diverses alternatives hem estat nosaltres, mentre vostè ens acusava d'alarmistes i demagògia amb el tema de les pensions de jubilació. Bé, m'alegra de què vostè ara hagi recapacitat, hagi vist la realitat i que calen reformes en el sistema per garantir la seva sostenibilitat. Espero que el que vulgui fer és ajuntar-se amb tota la resta de grups parlamentaris per treballar conjuntament per donar solució a aquest problema.

Amb el Sr. Carles Naudi estic d'acord... Estic d'acord de què cal que fem un debat seré sobre el marc pressupostari i cal fer-ho també sent realistes, és a dir, agafar la realitat tal com és i no partir de dogmatismes ideològics que puguin condicionar al debat sobre aquest aspecte, i en aquest sentit durant el debat del Marc pressupostari el ministre Jordi Cinca ja va fer l'oferiment de venir a explicar el conjunt de propostes que plantejaria perquè es pogués treballar en el si de la Comissió de Finances i debatre àmpliament sobre aquest tema. Nosaltres també ens sumem a aquest oferiment de què puguem

treballar amb totes les forces polítiques sobre una cosa tan important com és la definició del Marc pressupostari.

Pel moment ja està.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Govern, té la paraula el ministre, Sr. Jordi Cinca.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

Sr. López, jo no li he dit que no fos important tot el que s'ha debatut, el que li dic és que debatre des de la premissa d'esmenes de 30.000, 40.000, 50.000, 150.000, és igual, no és un debat aprofundit sobre el pressupost i que, de fet, al darrera de l'estratègia de posar moltes d'aquestes esmenes de petites quantitats, és de fet una cosa ben legítima, que reobrir debats que s'han tingut abastament aquí. Per exemple, vostè ens ha fet molta incidència en qüestions d'ordre social i aquí hem tingut un debat monogràfic sobre aquesta qüestió, igual que l'hem tingut sobre sanitat, igual que l'hem tingut sobre altres qüestions. Per tant, no tergiversi. Evidentment que tot és important però segurament cada debat li toca el que li toca.

Però en tot cas, portem una mica el debat allà on vostè l'ha volgut situar tant en la seva primera i en la segona intervenció i feia preguntes, li he de reconèixer que cada dia ho fa millor això, preguntes adreçades suposadament a la ciutadania, i dir: "Escolti, tot aquest debat, tot aquest pressupost en què el notarà vostè?", i evidentment, el que vostè ens ha dit és que no ho notaran en res. Això és habitual, tot és sempre de manera maximita i tot és de manera absoluta. De fet, ha dit textualment: "*Amb aquest pressupost no s'ha fet res per millorar les pensions*" -primera intervenció-, bé doncs miri, les pensions aquest any seran un 2,6% més altes que l'any passat. Les persones que malauradament estan encara en una situació de cobrar únicament el salari mínim, aquest salari mínim pujarà un 2,6% en relació al de l'any passat. Després d'haver pujat durant els darrers altres tres anys un 1,5% cada any.

Però anem a coses de més detall, si vol. Ahir ho va explicar abastament i molt més del que jo sóc capaç de fer-ho el Sr. Esport. Es modifiquen, a través de la Llei del pressupost, diverses disposicions de la Llei de serveis socials i sociosanitaris per, d'una banda augmentar del 70 al 80% els LECS per aquelles persones que cobren la pensió de solidaritat i que són membres, o viuen en parella i les dues persones

cobren aquesta pensió; i això, a més a més, traduït perquè ho entengui tothom com vostè vol, què vol dir amb diners 150 euros més al mes per cada una d'aquestes persones? Amb això ho notaran. Per exemple, si una persona cobra la pensió de solidaritat per a la gent gran, i demana, a més a més, ajuts ocasionals doncs, aquests ajuts s'incrementaran amb 200 euros al mes. Amb això ho notarà i passaran de 990 euros que cobra actualment a 1.200. Amb això ho notaran. I així en podríem anar dient moltes. Evidentment que segurament no hi ha al pressupost tot allò que vostè voldria, això sí sense pujar el dèficit, però segurament que no hi és, però no ens digui que no hi ha res.

Li poso tres exemples i podem anar desgranant més sense oblidar-nos -i això ja ho vaig posar de palès en el seu moment- doncs, que globalment el pressupost d'afers socials incrementa un 13,16% i que hi ha àrees molt significatives i molt sensibles que augmenten de manera molt important: l'àrea de suport a joves tutelats i ex tutelats: 45,9% d'increment en el pressupost; les ajudes a l'atenció a les persones i a les famílies: 36,38%; 6,2 milions d'ajudes de diversa naturalesa en aquest àmbit; el Centre d'acolliment d'infants i joves: 19,08% d'increment; l'àrea de promoció de l'autonomia personal: 17,10% d'increment. I en cada una d'aquestes àrees això es va desgranant amb ajudes puntuals que evidentment notarà la gent, i ho notarà perquè hem aprovat aquest pressupost i perquè hi ha una voluntat per part del Govern i de la majoria que li dóna suport de què sigui així, i perquè és una responsabilitat d'un Estat que vol ser un Estat del benestar i modern donar aquest tipus de prestació a aquelles persones que ho necessiten.

No m'he referit abans a les intervencions, que de fet la segona ha anat una mica en la mateixa línia, del Sr. Carles Naudi.

Les dues intervencions, la veritat és que fan difícil estar en desacord. Ho fan difícil perquè vostè el que fa és una cosa que està bé i que és important que es faci i és fer-nos la foto, fer una anàlisi, i ens diu: "*Ostras, hem de ser conscients de què tindrem un problema amb les pensions*". Benvingut al club... Benvingut al club, fa anys que ho explico! Ens diu: "*Què passarà si continuen creixent els dèficits?*". Benvingut al club. Miri, el que li puc dir és que hauria passat si haguessin continuat els dèficits com anaven. Doncs, hauria passat que a hores d'ara, i en relació al desembre del 2012, tindríem 320 milions més d'endeutament que avui, això és el que hauria passat. No és veritat que l'increment vindrà d'aquí cinc anys, l'increment ja el teníem. Moltes de les corbes ja tenien una pendent escandalosa i, per tant, amb el primer que ens teníem de centrar era en

canviar la tendència d'aquesta corba; de moment aplanar-la, i després evidentment continuar, si pot ser, canviant-ne la tendència, no només aplanar-la sinó canviar la tendència. Però el que li puc dir és que amb els dèficits mitjos dels darrers 10 anys, des del 2012 en enrere, el deute que tindríem avui seria 320 milions més, aquesta és la realitat!

Per tant, és clar que som conscients... és clar que som conscients, però no n'hi ha prou amb fer-se aquestes preguntes. A més a més d'aquestes preguntes, el que vostè m'ha de dir és com que no pot ser que ens creixi la despesa, com que ens vénen una sèrie de compromisos que seran ineludibles, anem a veure que tallem. Tanquem escoles? Deixem de subvencionar el transport públic? Triï, però afrontem llavors el debat de veritat. Aquest és el debat, és clar que sí, no em parli només de la pressió fiscal i em digui en un país de la nostra pressió fiscal amb un impost de societats del 10% nominal... nominal com vostè sap, o un IRPF del 10%, no em digui que amb incentius fiscals arreglarem el pressupost!... Però quins incentius? Quins incentius? Passar de pagar del 4% al 0?... És clar, escolti, tinguem un debat real sobre la fotografia del país si vol, però és clar, el debat és aquest: hem d'explicar... hem d'explicar que aquesta tendència que nosaltres hem moderat però que honestament diem: *"Difícilment podrà canviar-la més enllà d'on estem ara"*, doncs, és per donar resposta al que ja està fent avui en dia l'Estat. Quan jo dic: *"Hem de consolidar els ingressos de l'Estat, els 450 milions d'euros"* no és per caprici, és que sinó ens haurem de plantejar molts dels serveis que estem donant. I és clar que podem millorar en eficiència, però siguem honestos, amb eficiència acabaràs arreglant... el què? Un 2, un 3, un 4% de la despesa? Això no va només d'arreglar per la via de l'eficiència. És clar que hem de millorar segurament els procediments per l'arribada de noves empreses, pel Servei d'immigració que vostè ha apuntat... pel que sigui! Però, això ens arreglarà el pressupost?

Jo sincerament, d'aquesta part del debat d'avui n'estic satisfet perquè vostè ha apuntat això. La Sra. Sílvia Bonet ha apuntat la seva preocupació pel tema de les pensions a llarg termini, però és clar, no n'hi ha prou amb apuntar la preocupació. Hem de veure com volem afrontar això. I em poden dir: *"Bé, i què han fet vostès?"* Bé, d'entrada... d'entrada hem pujat la cotització a les pensions de vellesa. Suficient? No, però que tothom es retrati... Suficient? Ja li dic jo: no, però que tothom es retrati. Estem disposats a pujar-les? Amb quin calendari? Amb quin percentatge? Aquest és el debat. Enunciar és fàcil i ho celebro que ho faci perquè almenys facilita que

hagi el debat, però no n'hi ha prou amb dir-nos que tindrem un problema amb les pensions.

Hem avançat molt... hem avançat molt! Escolti, jo vaig haver de fer una compareixença l'any 2012 on se'm va dir textualment: *"Vostè és un alarmista i això s'arregla amb més cotitzants"*... Evidentment que no!... Evidentment que no! Però, és clar, no n'hi ha prou amb tot això i, per tant, celebro les seves observacions però hem de fer un pas més.

Ha acabat tornant a fer un joc de càbales sobre el futur que ja ens va fer en el debat de la totalitat, que és: *"Que ens falten tants ingressos, no sé què..."*. Escolti, ja ho veurem a la liquidació certament, eh? I estem al debat del pressupost certament. Però, al final deixi'm que reivindicui que si sistemàticament hem sigut capaços de quedar-nos per sota del pressupost, doncs crec que ho podrem continuar fent.

I Sr. Gallardo, no ho farem única i exclusivament doncs, evidentment tenint cura amb les inversions. Les inversions, com vostè sap, mai es liquiden en el mateix exercici; aquest any moltes de les inversions liquidades vénen dels exercicis anteriors. El que hem de veure és quin nivell d'adjudicació hi ha en les inversions pressupostades perquè això ens donarà una visió de com aniran les inversions en els anys futurs. No podem mesurar el pressupost pel liquidat en aquest exercici, del d'inversions parlo, ho hem de mesurar per l'adjudicat. I evidentment que el pressupost té alguns projectes que han estat fallits per diferents raons, també en podem parlar, perquè està molt bé... està molt bé explicar que no tenim heliport encara, però al mateix temps també s'ha d'explicar si s'estava, o no, a favor de què es construís quan es volia construir, perquè el fàcil és estar a la plataforma que no el vol...

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant si us plau.

El Sr. Jordi Cinca:

Després reivindicar que per què no n'hi ha... Tot no pot ser! Tot no pot ser! I per tant...

Escolti, insisteixo, estic satisfet perquè em sembla que estem abordant qüestions interessants i el que vaig dir en les meves intervencions del Debat a la totalitat, i que ha recordat el Sr. Ballestà, ho reitero. De fet, he demanat ja una compareixença a la Comissió de Finances per parlar de totes les iniciatives legislatives que haurem de tenir durant aquest exercici 2018 i la meva intenció és que dins d'aquestes iniciatives també hi hagi la de el Marc pressupostari.

I creguin-me, no... Per al pressupost del 2019. És més, si volen canviem el Marc pressupostari amb efectes 2020. Jo faré el pressupost del 2019 amb l'actual Marc pressupostari, si volen, no hi ha cap problema però el país necessita una eina que no ens encotilli en les petites coses i que, per contra, ens permeti posar èmfasi en qüestions que vostè deia, Sr. Naudi. Posem un sostre a l'endeutament, posem sostres al dèficit, però donem agilitat al que són les partides dels diferents capítols del pressupost.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Pel Grup Liberal, Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Reprenc l'última reflexió del ministre. Si anava respecte al nostre posicionament sobre l'heliport, ja que jo crec que he estat l'únic que he parlat sobre l'heliport. Jo no li he qüestionat l'heliport, és més no ho hem dit mai que no volem l'heliport. A l'últim Govern ja vam proposar que es fes un heliport. Potser no sé si era el millor lloc o no. No hem qüestionat mai aquesta infraestructura.

El que sí crec jo que és de rebut, dir que després de set anys de Govern estem parlant encara de l'heliport, on el posem i que estem fent estudis. No he dit en cap moment - sí Sr. Espot- no he dit en cap moment que no hi ha d'haver un heliport a Andorra. En cap moment! En cap de les meves intervencions que s'hagi parlat de l'heliport he qüestionat aquesta infraestructura. El que he dit, és que estem avui al 2018 i estem esperant uns informes per decidir si la ubicació definitiva de l'heliport és la que ara s'està analitzant.

Respecte al que deia el Sr. Ballestà de la nostra postura en relació al capítol 1, les contractacions, i ho lligo també amb la intervenció anterior del Sr. ministre.

Sr. Ballestà, jo li poso un exemple. Si estiguéssim gestionant una empresa privada, i l'empresa privada estigués analitzant una problemàtica de cost del seu personal, difícilment es podria anar al consell d'administració i posar al damunt de la taula 80 noves contractacions. El primer que et dirien en un consell d'administració seria quin és el pla i quin és

el futur que es vol donar al personal i l'evolució que vol tenir aquesta empresa. I si l'evolució de l'empresa requereix 80 noves contractacions i el cost el pot assumir l'empresa, tirem endavant.

Però quan aquest debat no s'ha fet, perquè per això li insisteixo, no té per a nosaltres sentit tenir oberta una reforma de la funció pública, parlar de la problemàtica o del cost que representa la funció pública i que potser requereix l'esforç d'entrar a canviar algunes de les condicions econòmiques del personal, i quan aquest debat encara no s'ha abordat, presentar aquestes 80 contractacions. Que potser són necessàries, però primer posem-nos d'acord de quin és el model de funció pública, cap a on ha d'anar la funció pública, quins compromisos li estem abocant els polítics a la funció pública i després discutim de si són 80, de si són 30 o de si són 150.

I jo li deia en aquest sentit. Jo no li he qüestionat en comissió si alguna contractació realment d'algun departament era prioritària que hi fos. I alguna fins i tot l'hem retirat. Reconegui'm això també.

Per tant, jo crec que el que estem fent és de sentit comú. Perquè si això fos una discussió en una empresa privada, crec que no es podria fer de la manera que ho estem abordant. Primer contractant al mateix temps que estem parlant de si això és sostenible o no, i després ja decidirem si hem d'anar a més o a menys. Jo crec que potser és incoherent el que li estic dient, almenys jo ho veig així.

Parlant també del capítol 1 abans el ministre ens feia una comparativa entre l'any 2007 i 2008, i el creixement del 5% que hi havia llavors del capítol 1. Vostè sap perfectament que aquest increment d'un any per l'altre es deu al pagament de triennis i del GADA, aquest 5%. I la diferència respecte als altres anys, vostè em deia, "amb un sol any incrementem el 5%, i els altres anys només un 1%". Sí Sr. ministre, perquè aquell any justament es paga GADA i es paguen triennis. En canvi vostès han tingut una part del seu mandat on el GADA ha estat congelat, l'IPC ha estat congelat i alguns salaris han estat retallats. Per tant, ja li he dit abans, s'ha qüestionat i molt la Llei de la funció pública que es va votar no sé si a l'any 2000 o 2001. Però és que aquesta llei no s'ha desplegat tot el que la llei preveia. No tot, ni els reglaments, i en algun cas durant aquesta legislatura, alguna de les obligacions o alguna de les disposicions que preveia aquesta llei, el Govern ha decidit canviar-les, retallar-les o congelar-les.

Però tot i així ja li he dit abans, 19 milions d'euros en capítol 1. I no sabem encara quants eventuals es contracten.

Després em parlava també de les jubilacions. És que les jubilacions s'han pagat sempre Sr. ministre. S'han pagat sempre!

Sobre l'habitatge, vostès van anunciar ahir mesures de l'habitatge. Jo li discuteixo avui el pressupost 2018. Jo em congratulo, ho vaig dir ahir, que hi hagi propostes sobre l'habitatge. Però és que si me'n vaig al pressupost del 2018, de les mesures que van dir ahir vostès, que no totes, però les que jo intueixo que haurien d'estar reflectides en aquest pressupost, que és l'afectació a l'ITP, perquè si estem reduint l'ITP per aquelles promocions que destinin habitatges al lloguer, no em quadra que prevegin un augment de 600.000 euros per ingressos d'ITP. O construïm molt més i tot i construint molt més fem deduccions, o això, aquesta mesura es va preveure ni en el moment que es presenta el pressupost, ni tampoc recentment, perquè haguessin tingut la possibilitat via esmenes del seu grup parlamentari o d'un altre, reduir o retocar o fer una esmena a aquest capítol.

I respecte a l'altra proposta que feien, que era que els llogaters es poguessin acollir al pla Renova per poder fer millores en els habitatges. És que la partida que hi ha d'increment és de 150.000 euros i és pel programa fotovoltaic. L'increment del 2018 respecte del 2017. Llavors si això ha de ser una mesura que ha d'incentivar i d'ajudar que hi hagi més pisos de lloguer al mercat, jo com a mínim la qüestionaré. Altra cosa, que jo crec que és el que ha passat, és que les mesures s'han pensat o s'han dissenyat o s'han discutit a posteriori, això no està inclòs al pressupost, cosa que si s'han pensat a posteriori és normal. I vostès ahir anuncien en ple debat del pressupost -que felicito- però que crec que no ve a col·lació al pressupost, perquè és que repeteixo, jo no les veig. Altra cosa són mesures legislatives com va dir el Sr. Espot, que sí, res a veure si es tiren endavant tenen a veure amb el pressupost, i que duraran el període de sessions que podem veure.

I em sembla que ho deixaré aquí.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Sí, molt breument.

Només dir-li que amb el tema de les pensions de jubilació. Jo m'alegro del debat que estem tenint, però aquest debat és reiteratiu. En parlem, parlem de la preocupació, parlem que cal posar-nos d'acord, però no acabem de posar-nos d'acord. Jo crec que

potser ja seria el moment d'intentar de definir clarament què caldrà fer. Perquè a mi em preocupa tant l'afectació que pugui tenir sobre el pressupost futur, els anys vista que sigui necessari assumir la despesa del dèficit de la branca de jubilació, com les accions que es puguin aplicar sense cap tipus de debat previ envers els ciutadans i com pot afectar tot el moviment econòmic. M'afecten tant una cosa com l'altra. I crec que cal un debat molt intens sobre això i que probablement hauríem de tenir ja d'una vegada, perquè sinó cada any anem repetint exactament el mateix i d'aquí tampoc ens movem.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Víctor Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Víctor Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, volia tornar ara sobre la darrera intervenció del Sr. ministre doncs, que ha estat força didàctica, jo diria. Deia, reprenen les seves paraules "què hauria passat si haguessin continuat creixent els dèficits".

Bé, podem compartir, doncs, que calia estabilitzar aquesta qüestió, però és clar, després és més sorprenent quan diu en paraules seves, de dir, és clar, "ara hem de veure com afrontem les mancances pendants". És clar, bé, són vostès que governen, són vostès que les han d'afrontar. En tot cas, els primers quatre anys, com deia abans, doncs, era important de frenar aquest dèficit creixent, tot i que s'enganya a vostè mateix, perquè com també he dit abans, doncs, aquelles reformes estructurals que calia reformar completament, doncs, no s'han acabat plasmant o s'han fet malament, i continua pendent, doncs, la funció pública i el tema de la sanitat que acaben o continuen generant dèficits importants.

Per tant, la conseqüència d'això, doncs, és que acaben fent una inversió de mínims.

I per altra banda, doncs, una altra qüestió que en parlava ara el Sr. ministre també, hi ha fet referència, estem d'acord que cal modificar la llei de la regla d'or, però vull recordar, doncs, que són vostès mateixos, els Srs. de DA, que van promoure i defensar les virtuts d'aquesta llei i al final han acabant veient que ha estat un nyap.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pels consellers socialdemòcrates, Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Gràcies Sr. síndic.

Breument, en relació al que deia el Sr. Ballestà, jo crec que vostè m'ha entès perfectament. Debatre una reserva d'esmena, es debat una partida concreta, si ens gastem 30.000 euros aquí o allà no fa falta anar a buscar al pressupost de 10 anys abans per justificar-la o no. És al meu entendre. I quan estem parlant del pressupost en global parlem de tot el pressupost. I diu "no, és que vostè no vol parlar del pressupost en global". Sí que vull parlar del pressupost en global.

Estic tant satisfet de la seva gestió, que ja els hi ha dit tothom, hauran de canviar la regla d'or. Vull dir, no cal parlar gaire més cap on va la seva gestió. Hauran de canviar la regla d'or sí o sí. Ja ens cridaran el dia que vulguin, perquè s'han superat els límits de despesa al Govern, i a demés han creat tot tipus d'entitats per intentar dissimular despesa, tot i anar transferint cap a les parapúbliques, tot intentant no sé què, vostès mateixos s'han ficat els peus a la galleda. Per tant, ja, el dia que vulguin, ja ens cridaran i ja veurem el què podem fer.

Amb el tema de les pensions, diu que nosaltres no vam afrontar el problema o que dèiem que no hi havia un problema de sostenibilitat. Ja n'hem parlat varies vegades d'aquest tema. Els únics que portàvem al programa electoral del 2015 que calia augmentar cotitzacions érem nosaltres. Vostès, i el Sr. Toni Martí deia "sí, l'economia millora, nosaltres augmentarem només les cotitzacions en el cas que l'economia millori" I el Sr. Toni Martí...

El Sr. síndic general:

Si us plau.

El Sr. Pere López:

I el Sr. Toni Martí en un debat al Cercle de l'Economia i al Col·legi d'Economistes va dir que no s'augmentarien les cotitzacions perquè les situacions eren molt complicades.

En tot cas, negre sobre blanc, nosaltres portàvem un punt al 2015, un punt al 2016, un al 2017, i vostès en el cas que la situació econòmica millori.

En tot cas, el Sr. Rascagneres els hi diu dia sí dia no que han de fer alguna cosa. Vostès van trampejant i dissimulant com poden. D'aquella proposta que van fer els consellers del PS que havia de fer en quatre mesos, al final ha sigut amb un any i mig. Vostès ara proposen una nova comissió que ningú enceta per on de cap manera. I per tant, l'únic que estan esperant, està claríssim, és esperar que s'acabi la legislatura.

És a dir, no prendre cap decisió sota la fórmula que sigui, esperar que arribi, ni que sigui amagant el cap, el final de legislatura i que no hagin d'assumir la seva responsabilitat. Perquè Sr. ministre, si vostè creu que s'han d'augmentar les cotitzacions, i vostè ha dit sí, no sé a què espera. Vostè fa el pressupost i el fa sol. No ens ha cridat mai per fer el pressupost. Vostè s'ha auto preguntat a si mateix, i diu que igual que el que faig jo. S'han d'augmentar ? Sí, però que el que vingui que ho faci, no? Em sembla que és una manera molt poc honesta d'assumir responsabilitats.

I després en relació a les preguntes que li feia, i ho faig per passiva, doncs, entenc que com que no m'ha contestat res, evidentment, tothom ho sap, no hi ha cap política d'habitatge en aquest pressupost, no hi ha cap política en relació al salari mínim, no hi ha cap política en relació a la diversificació econòmica, i vostè em parla de les pensions de solidaritat.

Bé, jo li deia exactament que hi ha en aquest pressupost per les pensions baixes. És a dir, no li parlava de les pensions de solidaritat, li parlava de la gent que gràcies a vostès s'han quedat amb pensions per sota dels 1.000 euros. Val? Sí, gràcies als canvis legislatius que vostès van fer a la llei de l'any 2014.

I finalment, perquè veig que se m'encén el semàfor de color vermell, però no podia acabar de parlar d'un parell de qüestions més en referència als temes fiscals que ens parlava el Sr. Cinca.

Jo és que quan ha fet aquest exercici dels 320 milions d'euros, sap que vostè mateix ha fet trampa. Encara que hi hagués hagut un altre Govern, un Govern que hagués aplicat el marc fiscal que ja hi havia aprovat, doncs, aquesta situació no s'hagués reproduït.

Però és més, vostès n'han parlat i n'han parlat ja varies vegades del tema de les deduccions dels impostos que vostès van introduir, i a més ha parlat d'un tema que és aquest tipus nominal del 10% a l'impost de societats, però que efectivament no és aquest tipus.

Els nostres números, els nostres càlculs ens parlen d'un tipus efectiu que no arriba al 3% a l'impost de societats. I a demés, si el 3% és el global, doncs, no és descabellat pensar que hi ha molts empresaris o alguns empresaris que estan pagant des del primer moment amb els seus canvis un 0%. Mentre els ciutadans estan pagant un 10% d'IRPF, mentre molts professionals estan pagant un 10% del seu rendiment amb les seves deduccions, aquelles que a vostè ara li fa mal i un dia en parla i un dia diu que ho canviarà, però que no ho ha canviat i que continua donant, i que ha fet una demanda d'informació el conseller Gerard Alís, que molt em temo els farà sortir els colors, i que serà un tema que portarem a debat en aquesta legislatura.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Uniò Laurediana-Independents de la Massana, Sr. Carles Naudi, teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Abans de continuar de com desgranàvem els diners que pensem que falten al pressupost, Sr. ministre i amb tot el respecte que li tinc, i m'atreviria a dir amb confiança, té un canvi de tendència amb els dèficits. Evidentment no li criticarem, però si una cosa també és veritat, és que el Sr. Pintat ja durant les eleccions, des de llavors està reclamant quina és la foto, a demés feia servir la paraula "la foto" de la despesa òptima de l'Estat. I celebro que dir que obrim o que benvinguts al club, etc., però ho estem reclamant des de fa dies, de la mateixa manera que ja fa dos anys ja vam dir que la regla d'or no s'aguantava. Inclús vam retirar les esmenes perquè els hi dèiem que el pressupost no complia la regla d'or, cosa que va posar de manifest en els extrems que, tant el Sr. Pintat com jo mateix, vam reclamar al propi Tribunal de Comptes.

Aleshores, aquest debat, obrim-lo ja. Però no és un debat al meu entendre, i celebro que ho digui, que vostè vingui a la comissió i ens faci una explicació i després passi per aquí pel Consell General, es voti i ja està.

Jo crec que és un debat d'arremangar-se molt seriosament amb mes persones que no els que estem a la comissió, perquè és una cosa que ens importa a tots, i no només vostè Sr. ministre. Vostè té un equip de professionals a Govern molt gran, molt bo. Nosaltres no tenim aquest equip de professionals, per tant es tracta de treballar colze a colze amb un objectiu molt clar, que és fer un marc pressupostari, i celebro la iniciativa del que acaba de dir en relació al 2020, que sigui sostenible per Andorra. I això al meu entendre no és un format, ni ho és aquí ni és la comissió, de vostè venir a fer una explicació i que després això acabi amb una modificació legal. Jo crec que és un debat molt més profund d'arremangar-se les mànigues i treballar molt seriosament amb l'ajuda de moltes persones que vostè té al seu ministeri i que, evidentment, vostè sap que al Consell no les tenim.

I això ho lligo una mica amb les preguntes que vostè em feia. Normalment el Consell qui pregunta al Govern, no és Govern qui pregunta al Consell, no? I per tant, jo crec que amb aquestes reunions de

treball, molt profund, és on podem començar a trobar respostes a moltes coses.

Per exemple em deia, "incentius fiscals no n'hi poden haver més". Jo penso que sí. Tot depèn de la voluntat que tinguem de potenciar l'economia, els llocs de treball i, per tant, la base tributària. Perquè jo insisteixo, per a mi, a nivell d'ingressos no es tracta de dir, bé, el tipus nominal és el 10, el Sr. López diu que realment és d'un 3. Per tant, si els hi pugem el doble i realment paguen un 6 sense pujar el tipus nominal, aquí no ha passat res. Bé, sí que passa. Es puja la pressió fiscal a les persones i a les empreses. Però per a nosaltres allò òptim, sense entrar en consideracions d'aquest tipus, és que hi haguessin moltes més empreses, moltes més persones guanyant-se tots ells molt bé la vida i que, per tant, Govern pogués recaptar molt més. I això passa per l'estímul a l'economia mitjançant estímuls fiscals? Sí, per què no?

Els hi posaré un exemple molt senzill, podem estar d'acord o no amb el principi. Ahir en parlava la Sra. Judith Pallarés en relació al bus exprés i el cotxe elèctric. Però des del punt de vista del paquet de mesures que vostès van posar en marxa amb el cotxe elèctric, i les enumerarem ràpidament: la matrícula personalitzada sense cost, la zona blava, les zones de càrrega, instal·lar l'endoll a casa, una subvenció econòmica amb la compra, la vinyeta, em dec deixar, eh! Això és un paquet de mesures decidit perquè una cosa funcioni. Per tant, l'estímul fiscal a l'economia pertany a la societat, es pot fer i no és només que l'impost de societats sigui d'un 10 nominal, perquè hi ha moltes més coses. Hi ha l'impost sobre plusvàlues, si es ven un negoci o es compra un altre i genera tants llocs de treball, i hi ha consideracions sobre la cessió de terreny, i hi ha consideracions de molt més tipus, que no són només i és circumscrits només a l'impost de societats, la generació de llocs de treball i les deduccions que això comporti. Jo crec que vostès que tenen més persones, poden analitzar i pensar amb fórmules d'incentius a l'economia que vagin més enllà de dir, bé, és que l'impost de societats com que només és un 10 o d'un 3, com diu el Sr. López a nivell real, ja n'hi ha prou.

Jo crec que es pot incentivar de moltes maneres per fer una cosa: fer que l'economia pugui, que hi hagi més llocs de treball i que, per tant, es pugui recaptar més, perquè hi ha més empreses i més persones que s'estan guanyant la vida.

De moment ho deixo aquí, que també tinc el semàfor de moment en taronja, però seguirem després.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Pel Grup Demòcrata, Sr. Ballestà.

El Sr. Marc Ballestà:

Sí, gràcies Sr. síndic.

De forma breu, Sr. Gallardo, bé, m'alegro que digui que vostès estan a favor de tirar endavant l'heliport. Espero que els hi passi aquest missatge al seu comitè parroquial d'Escaldes-Engordany, perquè s'hi ha oposat frontalment a tirar endavant aquesta infraestructura. Per tant, suposo que el que caldrà és que facin passar aquest missatge perquè estem d'acord de tirar endavant aquesta infraestructura perquè estem d'acord en què aquesta infraestructura s'ha de tirar endavant i és positiva pel país.

En referència al tema de les contractacions, bé, m'ha posat un bon exemple però mira, m'ajudarà una mica també per fer-li veure com ho veig jo. Vostè em diu que això és com si en un Consell d'Administració davant d'una reforma de les retribucions del personal vostè... ens presentem amb 80 noves contractacions. Bé, ja li vam explicar que d'aquestes 80, si traiem les consolidacions de places, cossos especials, etc., baixariem a una trentena; però és que és clar, aquesta trentena corresponen a uns compromisos que potser ja havia tingut el Consell d'administració els anys anteriors de fer front a tirar endavant diversos projectes. Què faràs i diràs? No, no, són països que ja havien tirat endavant ara de moment no ho tirem endavant i posem en risc les línies estratègiques de la nostra empresa per poder-ho tirar endavant? Segons el seu criteri el Pla d'estadística 2018- 2021 segurament l'hauré de re nombrar: Pla d'estadística 2019-2022, perquè és clar, està dient que no tirem endavant els recursos necessaris per tirar-lo endavant fins que no tinguem la llei aprovada, com que no estan al pressupost fins que no aprovem un nou pressupost que pugui tenir els recursos. És aquesta la reflexió que li faig jo en el sentit de què aquelles coses en les quals hi ha compromisos, hi ha la voluntat política de tirar endavant i que són contractacions necessàries per tirar endavant les línies estratègiques del Govern, les tirem endavant i sense posar en risc això que no analitzem el tirar endavant una reforma de la Llei de la funció pública i aquelles contractacions que no siguin urgents. Això també en comissió se'ls ha dit que part d'aquestes contractacions la seva dotació pressupostària estava posada per l'últim trimestre de l'any també tenint en compte el tema aquest de què hi ha en curs una reforma de la Llei de la funció pública que un cop feta esperant les contractacions, no totes són per contractar a partir del mateix dia.

La Sra. Bonet s'ha tornat a referir al tema de les pensions i ja estem d'acord. Assentem-nos, parlem-ne i fem-ho... Fem-ho. No sé quin és el "dallonses"... Ha sortit una proposta de resolució que vostè mateix va fer, no sé si es va dir d'aprofitar la mateixa taula... -que ja s'havia establert per debatre sobre els temes de sanitat que també va sortir-, aprofitar aquella taula també per debatre sobre les pensions. No sé si aquest és el model, sinó, parlem i decidim de quina manera ens reunim tots i tirem endavant per analitzar i prendre decisions a aquest voltant.

I bé, només ràpidament al Sr. Pere López... És clar, vostè entén el que vol entendre i s'ho fa venir bé tot perquè vagi d'acord amb el seu discurs, però el compromís dels demòcrates va ser que es pujarien les pensions per fer front al problema de la seguretat social, però ho va fer també dient les coses pel seu nom que aquesta pujada de cotitzacions s'havia de fer en el moment en què l'economia també ho permetés perquè sinó estava afectant a empreses i als treballadors en el moment en què ho havien passat molt malament i quan l'economia ho ha permès ho hem fet, perquè nosaltres també complim el que diem.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Obriríem ara, si és el cas, un nou torn d'intervencions. Els hi demanaria brevetat perquè sinó tant val que parem i tornem a la tarda.

Sr. Jordi Cinca teniu la paraula.

El Sr. Jordi Cinca:

Aquesta és una amenaça contundent, eh, Sr. síndic...

(Se sent riure)

Molt breument, bromes a part.

El de l'heliport més ben contestat que el que ha dit el Sr. Ballestà penso que no pot estar, per tant no insisteixo.

El Sr. Pere López, em deia: "Escolti, vostès tenen la responsabilitat de governar". Avui em diu que: "S'han de pujar les pensions" -no ho dic avui, vostè sap que no ho dic avui, ho he dit moltes vegades-, però és que ho hem fet... Ho hem fet! Les hem pujat un 2%. No és poc. La branca general: 10%, la branca jubilació: 10%, i aquest 10% l'hem passat a 12... No és poc, és un 20% de la branca jubilació. El que jo dic és que amb això no n'hi haurà prou i s'ha d'anar fent dosificadament. No pots fer increments per sobre del 20% de manera sobtada, però hem de ser

conscients de què miracles, si volem mantenir òbviament el nivell de prestació de jubilació, doncs no n'hi ha. El nostre model és com és.

I a més, amb coherència amb el que acaba d'explicar el Sr. Marc Ballestà no ho hem fet només, de fet, quan va començar a anar bé l'economia. De fet, abans vam prendre una mesura prèvia i és, conscients de què l'economia encara no s'ho podia permetre i no podíem pujar un 2% les cotitzacions, el que vam fer va ser desplaçar un 2% de la branca general a la branca jubilació. Per què? Doncs, perquè vam considerar que l'impacte que això tenia a la branca general un o dos anys el podíem suportar en benefici d'anar acumulant més fons a la branca jubilació, i quan hem cregut que ja es podia absorbir aquest 2% hem tornat al 10% la branca general i hem posat... i hem deixat en el 12% la branca jubilació. Aquesta és la realitat i, per tant, em sembla que no hem defugit mai aquest debat.

Tipus real... Més enllà de la seva disquisició sobre l'impost de societats jo crec que ha tirat molt avall, però és evident que el tipus real no és el del 10% però també deixi'm que li digui, no jugui una vegada més amb traslladar al carrer aquesta idea de dir: *"Aquí els quatre que van per impost de societats són uns grans beneficiats del sistema en detriment dels de l'IRPF i la gent que va amb activitats econòmiques"*, perquè vostè sap també que el tipus real de l'impost de renda a les persones físiques tant pel que fa a les rendes del treball com pel que fa a les activitats econòmiques, tampoc és el 10%... Tampoc ho és! I això és així perquè tenim d'entrada un mínim exempt important i perquè, a més a més, també hi ha deduccions en aquests dos impostos, per tant, el model fiscal és homogeni però generalment té baixa tributació. No amb una figura o amb una altra amb aquest ànim com sempre d'enfrontar als bons i als dolents, als rics i als menys afavorits... No escolti, el model és coherent amb la realitat de la nostra societat, el que passa és que el nostre model és baix.

I les deduccions a les que vostè sempre reitera i que jo també obertament he dit, ha arribat un moment en què les hem de qüestionar, doncs, tenien un component -si recupera la meua intervenció quan es va aprovar el Projecte de llei, ho vaig dir-, el component conjuntural. Deduccions per llocs de treball, durant aquests anys hem estat cada any amb xifres per damunt, i aquest és el primer any que estem amb xifres per sota del 2010 quant a inscrits al Servei... al Servei... al Servei d'Ocupació -perdó, que no em sortia la paraula-, i d'altra banda doncs també és el primer any que xifres del PIB d'aquest any ens dona que el sector de la construcció, per primera vegada, remunta. Doncs, és el moment de plantejar-

se el tema de les deduccions d'inversions i les deduccions de llocs de treball.

I a més a més, també li dic, potser ara hi haurà altres mancances en la línia del que deia el Sr. Naudi, i caldrà incentius en altres àmbits, el que passa és que també l'experiència ens ha de fer veure quin és l'impacte d'aquests incentius no únicament en el beneficiat per l'incentiu, sinó també en el conjunt de les finances públiques.

Sr. Gallardo, vostè ha fet aquesta referència a l'empresa privada i entenc que ha sigut una patinada! Perquè, entenc que no ens està dient que ara vol que gestionem la funció pública amb els criteris amb els que ho faria una empresa privada perquè, és clar, aquí potser grinyolaria tot plegat una mica.

Escolti! Tenim un sistema de funció pública que és el que és. Nosaltres apostem per preservar-lo, per fer-lo sostenible, per dotar-lo cada vegada de més capacitats, per fer-lo més flexible, per modernitzar-lo quant als termes de progressió dins de la carrera professional de les persones i, evidentment defugim, rebutgem doncs, figures com el GADA tal qual estava plantejada a la Llei del 2000... perquè, recordi bé la figura del GADA. La figura del GADA el que feia era consolidar... consolidar el variable pel rendiment d'aquell any. Per tant, aquell increment al que vostè fa referència del 2007 al 2008 -jo no recordo si aquell any al 2008 es va pagar GADA, o no... però... No, crec, evidentment només faltaria-, si aquell any es va pagar GADA es va quedar allà ja consolidat. Sempre més l'hem anat pagant! No és que el paguéssim només al 2008, és que sempre més l'hem hagut de pagar perquè precisament la catàstrofe del GADA era que es consolidava, no era el fet de primar el bon rendiment d'aquell exercici, era que es consolidava. I per tant, entenc que la línia de la reforma de la funció pública és la correcta.

I acabo amb el tema de la Regla d'or. Ja els hi he dit el què. Escolti, recullo el suggeriment del Sr. Naudi, no cal fer-ho a la comissió, podem establir un equip de treball... De la manera que vostès creguin convenient jo m'hi posaré bé.

Ja sé que tenim nosaltres la responsabilitat de governar, però miri, vostè al final ha agafat l'exemple del que ens deia el Sr. Pintat durant la campanya i ho recordo perfectament perquè és veritat que va ser molt persistent en aquest tema de: quina és la foto? Quina és la foto? Quina és la despesa que ens podem permetre? Però és que estàvem en eleccions. Llavors ningú tenia la responsabilitat de governar, i el Sr. Pintat ens va reclamar la foto però tampoc ens va dir. Crec que la despesa ideal per a l'Estat andorrà és de 400 milions, o de 350, o de 600... És igual, poc

importa la quantitat ara. No ens ho va dir. Al final ens haurem d'acabar mullant i nosaltres ho fem, ho fem perquè cada any presentem el pressupost i per tant entenem que és el que ens podem permetre a cada moment. Per tant, això en res va en detriment del que dèiem de canviar la Regla d'or.

Com els hi deia, per acabar amb el de la Regla d'or, no és un fracàs de la Regla d'or. La vaig defensar aquí, va estar promoguda pel grup de la majoria i jo la vaig defensar, la vaig defensar amb aquells elements que em sembla que són essencials, i són: limitació de l'endeutament, limitació dels dèficits. El que la pràctica ens ha demostrat... I escolti, penso que de bon governant és veure allò que no ha acabat de funcionar, és que hi ha tot un seguit de filtres per acabar limitant el dèficit i l'endeutament que van més enllà de l'objectiu prioritari que és el de limitar aquest endeutament i que acaben posant dificultats en l'encaix del pressupost. Per això sempre he dit: *"Hem de modificar la Regla d'or sense renunciar al límit d'endeutament i sense renunciar al límit de dèficit"*.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Liberal, Sr. Jordi Gallardo, teniu la paraula.

(El Sr. síndic general deixa la sala)

El Sr. Jordi Gallardo:

Gràcies Sr. síndic.

Bé Sr. Ballestà, no faci demagògia, li demano sincerament perquè vostè que és una persona que està al dia de l'actualitat política sap perfectament que el posicionament del Comitè Liberal d'Escaldes-Engordany no és contrari a l'heliport, és contrari a la ubicació.

(Se sent riure)

Contrari a la ubicació! Que no és el mateix que contrari a fer aquesta infraestructura que ja li he dit ara, -i el Sr. Torres ho sap, i el Sr. cap de Govern ho sap- cada cop que hem parlat d'aquesta infraestructura aquí al parlament ni jo ni el Grup Parlamentari Liberal ens hem oposat a la infraestructura entre altres coses per coherència perquè abans que vostès ja ho vam proposar nosaltres. Per tant, si consideràvem que era una infraestructura en el seu moment que podia aportar pel país ho continuem pensant avui.

Per tant, el Comitè d'Escaldes, veïns alguns d'Escaldes d'entre els quals hi ha no només Liberals d'Andorra sinó d'altres partits també, inclús em

sembla que algun militant de Demòcrates per Andorra, no estan en contra tots... No volen la ubicació allà. Ara, jo no sé si és la idònia, o no, això... Vostès defensen que sí, els estudis ho diran però, en cap cas el Comitè Liberal d'Escaldes s'oposa a la infraestructura de l'heliport i, per tant, no en faci ús d'això.

Sr. ministre, cap patinada! Crec que la patinada la va fer vostè quan va presentar el pressupost. Si vostè que ve del sector privat hagués presentat un pressupost al Consell d'administració amb 80 noves contractacions sense detallar, sense detallar ni justificar aquestes contractacions no li haguessin acceptat. I vostè que ve del privat ho sap millor que jo.

Per tant, quan jo comparo, ho comparo perquè al privat es fa un ús molt acurat de la gestió dels diners públics, i com comparo de què si això fos una empresa del sector privat que la inversió que s'hagués de fer en noves contractacions anés a càrrec de la butxaca dels propietaris... Home, si estem parlant de què és un moment en el qual el cost del personal és important i s'està parlant de quin ha de ser el model, cap on ha d'evolucionar la funció pública -i he fet el símil com una empresa privada-, si ha d'evolucionar amb nous departaments, si ha de reduir els departaments, si hem de formar més al personal, si s'han de tocar els drets econòmics doncs, crec que en una empresa privada malgrat els compromisos que s'adquireixen, si es pot es mantenen, i si no es pot, no es pot!... No es pot! I llavors es mira cap a dins. I com poden fer el mateix amb els recursos interns? I aquesta és la reflexió, i si no es pot llavors s'assumeix i s'endeuta l'empresa si és que ho necessita perquè creu que això farà créixer la seva empresa i la seva expansió.

Llavors, quan jo faig aquest símil no és una patinada és que li estic demanant el mateix rigor en la gestió dels diners públics com si fos privat, i insisteixo per responsabilitat, la mateixa no... Més!

Per tant, jo Sr. ministre no he fet, crec, cap patinada almenys he fet la comparació i l'he fet volgutament i, no tinc res més a dir.

Gràcies Sra. subsíndica.

La Sra. subsíndica general:

Gràcies.

Alguna intervenció més per part dels grups parlamentaris...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, gràcies Sra. subsíndica.

Breument després de l'amenaça que ens ha fet el Sr. síndic, però sí que algunes coses importants en relació al que deia el Sr. Cinca.

En primer lloc, crec... -i si no ho ha fet estaria bé que escoltés les compareixences que ha fet al Consell General el Sr. Rascagneres, crec que seria bo que ho fes. És a dir, vostè diu que fa dies que diu que s'han d'augmentar les cotitzacions però no ho fa i el Sr. Rascagneres ho està demanant per ara. En tot cas, vostès amb això és difícil guanyar-los amb l'escapisme polític, és molt complicat guanyar-los doncs, vostès estan esperant a què acabi la legislatura, ja veurem què posaran en el programa electoral, la feina dels altres serà recordar el que van fer amb l'IRPF, amb no augmentar les cotitzacions, etc., però ja sabem que vostès doncs no volen afrontar aquest problema de front i estan desitjant que s'acabi la legislatura sense fer-hi res. Més enllà de què hi ha un altre debat que tampoc no volen fer res, que és gestionar millor la sanitat, gestionar millor els recursos del Fons de reserva de jubilació, etc., etc. Aquest camp és un debat que vostès, com hem vist avui, no volen afrontar amb aquestes comissions múltiples tant de la sanitat com de les pensions que no sé si s'uneixen o no s'uneixen però, en tot cas, de resultat a hores d'ara no en produeixen cap però jo crec que és el que vostès esperen, és a dir, acabar la legislatura.

I després amb el tema del 10% de l'IRPF, crec i el corregiré, que s'equivoca si creu que quan no es paga el 10% sobre els ingressos això vol dir que l'IRPF no es paga el 10%. Igual que les empreses es dedueixen les despeses i paguen el 10% del benefici, els 24.000 euros de mínim exempt és la despesa familiar. En una economia familiar hi ha unes despeses i es paga el 10% del benefici. És a dir, un cop s'ha pagat el que vostès han establert amb aquests 24.000 euros que s'entén que són les despeses familiars de la casa, de l'alimentació, etc., que per això s'amplia si hi ha fills o no hi ha fills, sobre aquell tram, és a dir, un cop s'ha pagat la despesa es paga el 10%, i això passa amb l'IRPF, això passa amb els professionals, i això no està passant amb alguns grups empresarials que si la mitjana de recaptació és el 3%, estan pagant el 0% i això vostès ho hauran d'explicar als ciutadans quan tinguem les dades, quan tinguem la informació. Vostè no em pot dir que un assalariat o algú que tingui uns ingressos de 50.000 euros no paga el 10% perquè paga el 5 o el 4%. No és cert, i ho sap perfectament, els 24.000 euros que es dedueixen és la seva despesa mínima o la seva despesa familiar igual que en les economies empresarials es dedueixen les despeses, i és sobre aquesta resta d'ingressos i despeses que es paga el 10%.

Per tant, avui en dia en aquest país governant Demòcrates per Andorra, els assalariats, els professionals i els petits empresaris paguen un 10% i vostès van inventar un mecanisme de deduccions -i no m'equivoco amb el tema del 3% perquè les dades del PIB són les que són- que no arriba de mitjana al 3% i que segurament fa que molts empresaris estiguin pagant el 0%. I no és una lluita de grans contra petits, és una situació...

La Sra. subsíndica general:

Sr. Pere López, hauríeu d'anar acabant.

El Sr. Pere López:

Ja acabo Sra. subsíndica.

...increïblement injusta i inacceptable. També ho hauria de ser per vostès però, en tot cas, aquest és el seu posicionament.

I ja acabant amb el tema de la Regla d'or. Jo crec, Sr. Cinca, que això és un fracàs de la seva gestió i per molt que vostè intenti dissimular amb el tema de l'endeutament el volum de despesa se'ls ha descontrolat perquè aquest és el problema, que vostès el que necessiten és gastar més d'allò que havien previst no fa gaires anys. I diu: "No, no, que l'important és el límit de l'endeutament", no caldria modificar la Llei perquè això s'està respectant i això està dins dels paràmetres. El problema que tenen és que gasten més, -i hem debatut moltes reserves d'esmena sobre algunes despeses que com a mínim són discutibles-, gasten més del que haurien de gastar.

Gràcies Sra. subsíndica.

(El Sr. síndic general s'ha reincorporat a la sala)

El Sr. síndic general:

És ara el torn dels consellers d'Unió Laurediana-Independents de la Massana. Sr. Carles Naudi teniu la paraula.

El Sr. Carles Naudi:

Gràcies Sr. síndic.

Bé, després de l'explicació que hem fet de com creiem que s'haurien de compensar aquests 11 milions d'euros que presumim que no hi haurà a l'impost de societats -després ja ho veurem en la liquidació-, però tot apuntava que de la liquidació del 2017 on també es van pressupostar com aquest any 36 milions d'euros, i aquest estava essent al voltant dels 25, doncs, es presumeix que al 2018 puguin també faltar amb la liquidació de l'impost de societats, 11 milions d'euros, i per això li explicàvem

com veiem que es podria ampliar la base tributària de manera que es poguessin compensar aquests diners que faltaran en el capítol d'ingressos. Capítol d'ingressos on, ja hi estem d'acord ja ho hem explicat, ens sembla bé que es tiri dels dividendes de les parapúbliques, això sí, sempre sense tocar els romanents.

Per part de les despeses, per què pensem que el dèficit és de 50 i no de 25? En primer lloc, per l'efecte IPC al capítol 1. Capítol 1 que és el de personal, el de nòmimes que està quantificat en 111 milions d'euros, i falta l'efecte del 50% de l'IPC, que jo entenc que quan van fer el pressupost no sabien que seria tan elevat, però que això pujarà un 1,3% més.

Pel que fa al capítol 2, capítol en el qual trobem a faltar una mica de contenció, també augmenta 3 milions d'euros més. Arriba a 53,4 milions i aquí també falta aquest 1,3% d'augment de l'IPC.

Al capítol 3, no ens cansarem de repetir-ho, estem amb un endeutament de 930 milions d'euros i això significa 13 milions d'euros de despesa financera, i presumim que d'acord amb el que diuen les principals agències de raiting com Standard & Poor's, agència que ens creiem quan explica coses bones sobre Andorra, doncs, els tipus pujaran un 0,4 l'últim trimestre i això té un impacte, més o menys d'1 milió d'euros de despesa financera que tampoc està prevista en aquest pressupost.

I per últim, el capítol 4, que puja quasi 6 milions d'euros més, estem parlant de 212 milions d'euros, trobem a faltar, com ja hem dit altres vegades, que no hi hagi -ja ens posarem d'acord- 9, 8 o 10 milions als comuns de transferències, que vostè va anunciar que ho faran votar aquí al Consell. Però jo crec que amb el pressupost, sabent que això és una obligació i un imperatiu legal, hi havien de ser.

Tot això sumat són 49 o 50 milions d'euros, fent números rodons, i és el doble del dèficit que vostè presenta en el pressupost que avui s'ha de votar.

Molt bé, diu que els tanca cada any amb superàvit. Jo dubto que si són 50, ja m'ho dirà si encara estem aquí a finals d'any, que puguin tancar amb superàvit. I si ho fan, que ho puguin fer sense augmentar endeutament, sense augmentar, com li deia, pressió fiscal, sense baixar partides d'inversions, sense tocar polítiques socials, amb educació, amb sanitat, sense rebaixar partides importants.

I li reconec que és complex, jo li vaig dir el dia de l'esmena a la totalitat, és molt complex, però tal com està presentat, nosaltres no podem votar favorablement a aquest pressupost, perquè entenem que el dèficit és important, vostè diu de 25, nosaltres li diem de 50. I això al final és com una família, si

ingressa 20 no en pot gastar 22, n'ha de gastar com a molt 20, i per anar bé 19.

I per tant, no podem recolzar que el país pretengui gastar 50 milions més del que està entrant, perquè sinó això, aquella corba tant ascendent que vostè deia que es va trobar quan va arribar, i que l'ha aconseguit aplanar, el que volem és que comenci una mica, no en precipici, però una mica de baixadeta sí.

Per tant, votarem que no al pressupost del 2018.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

El Grup Demòcrata, no hi ha intervenció...

Sr. ministre.

El Sr. Jordi Cinca:

Gràcies.

Començo per la darrera intervenció. Li agraeixo l'aclariment, em sembla que ja m'havia quedat clar que no ens el votarien, però en tot cas li agraeixo que ho hagi remarcat.

En tot cas, miri, també m'ho ha demanat abans el Sr. Gallardo i no l'he contestat i em sap greu, efectivament, i és que ja ho vaig explicar, l'impost de societats d'aquest any estarem amb una recaptació per sota de la prevista. De fet, això també ja ens ha portat a pressupostar per sota el 2018 del que havíem pressupostat el 2017. I això no treu que estarem a nivell d'ingressos globals en el mateix nivell que vam pressupostar, al tomb dels 415, 416 o 417 milions d'euros.

I que també quedi clar, no perquè haguem ingressat més d'Andorra Telecom, per exemple. Hem ingressat el que vam posar en el pressupost. Per tant, vol dir que han millorat altres figures, i no en aquest cas l'impost de societats.

Per tant, aquest càlcul que vostè fa, doncs, no ha de perquè ser com vostè diu. Però a més a més, efectivament, a través de la gestió, doncs, estic segur que podem estar per sota del nivell de despesa que hem pressupostat i no m'atreuria mai a dir que farem superàvit, però que complirem el que hem pressupostat, no en tingui cap dubte. I evidentment sabent que hi haurà aquesta obligació envers els comuns perquè l'any passat així ho van voler els grups de l'oposició.

En relació a les intervencions del Sr. Rascagneres, les conec perfectament, com es pot imaginar, igual que conec perfectament les del Sr. Francesc Gran, igual que conec perfectament les del Sr. Josep Maria Beal, igual que conec perfectament les del Sr. Josep

Delgado. Quatre grans presidents de la CASS i que tots quatre han tingut el mateix discurs. Tots quatre han tingut el mateix discurs. I per tant, doncs, evidentment, i jo si fos el president de la CASS també exigiria a la Cambra i al Govern més celeritat, però ells han de fer la seva feina, han de posar a damunt de la taula els riscos que veuen, i nosaltres els reconeixem i hem d'anar fixant un calendari que és absorbible pel país. I per tant, en aquest sentit ho fem.

L'IRPF, com vostè sap, que recull diversos tipus d'ingressos també pots fer deduccions a la quota per diferents qüestions. Qualsevol professional liberal se'n pot fer, qualsevol persona que té pisos de lloguer i que va per IRPF també se'n pot fer. El funcionament de l'impost és exactament el mateix.

I l'impost, de fet en una esmena que es va fer, no era el projecte tal qual el va entrar el Govern, es va fer una esmena precisament identificant aquesta despesa general de les famílies en un 3%. El mínim exempt és un concepte diferent que es va voler i el vam voler nosaltres, o sigui no li estic traslladant la responsabilitat. Però en tot cas, és una qüestió diferent. Però l'IRPF permet les mateixes deduccions o pràcticament les mateixes deduccions.

I ha fet una referència al fons de reserva que no he acabat d'entendre, però en tot cas jo entenc que la comissió delegada del fons de reserva de pensions de jubilació de la CASS està fent la seva feina, l'està fent bé. Ahir parlàvem de com va incrementant el fons. Sortosament incrementa per les dos vies, per les de la gestió i per les dels increments que genera la cotització.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Sr. Jordi Gallardo...

No hi ha intervenció...

Sr. Pere López.

El Sr. Pere López:

Sí, molt breument Sr. síndic.

Jo el que deia al Sr. ministre és que el mínim exempt vostès sabien que no es paga impost sobre això i que quan es comparen les economies empresarials, doncs, s'hauria de comparar. Jo li dic que no és això el mínim exempt. Igual que les empreses es dedueixen la seva despesa, les famílies tenen un mínim exempt perquè han de viure. És a dir, es paga el benefici o les persones, que fas personalment. Per tant, per què la gent que no arriba al mínim exempt

no paga? Perquè s'entén que són economies familiars que no fan beneficis. És a dir que les seves despeses d'allotjament, de menjar, familiars, superen els seus ingressos. No vol dir que no pagui. És a dir, se suposa que són economies beneficis. Per tant, no em faci aquesta comparació perquè és fer trampa. No vol dir que l'IRPF no es pagui al 10%. Es paga al 10% a partir del moment en què les economies familiars guanyen més d'aquest import que vostès van dir que era 24.000 euros, i per tant, a partir d'allà comencen a pagar el 10%.

Per tant, no em faci aquest exercici. Les economies familiars paguen un 10%, les economies professionals o societàries en paguen altres, i aquells que han fet alguna gran inversió amb les seves deduccions, com vostè sap perfectament, tot i que jo crec que fins i tot a vegades li sap greu, doncs, no paguen res.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció...

Bé, doncs, si no hi ha més intervencions, hauríem finalitzat aquí el debat, i procediríem a la votació final del conjunt del text.

S'obre un breu termini de temps per votar.

(Votacions)

Sr. secretari, si voleu procedir a donar lectura del resultat, si us plau.

El Sr. Joan Carles Camp:

Vots a favor: 15, en contra: 11.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del resultat, declaro aprovat el Projecte de Llei del pressupost per a l'exercici del 2018, així com el Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional, del Consell Superior de la Justícia i el Projecte de pressupost del Consell General pel mateix exercici.

No havent-hi més punts a l'ordre del dia, s'aixeca la sessió.

(Són les 15.22h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877